

92.3.-2430

238

200

K.00001533331

F.A. ⁰⁷⁵ ~~H7~~ v.1

R. 137369

INSCRIPTIONES
ANTIQUAE
IN ETRURIAE URBIBUS EXSTANTES.

REGIAE CELSITUDINI
VIOLANTIS
BEATRICIS
VINDELICORUM ET ETRURIAE
MAGNAE PRINCIPIS
AC SENARUM. GUBERNATRICIS.

FLORENTIAE . C.I.C.I.C.C.XXVI.
TYPIS Iosephi Manni sub Signo S. IO: DEI.
SUPERIORUM PERMISSU. 16

REGIAE CLEMENTINAE
VIOLENTIAS
BEATRICIS
MAGNAE PRINCIPIS
INDIVIDUARUM ET ETIURIAE
AC ZENYAM CRISTIANAICIS.

FLORENTIAE. C. DC. CCC. XXV.
TYPIS Iosephi Manii. imp. Sigis. & Joh. D. 1651.
SATRIOXUM TELLUS. A.

INSCRIPTIONUM
ANTIQUARUM
GRAECARUM ET ROMANARUM

QUAE EXSTANT IN ETRURIAE URBIBUS

Pars Prima

EAS COMPLECTENS QUAE SUNT

FLORENTIAE.

C U M N O T I S

CL. V. ANTONII MARIAE SALVINII

In Patrio Lyceo Graecarum Literarum
Publici Professoris.

C U R A E T S T U D I O

ANTONII FRANCISCI GORII

PRESB. FLOR. BAPTISTERII ET ECCLESIAE S. IOHANNIS.

*Accedunt LXII. antiquae Gemmae literatae , aliaque plura prisca
Monumenta , aere incisa in XX. Tabulis , quae
explicantur , & illustrantur.*

FLORENTIAE . CIC . CC . XXVII .

INCRIPTIO
ANNO M
GENIO CLEMENTISSIMO
VIOLANTIS BEATRICIS
VINDELICORUM ET ETRURIAE PRINCIPIS
OPTIMAE MAGNAE AUGUSTAE
CELSISSIMAE SENARUM GUBERNATRICIS
IUSTITIAE PIETATIS PRUDENTIAE CONSTANTIAE
REGIARUMQUE OMNIUM VIRTUTUM
CONSPIRATIONE CONSENSUQUE CLARISSIMAE
BONARUM ARTIUM FAUTRICIS
ANTIQUITATIS ET POLITIORIS LITERATURAЕ
CULTORUM
PATRONAE BENEFICIENTISSIMAE
ANTONIUS FRANCISCUS GORIUS
DEVOTUS NOMINI MAIESTATIQUE EIUS
LABORIS SUI PRIMITIAS
VENERABUNDUS
OFFERT DICAT DEDICAT.

FLORENTIAE. C. C. XXVII

Anaglyphum Sarc.m. Flor. in Mus. March. Nicolinii

R E G I A CELSITUDO

UOD Saepe precatus sum a
Deo Optimo Maximo , ut
si quid umquam ingenio , & exercitatione pos-
sem , amorem meum in Patriam , atque in bo-
nas artes declararem ; quum tandem id aliqua
ex parte , divino beneficio , sim consequutus ,
ad Te

VIII

ad Te venerabundus accedo , SERENISSIMA MAGNA PRINCEPS , ut pro ea , qua studiosos homines , & interiorum Literarum cultores benignitate complectaris , inconditis hisce lucubrationibus dignitatem auctoritatemque concilies . Continet hoc Volumen quamplures antiquas Gemmas , ex Florentinis Cimeliis , praeclaro artificio , ac literis insignes ; veteres item omnes FLORENTINAS INSCRIPTIONES , quas tum ex locupletissimis Museis , tum ex variis locis , ubique dispersas , & hactenus incognitas , in unum corpus diligenter collegi , atque ab interitu , & oblivione vindicavi . Accedunt exquisitissimae doctissimi Salvinii Notae , meaeque , qualescumque sint , ad eas explicandas , atque illustrandas , observationes . Exiguum fateor , ac tenue munusculum , tuaque non satis dignum , maiestate ; quae maximorum Regum , & Imperatorum augusto sanguine edita es ; quae gloriofissimos tuae inclytiae Gentis Heroas , quos admirari potius silentio possum , quam digna laude recensere , praestantissimis animi tui dotibus solidaque virtute effingis , & exprimis . Verum non omnino ingratum Tibi futurum , sperare possum ; quum nemo ignoret , Augusti , aliorumque Principum exemplo , quanti facias venerandae Antiquitatis reliquias , & prisca monumenta , quae hoc aureo seculo , non tenuiorum hominum solum , verum etiam sumorum Regum amorem promerentur . Nam quanto in odio Tibi sunt , qui turpi otio marcescunt , & cupiditatibus misere serviunt , tanto

tanto in amore sunt qui literarum studiis vacant , & ingenium exornant magnifico disciplinarum apparatu , & eximio splendore doctrinae . Merito igitur tuarum virtutum praestantiam , & in optimas artes amorem celebrant , celerabuntque semper non solum Florentia , ac Senae , verum & ipsa Roma ; quam superiore anno sacro , tua praesentia , ac nominis splendore ditissimo laetiorem beatioremque reddidisti . Nam illa Urbium Regina , ac Domina , quae nil nisi magnum , augustum , ac paene divinum admirari solita est , Te suscepit , & omni honorum genere est prosequuta . Sed , quia haec cuncta certa , & explorata sunt ; oratione , paeconiove alicuius non egent . Vive igitur diu felix , CLEMENTISSIMA MAGNA PRINCEPS , meque ipsum , & haec mea Studia , quae tantopere diligis , regio , quo soles , dignare patrocinio : atque si huic Volumini (quae summa votorum meorum est) benignos oculos admovebis , animum meum , voluntatemque erga Te spectabis ; & quid facere voluerim , non quid fecerim cogitabis .

Florentiae xi. Kal. Septembr. CIO. IO. CC. XXVI.

M A E C E N A T U M

N O M I N A

QUIBUS AERE INCISAE TABULAE DICATAE.

Serenissima Violantes Beatrix Vindelicorum, & Etruriae Magna Princeps, ac Senarum Gubernatrix.

Illustriss. & Reverendiss. D. D. Ioseph Maria Martelli Archiepiscopus Florent. Pontificii Solii Assitens, necnon Sacri Romani Imperii Princeps.

D. Alexander Strozzi Caroli Thomae F. Patr. Flor.

D. Andreas Baro Franceschi Patr. Flor.

D. Andreas Marchio Alamanni Patr. Flor.

D. Andreas Marchio Del Monte Patr. Flor.

D. Antonius Del Rosso Senator, & Patr. Flor.

D. Augustinus Cerretani Canonicus, & Patr. Flor.

D. Bartholomaeus Marchio Corsini Patr. Flor. Praefectus Stabuli R. C. Magni Ducis Etruriae.

D. Beniamin Crozze Nob. Angl.

D. Caesar Eques Ricasoli Patr. Flor.

D. Camillus Pandolfini Senator, & Patr. Flor.

D. Camillus Comes, & Eques Capponi Patr. Flor.

D. Camillus Antonius Comes Boccadiferro Patr. Bononiensis.

D. Carolus Thomas Strozzi Patr. Flor.

D. Carolus Marchio, & Eques Gerini Patr. Flor.

D. Cerchius Dominicus Eques Cerchi Senator, & Patr. Flor.

D. Conyers Middleton Acad. Cantabr. Proto-Bibliothecarius.

DD. Consules Artis Callismalae Mercatorum Flor. Patr. Flor.

D. Daniel VVray Arm. Angl.

D. Eduardus Gascoigni Angl. Baronettus.

D. Ferrantes Maria Comes, & Eques Capponi Senator, & Patr. Flor.

D. Franciscus Colman Mag. Brit. Regis apud Etruscum Aulam Ref.

D. Franciscus Comes Baiulivus Lorenzi, dudum a Negociis Christianissimi Galliarum Regis apud Magnum Etruriae Duce.

D. Fran-

- D. Franciscus Maria Eques Buondelmonti Patr. Flor.
 D. Franciscus Comes Strozzi Patr. Flor.
 D. Franciscus Comes Guicciardini Patr. Flor.
 D. Franciscus Abbas Ginori Patr. Flor.
 D. Franciscus Head Angl. Baronettus .
 D. Fulcus Marchio Rinuccini Patr. Flor.
 D. Gabriel Marchio Abbas Riccardi Patr. Flor.
 D. Gregorius Baiulitvus Redi Patr. Arretinus.
 D. Guglielmus Lock Angl. V. I.
 D. Henricus Comes Vatzdorf Eq. Cl. aur. & ab Aul. Cons. Poloniae Regis Aug. apud Italos Principes Minister .
 D. Henricus D. Colerene Nob. Angl.
 D. Henricus Horvvard Nob. Angl.
 D. Iohannes Lucas Marchio, & Eques Albizi Senator, & Patr. Flor.
 D. Iohannes Marchio Gerini Patr. Flor.
 D. Iohannes Baptista Comes Casotti Plebanus S. Mariae Imprunetae.
 D. Iohannes Baptista Recanati Nobilis Venetus .
 D. Iohannes Cravvly Arm. Angl.
 D. Ioseph Eques Ridolfi Patr. Flor.
 D. Ioseph Smith Angl. Venetiis .
 D. Iulius Eques Morelli Patr. Flor.
 D. Laurentius Abbas Ridolfi Patr. Flor.
 D. Leonardus Del Riccio Patr. Flor.
 D. Leonardus Buonarroti Patr. Flor. Cl. F.
 D. Marius Abbas Guarnacci Patr. Volater.
 D. Nerius Marchio Corsini Patr. Flor. Dux Traetorianorum Regiae Etruscae Aulae .
 D. Pandolphus Pandolfini Senator & Patr. Flor.
 D. Petrus Franciscus Eques Ricci Sen. & Patr. Flor. Sacrae Relig. Equitum D. Stephani Praeses, & Florentini, ac Pisani Athenaei Auditor .
 D. Pompeius Abbas Neri Patr. Flor.
 D. Paulus Eques Vettori Patr. Flor.
 D. Petrus Michael Comes Pierucci Patr. Flor.
 D. Petrus Eques Strozzi Caroli Thomae F. Patr. Flor.

D. Tbi-

XII

- D. Philippus Martelli Patr. Flor.
D. Philippus Eques Corboli Patr. Flor.
D. Petrus Paulus Comes Baiulivus Marcolini.
DD. Praepositi Bibliothecae Roncioniae Pratensi.
D. Rossus Antonius Martini Patr. Flor.
D. Scipio Marchio Maffei a Cubiculo Regis Sardiniae, & ab
aurea Clave Electoris Bavarici.
D. Thomas Coke Arm. Angl.
D. Thomas Mostin. Nob. Angl.
D. Thomas Deheram de Deheram Regiae Soc. Socius.

Sarc. in Aed. D. Corb. Del Nero. Long. P. IV. v. III. alt. et Sat. P. I.

ANTONIUS FRANCISCUS

G O R I U S

E R U D I T O H U M A N O Q U E

L E C T O R I

S.

RBIUM Etruriae , ac primum Floren-
tiae vetera Monumenta editurus , quod
faustum , felix , fortunatumque sit ,
paucis aperiam consilium meum ,
optime Lector , rationesque declara-
bo , quibus potissimum adductus , hanc
curam libenter subire , & bene de lite-
raria Rep. hac in parte mereri voluerim . Non enim , quum
ad has priscas aevi reliquias sedulo colligendas animum
appuli , penitus me fugit , quam arduum opus , & perdif-
ficile hoc esset ; non mea sane , sed hominum doctissimo-
rum cura dignissimum . Nam in exscribendis vetustis lapi-
dibus , praeter summam fidem , summamque diligentiam ,

b

& la-

XIV

& laborem omnium aerumnosissimum, optime noveram, praecipua quadam opus esse doctrina, usu, exercitatione, multa veterum victoris gentium Populi rituum, & institutorum scientia, antiquae insuper orthographiae, variorumque characterum eximia peritia: quae omnia quum in me valde desiderarem, aegre nimium ferebam, dolebamque ad tam paeclara Vetus tatis eruditae monumenta ab interitu, & oblivione vindicanda, optatamque iamdiu in lucem asserenda, minus idoneum ac parem esse.

Verum ipse in Patriam amor, quo nihil dulcius, iucundius, ac vehementius esse potest; cui omnes, ut ait Ciceron (1.) nati sumus, ad universos labores impigre subeundos adeo me excitavit, inflammavitque, ut eius honori, & gloriae, quoquo modo consulere, curasque omnes, & incommoda alaci animo amplecti magnopere semper optimi. Indignum siquidem, nullaque prorsus ratione ferdum mihi videbatur, tot antiqua Romani Imperii insignia monumenta, quorum ope, ac luce Historia, testis illatemporum, & vitae magistra illustratur, atque amplificatur, iniuria temporum labefactari, interdum etiam, ut plerumque contigit, fato quodam corruere; in solum Museorum, ac parietum ornamentum conspici plurima inedita, atque incognita literario orbi; in hoc praesertim splendissimo Musarum, & virtutum omnium domicilio; in quo Mediceorum Principum ope optimae artes ab interitu ad vitam revocatae, ac longe lateque feliciter propagatae sunt. Turpe etiam in patria manere diu, (2.) & nihil inde referre mihi videbatur; parumque aut nihil de eruditis hisce doctorum virorum deliciis cogitare: tot insignium monumentorum

(1.) *De Officiis lib. I.*

(2.) *Homerus in Odyss. Αἰσχρὸν τοι δηπόν τε μένειν . κενέον τε νέας.*

torum voces , & querimonias , assidue , ut ita dicam , id opus urgentes , non audire : votis hominum literatissimorum non commoveri ; quos non ex Italia solum , verum etiam ex Gallia , Anglia , atque Germania , maximo cum incommodo , & sumtu in hanc ornatissimam Urbem confluere , Musea avide lustrare , omnia diligenter observare , describere , summisque laudibus efferre , quotidie videmus .

Sed ne in ipso operis vestibulo diutius verbis te obtundam , optime Lector , abutarque tua singulari in me humanitate , ac patientia , pudebat , & vehementer quidem pudebat solam FLORENTIAM , quae secundum Romanum (1.) vetustis hisce inscriptis lapidibus , anaglyphis , torematis , sarcophagis , signis praeclaro artificio elegantissimis , rerumque cognitu dignissimarum refertissimis , copiosior est , eorumdem nullum peculiarem collectorem , atque editorem habere ; qua quidem laude aliae nobilissimae Urbes clarae admodum , & insignes sunt . Nam Oxoniensia monumenta edidit atque illustravit Prideaux , & Salmasius , Augustana Velserus , Lusitana Resendius , & Mendez de Vasconcellos , Siciliae , & Brutiorum Gualtherius ; Neapolitana Capaccius , Veronensia Torellus Sarayna , ac Panvinius ; quibus accedit novum Museum Veronense doctissimi Viri Scipionis Marchionis Maffei , (2.) anaglyphis , ac Graecis Romanisque quantivis pretii Inscriptioibus eleganti serie in classes digestis , probe refertum . quo modo & praeclarum illud Athenaei Taurinensis Museum ordinavit ; quae magna eruditionis , & doctrinae copia illustrata ,

(1.) *Id etiam testatur Cl. V. Montfauconius Diarii Italici Cap. XXVI. pag. 381.*

(2.) *Celeberrimi sui Musei Descriptionem , & vetera aliqua monumenta illustrata iam edidit Venet. MDCCXX.*

XVI

publica luce aliquando ipse Maffeius donabit. Patavina edidit Scardeonius, & Ursatus, Urbini Fabrettus, Hortana Fontaninus, Felsinea Comes Malvasia, Novariensia Gal leratus, Bellunensia Pierius Valerianus, Perusina Ciattus, Sarsinae Antoninus, Brixiensia Rubeus, Asculana Andre antonellius, Auximana Onuphrius; ut alios plures praeteream viros praestantissimos, quorum laboribus, ac vigiliis patriae omnes Antiquitates clarissima in luce versantur, totoque terrarum orbe loquuntur; eorumque opera merito dici potest non periisse vetus illud patriae decus, quod olim largita est (1.)

Terrarum Dea, Gentiumque Roma,

Cui par est nihil, & nihil secundum.

Horum igitur praecellentissimorum virorum exempla, ut imitarer, qua hortatu, qua precibus, auctoritate denique sua, quae plurimum apud me valet, diu reluctantem tandem coegit humanissimus Praeceptor meus Antonius Maria SALVINIUS, Vir longe Doctissimus, idemque Clarissimus, maximum nostri seculi decus, & ornamentum; cui profecto tantum ipse potissimum debeo, quantum homini fas est multis, magnisque beneficiis egregie cumulato. Nam forte, quadam die in Hortis, & Museo Nobilium Gaddiorum quum veterem quemdam Graecum lapidem valde difficilem, & perobscurum mira eruditio ne explicasset mihi atque illustrasset, (2.) ex eo tempore, tanto captus sum rerum antiquarum amore, ut revera nihil antiquius habuerim, quam in earumdem studio, & cognitione operae plurimum sedulitatisque consumere. Quare summus ille Vir, ad ornanda, atque

(1.) *Mart. lib. XII. Epigr. 3.*

(2.) *Vide inf. pag. 188. n. 4.*

que amplificanda optimarum artium studia profecto natus, statim me vulgo exemptum venerandae Veteris tatis sacris initiavit; & ad ipsam antiquorum marmorum tum intelligendorum, tum describendorum scientiam perhumana niter introduxit.

Eo igitur auspice, ac duce in his praeclarissimis eruditae Antiquitatis studiis, non exiguo tum labore, tum iucunditate plenis, subcaesivis horis, quas surripere potui, totus hactenus fui. Utinam in Patriae meae honorem, ingenuarumque disciplinarum gloriam, & decus maiora praestare potuisse! sed (1.)

In magnis & voluisse sat est.

Interim sincere, atque ex animo illud testari possum, in his veterimis insculptis lapidibus exscribendis fidem, laborem, diligentiam adhibuisse longe maximam. Lustravi plurium annorum spatio, assidua cura angulos paene omnes; venatum (ut verbis utar Ciceronis in C. Verrem (2.) Antiquitatum undique conquirendarum studio flagrantissimum) venatum, inquam, semper ivi vetera Monumenta, anaglypha omnia elegantissima, atque ad Historiam, & Ethnicam universam Theologiam illustrandam antiquosque ritus elucidandos maxime utilia, quae hactenus incognita, ab oblivione, situ, ac squalore vindicasse, & (3) collegisse iuvat. Marmora quoque priscis caelata literis, non inani labore, spongia ablui, & extersi paene omnia, ut veram sinceramque lectionem accuratius elicerem, & posteritati longe emendatissimam commendarem. Urnas, bases, aras, cippos, omnes denique tabulas suis cum ornamentis, zophoris, epistyliis,

co-

(1.) *Propertius lib. II. Eleg. VIII.*

(2.) *Lib. IV. Orat. IX.*

(3.) *Horatius Carm. lib. I. Ode I.*

XVIII

coronis, signis, parergis, quemadmodum oculis testantur quamdiligentissime auctoratis, & ut ita dicam, auctorat*xi* excepti, ac delineavi. Inscriptiones non paucas in Urbanis Hortis Marchionum Corsiniorum misere fractas composui, & coniunxi; mancas saepius integra lectio-
ne supplevi, puto non infeliciter. Veteris Orthographiae leges, quantum in me fuit, ad marmoris fidem reprae-
sentare satis fideliter studui; neque, ut multi solent, ob paginae angustiam, unam lineam in duas, duasve in unam, distribui; sed ubique servato versuum numero, literarumque varietate, quarum aliquas de integro con-
flari volui, ne latum quidem unguem, ab lapidum auctori-
tate, ac veritate descivi. Censui enim mecum ipse sem-
per perditam omnem operam esse, si eos eruditis Viris summa fide, ac diligentia descriptos non exhibuissem, ut ne vel minimum ab archetypa eorumdem scriptura va-
riarent. Ut id felicius assequerer, numquam amicorum manu, & oculis uti volui, sed ipse solus omnia vetusta marmora oculata manu descripsi; adeoque nemini, nisi mihi ipsi, ea iterum atque iterum consulenti, fidem adhibui.

Neque etiam his vigiliis contentus fui; quin submisso statim praelo opere, novos rursum labores maioresque ala-
criter subire operaे pretium duxi. quos dum expono,
censere nollem eruditos viros, me ad gloriam avidi-
us aucupandam verbis plus quam satis extollere; quum
mehercle nil aliud in animo mihi sit, quam rei veritati con-
sulere, qua nihil praestantius, & iucundius omnibus esse po-
test. Primum igitur omnia Typographi alioquin diligentissimi ecgrapha, perpetua cura, cum archetypis vetustis ta-
bulis accuratissime contuli; hac potissimum ratione, ut,
si quae

Si quae leviores in ea irrep̄sissent maculae , antequam in publicum irent , penitus delerentur , eliminarenturque . AErumnosam hanc provinciam tam solitudo aggredi numquam poenituit ; quam etiam non supervacuam , sed omnino necessariam expertus sum . Nam , etiamsi vetera marmora maiori quam excogitari possit diligentia , & sedulitate descripserit quisquam , tamen semper aliquid supereſt , vel minimum , quod corrigi , & plane nitidius repreſentari possit . Deerit fortasse aliquod punctum , vel abundabit ; sepulcralis titulus his , vel illis majoribus minoribusve literis ſculptus erit ; hoc vel alio interpunctionis genere , pluribusve aliis rebus obſervatione dignis , nec levis omnino momenti , ornatus erit per eleganter . Omissis his ſecundis , vel tertiiis curis , minime mirum eſt , si vetera plura ſaxa in lucem edita , tot tantisque ſcateant naevis , ut de eorum ſinceritate , & veritate penes doctos viros plerumque ambigendi locus eſſe videatur . Quare iterum atque iterum consulenda ſunt , nec ullis umquam laboribus , curiſye parcendum . Quae omnia ſatis cumulate praefare non poſſunt exteri docti viri , qui exiguo temporis intervallo , Urbes erudita peregrinatione luſtrantes , eximia literis inſculpta marmora , quae in Muſeis extant , ad maiora ſemper properantes , conantur deſcribere ; multoque minus , qui ex aliorum Schedis , ut multi haſtenus fecere , in lucem ſtudent pro ferre . Soli enim Urbium incolae , & cives , vel ipſi etiam exteri , ſi diutius in eisdem morari velint , accurate id conſicere poſſunt ; qui maiori otio fruentes , plurimo ope re , & quidem abſolutiſſimo , ſuas Schedas cum arche typis tabulis facile , & frequenter conſerre poſſunt . Hos igitur ,

igitur , ut patrias suas Antiquitates solerter describant , descriptasque longe emendatissimas publici iuris faciant , moneo , obtestor , etiam atque etiam rego . Ita enim , ut mihi videtur , praestantissimo , totoque terrarum orbe celeberrimo Viri Clarissimi IANI GRUTERI veterum Inscriptionum Thesauro summa accedet manus ; copiosior etiam , & emendatior aliquando prodibit , faveentibus Musis , ac doctis Viris , maximo literariae Reipublicae bono ; nihilque erit profecto , quod in hoc studiorum genere ab eruditis harum deliciarum cultoribus desiderari possit .

Quod attinet ad hanc FLORENTINARUM INSCRIPTIONUM syllogen , principio , ut vera fatear , in lucem proferre posse credidi , singulari collecta volume , prisca omnia Monumenta , quae tum in Florentinis Museis , tum in aliis Etruriae nostrae Urbibus extant hoc tempore . Sed vix editis dumtaxat Florentinis omnibus antiquis Inscriptionibus , sensim ad eam molem hic liber venit , ut veteres aliarum Etruriae Urbium reliquias , in aliud volumen , cuius aliquod specimen inferius dabo , reiicere omnino necesse fuerit . Quamobrem & operis titulum , ab eo quem dederant incredibili adiuvandi bonas artes studio eruditissimi Ephemeridum Literatorum Italiae Veneti auctores , parum variare , ut videre potes , optime Lector , coactus sum .

Omnes igitur antiquae FLORENTINAE Inscriptiones , quas haec PRIMA PARS complectitur , sunt numero mille viginti supra tercentas , maxima ex parte nondum publica luce donatae ; quae vero editae , paucae sunt , & passim a celeberrimis auctoribus repetuntur . Auctorum loca

loca , qui eas proferunt , & illustrant , ubique hic nota-
re volui , ut ea adeant qui maiorem Inscriptionum ex-
planationem desiderant : non enim ubique eadem , quae
ipsi perdocte in commentariis dixerunt , repetere opti-
mum visum est . Octavius Falconerius Patricius Florenti-
nus , Vir omnigena eruditione clarissimus , eas omnes ,
quae exstant in Regio Magni Ducis Etruriae Museo , ex
Africa advectas , primus in lucem produxit , (1) post egre-
gium illud in *Athleticas Inscriptiones Commentarium* .
Non paucas item vulgavit in *Diario Italico* Vir Doctissi-
mus , ac literariae Reipublicae bono natus R. P. D.
Bernardus Montfauconius ; qui etiam cum Florentinarum ,
tum veterum omnium Inscriptionum , quotquot reperire
potuit , editionem se quamprimum exhibitum promi-
fit ; (2) quam haetenus maiori operum molimine disten-
tus , praestare non potuit . Protulerunt quoque nonnul-
las Gruterus , & Reinesius ; plures Sponius , & Fabrettus ,
eximia eruditione , & doctrina viri supra omnem
laudem praestantissimi . Verum , pace eorum dixerim , in
hoc maxime peccarunt , quod non ex ipsis autographis la-
pidibus , sed ex aliorum Schedis eas accipere , & ita ede-
re voluerunt . Gruterus ex Smetio , atque ex aliis pluri-
bus auctoribus , (3) Reinesius ex Langermanno ; Sponius ,
& praesertim Fabrettus ex Schedis Barberinis hauserunt .
Quare , absit dicto invidia , sincere enim , & ingenu-
loqui omnes decet ; tot tantisque mendis inquinatas in-
doctorum virorum conspectum posuerunt , [quae qui-
c
dem]

(1.) *Editionis Romanae MDCLXVIII.* pag. 157. & seqq.

(2.) In Praef. *Diarii Italici* , & Cap. XXV. pag. 359. Edit. Paris. MDCCII.

(3.) *Florentinas omnes Inscriptiones* , quas exhibet Gruterus , contuli cum eius-
dem editione ex Bibliopolio Commeliniano anni MDCXVI.

XXII

dem saepissime recensere volui] ut rursus omnes edere ,
 & nitori suo restituere operaepretium visum fuerit . Sche-
 darum Barberinarum auctor fuit , quod silentio minime
 praetereundum est , antiquariae rei consultissimus , & di-
 fertissimus Iohannes Baptista Donius Patricius Florentinus ,
 qui summo labore antiqua omnia Epigrammata , non-
 dum edita , quotquot sua tempestate invenire potuit , di-
 ligenter collegit ; quorum apographas Schedas adhuc vi-
 vens Bibliothecae Barberinae donavit ; autographum vero
 absolutum exemplar , ex quo interdum nonnulla eruditis
 amicis communicavit , apud se asservari voluit , in lucem
 propediem daturus . Ipse ad sex millia fere collegisse te-
 statur , non Ethnicarum modo , sed Christianarum etiam
 veterum Inscriptionum . (1.) Verum non multo post , ma-
 gno Musarum doctorumque virorum maeore , fato fun-
 ctus , praeclarum illud opus , quod in omnium votis erat ,
 in publicum emittere minime potuit . Multis laudibus illud
 ornarunt doctissimi Viri Ugo Grotius , (2.) Reinesius , (3.) Fa-
 bricius , (4.) Philippus Thomasinus , (5.) & alii complures .
 Postmodum eiusdem auctoris filii Franciscus , Alexander
 & Angelus Donii , tribus Barberinis S. R. E. Cardinalibus ,
 & Praenestes Principi postumum patris laborem dicantes , (6.)
De restituenda Salubritate Agri Romani , Urbano VIII. Ponti-
 fici

(1.) *Vide eius Opus , quod inscribitur : De restituenda Salubritate Agri Rom. edit. Florentiae anni MDCLXVII. pag. 36. Collectaneorum veterum Inscriptionum autographum exstat adhuc in eiusdem Bibliotheca , penes heredes , quod nuper vidi.*

(2.) *In Epist. 2032. anni 1628. die 21. Iulii.*

(3.) *In Praef. Syntagm. antiquar. Inscr. edit. Lips. & Francof. MDCLXXXII.*

(4.) *In Tom. I. Bibliothecae Latinae edit. Amburg. 1721. l. 4. c. 5.*

(5.) *De Donariis , ac Tabellis Votivis pagg. 97. 185. 188. edit. Uticensis MDCXXXIX.*

(6.) *Dedicatoriam Epistolam vide .*

fici Maximo iampridem ab auctore inscriptum, Collectanea illa veterum Inscriptorum opus magni moliminis, ac multiplicis utilitatis, quorum ad perfectionem nihil fere desiderabatur, in lucem usumque publicum sub nominis eorumdem auspiciis aliquando se prolaturos testati sunt. Sed postea adverso quodam, & invido fato, variisque negotiis distenti, promissis stare non potuerunt.

Bene de literario orbe mereri postmodum cogitavit Vir praeciali nominis, & insignis doctrinae Carolus Datus Patricius Florentinus, qui Collectanea illa veterum Inscriptorum in publicum quamprimum emittere cupiens, hoc titulo inscripsit; quem mihi perhumaniter exhibuit Carolus Robertus Datus Canonicus Flor. Caroli ex filio Nepos, optimarum artium studiis, ac laudibus ornatissimus. *Inscriptionum Antiquarum Thesaurus Cl. V.* Et praesertim eruditissimi, atque omniae aevi celeberrimi Io: Baptista DONI Florentini laboribus recentissime effossus. Cura, vigiliis, ingenio Caroli DATI Florentini dregestus, auctus, illustratus, Et Augustiss. Christinae Svecorum Et. Reginae poten. dicatus. Accedunt Indices XXX. Appendix Etrusca, Et Notae. Sed, ut Horatius ait, (1.) truditur dies die; & ipse Carolus Datus praematura morte raptus Thesaurum illum recludere, & eruditis donare, ut optaverat, minime potuit. Igitur ineditas illas Donii Schedas quum in Bibliotheca Barberina reperisset Cl. V. Raphael Fabrettus, (2.) plurimas ex eis exscripsit veteres Inscriptiones, quibus Opus suum praeclarissimum Antiquarum Inscriptorum

(1.) Carm. lib. II. Ode 8.

(2.) Extare in Bibliotheca Barberina has Iohannis Baptiste Donii Schedas monuit Carolum Senatorem Strozium per epistolam doctissimus Joseph Maria Suaresius Episcopus Vaisonensis, quam legi in Codice 204. plutei inferioris Bibliothecae Strozianae pag. 146.

(1.) exornavit ; quin etiam nonnullas ex eisdem communicavit Illustrissimo Viro Carolo Caesari Comiti Malvasiae , qui edidit (2.) inter Marmora Felsinea . Sponius quoque reliquiarum morientis Graeciae inspector , & illustrator eximius , paucas ex iisdem Schedis antea excerpfit , quas protulit (2.) in Miscellaneis eruditae Antiquitatis . Florentinas igitur Inscriptiones , quas ipsi ex laudatis Barberinis Schedis exhibit , quia legentibus indicare necessarium putabam , ne editas pro ineditis afferrem , peculiares quosdam Indices Sponio , & Fabretto feci , quibus carent ; ut facilius menda , in quae ipsi inciderunt , veterum autographorum lapidum cum editis accurata collatione , deprehenderem ; & hoc modo auctoris , qui descripsit , nomen , quod ipsi tacent , & loca , ubi existent , ab eis non indicata , ostenderem .

Mirabitur fortasse aliquis , cur sine ullo ordine , nec in tot Classes distributas , ut magni illi Viri Gruterus , Reinenius , Sponius , ac Fabrettus fecerunt , has omnes Inscriptiones evulgarim . Id hac potissimum de caussa a me factum dicam ; quia , non repugnante paginae commodo , eum solummodo ordinem servare heic volui , quem in Museis habent , in quorum parietibus eleganti serie collatae , ac dispositae sunt ; ad hoc etiam ut facili negotio eas reperire possent , & cum archetypis lapidibus conferre , qui animi , studiive caussa Florentina Musea lustrare vellet . Praeterquamquod supervacuum , & grave nimis videbatur unicuique lapidi sub propria Classe ponendo , loci nomen ubi existet apponere , & non semel , sed centies illud repetere . Curabo tamen in secunda harum Antiquarum-

In-

(1.) Edit. Romanae MDCCII.

(3.) Edit. Lugdunensis MDCLXXXV.

(2.) Edit. Bononiensis MDCXC.

Inscriptionum Parte , pluribus ad calcem libri adiectis Indicibus , Gruterianum in morem , votivos lapides cum Deorum nominibus , & cognomentis , Honorificos , Imperatorios , Consulares , Militares , Sepulcrales , eos etiam , in quibus Officia Domus Augustae , Artes , Professiones , Negotiationes , aliaque huiusmodi notatu digna recensentur , adiecto insuper rerum memorabilium Indice , quoad potero , lucidius distingue .

Adnotationes , quae *rotundo* , ut aiunt Typographi , charactere omnibus Inscriptionibus subiiciuntur , laudatum Cl. Virum Antonium Mariam Salvinium auctorem habent ; quae vero charactere , ut iidem aiunt , *cursivo* apponuntur , ad adolescentium praeclarae Antiquitatis cultorum intelligentiam , & studium accommodatae , tenues quaedam sunt exigui mei ingenii lucubrationes ; quae si a doctis humanisque viris non contemnentur , magnum erit huiusc laboris praemium , nec leve , fortassis ad maiora aliquando praestanta , incitamentum . Sane vetera explanare , atque illustrare monumenta non mediocris est opus ingenii , sed viri in omni disciplinarum genere consummati atque perfecti , & in Historiae studio , & cognitione versati quamdiutissime . Nullo enim fine circumcluditur utilissimum , atque iucundissimum rerum antiquarum studium ; quod , ut ait Cl. V. Laurentius Pignorius , (1.) qui non novit , ille vero puer duci iure merito potest ; nova enim semper scitu digna in earumdem investigatione notanda , atque observanda occurunt ; quae non nisi multiplicis lectionis ope , & fructu cumulate explicari possunt . Hanc spartam implevit doctissimus Antonius Maria Salvinius , cuius hoc praecipuum fuit

con-

(1.) In Praefatione Commentarii De Servis in principio , edit. Patav. MDCLVI.

consilium , adnotacionibus suis ostendere , quantum in ve-
 tustis inscriptis marmoribus explicandis necessaria pariter sit
 Graecae linguae peritia ; tum ad ipsa marmora probe , &
 cum voluptate intelligenda , tum etiam ad veteris , & iustae
 Orthographiae rationem omnem optime percipiendam ;
 quam qui vel ignorat , vel neglit , ille vero rudis , &
 alienus a musis , & elegantiis omnibus esse videtur . Nec
 est ipsa res minima , vel contemnenda , vel inanis , ut vulgo
 quidam fortasse putant ; nam in ea plurimum momenti est ,
 & adiumenti ad bonos auctores intelligendos , & maculas
 quibus nonnumquam scatent , eluendas , & recte scribendi
 ratio , quae ex lapidibus maxime eruitur , scriptionibus lu-
 cem addit atque nitorem . Quamobrem propria nomina ,
 atque cognomina omnia , quae ex Graeco fonte sunt , La-
 tina interpretatione donavit (nam semper aliquid , ut no-
 tum est , significant) earumdemque vocum originem , plu-
 ribus adiectis observationibus , egregie illustravit ; & veterum
 tum Graecorum , tum Latinorum Poetarum divitiis cumu-
 lavit . Huic Antiquariae Scientiae parti , haud plane ulti-
 ma , de qua alii docti Viri parum , aut nihil cogitarunt ,
 summam ipse manum imponere voluit . Critice enim est
 potissima horum studiorum fax , atque omnino necessaria
 in veterum prisci aevi reliquiarum elucidatione ; verum
 sine Graecae Linguae peritia , haberi ea satis perfecte , & cu-
 mulate non potest . Hanc enim mirifice adiuvat ipsa Lat-
 inorum nominum e Graeco fonte manantium , vel certe
 Graecorum origo probe expensa ; quae quidem non mi-
 nuta , & tenuia quaedam sunt , sed ad pretiosa numisma-
 ta , gemmas , veteres codices , ad Geographiam , ad omnem
 denique tum sacram , cum profanam Historiam illustran-
 dam maxime utilia , ac pluris facienda . Pau-

Pauca nunc de SECUNDA Antiquarum Inscriptionum PARTE, quae hanc mox subsequetur, praemittenda sunt. Vetera omnia nostrarum Etruriae Urbium exhibebit Monumenta, quae ad hoc tempus exstant, Pisana, Senensia, Arretina, Clusina, Volaterrana, Fesulana, Cortonensis, Pistoriensia, Pratensis, Montis Politiani, ceterarumque Urbium, & Locorum, perpetuis adnotationibus illustrata. Accedet etiam veterum Inscriptionum, quae, ut arbitror, interciderunt, eximia manus, Grutero, Reinesio, Sponio, ac Fabretto incognitarum; quas multo labore erui ex pluribus vetustis mss. Codicibus celeberrimae praesertim Bibliothecae Caroli Thomae Strozii Viri Nobilissimi, qui insignia Maiorum suorum decora, virtutum suarum cumulo, ac luce commendat.

Spicilegium hoc antiquorum Epigrammatum sequentur XL. aeneae Tabulae, quae iamdiu omnes accurate sculptae sunt; nilque, praeter eruditas Observationes, ac Notas, quibus illustrentur, desiderant. In his eleganter caelata vetera insigniora monumenta, Toreumata antiqua, & Sarcophagi, opere anaglypho ornati, qui in Florentinis Museis, & in Nobilium Virorum AEdibus, ac Villis, nec non in praecipuis Etruriae Urbibus visuntur. Toreumata, & Anaglypha erunt numero viginti, Sarcophagi vero triginta. Tabulae omnes Maecenatum, qui genere, & virtutum splendore nobilissimi, ac praestantissimi sunt, praeclaro nomine erunt insignitae; quorum auspiciis hoc opus confectum est. Nihil proferam in aeneis Tabulis, quod ad rectam Critices regulam prope selectum, expensum, delineatumve non sit accurate. Non semel enim contuli cum archetypis elegantissimis sculpturis prima pictoris exempla-

ria ; quae quum optime cum iisdem convenienter , singulari manu omnia aere incidi diligenter curavi . Insignia haec vetustatis monumenta , ut e temporis edacissimis faucibus [multa enim sub dio sunt] eriperem , & nunc primum luce donata huic operi iungerem , auctor mihi fuit , quum Florentiae paucis ab hinc annis versaretur , supralaudatus Scipio Marchio Maffeius , Vir de re literaria optime meritus , cumulataeque doctrinae , & excellentis ingenii magnitudine supra omnem laudem clarissimus ; quam curam antequam aggrederer , putabam me genio meo facturum sitis , si paucas Tabulas eruditis viris exhibere potuisse . Verum faustis excitatus auspiciis [nullo enim desunt tempore , qui optimarum disciplinarum studia mirifice colant , ac promovere studeant] permagnam antiquorum monimentorum copiam parare mihi contigit ; quae , ut supra dixi , propter libri molem , in hac Prima Parte locum minime habere potuerunt .

Cogitanti igitur mihi quibusnam aliis eximiis ornamenti , hanc Primam Partem , ne a secunda omnino dissimilem ederem , condecorare , atque illustrare possem ; rem instituto meo consonam , & convenientem , doctisque viris admodum gratam me facturum putavi , si antiquas Gemmas praeclaro artificio , ac literis insignitas , praemisissem ; quas paucis ab hinc mensibus collegi , favore atque humanitate propemodum singulari adiutus Sebastiani Blanchii Praefecti Medicei Magni Ducis Etruriae Thesauri , lectissimae eruditionis laude summoque bonas artes iuvandi desiderio ornatissimi . Eas igitur omnes diligenter expressas heic habes , erudite Lector ; non ad ectyporum , ut optime docti viri haec tenus fecere , sed ad ipsarum gemmarum fidem ,

ac veritatem exsculptas ; ut dum eas in his sequentibus XVIII. aeneis Tabulis caelatas cernis, ipsas Gemmas ob oculos habere , & manibus contrectare tibi videaris. Id optimum factu putarunt perdocti aliqui viri ; quibus & in hac re, submissa eorum iudicio mea voluntate , satius illis, quam mihi parere iudicavi ; quod heic declarare volui , nescius ne esses, optime Lector. Singulas Gemmas illustravit saepe laudatus Antonius Maria Salvinius V. Cl. in quas etiam mearum observationum symbolam , veluti parergon , dare volui , diverso , ut aiunt Typographi , *cursivo* charactere.

Nonnullas etiam alias Antiquitatis veneres addere post ipsas non abs re visum est , instante Clar. V. Petro Andrea Andreinio Patricio Florentino , multae in Re Antiquaria doctrinae , integrae fidei exquisitique iudicii , cum paucis comparando ; cui non parere nefas omnino esse duxi ; nam ad hacc studia totis viribus prosequenda saepe saepius acriter me inflammavit , omnesque locupletissimi sui Musei divitias reclusit , & in conspectum humannissime posuit . Ea enim est huius summi Viri in amplificanda optimarum artium dignitate voluntas , & studium , ut , quo vehementius ferreat opus , maiusque in dies incrementum accipiat , omnibus eruditae Antiquitatis cultoribus prodesse velit . Quare , quum ab amicissimo Viro veteris Columbarii , sive Monumenti Libertorum Caesaris Augusti , & Liviae Augustae , hoc ipso anno Romae detecti in Via Appia , sepulcrales perelegantes Titulos , Cippos , Sarcophagos ad eorum fidem accuratissime delineatos in XVIII. Tabulis habuerit , una cum Ichnographia , & Scenographia eiusdem Columbarii , ne diutius tantæ eruditio[n]is supellestile careret literarius orbis , typis evul-

gandos mihi perhumaniter exhibuit ; qui etiam eruditissimis Notis illustrati , cum descriptione Columbarii , & Observationibus in antiqua monumenta in eo reperta , quamprimum , Deo favente , in lucem prodibunt .

Sed , ut ad rem redeam , cetera quae heic in Operis parergon , & ornamentum variis in locis sparsa vides vetera monumenta , & anaglypha , commodius explicabuntur in antiquorum Sarcophagorum Observationibus , quae in secunda Parte ponentur .

Post eximios laudatos viros , quorum consilio atque auctoritate maxime usus sum , (1.) quoniam *benignum est* , & *plenum ingenui pudoris* , teste Plinio , fateri per quos profeceris , alias quoque , qui me ad hos conatus erexerunt , digna laude recensere operae pretium est . Eminet inter hos inclytus Vir , ac Senator amplissimus , nec non Comes , & Eques , Ferrantes Capponius , qui pluribus me ornavit beneficiis ; ac non solum Florentiae , verum etiam Romae quum in omnium oculis & admiratione esset ob praeclaras animi sui virtutes , quas optime referunt Comites eius filii , egregiae indolis , ac spei adolescentes , Camillus Eques D. Stephani , & Ferdinandus Carolus Sac. Hierosolymitani Ordinis Eques , & Commendator D. Petri ad Quarachium , quos instituo ; has ingenii mei primitias amicis commendavit . Principem quoque locum sibi vindicant laudatus Carolus Thomas Strozius , & Franciscus Guicciardinius , Patricii Florentini , bonarum artium promovendarum studio flagrantissimi ; qui ut has meas lucubrationes praelo committerem , omni favore omnibusque adiumentis effecerunt . Praecipuo quoque hono-

(1.) *Epist. ad Nat. Historiam.*

honore colendus a me est Salvinus Salvinius Antonii Mariae
frater optimus, Canonicus Florentinus, praefantissimi inge-
nii, & eruditionis Vir, rerumque reconditarum ad Flo-
rentinam Historiam spectantium notitia insignis; qui mihi
plura quae latebant vetera monumenta opportune indicavit.
Item Iohannes Baptista Comes Casottius, Canonicus Pra-
tensis, ingenii sublimitate, morum elegantia, scripto-
rumque laude clarissimus, qui me consilio, & hortatu suo
ad patrias Antiquitates illustrandas summopere excitavit.
His etiam addendi R. P. Alexander Politi a S. Sigismundo
ex Cler. Regular. Matris Dei, cuius olim in Theologicis di-
sciplinis auditor fui, qui ingens ac praeclarum Opus pro-
pediem editurus est, Eustathii videlicet insignis Homeri in-
terpretis Commentarium, latine redditum, lectissimisque
Notis summa eruditione refertis, illustratum; alter est Ni-
colaus Bargiacchius, Patriarum Antiquitatum aestima-
tor eruditissimus; quibus omnibus, pro summis erga me
meritis, pares omnino gratias referre non possum.

Consentaneum postremo videtur, ut nonnulla dicamus
de praecipuis Florentinorum Museorum auctoribus, qui tot
insignibus Antiquitatis monumentis hanc Urbem omnium,
ornatissimam reddiderunt, Romanaque magnitudine, ac
maiestate impleverunt. Hi enim saevam praeteritorum tem-
porum labem sedula antiquarum rerum conquisitione expu-
lerunt; maiorumque nostrorum in has Vetus tatis reliquias
incuriam, ac barbariem, contemptum etiam dicam sane pu-
endum, nova monumentorum copia, & luce beatissima,
penitus extinxerunt. Constat enim priscais temporibus hanc
Urbem statuis, signis, templis, theatro, amphiteatro, ther-
mis, arcibus, nymphais, balneis, capitolio, sarcophagis,

XXXII

anaglypho opere egregie insculptis, omni denique Antiquitatis supellecstile, locupletissimam fuisse Romanorum Coloniam, Romanaeque magnificentiae, & maiestatis exemplar absolutissimum: nunc vero, in quo quodam fato, exceptis paucis sarcophagis, (1.) duobus arcubus veteris aqueductus, (2.) paucis item sepulcralibus titulis, ac statuis, (3.) quae in optimatum aedibus servantur, pauca admodum, ac paene dixerim nulla priorum veterum monumentorum vestigia supersunt. Primus omnium, qui singulari Antiquitatis studio, & amore mirifice accensus, insignem tabularum statuarumque thesaurum Florentiam Roma advehit iussit, tantamque nostrorum veterum monumentorum iacturam quodammodo instaurarit, fuit Riccardus Riccardius, Vir generis nobilitate, eruditione, & elegantis Poetae laude sua tempestate clarissimus, (4.) aeternoque nomine dignus; quem merito summis laudibus ornarunt doctissimus, ac praestantissimus Petrus Victorius, (5.) Io: Baptista Ubaldinius, (6.) & Scipio Ammiratus. (7.) Veteres omnes inscriptas mensas ab eo collectas, ex (8.) Urbanis Profundae

(1.) *Hos aeneis Tabulis incisos dabimus in secunda Antiquarum Inscriptionum Parte.*

(2.) *De bis fusis Cl. V. Vincentius Borghinius in libro de Origine Urbis Florentiae pag. 130. qui prope inferiorem Arcem S. Iohannis sunt, extra Portam vernacule al Prato; trans fluvium Munitionem.*

(3.) *In aedibus Philippi Senatoris Bonarotii sunt duae statuae Consulum, fortassis Duumvirum, vel Decarionum nostrae Coloniae, quae eratae fuere prope Portam vulgo a S. Gallo, ubi antiquitus erat alveus Fluvii Munitionis. Item in aedibus Nob. V. Angeli Gondii, quae inventae sunt in rudieribus veteris Amphitheatri, de quibus vide laudatum Vinc. Borghinum pag. 187.*

(4.) *Florentinis typis apud Iunctas anno 1609. edita est eiusdem Tragoedia super Conversionem D. Mariae Magdalene, cum quibusdam aliis Poematis in laudem B. M. Virginis.*

(5.) *In Opere Variarum Lectionum lib. VIII. cap. 9. editionis Flor. anno 1568.*

(6.) *In Historia suae Familiae pag. 11. edit. Flor. anno 1588.*

(7.) *In Opusculis pag. 194. edit. Flor. 1583.*

(8.) *Nes vernaculo sermone [dal Giardino di Guelfonda.]*

XXXII

fundae Vallis Hortis, (1) ne sub dio iacentes temporum cla-
de perirent, Franciscus Marchio Riccardius transtulit in
AEdes suas, plane omnis eruditionis, quae ibidem revixit,
nutrices; quas etiam Sacello sacris Reliquiis referto, Bi-
bliotheca, Museo, signis, sculptis caelatisque gemmis, ve-
teribus numis, anaglyphis, picturis instruxit, atque or-
navit. Translationis veterum monumentorum tempus, binis
hisce inscriptionibus candido marmore insculptis, indicari
voluit, cura, & ingenio Cl. V. Antonii Mariae Salvinii.

COLLECTA A RICCARDO IOANNIS F. RICCARDI

OMNIUM ELEGANTIARUM ARBITRO

A. S. CIC. ID. C.

VETERUM MONUMENTORUM SUPELLEX

AB URBANIS VALLIS PROFUNDÆ HORTIS

A D F O V E N D A

HAEC VENERANDÆ ANTIQUITATIS STUDIA

HUC OPPORTUNE TRANSLATA.

C O S M O III.

MAG. ETR. DUCE AUCTORE ET AUSPICE

FRANCISCUS MARCH. RICCARDIUS

CONSILIO ET INSTINCTU SUO

PRETIOSAS ANTIQUITATIS ERUDITÆ RELIQUIAS

HOC IN ATRIO ET ALIIS AEDIUM HARUM LOCIS DISPOSUIT

TUM CIVIUM TUM EXTERORUM COMMODO ET UTILITATI

A. S. CIC. ID. CC. XVIII. AETATIS SUAE XXIXC.

Multo

(1.) *Ibidem eas vidit Cl. V. Montfauconius, qui Graecum lapidem edidit.*
Cap. XXV. pag. 361. Diar. Ital. Ego quoque ibidem omnes descrips.

XXXIV

Multo antea veteres nonnullas inscriptas Tabulas idem Franciscus Marchio Riccardius donaverat Apollonio Baschetto Laurentianae Basilicae Canonico , quem valde colebat , viro gravissimo , atque omnium Antiquitatum conqueritori praestantissimo (1.) quae postea , COSMO III. Magno Duce Etruriae , cuius ab occultis epistolarum notis erat , herede ex ase instituto , Regio Museo Mediceo additae sunt ; quod indicare volui , propterea quod plures apud Riccardios existare dicat Reinesius , quae modo in laudato Mediceo Museo reperiuntur . Neque etiam sine laude praetermitti potest ingens veterum inscriptorum marmorum , & titulorum supellex , quae exstat in Urbanis Marchionum Corsiniorum Hortis , cuius auctorem ferunt Eminentissimum S. R. E. Cardinalem Nereum Corsinium , Philippi Senatoris Filium , qui post egregios sacros labores , in patriam reversus , in iisdem AEdibus fato functus est XIII. Kal. Octobris MDCLXXVIII.

Museum Nobilium Gaddiorum toto orbe literario , cimeliis , antiquis signis , anaglyphis , marmoreis iconibus , picturis , Inscriptionibus , numismatis , Bibliotheca optimis codicibus probe referta celeberrimum , maximo sumtu , regiaque propemodum magnificentia exstruxit , elegantissque omnibus cumulavit Nicolaus Eques , ac Senator Gaddius ; (2.) virtutum omnium splendore , animique magnitudine tum patriae , tum exteris nationibus longe clarissimus . (3.) Plura quoque in eo sunt , mirae vetustatis AEgyptia mo-

nu-

(1.) *Cuius Museum celebravit doctissimus Henricus Norifus in celeberrimo Opere de Epochis Syro-Macedonum Dissert. III. Cap. IV. pag. 125. Flor. edit. 1689.*

(2.) *Vide Iacobi Gaddii Elogia pag. 56. & 57. Edit. Flor. ann. 1636.*

(3.) *Laudat hoc Museum Cl. V. Montfauconius in Diaro Italico pag. 359.*

numenta ; quorum aliqua aere caelata vulgavit Clar. V. Iohannes Nardius Medicae Artis in Pisano Athenaeo Professor, post eruditissimum Commentarium (1.) in libros VI. Titi (2.) Lucretii Cari de Rerum Natura ; ubi AEgyptias quoque plures Antiquitates , quae insigne suum Museum ornabant , vulgavit ; quae postea ad alia Musea migravere . Visitur apud Nobiles Viros Vecchiettos praealtus Obeliscus , quem edidit in omni AEgyptiorum sapientia eruditissimus Pater Athanasius Kircherius e Societate Iesu . (3) Hunc ex AEgypto Florentiam advehi iussit Clar. V. Hieronymus Vecchiettius , cui ab AEgypto cognomen fuit , (4) quod AEgypti regionem ultra quadraginta totos integros annos una cum fratre Iohanne Baptista incoluerit , Nonnulla alia AEgyptia monumenta extant in Regio Medicco Thesauro , & in elegantissimo Marchionum Gaudiorum Museo . Quae vero in Cimeliarchiis Clarsimorum Virorum Philippi Senatoris Bonarotii , & Petri Andreae Andreinii spectantur , infra in hoc volume exhibemus .

Museum Marchionum Nicoliniorum plane ditissimum statuis , iconibus , signis , numis , sarcophagis , inscriptionibus , summa tum civium , tum exterorum laude , & admiracione dignum est . (5) Ornavit illud Marchio , ac Senator Iohannes

(1.) Edit. Florentiae anno MDCLXX. vide Tab. II. num. 2. 3. 4. 5.

(2.) Laudavit hoc opus Cl. V. Iohannes Ciampinius in prima Parte veterum monumentorum p. 164. qui etiam ex Nardo aenam Tabulam exhibuit ; quarum Tabularum delineationem , ait , a Nardo factam , iussu Ferdinandi II. M. D. Etr.

(3.) In OEdipi Tom. III.

(4.) Hunc virum summis laudibus celebrant Ianus Nicius Erythraeus in Pinacoteca pag. 196. edit. Lips. 1722. R. P. Negri in Catal. Scriptorum Florentinorum , & Cl. V. Fortunius Licetus de reconditis antiquorum Lucernis lib. I. cap. XIII. pag. 23.

(5.) Hoc Museum laudat Cl. V. Montfauconius in Diar. Ital. Cap. XXVI. pag. 381.

XXXVI

nes Nicolinus Marchionis Angeli, qui S. R. E. postmodum Cardinalis fuit, inclitus filius, legationibus Romae, rebusque gestis summa cum prudentia, & animi magnitudine, admodum insignis.

Nulla fere Florentiae procerum domus, quae ornata, atque exulta non sit Statuis, & antiquis operibus elegantissimis; quae etiam magna copia occurrunt in eorum Villis; adeo ut nullus ubique locus sit, in quo praeclera eruditae Vetustatis studia colli, ac suspici non possint. Secuti sunt Veterum exempla maiores nostri, qui itidem ornatis Villis (1.) egregiorum veterum sculptorum signis, ruris delicias, & otium, cum virtute certare voluerunt.

Celeberrimum omnium est, inscriptis veteribus Tabulis, umis, ac cippis locupletissimum Museum suburbanum Strozium. (2.) Huius auctor fuit Carolus Senator Strozius, Palatinus Comes, Vir omni laude, & immortalitate dignissimus; qui merito Rei Antiquariae magnus investigator, & Pater appellatus est. Is etiam insignem omni aevo Bibliothecam optimis Codicibus non solum instruxit, verum etiam, quidquid rarum, & notatu dignum, & ad Historias Urbium illustrandas, condendasque apprime utile, ex veteribus omnium Archivorum membranis, ac tabulis erui potest, ingenti, & perpetuo labore manu sua plurimis exaratis Codicibus, summo Patriae, ac literariae Reipublicae bono collegit, & ab oblivione, ac temporum clade vindicavit. Genio suo postmodum faciens satis Aloysius Strozius,

(1.) *Vide Ciceronem in C. Verrem lib. IV. Orat. IX. & Plinium lib. XXXVI. cap. 15.*

(2.) *Huius Musei Inscriptiones exscripsit Cl. V. Montfauconius, ut ipse ait in Dario Ital. Cap. XXV. pag. 361. idque rigidissima hyemis tempestate.*

zius , Caroli Senatoris Filius , Archidiaconus Florentinus , virtutum omnium genere exultissimus , ex Urbe , in Villae decus adduci voluit , atque externos omnes parietes insignivit . Verum , ne ullo umquam tempore labefactari , atque intercidere possent , Carolus Thomas Strozius , egregio consilio , in Porticum transtulit , concinnaque serie dispositos picturis undequaque ornavit ; quod posteris constare voluit hac pereleganti epigraphe , cuius auctor fuit Clarissimus Philippus Senator Bonarotius , Vir nostra aetate penitioris Antiquitatis scientissimus , ac consultissimus ; qui me in omnibus favore suo egregie adiuvit .

MONUMENTA HAEC ANTIQUITATIS

A CAROLO STROZA SENATORE COLLECTA

ET AB ALOYSIo ARCHIDIACONO FLORENTINO EIUS FILIO
IN RURIS SUBURBANI ORNAMENTUM DICATA

CAROLUS THOMAS ALEXANDRI SENATORIS F. CAROLI N.

AD ARCENDAM PLUVIAE ET FRIGORIS INIURIAM

EX COMPLUVIO IN PORTICUM TRANSTULIT

ANNO CICCI CCXVIII.

Binis quoque epigrammatis , marmore insculptis , idem optimi Avi sui manibus honoris causa litandum censuit , opera Cl. V. Antonii Mariae Salvinii , quae ita se habent .

HAEC QUAE TU CERNIS SECLI FRAGMENTA VETUSTI

CAROLUS ETRUSCO MURICE CONSPICUUS

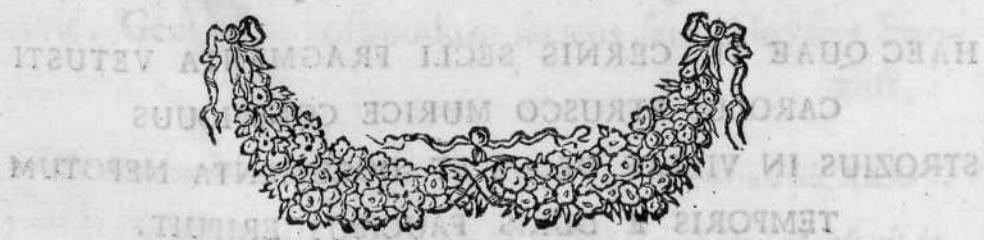
STROZIUS IN VILLAE DECUS ET DOCUMENTA NEPOTUM

TEMPORIS E DURIS FAUCIBUS ERIPUIT .

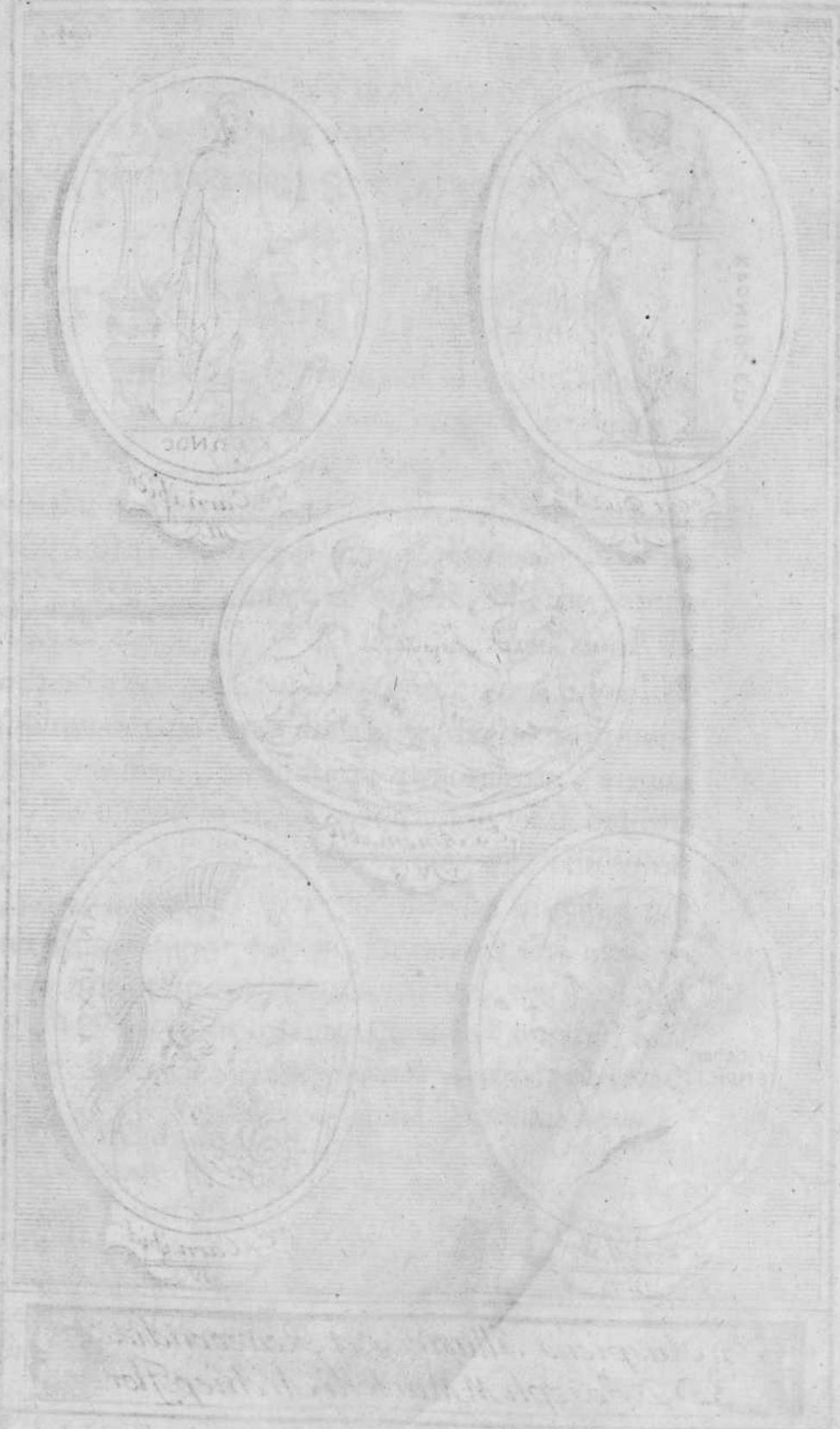
XXXVIII

RELLQUIAS DANAUM ET VETERUM MONUMENTA QUIRITUM
DULCIS COLLIGERE EST UTILIS ATQUE LABOR
MOS BONUS ANTIQUOS VENERARI ET MORIBUS UTI
ANTIQUIS. QUID NON SECULA PRISCA DOCENT?

Supereft igitur , Lector , ut ea , qua foles , animi benevolentia hos meos labores excipere atque amplecti velis ; & si minus tuo in praeclaras artes genio fecerim satis , aequi bonique consulere . Spero tamen tua , & eruditorum virorum fretus humanitate , hoc meum studium non iniucundum fore , ac fortasse perutile ; quum thesaurum nostrarum Antiquitatum aperuerim , in quo tam multa latebant , quod olim , ut ab Italis fieret , optavit Cl. V. Reinesius Clas. V. n. xix. Nil enim iucundius gratiusque omnibus esse potest , quam literarium orbem , praeclara veterum monumentorum luce augere , eruditionem amplificare , omnium studiis atque utilitati inservire , hoc praesertim seculo vere aureo , ac beatissimo , in quo uti de priscis bene auspicatis temporibus testatum reliquit Satyricus ; *Vigent bonae artes , summumque certamen inter homines est , ne quid profuturum seculis diu lateat .* Igitur , si vis , hac interim antiquarum Inscriptionum Etruriae Urbium Prima Parte , & quamprimum , Deo dante , Secunda , vetustis Anaglyphis , & elegantiorum Sarcophagorum sculpturis longe ornatissima , utere felix , ac vale.

XIXXX

ΚΡΟΝΙΟΣ ΕΠ.

Exect. Dact. And

ΚΛΕΩΝΟΣ

Ex Carn. ibid.

Ex Ameth. ibid.

ΑΓΛΩΠΟΥΤ
ΣΤΡΑΙΣ

Ex Beryll. ibid.

ANTIOXIDANT

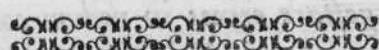
Ex Carn. ibid.

Auspiciis Illustriss. et Reverendiss.
D.D. Joseph M. Martelli Archiep. Flor.

J. Casini Flor. det.

S. Franceschini Soul.

OBSERVATIONES
IN ANTIQUAS GEMMAS
ET ALIA
VETERA MONUMENTA.

T A B U L A I.

GEMMA I. *Musa*, Cronii opus. Ex Ectypis Gemmae antiquae, Cimelii Cl. V. Abb. Petri Andreae Andreinii. Scalptoris nomen hactenus ineditum praeferit KPONIOC. ΕΠ. idest, Kρόνιος Ἐπόλε; Cronius faciebat. Kρόνιος, i. *Saturnius*.

Cronius a Plinio celebratur his verbis: (1.) Confirmat hanc eamdem opinionem edictum Alexandri Magni, quo venuit, in Gemma se ab alio scalpi, quam a Pyrgotele, non dubie clarissimo artis eius. Post eum Apollonides, & CRONIUS in gloria fuere: quique Divi Augusti imaginem similem expressit, qua postea Principes signabant, Dioscorides.

Musa stans, & ad canendum se praeparans; capillorum plexibus, uno super alium, in orbem dispositis, & in nudum in vertice finientibus, defluente ad talos palla; dextrum brachium exertum, ac nudum, quo expeditior sit, lyrae iugo admovet, & vi septem cordas eiusdem ad canendum aptat, & tendit: e dextro lyrae cornu, in ornamentum, pendet taenia superne circumvoluta. Innititur humeris quadratae praealtae basi, supra quam imposita virilis icuncula; quae fortassis Heroem aliquem repraesentat ab ea celebrandum.

Comae cultum in hac Musa Pindarus Graecorum Poetarum Princeps illustrat, qui Musas appellat ιογεφάνους. *violaceis coronis redimitas*, idest *nigris crimibus ornatas* circa caput,

(1.) Lib. XXXVII. c. 1.

put , instar florum plexis , ac compositis ; & Homerus *Ιοστέα τόντον* dixit *nigrum mare* ; quamvis , ut alii interpretantur , non negem , Musas *violis intextas coronas capite ferre* . Homerus in Iliade.

Οὐλᾶς δὲ ἔχει κόμας ὑάκινθίνῳ ἀνθηὶ ὄμοιας

Crispas habebat comas hyacinthino flori similes.

Eadem phrasī utitur Anacreon , loquens de nigra coma .

Virginum mos fuit gestare crines in nodum collectos , supra caput , teste Pausania , qui ita comtam Polyxenam descripsit (1.) Η μὲν δὴ Ἀνδρομάχη ἡ Μηδεσικάρη καλυμματά εἶσιν ἐπικέμενα . Πολυξένη δὲ κατὰ τὰ εἰδισμένα παρθένοις ἀντέτλεκται τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας . Andromache , & Medesicaste velato sunt capite : Polyxena , virginum more , collecto in nodum crine . Fabrettus id observavit ad Tabellam Iliadis , (2.) & Cap. V. Antiquarum Inscriptionum (3.) quem vide . Addi etiam potest Horatii testimonium (4.) qui Lacaenas feminas eodem modo ornatas , crinibus in unum collectis , & religatis , descripsit

eburna , dic age , cum lyra

Maturet in comtū Lacaenae

More comam religata nodum .

Et alibi (5.) cui flavam religas comam . Nam religare , plures ligare est . Huiusmodi crinium plexus clarissimus apparent in duabus Gemmis , quas in praeclarissimo suo Opere edidit V. Cl. Philippus Stoskius , Tab. VII. & Tab. XLV. in quibus scalptae Musae , statu , atque habitu omnino huic nostrae similes , quarum prima Allionis , altera Onesae opus .

Lyra , qua Deorum hymni , & Heroum gesta cantantur taenia , seu vitta ornatur , quia sacra , & ipsis dicata . Bacchantium quoque thyrsus , quod Baccho sacer sit , taeniolis sub cuspide circumligatur ; ut infra in Gemma I. Musei Medicei . Tab. V. Id non tantum a Graecis , verum etiam ab Etruscis factum ostendit Etruscum vas , Baccho

(1.) In Phocius sive Lib. X. cap. 25. pag. 862. Edit. Lips. 1696.

(2.) Pag. 356.

(3.) Pag. 360. num. XII.

(4.) Lib. II. Ed. XI.

(5.) Carm. lib. I. Od. 3.

cho sacrum, Tab. XVII. in praeclaro Dempsteriano Opere. In Romanis antiquis monumentis, quae Musas exhibent cum suis musicis instrumentis, lyram taenias insignem hactenus non observavi; verum tum in Latinis, tum in Graecis, Etruscisque sculpturis non raro ea est quadratae figurae. (1.)

Gemmarum, quas afferimus, magnitudo, in quolibet parergo subiicitur; & locus ubi existent, & qualitates indicantur.

GEMMA II. Apollo Citharoedus, Cleonis opus. Ex Carneola, Cimelii Andreinii.

Graeca epigraphe praestantissimi scalptoris nomen exhibet. ΚΛΕΟΝΟC. supplendum ἐρυον. Cleonis opus.

Apollo nudus, veste in humeros reiecta, brevissimo capillo, perpetua decorus iuventa, posita pharetra utrumque tecta (Homerus, ἀμφιρεφέα τε φαρέτρην appellat) dextra citharam meditabundus tenet; sinistra, aram cum hypobasi, laureis encarpis ornatam, tangit; super quam tripus impositus, oraculorum, & divinitatis suaem symbolum.

Cleonis gemmarum scalptoris nullam apud scriptores mentionem invenire mihi contigit. Cleonem Sicyonium insignem statuarium commendat Pausanias pluribus in locis. (2.) Similem huic Gemmam exhibet eruditissimus Paulus Alexander Eques Maffeius (3.)

Citharam Catullus (4.) appellat decus Phoebi; nam eius inventum est (5.) eaque Musarum choro praecinit. Apud Aristidem Apollo Φορμίγγων ἄναξ, Rex cithararum dicitur. Dii A'νακτες appellantur Artium, quibus praeeesse putabantur. Ita Vulcanus in numero rarissimo, quem illustravit nobilissimus Spanhemius (6.) Rex Artis dicitur.

Ut pictori Anacreon (7.) Podens κοίρανε τέχνης: Roseae Rex artis: Sic apud Pindarum ΑνάξιΦόρμιγγες δύνοι, Lyrae Reges hymni.

Sini-

(1.) Vide infra pag. I. Anaglyphum marmoreum Musei Medicei; in quo Musa lyram quadratae figurae tenet.

(2.) In Eliacis l. V. c. 17. c. 21. & in Eliacis l. VI. c. 1.

(3.) Gemme Antiche Par. II. n. 47.

(4.) Carm. LIV.

(5.) Pausanias in Eliacis l. lib. V. c. 14. pag. 413.

(6.) De usu, & praeſt. Vet. Numism. Cap. III.

(7.) Num. 28. edit Henrici Steph.

XXXXII

Sinistra manu aram , iuramentorum sedem , tangit ; quasi iuramento asserens suorum oraculorum veritatem.

Deorum aras qui tangebant , & amplexabantur securi , atque inviolabiles erant . Horatius^(1.)

Immunis , aram si tetigit manus .

Arae cum hypobasibus inter Deorum donaria numerabantur , ut liquet ex Inscriptione Gruteriani Thesauri^(2.)

GEMMA III. Caput ignotum , Agathopodis opus , Beryllo (Italis aqua marina) insculptum . Ex Dacryliotheca Andreinia

Graeca epigraphe . ΛΓΛΟΟΠΟΤΙ ΕΠΟΙΕΙ . idest ΑΓΑΘΟΠΟΤΕ ΕΠΟΙΕΙ . Agathopus faciebat . Αγαθόποτος . i. homo bonis pedibus praeditus .

Caput virile , brevi capillitio , crispata fronte , severitatem , gravitatemque summo viro dignam , praeferens .

Nobilissimam hanc Gemmam edidit Vir Cl. Causcus in Museo Romano^(3.) putavitque Pompeium Magnum referre ; nonnulli postea fortassis M. Brutum Caesaris imperfectorem . Deinde vulgarunt Eques Maffei^(4.) & Philippus De Stosck^(5.) Rursus & hic quoque prodit ; sed , ad Gemmae fidem , accuratius edito praestantissimi artificis nomine , quod ita scriptum est :

ΛΓΛΟΟΠΟΥΙ

ΕΠΟΙΕΙ

Prima , tertia , & quarta litera transversis lineis destitutae sunt , sane prisco more tum in numis , tum in vetustis lapidibus usitato , quod praesertim beryllus , ut periti observarunt , transversas lineas aegre patiatur . Nona vero litera , ob iniquum spatium , ita sculpta , ut potius Iota , quam Sigma quadratum referat .

GEM-

(1.) *Carm. lib. I. Ode* . Vide Dempsterum in *Paralipomenis ad Rosnum* lib. I. ad cap. 13. qui de hoc fuisus .

(2.) *Pag. X. 2.*

(3.) *Sect. I. Tab. n. 21.*

(4.) *Part. III.*

(5.) *Tab. V.*

XXXXIII

GEMMA IV. *Minerva Bellatrix, Antiochi opus, Carneolae inscalptum, ex Dactyliotheca Andreinia.*

Graeca epigraphe : ANTIOXOT, i. Antiochi Ἀπύον opus.
Minerva soluto de more crine, capite fert galeam, comantibus e cono cristis, & equina cauda defluente, horrificam; Gorgonei angues e squameo thorace huc illuc serpunt; dextrorsum elata hasta, lato ferro.

Minervam ornatam metuendis armis ita descripsit Statius. (1.)

Diva ferox, magni decus ingeniumque Parentis
Bellipotens, cui torva genas, horrore decoro,
Cassis, & asperso crudescit sanguine Gorgon.

Homerus fortissimorum Graecorum galeas non semel describens eristatas, & longis equinis caudis insignes facit; ad terrorem hostium animis iniiciendum. Etruscos quoque milites cassides, ita ornatas ferre consuevisse, plura Etrusca monumenta in Dempsteriano Opere ostendunt Tab. XLVI. & LIII. Par. I.

Haec Gemma, & alia in hac Tabula n. II. allata non extant in Dactyliotheca Cl. V. Petri Andreae Andreinii; furto sibi ablatas cum aliis pluribus rarissimis, & quanti vis pretii Gemmis, merito dolet summus Vir. Nullus siquidem Regum, ac Principum, tot Gemmas praeclaro artificio, & artificum nomine insignes inter sua Cimelia, quot ipse, umquam habuit; qui etiam primus omnium, sculptum in ipsis artificum nomen, eruditis viris detexit, quum antea incognita esset tanta eruditionis seges.

GEMMA V. *In medio Tabulae posita Amethysto inscalpta, ex Dactyliotheca Andreinia; quamvis nulla epigraphe, neque artificis nomine sit insignita, tamen ob eius pulchritudinem, ac praestantiam, luce donatam, hoc in loco, exponere non abs revi- sum est. Eruditis observationibus eam illustravit Andreinius, quas dedit amico suo optimo Iohanni Mabillonio, quarum cum laude me- minit in Itinere Italico.*

Maris viam aperiente Delphine, laeti una incedunt Nereus Oceani, ac Thetyos filius a quo Nereides Nymphae, pal-

(1.) Lib. II. Theb.

XXXXIV

palmulam in humeris ferens ; & Doris coniux , Nympharum mater , corporis utrorumque inferiori parte in piscem desinente , sinuosa , & squamosa cauda . Circum stant tres pueri , marinorum Deorum festiva soboles ; quorum unum in piscis itidem caudam desinentem , sinistram mammae admotum tenet , ac pleno ubere lactat Doris ; alterum dextra attollit , ut ex undis emergat ; Delphinis capiti alter blanditur .

Felicem coniugum amorem declarat [ni fallor] haec Gemma ; vel etiam Oceani fecunditatem , quem Patrem Deorum immortalium appellat Homerus .^[1.] Idem Homerus , teste Tausania ,^[2.] Oceani filias ludentes fecit cum Proserpina ; quarum nomina longa serie recenset .^[3.]

In huius Tabulae corollarium addimus quoque explicationem , & observationes in antiquam eximiam Gemmam ex Dactyliotheca numquam satis laudati Cl. Viri Andreinii , cuius schema , supra in limine , ac fronte huius libri , ornamenti causa , praemisimus . Sculpit in ea est Herculis Pollentis , Invicti caput , leonina pelle tectum , quemadmodum describit Theocritus ,^[4.] cum hac epigraphe :

ΗΦΑΙΣΤΙΩΝ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ
ΑΓΟΝΟΘΕΤΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ
ΑΝΕΘΗΚΗΝ

ides : Hephaestio Apollodori F. Agonotheta Thyatirenorum dedicavit . Munere suo feliciter functus Hephaestio Thyatirenorum Agonotheta , hanc Gemmam magnitudine , & artificio insignem , χεριστήριον , perenne grati animi monumentum , Herculi Athletarum Deo , voti reus dedicavit , fortassis in eius aede .

Gemas Deorum sigillis in sculpsis inter donaria , & anathemata Numinum enumerat Plinius ,^[5.] quibus frequenter eorum templa veteres ornarunt . Pompeius Magnus Dactyliothecam , quae Mithridatis regis fuerat , inter dona in Capitolio dicavit .^[6.] Caius Cae-

(1.) Iliad. lib. v. v. 201. & 302.

(2.) In Messenic. lib. IV.

(3.) Iliad. lib XVIII. in princ.

(4.) In Idillo xxxii.

(5.) Hist. Nat. lib. IX. c. 35. Videndum quoque Thomasinus de Donariis cap. IV. pag. 39.

(6.) Idem Plinius lib. xxxvii. c. 1.

far Dictator, hoc exemplo, sex Dactyliothecas in AEdi Veneris Genitricis consecravit. (1.)

Sed ne silentio praeteream, quae in hac Gemma observanda sunt, Thyatira, (una ex septem Ecclesiis Asiae, ad quam iussus est scribere Evangelista Iohannes) Urbs fuit Lydiae, alluente Lyco flumine, celeberrima, (2.) ac clarissima; λαμπρότατη ωόλις, appellatur in vetusto marmore Thyatirae extante, quod descripsit, & edidit Sponius. (3.) Concordia iuncta fuit cum Smyrnaeorum Urbe. (4.) In Thyatirenorum Agone celeberrima Certamina celebrata fuisse constat, Sacra, Olympia, Pythia, Augustea Optima, ex pluribus Graecis numis; in quorum etiam antica saepe visuntur super mensam, certaminum praemia, urnae, e quibus palmae erumpunt. Inter plura numismata, quae id testantur, haec memoratu digna sunt. In antica numismatis maximi moduli Elagabali Imperatoris, quod explicavit Vir Cl. Philippus Senator Bonarrotius (5.) legitur: ΕΠΙ ΣΤΡΑ ΚΑ ΣΤΡΑΤΟΝΕΙΚΙΑΝΟΥ ΠΥΘΙΑ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. i. sub Praetore Caio (6.) Stratoniciano Pythia Thyatirenorum. In numo Severi Alexandri apud V. Cl. Vaillantium (7.) legitur: ΕΠ ΣΤΡ.....ΑΡΤΕΜΑΓΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΙΕΡΕΙΑ ΑΓΩΝ ΟΛΥΜΠ. i. sub Praetore Artemagora Thyatirenorum Sacra Certamina Olympia; & Valeriani Senioris numisma (8.) hanc inscriptionem praefert: ΕΠ. ΣΤΡ. ΟΚΤ. ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΑΥΓΟΥΣΤΕΙΑ ΑΠΙCTA ΟΛΥΜΠΙ. scilicet: Sub Praetore Octavio Artemidoro Thyatirenorum Augustea, Optima Olympia. Smyrnaeorum Civitas, ut habet Graecum marmor Oxoniense (9.) L. Septimium Aurelium Stephanum Thyatirenum, & Smyrnaeum Pancratiasten honorauit.

f

Ago-

(1.) Plin. ibidem.

(2.) Steph. de Urbib. Plin. lib. V. c. 30.

(3.) Tom. III. Itiner. Gallice scripto pag. 100. 111. & 112. in qua etiam Agonothetae, cuius nomen vetustate detritum, fit mentio.

(4.) Vide Cl. V. Iohannem Vaillantium in Grae. Imper. Numism. edit. Amstel. an. 1700.

(5.) In Numism. max. mod. Tab. IX. 9. pag. 207.

(6.) Vaillantius quoque edidit, & pro KA scripsit KA, idest Claudio.

(7.) Pag. 136.

(8.) Apud eundem Vaillantium pag. 176.

(9.) In Append. marmor. Oxon. pag. 296. n. 15. vide etiam pag. 277. n. 143.

XXXXVI

Agonotheta Ludorum Traeses, qui vel certamina constituebat, vel praemia victoribus dabat, sorte ducebatur e magistratum numero, teste Vaillantio (1.) purpurea ueste insignis erat, sceptrum manu gerebat, corona etiam redimitus, ac peculiari sella donatus.

Agonothetam variis ludis, quos Genii exercent, praesidem, ac praemia donantem repraesentat, ut arbitror, vetustum marmoris anaglyphum, quod edidit (2.) Sponius in Miscellaneis.

T A B U L A I I.

GEMMA I. *Ex Carneola ex Dactyliotheca Andreinia, cum Inscr. PHILETIMS. i. PHILETIMVS; leg. PHILOTIMUS.*

Philotimus, athletico certamine vicit, honoris & gloriae praemia accepturus, nudo corpore (3.) adstat ante mensam, supra quam vas positum, e quo erumpit ramusculus, vel nobilis palma, quae victores, ut ait Horatius, (4.)

Terrarum dominos evebit ad Deos.

GEMMA II. *Ex Achate ex Dactyliotheca Marchionis Riccardii, praeclaro antiquo opere insculpta, sed posteriori imperita manu Graeca epigraphe, ut in nonnullis aliis gemmis, quae nil concludit, corrupta.*

Duae Musae pereleganter caelatae sunt, quarum una praealtae quadratae columnae innixa, columnam non mento, ut ait Plautus, sed capite suffulsi suo; altera in conspectu eius stat lyram trichordem demissam dextra gerens, laeva aperta, atque extensa. Ante eas flexo genu, adorantium more, $\omega\sigma\kappa\upsilon\sigma\tau\omega\gamma$, dextra manu elata, atque aperta, quasi a Musis opem imploraturus, adstat vir capite velato, ac vittato.

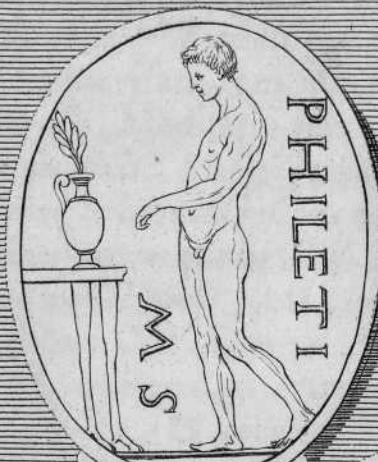
Fortassis hic vir adorabundus ante Musas, Ophialten, vel Otum repraesentat, quos in Helicone primos omnium Sacra fecisse Musis, eis-

(1.) In Graec. Impr. Nam. pag. 309.

(2.) Sponius in Miscell. Sect. VI. pag. 228.

(3.) Vide Bened. Averanum Dissert. VI. in Anthol. n. 12. & Dis. XV. in Thucid. num. 10.

(4.) Carm. lib. I. Ode I.

Ex Carp. Dact. Ande.

I.

Ex Ach. Cim. Ricci.

II.

Ex Kel. Cim. Ande.

III.

Ex Carn. M. Ricci.

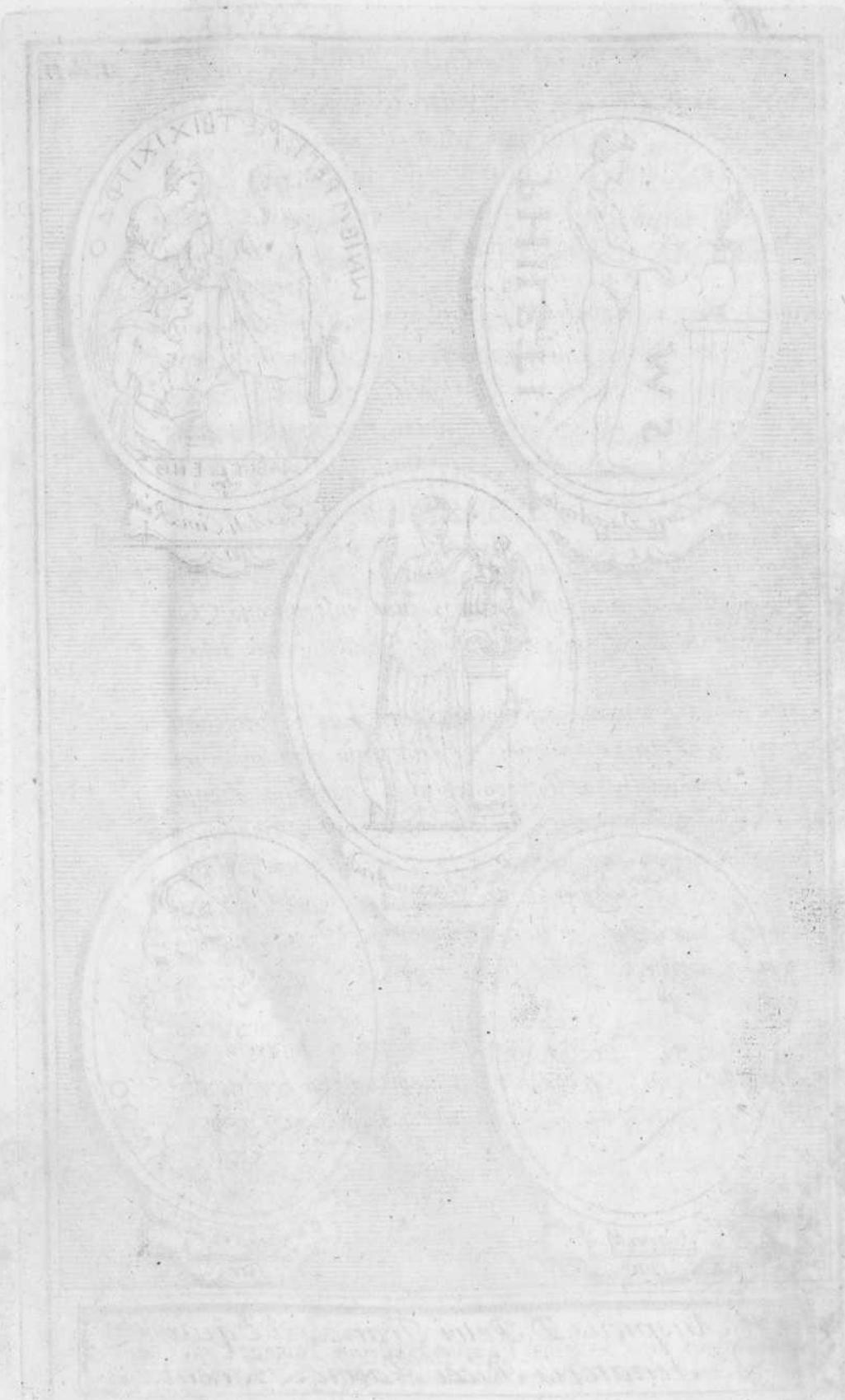
IV.

Ex Tasp. n. ibid.

V.

Auspiciis D. Petri Francisci Equit.
Senatorialis Ricci Patric. Florent.

cisque eum montem consecrasse narrat Pausanias. ^(1.) Musa in quiete columellae innixa, Μελέτην, seu Poeticam Meditationem exprimit; quam Horatius ^(2.) Poemati praeviam esse debere docet.

Verbaque praewisam rem non invita sequentur.

Nam Μελέτη τὸ τῶν, Meditatio omnia facit, ut unus ex septem Graeciae Sapientum dixit. Musam scopulo inherenter in marmoreo Medicei Musei Anaglypho, quod inferius damus pag. I. Poeticam Meditationem fortassis referre me monuit Cl. V. Philip. Sen. Bonarotius. Ita quoque in elegantissima Tabula, quae Homeri Apotheosi, seu Consecrationem exhibet apud Cl. V. Cuperum, ^(3.) Meditationem Poeticam fortassis designat Musarum una, quae ante os antri, dextro cubito, saxo innititur, pallio suo tecta, & involuta. Coram stat alia Musa ad canendum citbara parata, quae Meditatio mente conceperit.

GEMMA II. Caput ignotum, calvum, protuberanti torva fronte, Solonis opus; Sardae in sculptum; cum inscriptione ΚΟΛΩΝΟC, i. Solonis ἐπυον opus; ex laudato Cimeliarchio Marchionis Riccardii.

Plures Gemmas Solonis nomine inscriptas edidit Cl. V. Stosckius in Opere ornatissimo de Antiquis Gemmis, sculptorum nominibus insignitis. ^(4.) Ex Dactyliotheca Boncompagnia Lodoovisia Romae Gemmam protulit, ^(5.) Maecenatis, ut ipse existimat, imaginem referentem, quae ad amissim huic nostrae respondet. Verum fortassis potius Domitianus, quam Maecenas in his expressus; quod, Svetonio teste, ^(6.) Domitianus calvaster admodum fuerit, & cusa numismata cum his vultus lineamentis probe conveniunt. ^(7.)

GEMMA IV. Ex Iaspide nigro, ex Dactyliotheca Marchionis Riccardii. Caput virile diadematum; quod omnigena eruditione ornatissimus Andreinius referre putat Rhoemetalcem Thracum Regem,

f 2

qui

(1.) In Boeot. l. ix. c. 29. pag. 765.

(2.) In Arte Poetica.

(3.) Pag. 27.

(4.) Tab. LXI. Tab. LXIII. Tab. LXIV.

(5.) Tab. LXII.

(6.) In Domit. c. 12.

(7.) Similem Gemmam edidit inter Imagines Virorum Illustrium Fulvius Ursinus n. 135. in qua ex inscript. Solonem legumlatorem expressum putavit.

XXXXVIII

qui ab Antonii partibus ad Augustum descivit. (1.) *Vide infra mar-*
morem Tabulam Musei Nubilum Gaddiorum, in qua legitur; (2.)
Iulia Tyndaris C. Iulii Regis Rhoematalis Liberta Sepulcrum
condidisse sibi, & suis &c. Ex qua Inscriptione Fabrettus (3.) *id*
quod in historia latebat, deducit; Augustum Seniori scilicet Rhoematalci
Thracum Regi, amico, & socio Civitatem, & cum ea
nomen praenomenque communicasse.

Graecae literae ΑΜΦΟ, praestantissimi Artificis, qui aureo Augusti
aevio floruit nomen, ut coniicimus, indicant; ut in pluribus aliis
Gemmis legitur, non integrum, sed dimidiatum; fortassis ΑΜΦΟ-
ΤΕΡΟC, Amphoterus, supple ετοιμα faciebat.

GEMMA V. *Heliotropio insculpta, in medio Tabulae posita;*
ex Dactyliotheca Andreimia.

Exprimit haec Gemma rarissima, & eximii operis, nullis licet
caelata literis, clare atque aperte Romanorum Heroum fortissimum M.
Sergium Silum, qui egregia bellicae laudis monumenta reliquit, quae
a Plinio, (4.) & Solino (5.) referuntur; quorum verba hic
subiucere supervacuum non erit. Ita de eo Plinius: M. Sergio, ut
quidem arbitror, nemo quemquam hominum iure praetulerit;
licet pronepos Catilina gratiam nemini deroget: Stipendiis
duobus ter, & vicies vulneratus est; ob id neutra manu,
neutro pede satis utilis; uno tantum servo, (6.) plurimis postea
stipendiis debilis miles. Bis ab Hannibale captus (neque
enim cum quolibet hoste res fuit) bis vinculorum eius
profugus: viginti mensibus nullo non die in catenis, aut com-
pedibus non custoditus: sinistra manu sola quater pugna-
vit, duobus equis, insidente eo, suffossis. Dexteram sibi
ferream fecit, eaque religata proeliatus, Cremonam obsi-
dione exemit, Placentiam tutatus est, duodena castra ho-
stium in Gallia cepit; quae omnia ex oratione eius appa-
rent,

(1.) *Plutarchus In Apopbtb. & in Vita Romali.*

(2.) *Pag. 211. n. 52.*

(3.) *Inscr. Antiq. Cap. VI. pag. 439. 440.*

(4.) *Hist. Nat. lib. VII. c. 28.*

(5.) *Cap. IV.*

(6.) *Servo, forte servato.*

Auspiciis D. Pandolfi Senatoris
Pandolfini

rent, habita, cum in Praetura Sacris arceretur a Collegio, ut debilis. Quos hic coronarum acervos constructurus hoste mutato? etenim plurimum refert in quae cuiusque virtus tempora inciderit. Quas Trebia, Ticinusve, aut Thrasimenus civicas dedere? quae Cannis corona merita? unde fugisse virtutis summum opus fuit. Ceteri profecto viatores hostium fuere, Sergius vicit etiam Fortunam. *Solini verba sunt ex eadem Sergii oratione descripta.* Cap. iv. Post hunc, inquit, M. Sergius duobus stipendiis, primo adverso corpore ter, & vicies vulneratus; Secundo stipendio in proelio dextram perdidit; qua de causa ferream sibi manum fecit; & quum neutra paene idonea ad proeliandam valeret, una die quater pugnavit, & vicit sinistra, duabus equis, eo insidente, confossis. Ab Hannibale bis captus, refugit; quum viginti mensibus, quibus captivitatis sortem perferebat, nullo momento, sine compedibus fuerit, & catenis. Omnibus asperrimis proeliis, quae tempestate illa Romani experti sunt, insignitus donis militaribus, a Thrasimeno, Trebia, Ticinoque coronas civicas retulit. Cannensi quoque proelio, de quo refugisse eximium opus virtutis fuit, solus accepit coronam. Beatus profecto tot suffragiis gloriarum, ni heres in posteritatis eius successione Catilina, tantas adreas odio damnati nominis obumbrasset.

Iure igitur in hac singulari Gemma Victoria M. Sergio Silo, & quidem super eius dextrum brachium palmam offert, ut eo quoque perditu, victorem fuisse ostendat; qui gaudet militaribus donis exornatus hasta pura, & clypeo. (1.)

T A B U L A III.

GEMMA I. Chalcedonio insculpta ex Dactyliotheca Magni Ducis Etruriae. Epigraphe Latina MICHAEL; hoc est: Quis sicut Deus?

Mer-

(1.) *Vide Reinesium Cl. VI. n. CVI. Gruterum LXI. 4. CCCL. 1. &c. & Fulvium Ursinum in Familia Serbia; qui M. Sergii Sili argenteum denarium profert.*

L

Mercurius supra saxorum struem sedens , cum caduceo , & Astronomico suo signo caduceum referente , & duabus notis . Adstat gallus , vigilantiae symbolum .

Antiqua haec Gemma inscripta fuit a Basidianis Haereticis , vel Priscillianistis , qui impuris Deorum simulacris , Iovis , Diana , Mercurii , Serapidis , Sanctorum Angelorum nomina adscripsere ; ut videre est apud Cl. V. Chisletium Tab. XXI. qui inter Abraxas Gemmas hanc quoque protulit .^(1.) Quum in hac Gemma Mercurius , non ♂♂os , recto statu , ut frequenter in Nummis , Gemmis , & antiquis signis , representetur ; sed καθίπεντος , sedens super congestos lapides , puto Mercurium Viam , sive viarum Praesidem referre ; qualem descripsit Pausanias^(2.) ex aere , sedentem apud Corinthios in via , qua Lechaeum recta iter est ; assistente ariete , quod unus præ ceteris Mercurius greges tueri , & augere crederetur . In viis Mercurium lucrorum negotiorumque potentem Deum colocabant veteres ;^(3.) ut ita , ac reditu prospero in negotiis potirentur ; qui etiam , quum per viam irent , lapides in acervum mittere solebant ,^(4.) & coronas addere ; quod his versibus testatus est Tibulus .^(5.)

Nam veneror , seu stipes habet desertus in agris ,

Seu vetus in trivio florea ferta lapis .

Herculem quoque , Mercurii comitem^(6.) viarum ducem , ac praesidem memorant vetera monumenta .^(7.) Exstat Florentiae in Museo Nobilem Gaddiorum marmoreum Signum Herculis sedentis super lapidum cumulum , qui sinistra manu pomum , dextera vero clavam tenet .

GEMMA II. Sardonyche insculpta . Ex Dactyliotheca Medicea .

Graeca epigraphe : ΑΡΗΣ ΝΙΚΗΘΕΝΤΟΣ ; hoc est : Marte devicto .

Venus galeata super arma sedens , dextra hastam puram

(1.) Vide quae inferius notavimus pag. 456. n. 1.

(2.) In Corinthiac. Lib. II. c. 3.

(3.) Phornutus de nat. Deor. c. 16.

(4.) Proverb. c. 26. v. 8.

(5.) Lib. I. Eleg. 1. v. 17.

(6.) Vide Fabrettum de Col. Traian. 174. 175.

(7.) Vide Leonidae Epigramma in Anthologia l. I.

ram tenens , laeva lusitatem Cupidinem , cum ramo palmae a tergo , in signum victoriae . Cupido gestu brachii elati , & capitis in humeros residentis , admirationem indicat , & terrorem ; quemadmodum apud Homerum Astyanax puer Hectorem patrem conspiciens galeatum ; cuius galea καθύσερθεν ἐνευεν superne mutabat . Lucretius ad Venetrem : (1.)

Nam tu sola potes tranquilla pace iuvare

Mortaleis , quoniam belli fera munera Mavors

Armipotens regit , in gremium qui saepe tuum se

Reiicit , aeterno deictus vulnere Amoris .

Aliiger Amor inermis est ; quasi Venus sibi Martis victoriam tribui velit .

GEMMA III. *Ex Cimeliarchio Mediceo , Sardae inscalpta , cum epigraphe ἀδηλω , ex Basilidianorum figmentis . Feminae , fortassis Nymphae , caput cincinnatum , calamistratumque ; foliacea ornatum corona , pomis referta , e qua defluit vitta . Ante frontem conspicua visitur gemma , aliaque supra caput .*

Feminae gemmis ornabant non solum manus , pedes , collum , verum etiam caput , ut ait Propertius . (2.)

Sive vagi crines puris in frontibus errant ,

Indica quos medio vertice gemma tenet .

GEMMA IV. *Ex Cimeliotheca Medicea , Sardae incisa . Cum Abraxeia epigraphe , Latinis literis concepta .*

Medusae caput , anguibus crinitum , & alatum ; favorable Veterum amuletum ; ad securitatem , ut existimabant , in rebus praestandam , atque ad abigenda pericula ; ut narrat Lucianus in Dialogo , qui inscribitur Φιλότατρις . Nonnulli Perseum in Gemmis huic similibus representatum putant . (3.)

GEM-

(1.) Lib. I. v. 32.

(2.) Lib. II. Eleg. 16. n. 9.

(3.) Vide Equ. Maffeiū Gem. Ant. Par. II. Tab. 69. & Philippum Stosckium Tab. LXV. pag. 88.

GEMMA V. In medio *Tabulae*; ex *Sarda Regii Musei Medicei*. Singulares tres literae M T C, Demini praenomen, nomen, & cognomen, ut puto, indicant, nobis ignotum, qui scalptam hanc Gemmam in annulo gerebat.

Visitur Faunus, seu Pastor, capite pellibus circumtecto, quibus uti solebant ad arcendam vel frigoris, vel aestus iniuriarum ^(1.) cum pastorali pedo in humeris, caprum ad Bacchi aram sacrificandum vi trahens; quemadmodum in Bacchi pompa descripsit Plutarchus. ^(2.) In sacris Liberalibus Bacchi caper ad aram caedebatur, quod eius Dei vites arroderet; quare Ovidius in *Fastis*. ^(3.)

Rode, Caper, vitem, tamen hinc, quum stabis ad aram,
In tua, quod fundi cornua possit, erit.

T A B U L A I V.

GEMMA I. Ex Iaspide nigro Regiae Daelyliothecae Mediae. Epigraphe, F. TEMES. Λ, recentem manum olet; cælatura est operis plane exquisiti, & antiqui.

Scalptus in hac præclara Gemma Hercules Μούσαγετος, Musarum Dux.

Herculem Musagetem præferunt quoque numi Petroniae Gentis. ^(4.) Citharam pulsat sedens, instrata rupe leoninae pellis exuvia. Vultum in coelum conversum, & elatum tenet; quasi coelestem orbium musicam aemulaturus, vel ex ea modos auditurus. Ita quoque oculis in coelum defixis sculptus Hercules a Scylace in eximia Gemma apud Stoskium Tab. LIX. & Achilles in duabus Gemmis Tab. XLVII. & XLVIII. quae sunt egregia Pamphili opera. Musica Heroes delectabantur, quam etiam senex Socrates didicit; ^(5.) quod ad animum componendum non inutilem esse arbitraretur. Quare eti-

(1.) Vide Conjecturas additas Dempsteriano Operi pag. 55.

(2.) Lib. de Cupiditate opum. Virgilius Georg. lib. II. v. 389. Vide Saubertum de Sacrificiis Veterum c. VI.

(3.) Lib. I.

(4.) Vide Fulvium Ursinum, & Patinum in Famil. Rom. in Gente Petronia. Vide etiam Thomasinum de Donariis Cap. XXI. qui ex vestitis monumentis, Musarum cum Hercle unionem ostendit.

(5.) Plato in Menexen. & Diogenes Laert. in Vita Socratis.

S. Sp. Mus. Med.
I.

Chalo. ibid.
II.

Amethi. ibidem
V.

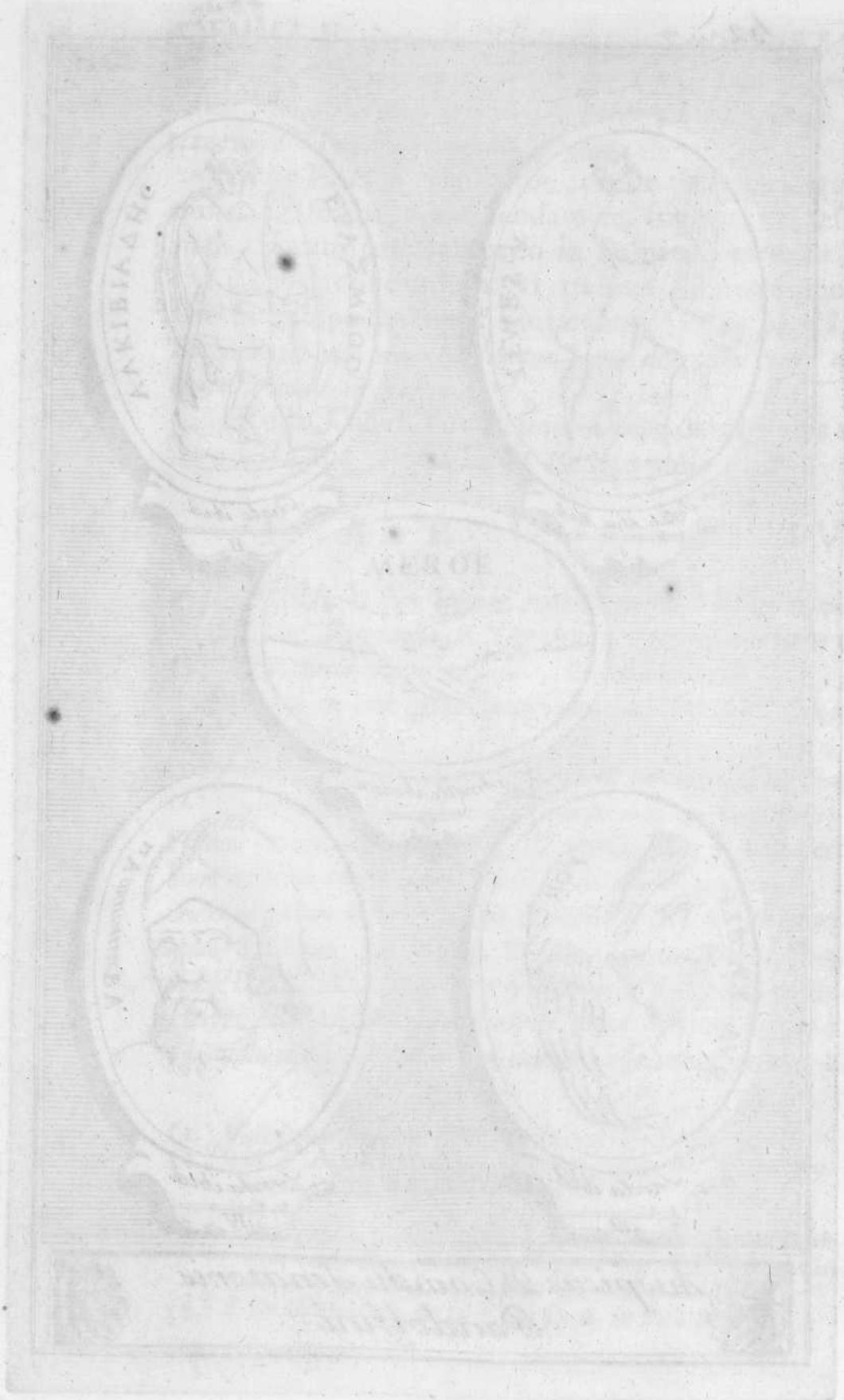

Sarda ibid.
III.

Sarda ibid.
IV.

*Auspiciis D. Camilli Senatoris
Pandolfini*

am Minervam Musicam coluere Veteres , teste Plinio (1.) Hercu-
lem stantem , scalptum vidi in Carneola apud Cl. V. Andreinium ,
veterum elegantiarum arbitrum , cuius caput quatuor ornant stellae ;
quae indicant Astronomiae quoque ac caelestis harmoniae , eum longe
peritissimum fuisse .

GEMMA II. Ex Chalcedonio Cimelii Magni Ducis Etruriae ;
cum Graeca epigraphe : ΑΛΚΙΒΙΑΔΗC ΕΠΑCΜΙΟC : id est
Alcibiades amabilis . Alcibiades pulcherrimus , & forma prin-
ceps fuit , ut ait Plinius . (2.) Ita quoque Gratiae pulchritudinis , ac
venustatis Deae , ἐράσμων , amabiles appellantur in Hymno , qui Or-
pheo tribuitur . Gemma est praeclaro antiquo opere faberrime caelata .

Miles in saxo sedens , reiecta in humeros chlamyde ,
e qua flocculi pendent , capite radiata galea tecto , gladio
accinctus , scutum duabus stellis insigne tenet .

Galea dentibus , seu cornibus ferarum munita est ; qua tum
Graeci , tum Etrusci milites uti consuevere . (3.) Huic adsimilem
galeam Ulyssi dedit Meriones , quam ita accurate descripsit Homerus
Iliad. lib. X. v. 266.

Μηρίων δ' Οδυσσῆι δίδε βιὸν ἡδὲ φαρέτρην ,

Καὶ ξίφος , ἀμφὶ δὲ οἱ κυνέν τε φαλάνφιν ἔπειται .

Πίνεις τοιτην . τολέσω δὲ τοῦτον οὐ μάστιν

Ἐντέτατο σερεῶς . ἔκτοτε δὲ λευκοὶ οὖντες

Αργιόδοντος ών , ταμέες δὲ ἔχον ἐνθα καὶ ἐνθα ,

Εὗ καὶ ἐπιφαμένως , μέσην δὲ ἐνι τῷ λοι ἀρίστη .

Quae ita reddidi :

Meriones pharetram , arcum , ensem donavit Ulyssi ,

Ex corio galeam , loris pendentibus intus ,

Imposuit capiti ; dentes extrinsecus apri

Illam cingebant albi , firmique , frequentes ;

Pileus & galeam medium circumdabat unus .

Aeneum quoque seu Martis , seu Militis sigillum observavi in
Regio Muse Mediceo , altitudine fere unciarum IX. cum galea corni-

bus ,

(2.) Lib. XXXIV. c. 8.

(2.) Lib. XXXVI. c. 5.

(3.) Vide Tab. LXXVII. in Tom. I. Dempsteriani Operis ; & additas Conie-
cturas , & Explicationes Cl. V. Senatoris Bonarrotii pag. 46.

bus, sive ferinis dentibus radiata. (1.) Tila visitur ad pedes; quo ludi genere milites quoque se exercebant.

GEMMA III. *Sardae incisa, ex Cimeliarchio Mediceo. Latina epigraphe: LIB. AEL. AUR. FOR, forsan ita interpretanda: LIBIVS, i. Livius, AELIANVS. AVRELIANVS. FORTIS.*

Insignis Athletae caput, leoninae pellis exuvii operatum.

Athletae, certaminum victores, leoninis pellibus, pateris, tri-podibus, palmis, coronis, argenteis aureisque vasibus, aliisque praemissis, virtutis ergo, donabantur. Virgilius hanc gemmam ita illustrat: (2.)

Tum pater AEneas, vestra, inquit, munera vobis
Certa manent pueri, & palmam movet ordine nemo;
Me liceat casus miserari insontis amici.

Sic fatus tergum Getuli immane leonis
Dat Salio, villis onerosum atque unguibus aureis.

GEMMA IV. *Sardae caelata, ex Medicea Dactyliotheca. In Graeca epigraphe, hae tantum supersunt literae: ΠΑ....., ΒΑ reliquæ vetustate detritæ.*

Caput barbatum, galea, & scuto munitum; exquisito artificio expressum.

An Pyrrhum, vel Pallantem Arcadiae Regem, de quo Virgilius, (3.) vel alium Heroem referat, affirmare non ausim; quum ex inscriptione labefactata non constet.

GEMMA V. *Posita in medio Tabulae; Amethysto insculpta, ibidem, cum inscriptione, MEROE.*

Iunctae dexteræ; concordiae, amicitiae, fidei, constan-

tiae, amoris, & hospitii symbolum.

Dux fidei sacra habebatur, ut Livius (4.) testatur; & apud

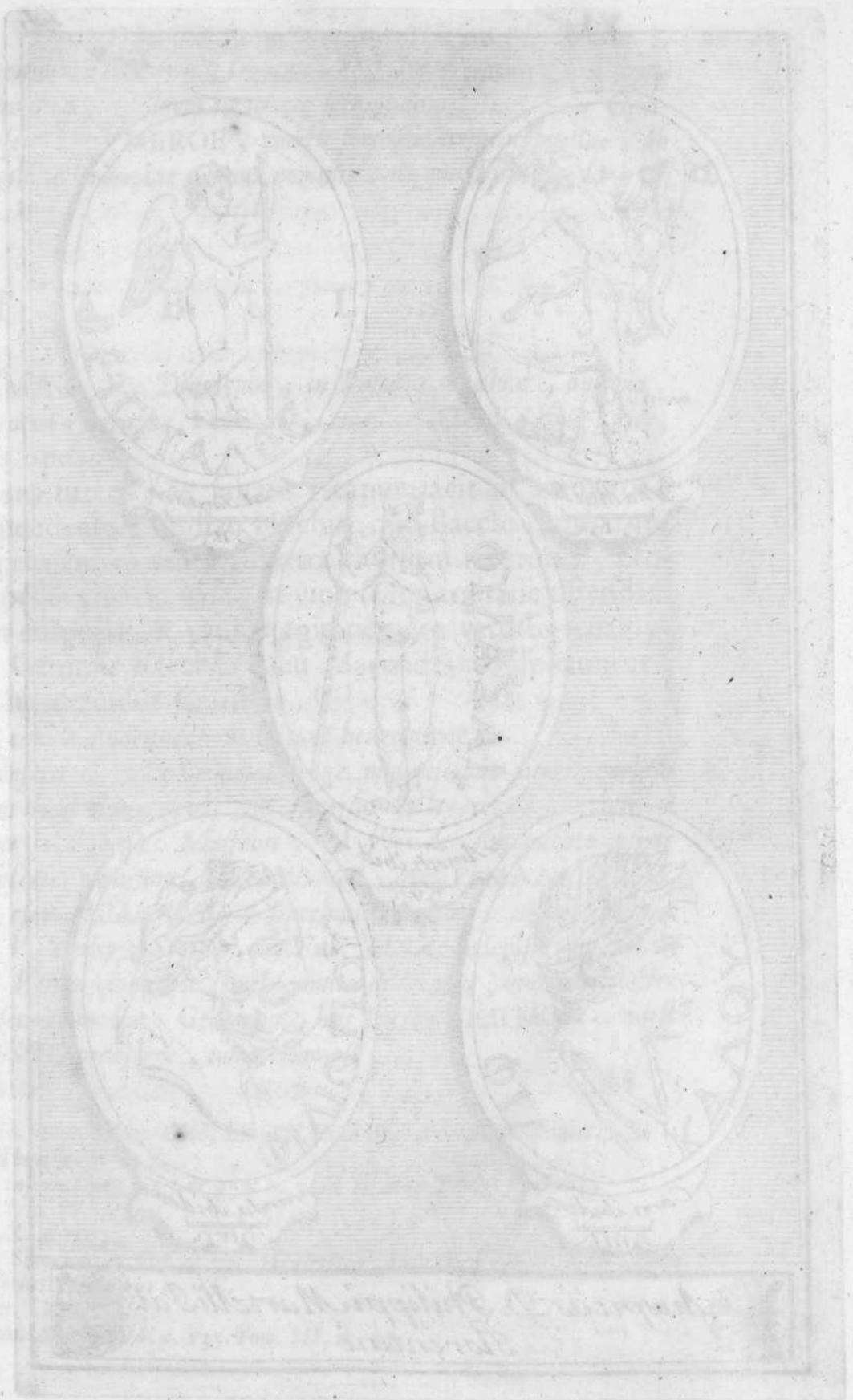
Taci-

(1.) Vide Eq. Maffeium Par. I. Tab. 96.

(2.) AEneid. Lib. V. v. 348.

(3.) AEneid. Lib. VIII.

(4.) Lib. I.

Past. a Mus. Med.

I.

Achat. Sardon. ib."

II.

ΙΑΣΑΛΥΦ

Ameth. ibid.

V.

Carn. ibidem.

III.

Sarda ibidem

IV.

Auspiciis D. Philippri Martelli Pat.
Florentini

Tacitum renovare dexteras , legimus . ^(1.) Inter erotica , sive amatoria monumenta , ad fidem in amore servandam , libet hanc Gemmam recensere . ^(2.) MEROE , nomen fortassis amatae puellae ; ab insula magna AEthiopiae , huius nominis ; de qua Plinius , ^(3.) & Lucanus . ^(4.)

T A B U L A V.

GEMMA I. Ex Diaglypho , in Pasta , ut aiunt , antiqua .
Graeca epigraphe , ΓΕΙΓΜΟ... idest , ΠΕΙΓΜΟΝΟC εργον ,
Pigmonis opus .

Bacchans furens , ac saltans ; caput iacit in humeros , nebride pendente e sinistro brachio , quo Bacchi cantharum ex ansa pendentem tenet ; dextra thyrsum intorquet , projecto ad pedes vinario vase , ut vino se ingurgitasse ostendat .

Eadem corporis , & capitis agitatione in vetustis Anaglyphis , & Gemmis Bacchae , seu Maenades conspicuntur , ^(5.) quas ita describit Catullus . ^(6.)

Ubi capita Maenades vi iaciunt hederigerae .

Quum inscriptio huius Gemmae longe minutissimis literis caelata sit , ansam dedit doctis viris , ut diversimode legerent . Leonardus Augustinius , & Eques Maffeius , ^(7.) Viri de Antiquitate optime meriti , referre putarunt , ΠΕΜΑΛΛΙΟ , vel ΓΕΜΑΛΛΙΟ ; & legendum esse ΜΙΜΑΛΛΙΟ ; Bacchantis nomen . Alter postea visum Cl. V. Philippo Stoskio , qui Tab. XLIX. se legisse ait , ΠΕΡΓΑΜΟΥ . Verum quum non semel , multa diligentia , una cum doctis viris , observarim hanc Gemmam , has literas ΠΕΙΓΜΟ ... idest ΠΕΙΓΜΟΝΟC praeferre , compertum est .

g 2

GEM-

(1.) Lib. II. Annal. Hom. Iliad. Lib. III. Vide Ben. Averanum Dissert. XXVI.
in Thuc. n. 3. 4. 5.

(2.) Vide inferius pag. 455. & 457. n. 3. & 9. alias similes Gemmas .

(3.) Lib. I. c. 37.

(4.) Lib. X. v. 203.

(5.) Vide Sponium in Miscell. sect. II. Artic. V. pag. 29. Vide Tabulam , quam
inferius exhibemus n. XV.

(6.) Carm. LXII. v. 23.

(7.) Gemm. Ant. Par. I. n. 135. Tom. III. n. 55.

GEMMA II. *Ex Achate Sardonyche Regii Cimelii Medicei. Graeca inscriptio, ΒΕΙCΙΤΑΛΟC, Besitalos; Graeci Artificis fortassis nomen denotat.*

Cupido alatus, duabus manibus, arundini, quam ostentat, innititur; ut omnia sibi cedere indicet, & potentia sua quocumque voluerit inclinare; Virgilius:

Omnia vincit Amor, Σ nos cedamus Amori.

GEMMA III. *Ex Carneola ibidem. Graeca epigraphe: ΦΙΛ ΚΑΛΟΥ, idest ΦΙΛΟΚΑΛΟΥ; scilicet, Elegantis, vel Pulchritudinis amici. Virgilius:*

Gratior & pulchro veniens in corpore virtus.

Caput iuvenile, laurea redimitum, cum chlamyde, quam fibula subnectit.

Imaginem Athletae Victoris in Pythiis Ludis, Apollini Sacris, praefert haec Gemma. Nam in his certaminibus praemia erant, teste Pausania, laureae coronae.

GEMMA IV. *Sardae insculpta, ibidem cum inscriptione, ΦΙΛΠΠΙ ΠΟΥ. i. Philippi.*

Herculis caput; oleastro redimitum (4) torvo vultu; hispida barba, & mento rictu veluti prominente.

Exstant in Medicea Gaza plures Numi, quos vidi, ex omni aere, cum Herculis capite, Philippi Macedonum Regis nomine inscripti. Herculis simulacrum ex aere in templo Agrigentinorum describit Cicerο; (5.) cuius rictum, ac mentum paullo erat attritus, quod in precibus, Σ gratulationibus non solum id venerari, verum etiam osculari solerent.

GEMMA V. *In medio. Ex Amethysto Medicei Thesauri, Graecis literis insignito, ΦΥΛΑΞAI; idest, Cave.*

Figura senis barbati, & tunicati, fortassis alicuius Philo-

phi,

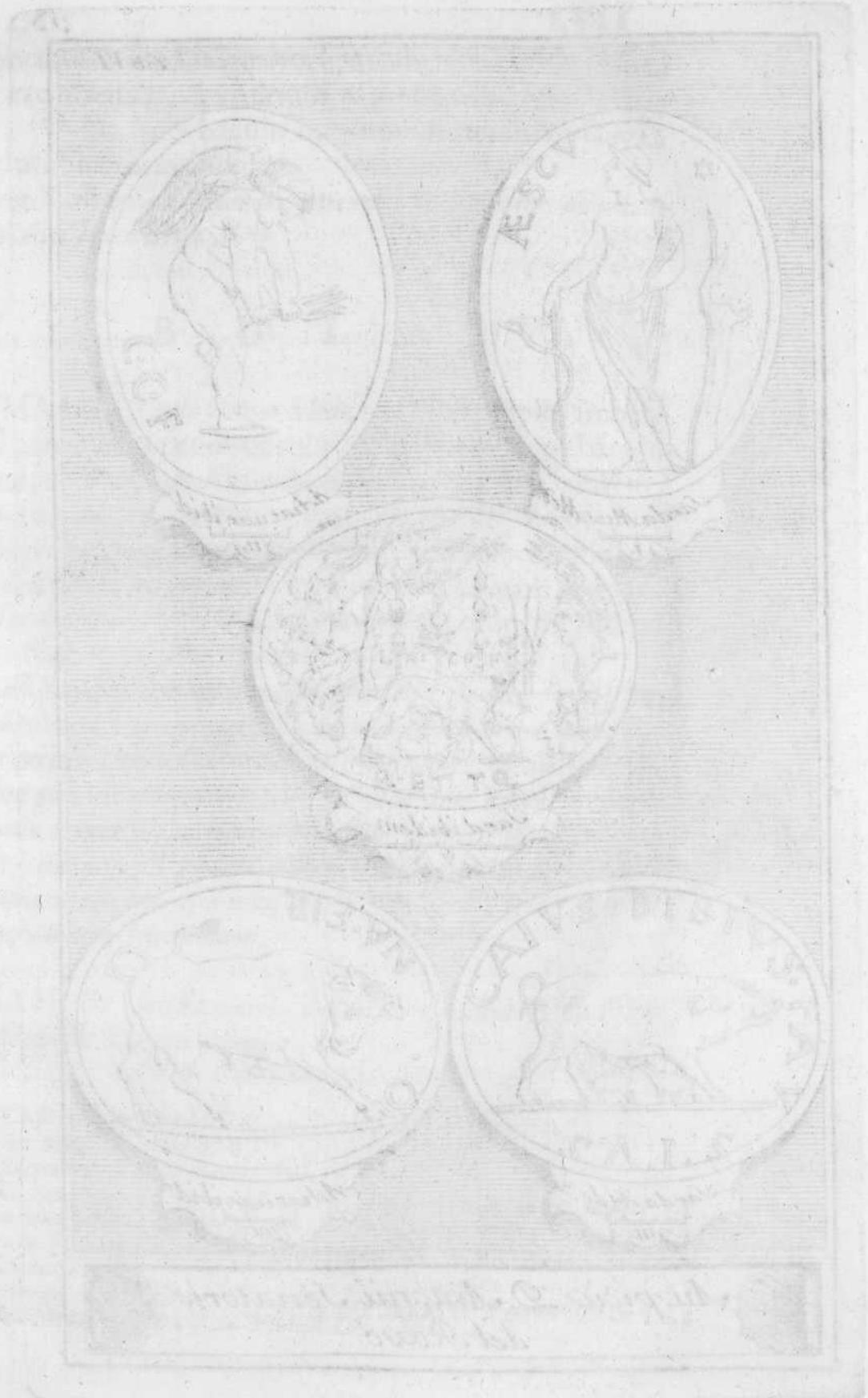
(1.) Elog. X. v. 69.

(2.) Aeneid. Lib. V. v. 344.

(3.) In Phoenic. lib. X. cap. 7. pag. 815.

(4.) De Herculis oleaginea corona vide inferius pag. 185.

(5.) In C. Verrem l. IV. Orat. IX. n. 43. pag. 255. Ed. Amstel. 1695.

*Auspiciois D. Antonii Senatoris
del Rosso*

L VII

phi, vel Socratis, cuius imaginem, ut ad virtutem, & sapientiae amorem excitarentur, in annulis expressam veteres gestare solebant. ^(1.) Nodoso baculo innititur dextera; ac laeva manu veluti silentium indicit.

Socratem Philosophiae summum parentem in arundine aliquando equitantem Alcibiades irrisit. ^(2.)

T A B U L A VI.

GEMMA I. *Ex Sarda Gazae Mediceae. AEsculapius imberbis, petasatus, cum baculo, & serpente, qui baculo advolvitur, & Hygeian AEsculapii filiam, hoc est Salutem, seu Sanitatem notat. AESCV, i. AESCVLAPIVS, Ασκληπιος.*

Barbatum illum communiter efficiunt; unde tyrannicus Dionysii Siciliae Regis iocus, barbam eius auream tondentis, & asportantis; non debere patrem Apollinem imberbem esse; filium vero barbatum. ^(3.)

Iuxta AEsculapium est arbor arida, sine foliis, quae indicat ipsum ab Iove fulmine tactum, ac postea immortalitate donatum, quum mendendi artis peritia, nonnullis defunctis, ut ferunt, vitam restituisset. Pileum gestat, non tam artis, & sapientiae insigne; verum etiam capitum tutamen, in variis itineribus suscepitis ob aegrotorum salutem. ^(4.) *Additum est superne astrum;* ^(5.) *ut ostendat Astronomiae quoque scientiam Medicis esse necessariam,* ^(6.) *vel Phoebi, hoc est Solis inventum esse Medicinam.*

GEMMA II. *Ex Achate vario, ibidem. Singularia C. C. F. nomen Gemmae Domini indicant.* Aliger

(1.) *Vide Chifletum in Socratis Gemmis, qui de hac re fusiis.*

(2.) *Valerius Max. lib. VIII. c. 8.*

(3.) *Vide Ciceronem III. de Natura Deor. c. 22.*

(4.) *V. Phil. Sen. Bonarrotum in Observ. in Numos max. mod. pag. 124.*

(5.) *Astrum ante pectus AEsculapii visitur etiam in Numis quibusdam a Smyrnaeis in Medicorum honorem percussis; quos collegit, & illustravit Cl. V. Richardus Mead.*

(6.) *Astronomiae cum Medicina societatem eruditte ostendit Antonius Mizaldus Mons-Lucianus Vide Plinium Lib. XXIX. cap. I.*

LVIII

Aliger Amor Iovis arma confringens ; ut vim , ac potestatem suam omnia formidare ostendat .

Mirifice hanc Gemmam illustrat Oppianus ,^(1.) qui Amorem , cui

G ipsa Iovis fulmina cedere dicit , ita commendat :

Ομβριμός Εφως πόσος ἔωι , πόσον σέγεν ἀτλετος ἀλκή .

Πόσσα νοῆι , πόσα κοιρανέις , πόσα δάμον ἀθύρης . &c.

Σῷ δὲ μέντη καὶ τῆλε περᾶς , ὅσον γάπτε λεύσι

Ηέλιος φαέθων . σῷ δὲ αὖ περὶ καὶ Φάος ἄκη

Δεμάρην , καὶ ὅμως ἔκοιτο κεραυνόι . &c.

Valide Amor , quantus es ! quanta est tua infinita potestas !

Quanta cogitas , quantum imperitas , quanta dive , ludis ! &c.

Tua autem potentia etiam procul penetras , quantum umquam aspicit

Sol lucidus . Tuo denique igni etiam lumen astrorum concedit

Metuens , & Iovis una cedunt fulmina . &c.

GEMMA III. Ex Sarda , ibidem . Inscriptio : CAIVS . BIBIUS . FAVSTVS . Bibius , idest , Vibius , ex Vibia Familia .

Porca mammis parvulos sues lactans ; boni ominis symbolum .^(2.)

Animalia vel in numis , vel in marmoribus expressa , quemadmodum Buteo , Aper , Taurus , Vitulus , non raro Familiarum cognominibus alludunt .^(3.)

GEMMA IV. Ex Achate vario , ibidem . Inscriptio : Q. NA. FIR. forte . Quintus Nasonius Firmus . Praenomen . Quinti occurrit in Nasonia Familia ; ut liquet ex inscriptione Sepulcri Nasoniae Gentis , in Via Flaminia .^(4.)

Taurus

(1.) Lib. II. Cyneg. v. 411. Oppianus quamprimum e Florentinis Typis in lucem prodibit , Etrusco Carmine elegantissime redditus , & doctissimis Annotationibus illustratus ab Clarissimo omni aero Antonio Maria Salvinio .

(2.) Virgil. AEneid. Lib.

(3.) Vide Fabrettum Inscr. Antiquar. Cap. III. pag. 186. & 187.

(4.) Fabrettus Inscr. Ant. Cap. III. pag. 209. n. 522.

Taurus furens , pede incurvo ; minaci ad feriendum capite . Virg. III. Georg. & sparsa ad pugnam pro ludit arena .

Taurus , Manilio auctore , Signum coeleste indicat . Coelestia Signa in annulis scalpta gestabant veteres , vel ad Horoscopum suum indicandum , vel boni ominis gratia . ^(1.)

GEMMA V. In medio eiusdem Tabulae . Ex Sarda Cimeliothecae Mediceae . Inscriptio : L XI C P F. idest : Legio Undecima , Claudia , Pia , Fidelis .

Literae inferius scalptae , Q E T T Q , quomodo interpretandae sint , plane mihi latet : fortassis nomen indicant Traetoris , vel Legati Hispaniae , & Africæ , & eiusdem Legionis , ad quem , ut arbitror , haec Gemma pertinebat .

Visitur in medio Lupa sub ruminali ficu , gemellos parvulos Romulum , & Remum lupinis uberibus inhabantes , lactans ; ^(2.) deductæ Coloniae frequens symbolum . ^(3.) Iuxta sunt eiusdem Legionis insignia , & in medio Aquiliferi vexillum . Dextra parte caput muliebre turritum , supra quod sculptum trisulcum fulmen , Genium Hispaniae denotat ; infra statutum tropaeum , cuniculo circumstante ; a Catullo ^(4.) cuniculosa Celtiberia dicitur .

Ex alia parte muliebre caput tectum elephanti promiscide , quae e capite eminet , Africam dubio procul significat , ^(5.) sub quo additus Scorpio , maximi aestus eiusdem regionis signum . ^(6.) Inde caput virile , barbatum , elatis superne , cancri branchiis , Nilum re praesentans . ^(7.)

Huius Legionis XI. Claudiæ , Piae , Fidelis , fit mentio in duobus vetustis lapidibus Gruteriani Thesauri ^(8.) Ex Moesia , auctore Panvinio , ^(9.) in Dalmatiam sub Claudio , & ex Dalmatia , bello

(1.) Vide Paulum Alex. Equitem Maffeium in Gemm. Ant. P. IV. Tab. LX.

(2.) Vide Panvinium in Descriptione Urbis Rom.

(3.) V. Maffeium Gemm. Ant. P. IV. Tab. 6.

(4.) Carm. XXXVII. v. 18.

(5.) Vide Causum , in Museo Rom. Sect. I. Tab. 14. pag. 9. 10.

(6.) Plinius Lib. VIII. c. 11. Lib. XI. c. 25. Lib. XXVIII. c. 2.

(7.) Vide Fabrettum de Col. Traiani Cap. IX. pag. 304. 305.

(8.) Pag. CIX. 1. & CCCXLVI. 4.

(9.) De Rom. Imperio pag. mihi 829.

bello civili Vitelliano pro Othone, in Italiam contra Vitellium transducta fuit. Othone vīcto suis castris redditā, occiso Vitellio iterum in Italiam venit, & paulo post ad sua hyberna remissa. Haec, auctore Dione, una cum VII Legione, Claudia ideo appellata est, quod Camillum Scribonianum, qui bellum civile Claudio Imperatori intulerat, primae deservierint. Ex hac praeclara Gemma videtur etiam in Hispaniam & Africam Legio XI. Claudia Pia Fidelis, transducta, ibique stativa habuisse. Lucem affert Tacitus: (1.) Primus, inquit, Othoni fiduciam addidit ex Illyrico nuncius, iurasse in eum Dalmatiae, ac Pannoniae, & Moesiae Legiones. Idem ex Hispania allatum, laudatusque per edictum Cluvius Rufus, & statim cognitum est, conversam ad Vitellium Hispaniam. De Africa nil habeo in promtu. Docte Viri accuratius hanc nobilissimam Gemmam expendent, & illustrabunt.

Eamdem imaginem Africæ impressam observavi in interiori orbe veteris Sigilli, ex Officina figlina, quod exstat in Museo Andreino, in quo hoc Consulum par adnotandum est:

IVVENTIO II ET MARCELLO II COS EX PR

Q SER PVD CVR HEDYN

Idest: Iuventio II, & Marcello II Consulibus ex Praediis &c.

Vide Fabrettum, qui edidit ex Museo Ciampinio, Inscr. Antiquarum Cap. VII. pag. 506. n. 127.

T A B U L A VII.

GEMMA I. Sardonyche insculpta, ex Regio Thesauro Magni Ducis Etruriae, cum Abraxeia inscriptione.

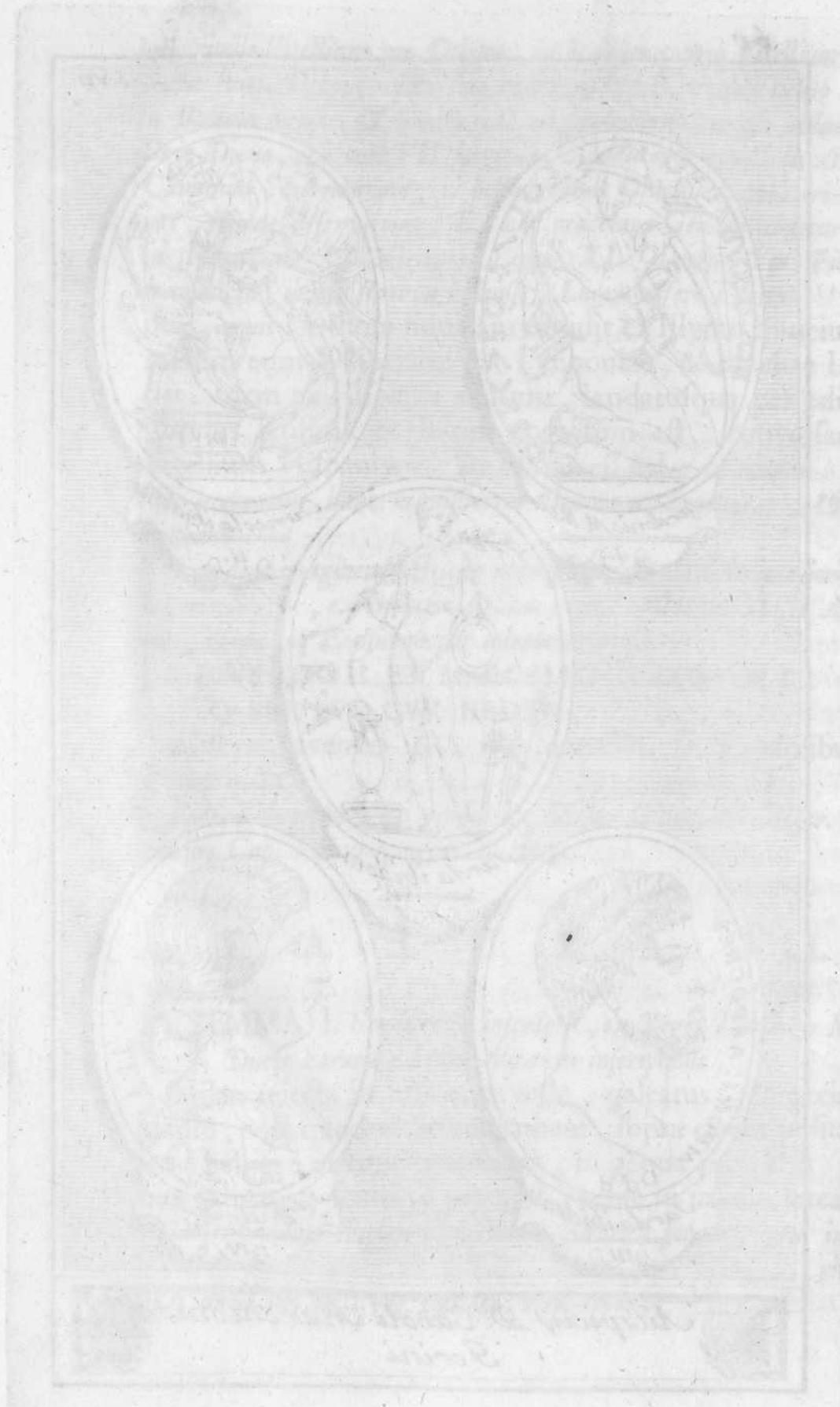
Miles reiecta in humeros veste, galeatus, & accinctus gladio, post quadratam columnam, supra quam posita galea, bellicae virtutis praemium, in genua projectus, pedibus caligatis; scuto se protegit, velut in insidiis lateat.

Observandum duplex scuti lorum, annuli forma, quod inserto-

rium

(1.) Annal. lib. XVII. pag. 290. edit. Frobenianæ.

rium dicebatur ; eo quod per ipsum , in scutum milites brachium insertarent ; quod Virgili locus illustrat : (1.)

Hic ferro accingor rursus , clypeoque sinistram
Insertabam aptans .

GEMMA II. Ex Carneola , ibidem . Inscriptio DIV. IVL. idest :
Divos Iulius , imperitam sequiorem manum redolet ; quamvis caelatura antiqua sit .

Imperator , seu Rex paludatus , in suggestu in sella sedens , cum sceptro in sinistra , & dextro brachio extenso , quod senex apprehendit ; ad laevam femina brachii gestu minaci ; ostentante puer , seu servulo , flexis genibus , barbatum virile caput recisum .

Recisum caput , quum sit barbatum , Pompeium referre non potest ; a cuius etiam aspectu abhorruit C. Iulius Caesar ; ut narrat Plutarchus in Pompeii Vita , & consentit Appianus . (2.)

GEMMA III. Ex Sarda , ibidem . Caput virile , cum epigra-
phe P. POMPONI. ARPOCRES. idest . Publii Pomponii
Arpocres

GEMMA IV. Ex Iaspide viridi , ibidem , cum Graeca epigra-
phe , ΠΤΩΣ , subsequente Signi coelestis nota ☽ , in quo Sol
est mense Aprili , Veneri dicato . (3.)

Feminae caput , capillis retro taeniola circumligatis , fi-
bula vestem in humero subnectente .

Ex annulo prisci omen aliquod captare solebant , & scalptis signis
malum omen , & malum Genium depellere . (4.) Saepissime in annulis
expressa sunt Signa coelestia , & Planetae , quos sibi beneficos esse cu-
piebant .

(1.) Aeneid. Lib. II. v. 671. V. Coelium Rhodiginum Lib. X. c. 4. item
Explicationes , & Coniecturas ad Monumenta Etrusca Operi Dempsteriano addita pag. 47.

(2.) Lib. II. de Bello Civ. Rom. Similem Gemmam produxit Petrus Stephano-
nius , & illustravit Licetus de Gemmis Annul.

(3.) Macrobius Saturnal. Lib. I. c. 21. Vide Saubertum de Sacrificiis Vet.
Cap. XXII.

(4.) Vide Ioh. Kirchmannum de Annulis Vet. Cap. XXI. & XXIII.

piebant. In Veronensi vetusto lapide in memoriam Glauconis Mutenensis Athletae, Pugnarum septem, legitur : ^(1.) PLANETAM SVVM PROCVRARE VOS MONEO. IN NEMESE NE FIDEM HABEATIS SIC SVM DECEPTVS. Deam Nemesim, vel Adrasteam putabant nimiae hominum felicitati esse infensam. ^(2.)

GE^MMA V. In medio Tabulae. Ex Sarda, ibidem; cum Latinis singularibus literis, L. R. A. quae, ut diximus, viri nomen, qui annulum gestabat indicant, nobis ignotum.

Iuvenis δισκόβολος, disci iaculator, certaminis victor, gradiens cum oleae ramo in laevo humero; dextra ferens missilem discum, qui lapideus, ferreus, vel plumbeus esse solebat. ^(3.) Ad pedes merita virtutis praemia; laeva, vas ansatum, pluribus discis superpositum; dextra, arula vittata, imposta corona amentata, cum ramusculo palmae.

Notandus discus non planae formae, sed corpulentae, ε in medio prominentis; quem Homerus ^(4.) δίσκον Μεζονα, κατάχετον, γραπωτέρον discum maiorem, crassiorem, & graviorem appellat; quem forti manu ait Ulysem iaculaesse, ε omnes superasse. Notandum quoque dextrum brachium armilla exornatum, praeter cetera virtutis praemia; quare liquet certaminum Victores armillis insuper donatos.

T A B U L A VIII.

GE^MMA I. ^(5.) Sardae insculpta, ex Regio Museo Mediceo; cum inscriptione MAR. HERE. i. Mars Here.

Gladiator barbatus, galeatus, cum scuto in sinistra, gladio nudato in dextera; & Sagittarius athleta ad pedes arcum intentans.

In

(1.) Apud Fabrettum Inscr. Ant. Cap. X. pag. 709. n. 307.

(2.) V. Bened. Averanum Diff. XVIII. in Euripidem n. 3. 7.

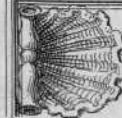
(3.) Vide Hieronym. Mercurialem de Arte Gymn. Lib. II. c. 12.

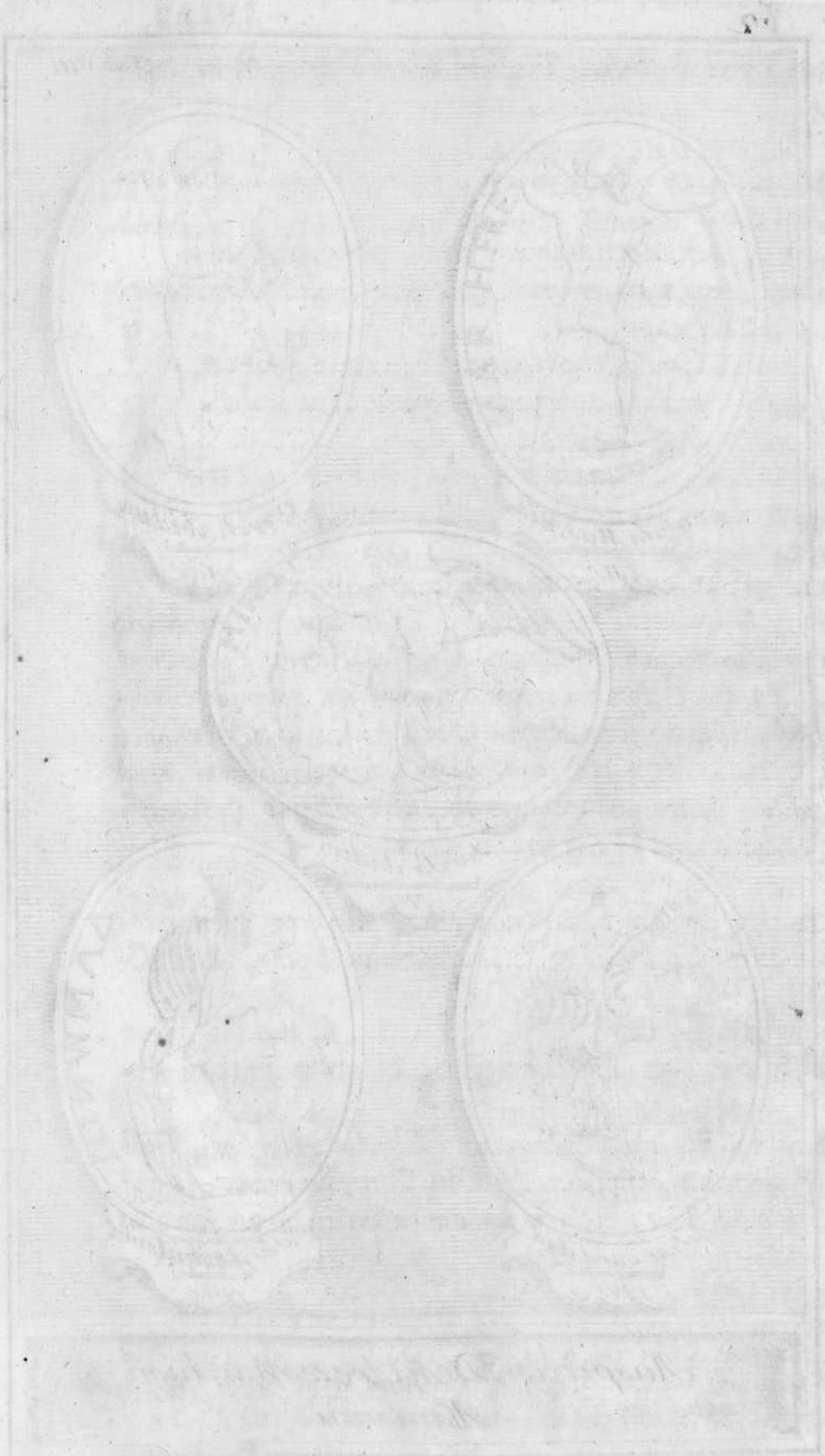
(4.) Odyss. Lib. VIII. v. 186.

(5.) Corrigendi sunt numeri Gemmarum in hac Tabula, oscitantur scalps;

Auspiciis D. Andreæ Marchion.
Alamanni

In votivo lapide Gruteriani Thesauri Mars Dominus nuncupatur. (1.)

GEMMA II. *Ex Onycha, ibidem, inscriptis singularibus literis, P. AP.*

Rudiarius, rudem ostentans, e qua pendent lora.

Gladiatores, impetrata missione artis suae, rude donabantur: Horatius ad Maecenatem:

Spectatum satis, & donatum iam rude quaeris,
Maecenas, iterum antiquo me includere ludo.

GEMMA III. *Ex Achate Sardonyche, ibidem, cum epigraphe HERCV. idest, HERCVLES, vel, HERCVLEVS, HERCVLANVS.*

Athletae caput exornatum leoninae pellis exuviis.

Athletae, Herculani, & Herculei vocitantur in Athleticis Inscriptionibus, quas erudite illustravit Cl. V. Octavius Falconerius Patricius Florentinus. Item qui robore corporis, aut animi fortitudine praestabat, Milonis Crotoniensis voce, ἄλλος ἕτος Ἡρακλῆς, (2.) hic est Hercules alter celebrabatur. Quemadmodum apud Homerum aliquis Heros bellicae virtutis laude insignis βροτολόγῳ ἵστος Ἀρπη, homicidae Marti similis dicitur.

GEMMA IV. *Ex Sarda, ibidem, cum Abraxea nobis incognita inscriptione. Cl. V. Montfauconius legit, ΔAMONOC.* (3.)

Serapidis caput, cum Sole, & Luna, & modio, five calatho in capite, qui fecunditatem, & abundantiam denotat.

Serapis in vetustis lapidibus Sanctus, Invictus Augustus, Deus magnus, & Servator appellatur (4.) Cum Diis salutaribus AEsculapio praesertim, & Iside saepissime iungitur, a quo etiam per somnium

h 2 mons.

(1.) Pag. LVII. v. 14.

(2.) Vide Suidam in hac voce.

(3.) Diar. Ital. Cap. XXIV. pag. 356.

(4.) Apud Gruterum LXXXV. 3. 4. 7. 8. Fabrettum Inscr. Antiq. Cap. VI. pag. 469. n. 106.

moniti curationem valetudinis accipiebant. (1.) *Vetus inscriptio votiva* hanc Gemmam illustrat, quae haec habet; IOVI SOLI SERAPI ΔII ΗΛΙΩΙ ΣΕΡΑΠΙΔΙ C. OPPIVS IRENION V. S. L. M. i. votum solvit libens merito. In alia Serapis ceteris Deis συνάδοις, vel συβόμοις iungitur, Isidi, Anubidi, Harpocrati, Dioscuris, qui cum eo commune templum vel aram habebant.

Serapidis imaginem, veluti efficax amuletum a verruncandis malis, gestabant veteres in annulis; quod alia declarat Gemma antiqua Onyche insculpta, olim Florentiae apud Celandrios aurifaces, quae in antica Serapideum, in postica hanc Inscriptionem habebat: NIKA Ο ΣΑΡΑΠΙΣ ΤΟΝ ΦΕΟΝΟΝ. i. Vincit Serapis invidiam.

GEMMA V. In medio. Ex Sarda, ibidem; cum inscriptione VICTO THES MINOT. idest; Victoria Thesei Minotauri.

Victoria seminuda, gladium intentans iugulo Tauri, cui inequitat.

Victoria tenet tauri caput superne elatum, ut coelum intueatur: nam in sacrificiis maiorum hostiarum in honorem Deorum superum, & immortalium, caput hostiae a popis extollebatur; in sacris vero Deorum inferorum supprimebatur. (2.)

Victimas, putat Servius dictas a Victoria; Hostias vero, quod de victis hostibus, victores immolarent. Consentit Ovidius Fastorum Libro I.

Victima, quae dextra cecidit victrice, vocatur;
Hostibus a domitis hostia nomen habet.

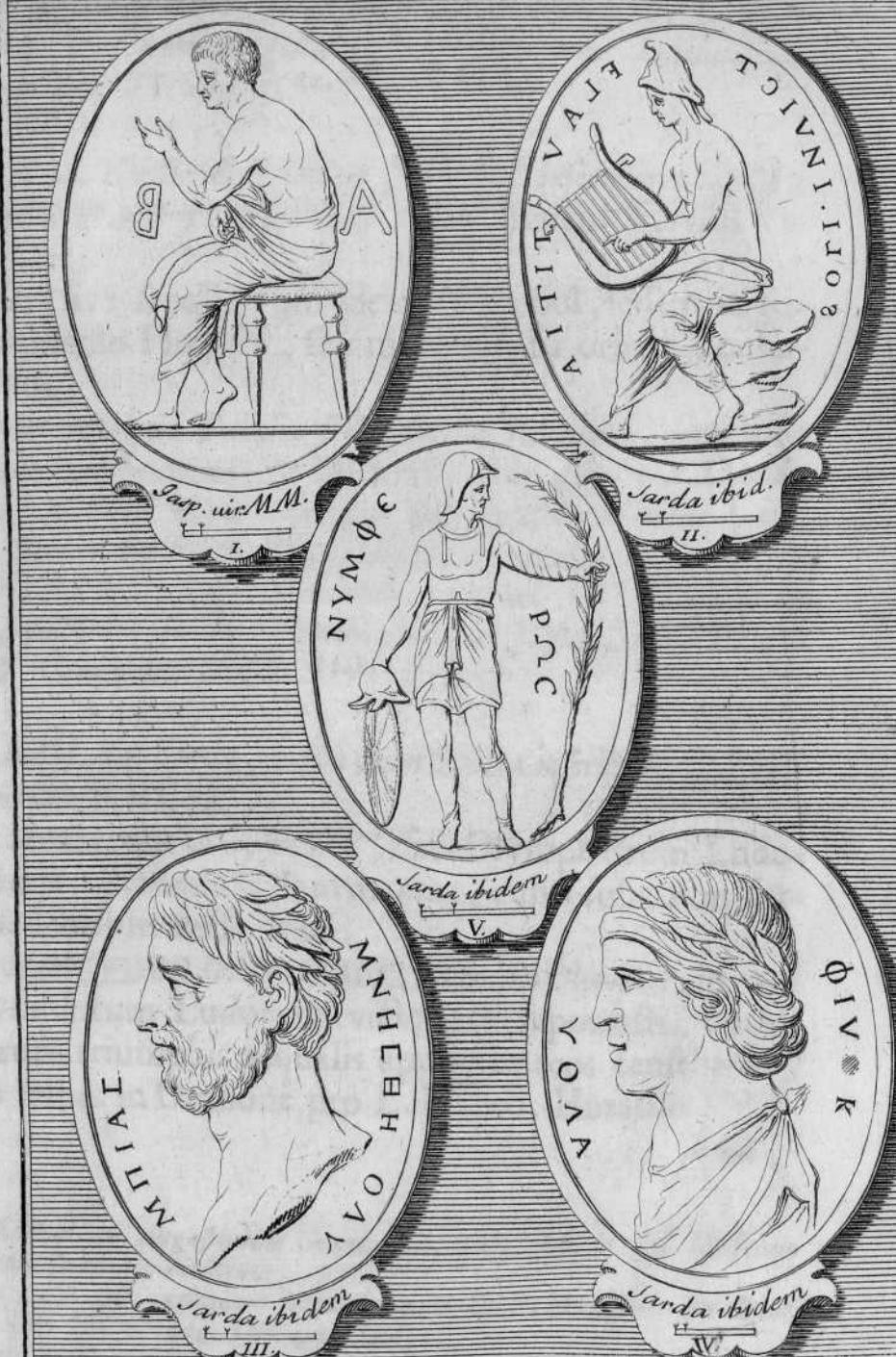
T A B U L A IX.

GEMMA I. Ex Iaspide Viridi Regii Cimeliarchii Medicei. Vir sedens, seminudus, cogitatundus, manu elata oratorium in morem; cum duabus literis A B.

Haec Gemma alicuius insignis Philosophi, seu Oratoris imaginem

(1.) Cicero Lib. II. de Divinatione. Vide Jacobum Phil. Thomasinum de Dona-
riis Cap. XXXIII. Fabrettum Inscr. Ant. Cap. VI. pag. 467. & 469. n. 107.

(2.) Vide Saubertum de Sacrificiis veterum Cap. XIX.

nem praefert; qui saepe inter loquendum, agente id orationis cœbemētia, iactare digitos solebant; ut de Socrate scribit Diogenes Laertius in eius vita. De Oratorum gestu diserte Quintilianus Institutionum Oratoriarum Lib. XI. cap. 3. ^(1.)

GEMMA II. Ex Sarda, ibidem, cum hac inscriptione: SOLI INVICT FLAV TITIA. idest. Soli Invicto Flavius Titianus ^(2.).

Phoebus, sive Apollo, qui idem est ac Sol, sedens in rupe, cum pileolo Phrygio, seu mitra infulis ornata, citharam pulsans.

In vetustis inscriptis Tabulis Sol ἀγέντος invictus, sanctissimus, Deus omnipotens, & Mithras dicitur, quae vox Dominum significat. ^(3.) Hanc Gemmam Soli invicto Mithrae [ita enim hunc Deum tiara, seu Phrygio pileo ornatum exhibent vetera monumenta] a Flavio Titiano dicatam existimo, ^(4.) vel gestatam in annulo, postquam sacris Mithrae initiatus fuisse, vel Taurobolium, & Criobolium fecisset. ^(5.)

GEMMA III. Ex Sarda, ibidem; cum Graeca inscriptione, MNH_ΕΩΗ ΟΛΥΜΠΙΑΣ.

Caput laureatum Ολυμπιονίκες, seu Olympicorum Ludorum Victoris; praemium laurus erat, cuius folia non sursum, sed deorsum versa sunt.

Lego MNH_ΕΩHTI ΟΛΥΜΠΙΑΣ Memento Olympiae, in qua Urbe Olympiorum Ludorum victoriam reportasti, quae Romanorum triumphis aequalis apud Graecos censebatur, ut Cicero habet in Oratione pro L. Flacco. Horatius ^(6.)

Sunt

(1.) Vide Leonardum Augustinum Gemm. Ant. Tab. 166. & Eq. Maffeiū qui hanc Gemmam ediderunt.

(2.) Alter legit, & explicavit hanc Gemmam Cl. V. Montfauconius Diar. Ital. Cap. XXXV. pag. 356. quem vide.

(3.) Iosephus Scaliger de em. temp. lib. VI. Brissonius de R. P. lib. I. & II. Vide inferioris pag. 112. & 283.

(4.) T. Flavii Titiani meminit vetera Inscriptio apud Gruterum CCCXIII. I.

(5.) Vide Saubertum de Sacrificiis Vet. Cap. XXII.

(6.) Lib. I. Carm. Ode I.

LXVI

*Sunt quos curriculo pul-verem Olympicum
Collegisse iuvat, metaque fervidis
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos evehit ad Deos.*

'Ολυμπιονίκας ἵσθες τῷοῖς Olympiae Victores aequales Dūs facit.
Eos igitur, qui victores Olympiae praeconis voce citabantur,
atque coronabantur, meminisse hic lapis hortatur digni-
tatis suae; ut illud verbum sapientis Regis auribus quoti-
die mane insusurratum: Μέμνοτο τῆς βασιλείας, Memento Re-
gni: officii sui illum admonens, ne temere quicquam aut
indecenter ageret, & ut Regem se esse meminerit, &
maiori probro obnoxium, quanto maior qui peccat habe-
tur.

Sigma, & Theta literae heic sunt quadratae; Omicron
quod sequitur, non est quadratum, rhombo simile, sed
rotundum. Μητρή, pro Μητρᾷ mirum non est, quum in
Pandeictis Florentinis, passim syllabae eiusdem soni, ea-
rumdemque literarum minime repetantur.

Olympicorum Ludorum Victor donari etiam fortassis potuit hac
Gemma ab Agonotheta Ludorum munerario, ac Praefide, cum sua
imagine, & fausta acclamatione, in perennem spectatae virtutis
memoriam.

GEMMA IV. Ex Sarda, ibidem; cum Graeca inscriptione,
ΦΙΛΟΚΑΔΟΥ idest; Elegantis. Similem supra dedimus.

Caput juvenile laureatum, cum chlamyde, (1.) ut ait
Ovidius.

Rasiliis huic summam mordebat fibula vestem. In Sarda Cimelii
Andreini, caelata iuvenis imago, cum inscriptione, CALLISTE-
NES. idest: Pulchitudine potens. In Museo DD. Comitum e
Gherardesca Florentiae, scalptis Gemmis, Deorum signis, & opti-
ma Numismatum serie locupletissimo, aeneum obsignatorium sigillum
observavī, longitudine fere unciarum septem, & duarum altitudine,
ornatum Delphino, & hac Graeca Inscriptione, quam heic oppor-
tune nolui praetermittere.

MAP-

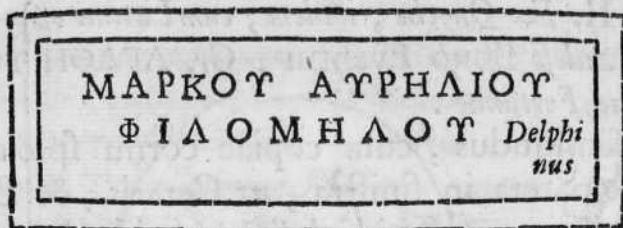
(1.) Ovidius Metam. lib. VIII. Tab. 4. v. 319.

Auspiciis D. Rossi Antonii Martini
Patricii Florentini

Idefit : Marci Aurelii Philomeli .

GEMMA V. *In medio. Ex Sarda, ibidem; cum Graeca Inscriptione. ΝΥΜΦΕΡΩC. Nympheros. (1.)*

Miles, sive Athleta cum oleae ramo in sinistra, & galea scuto innixa in dextera.

ΝΥΜΦΕΡΩC, nomen compositum ex Nympha, & Cupidine. Sic Hermeros, Hermaphroditus, Hermeracla, Hermathena, ex Mercurio, & Amore; ex Mercurio, & Venere; ex Mercurio, & Hercule; ex Mercurio, & Minerva. (2.)

T A B U L A X.

GEMMA I. *Ex Iaspide rubro Dactyliothecae Andreiniae:*
Fortuna alata, galeata, rustice succincta cum spica in sinistra, cui navis gubernaculum iunctum, & copiae cornu in dextera. Literas hac illac sparsas, ad hunc modum colligo; ΔH idest, ΔΗμητήρ ΕΥΕΛΠΙC, Ceres Bonae Spei. Tibullus. (3.)

*Spes alit agricolas, Spes fulcis credit aratis
Semina, quae magno fœnore reddat ager.*

Fortunae dederunt, veteres gubernaculum, & alas ad eius inconstantiam, & instabilitatem ostendendam. (4.)

GEM-

(1.) Leonardus Augustinius T. 166. Gemin. Ant. ΝΑΜΦΕΡΟC pro ΝΤΜΦΕΡΟC edidit. Vide etiam Equit. Maffetum. Gemm. Ant. Par. II. Tab.....

(2.) Vide etiam Sponium in Miscell. pag. 14. & 15.

(3.) Lib. II. Eleg. VII. v. 3.

(4.) De Diis alatis vide Cl. V. Gisbertum Cuperum in Apoth. Homeri pag. 45. Vide Ben. Averanum Dissert. LXXXI. n. 5. 6. in Antbol.

LXVII

GEMMA II. *Ex Onyche, ibidem; cum Latina epigraphe, BON EVEN. idest Bono Eventui. Gr. ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ. Bono Genio, Bonae Fortunae.*

Iuvenis seminudus, cum copiae cornu spicis referto in dextera, & patera in sinistra, ut Cereris, & Bacchi munera hominibus necessaria designet. Duplex modius supra caput, quem etiam Fortunae dederunt, felicitatis symbolum est.

Laudat Plinius (1.) Euphranoris praestantis artificis simulacrum. Boni Eventus, dextera pateram, Sinistra spicam, ♂ papaver tenens. Socculos praeterea habet haec imago Boni Eventus; fortassis ad bonum omen, vel felicitatem significandam. Soccos, boni omnis gratia, Hymenaeo tribuit Catullus in Epithalamio (2.)

Cinge tempora floribus
Suaveolentis amaraci;
Flammeum cape. Laetus huc
Huc veni, niveo gerens
Luteum pede soccum.

Et paullo inferius:

Transfer omne cum bono
Limen aureolos pedes,
Rasilemque subi forem.

M. Varro, de cultura agri scripturus, initio libri primi, duodecim Deos invocat, cum his etiam Bonum Eventum. Gruterus edidit duos votivos lapides Bono Eventui dicatos, (3.) ♂ in alio apud ipsum legitur: GENIO LOCI FORTUNAE ET FATO BONO.

GEMMA III. *Ex Iaspide viridi, ibidem. Literae UT. Utere; FX, prima, ♂ ultima litera, Felix interpretantur.*

Sponsus, & sponsa iunctis manibus in fidei coniugalis indicium.

Verba Utere felix, faustae acclamationis bonique ominis gratia, dici solebant quum Sponsae Sponsis nuptui traderentur. (4.) Di ci quo-

(1.) Lib. XXXIV. c. 19. Vide etiam lib. XXXVI. c. 5.

(2.) Carm. LX. v. 6.

(3.) Pag. CI. 7. & 8. & MXVII. 7.

(4.) Vide Observationes in Vasa Vitr. Coemet. pag. 208.

LXIX

et quoque solebant cum domesticae supellecīlis custodia traderetur, quae in aeneis sigillis, quibus res domi obsignabantur, leguntur; (1.) vel cum artifices opera sua dominis venderent. (2.) In elegantissima Gemma Regiae Dactyliothecae Mediceae ornata delphine, & papilione legitur: ΕΥΤΥΧΕΙ; idest; Sis Felix.

GEMMA IV. *Ex Sarda; ibidem, cum Graeca Inscriptione, ΚΑΛΛΙΜΟΡΦΟC. idest; Pulchra forma; ut Καλλιτέχνες Anacréonti dicitur Pictor, idest pulchro artificio donatus.*

Femina amicta veste segmentata, solutis crinibus, capite ornato diademate, seu bicorni galericulo; dextra thyrsum, sinistra larvam, sive oscillum tenet, corona e myrto redimitum, defluentibus vittis; quae fortassis Melpomenen Tragoediae inventricem repraesentat, vel aliquem ex Dionysiaca Artificibus, vel thymelicis Histrionibus, qui in Bacchi tutela erant. Horatius:

*Pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat
Nil illi larva, aut tragicis opus esse cothurnis.*

GEMMA V. *In medio Tabulae. Ex Sarda, ibidem, ornata bis literis: CL CAES AVG. idest: Caius & Lucius Caesares Augusti, supplendum Nepotes, vel Filii, ex lege adoptionis.*

Caius, & Lucius iuvenes, togati, manus imponentes hastis, & scutis, sive ancilibus, διωσητέσσιν e coelo dela-
psis. Supra lituus, & sympuvium, insignia Pontificalia, Imperatorum Romanorum propria, qui & Pontifices Maximi audiebant.

Similis huic Gemmae est postica numismatis, quod edidit, & illustravit Vir. Cl. Norisius in Cenotaphiis Pisanis, ad quem Lectorem libenter remittimus. (3.) In hoc vero differt, quod Caius, & Lucius hastas puras argenteas tenent, quibus donati fuere, ve-
latumque habent caput toga praetexta; quo habitu sacris operaban-
tur,

(1.) *Vide infra pag. 458. n. 18. Plinium lib. XXXIII. c. 1. & Pignorium de Servis*

(2.) *Vide Observat. Sen. Bonarrotii in Numism. max. mod. pag. XIX.*

(3.) *Dissent. II. Cap. V. pag. 119.*

tur ; nam Caius Pontifex fuit , Lucius Augur , utrisque etiam Sacerdotium concessum , & inter Augures , & in Collegium Pontificum adsciti .

T A B U L A XI.

GEMMA I. *Sardae inscalpta* .^(1.) Ex Dacryliotheca Andrei-
nia , cum literis mibi ignotis .

AEgyptiorum aliquod Numen repraesentat , cum variis Hieroglyphicis , Upupa , vel Accipitre super quadam nota , qui ad Solem refertur , teste Eusebio ,^(2.) quum ea avis lucis , & spiritus AEgyptiis symbolum sit , tum ob alarum pernicitatem , tum ob vim in altiora tendendi . Due quoque virgae scalptae , quae sacrae erant , & regnum , & potestatem indicabant , cum oculo superne posito . Hieremias Cap. I. v. 11. *Virgam vigilantem ego video* . Homerus :

Oὐ χρὴ ταῖννύχιον ἔυδεν βεληφόρον ἀνδρα

Ωἱ λοοὶ τὸ ἐποτετράφατα . καὶ τὸσσα μέμηλεν .

Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum ,

Cui populi commissi fuere , & tot negotia curae sunt .

Scalpta est haec rarissima Gemma , quemadmodum vetusta AEgyptiorum monumenta , linearis caelatura omnium antiquissima . Scalpendi artem ab AEgyptiis Graeci didicerunt ,^(3.) apud quos etiam viguit pictura linearis , quam , teste Plinio , a Philocle AEgyptio , vel a Cleanthe Corinthio aiunt inventam .^(4.) Idem Plinius testatur , suo tempore Romanos ferre cepisse in digitis Harpocratem , statuasque AEgyptiorum Numinum .^(5.)

GEMMA II. *Ex Magnete , ibidem ; cum Abraxeis notis , quibus Basiliiani haeretici arcana sua commenta exprimebant .*

Vir brevi pallio segmentato indutus . Fortassis aliquis
Grae-

(1.) Emendandum sculptoris erratum in hac Aenea Tabula . ☒

(2.) De Praepar. Ev. c. 3. V. Pignorium in Ista cam mensam pag. mibi 62. & 72.

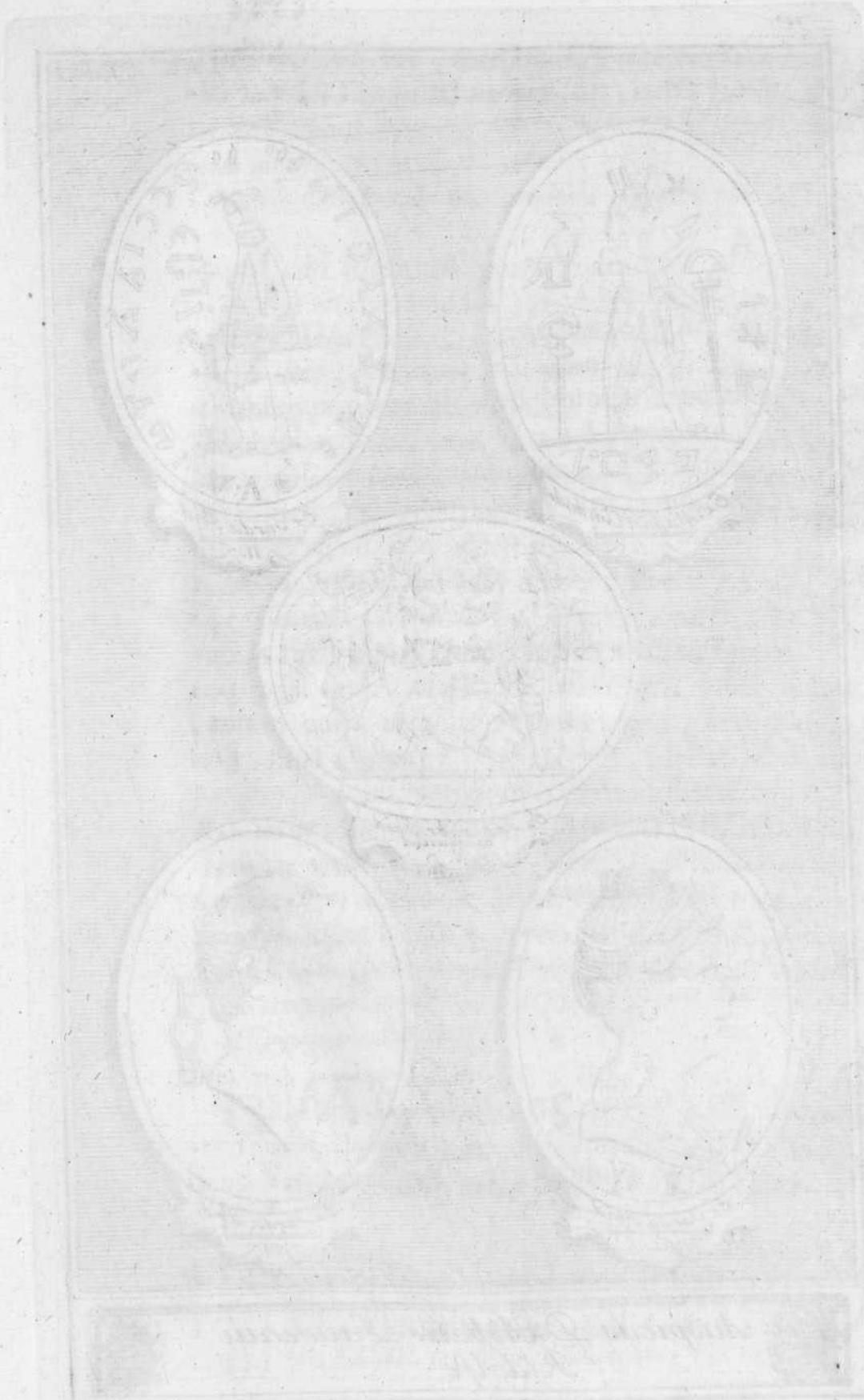
(3.) Plinius lib. XXXV. c. 3.

(4.) Ibidem & lib. XXXV. c. 7.

(5.) Lib. XXXIII. c. 3. & lib. XXX. c. 11.

Auspiciis D. Abbatis Laurentii
Ridolfi

LXXI

Graecus Histrio fabularum Palliatarum, vel Telesphorus, receptae valetudinis Deus, qui tamen in numis semper cullatus inducitur.

GEMMA III. Ex Sarda, ibidem, cum Inscriptione SYRA; idest, Syra.

Effigies Faustinae Augustae, uxoris Antonini Pii, Imperatoris Augusti, Annii Veri filiae, AElii Caesaris sororis.

Solebant Augustae, adulationis caussa, Dearum appellationibus nuncupari. Syria Dea vocatur Faustina, quae est Astarte Syriorum Dea; quam Cicero ^(1.) vult fuisse Venerem quartam, quae Adonis nupsit. Eadem inscriptio legitur in numismate, cuius postica pars lucernam exhibet; antica vero muliebre caput, crinibus vitta devinctis, quod explicat Fortunius Licetus. ^(2.)

GEMMA IV. Ex Sarda, ibidem cum his literis, POBA; idest, POBLICOLA, Ποτλικόλας; Populi cultor.

Imago P. Valerii Poblicolae; qui cum L. Junio Bruto Consulatum gessit anno Urb. cond. CCXLII. & ob leges populares promulgatas, cognomen Publicolae, sive potius, ut eo tempore scribebant, Poplicolae, a populo tulit. Defunctum integro anno matronae luxerunt;

P. Valerii Poblicolae imaginem hactenus incognitam, quam docti viri temporum iniuria ad nos non pervenisse aegre ferebant, Literario orbi proferimus ex celeberrimo Museo Andreinio. Quadratum Hermam capite mutilum, cum nomine P. Valesii Poplicolae, apud Fulvium Ursinum illustravit Iohannes Faber in Imaginibus Virorum Illustrum. ^(3.)

GEMMA V. In medio Tabulae. Ex Iaspide rubro; cum rudi admodum caelatura, & Abraxeis occultis notis.

Duo capita exhibet, unum virile, muliebre alterum, mutuo se respicientia; cum Victoria alata quae mulieri, quasi

i 2

Viri

(1.) III. de Natura Deorum.

(2.) Lib. VI. de reconditis Antiquorum Lucernis Cap. XXIII. pag. 734. Vide etiam Gruterum XLIII. 11.

(3.) Tab. 147. Ed. ex Officina Plantiniana anno MDCVI.

LXXII

Viri victrici diadema aptat . Ex altera parte Fortuna navis clavum , & gubernacula gerens , cum modiolo in capite , cui animal , sive Chimera ad pedes ad blanditur .

In femore Victoriae sculptae literae NI , forte NIKH Victoria . Usus scribendi , vel inferendi literas quibusdam tesseris in vestibus , fuit antiquissimus , & valde a Graecis , & ab Etruscis usitatus . (1.)

T A B U L A XII.

GEMMA I. *Ex Carneola Dactyliothecae Andreiniae ; cum Inscriptione STEPHANI .*

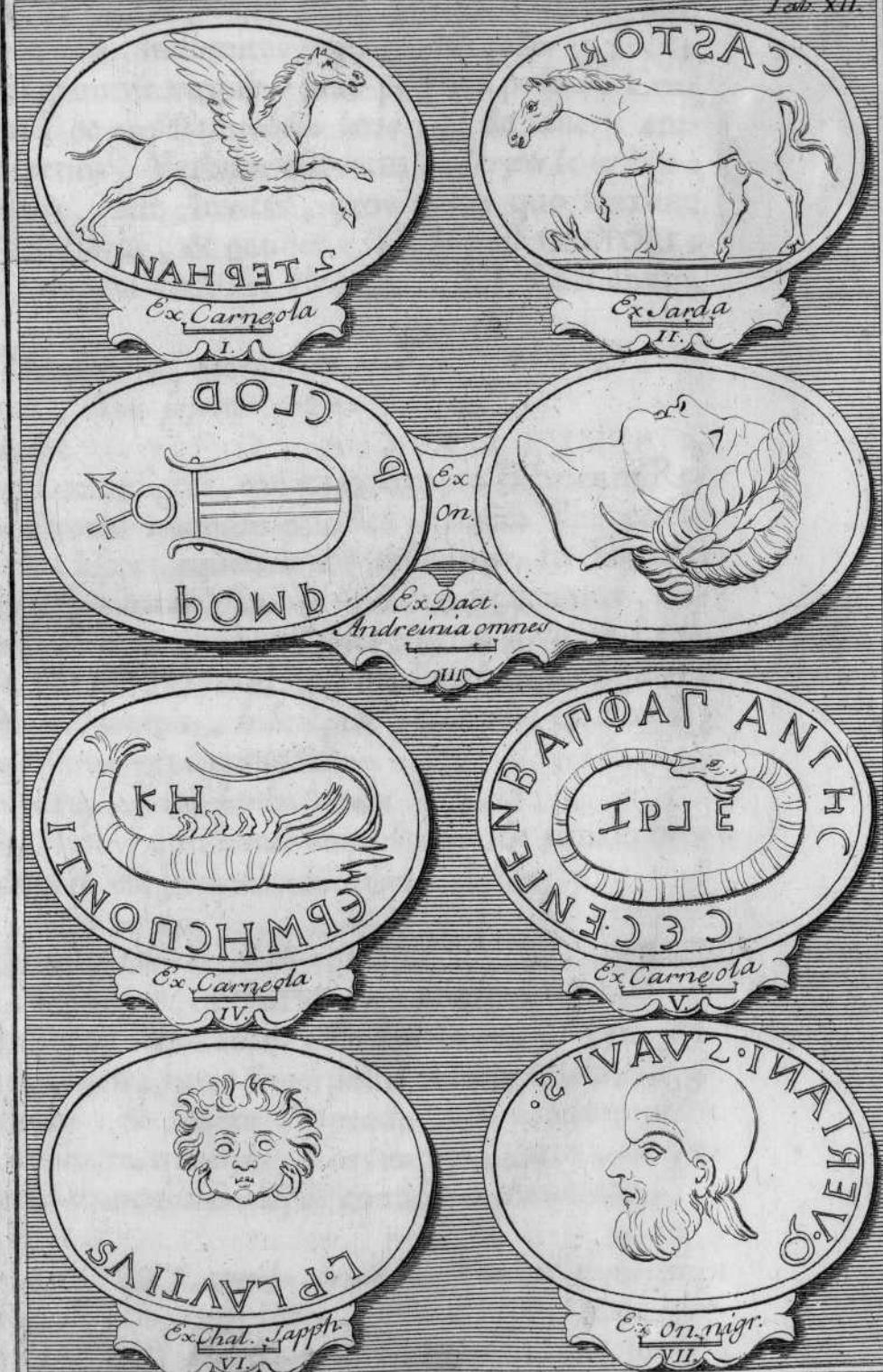
Pegasus ; ἀπὸ τῆς ὄντης , a fonte , quem ab eius ungula manasse ferunt , unde Hippocrene , Persio dictus in Prologo Fons Caballinus ; sed revera fons maior , ut ἡ πομάραθρον , quod feniculum equestre dicunt , vere feniculum maius valet . Pegasus ob velocitatem alatus , qui anteit cursibus auræ , equus est , cui Poetae insident , quorum sermo excelsus atque sublimis , a pedestri oratione seiunctus , equestris appellatur . Οἶνος τοι μέγας ἡ πόσος ἀνδρῶν : Vinum certe equus ingens poetae ; cuius est in sublime inscendere , & in oratione sublimi sedere : Virgilius Georg. lib. III. ultimo versu .

*Et iam tempus equum fumantia solvere colla ;
Idest , carminibus finem imponere . Pegasus itaque , ut de Alpheo Hieronis equo cecinit Pindarus , κράτη ποσέμεχε δεσμώτας victoriae herum immiscuit ; & , ut alatus , sideribus Poetam inferit , & sublimi ferire facit sidera vertice .*

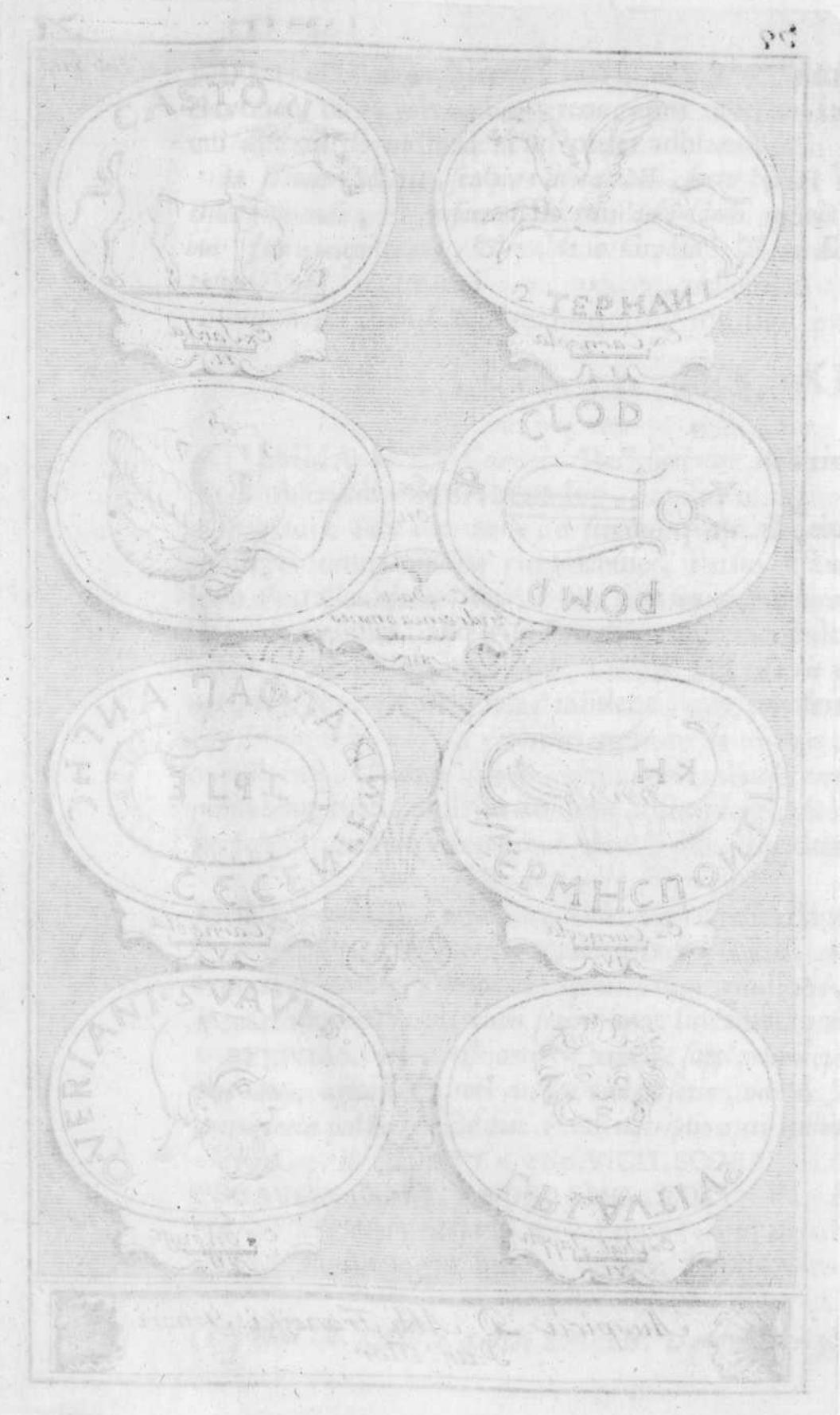
STEPHANI potest esse artificis nomen , supplendum opus ; vel potius nomen agitatoris , vel domini equi cursoris , nomine Pegasi , per quem gloria palmae parta fuit . Vetus inscriptio apud Fabrettum Inscr. Antiq. Cap. IV. pag. 277. n. 169. VICT. SCORPV. EQVIS. HIS. PEGAVS. ELATES. ANDRAGMO. COTYNVS.

GEM-

(1.) Plin. Lib. XXXV. c. 9. Vide Expl. add. Demyst. Operi p. 92.

Auspiciis D. Abb. Francisci Pinori
Patr. Flor.

LXXIII

GEMMA II. *Ex Sarda, ibidem, cum epigraphe, CASTORI.*
 Equus infraenis, indomitus, equi generosi pullus in arvis,
 quae arva designantur virgulto prae pedibus posito. Cru-
 ra agglomerat, & persultat pabula laeta, ut de teneris ani-
 mantibus Lucretius. Verbum est vetus; ἵππος ἐστιν οὐρανός:
Equum ad campum, idest, invitas, provocas; quo maxime
equi pullus delectatur, & gaudet. Titulus est CASTORI;
quasi votum solutum Castori. Horatius Lib. I. Carminum,
Ode tertia.

Dicam τοι Alcidem, puerosque Ledaē,
Hunc equis, illum superare pugnis
Nobilem —

Pollux pugilatu insignis, qui cum Amyco Bebricum Re-
 ge pugnavit; quam pugnam mirifice describit Theocritus
 in Dioscuris. Castori equestris ars tribuitur. In Hymnis
 qui Homero attribuuntur, Castor ἱππόδαμος vocitatur, Ca-
 stor equum domitor; quamvis duos hosce pueros Iovis ex Leda
 Tyndari filia, in fine Hymni, equites simul faciat, quem-
 admodum & in numis, inscalptis gemmis, & vetustis
 anaglyphis passim repraesentantur.

Xάρπετε Τυνδαρίδαι ταχέων ἐπιβήτορες ἵπποι.

*Tyndaridae salvete [quod verbum solenne, & rituale om-
 nium Hymnorū est] velocium incensores equorum.*

GEMMA III. *Ex Onyche, ibidem. Latina inscriptio: P. CLOD
 POMP. fortassis; P. CLODIVS POMPONIANVS.*

Caput Apollinis laureatum. In aversa parte lyra tri-
 bus chordis praedita; lyrae superposita duo symbola Astro-
 nomica Veneris, & Martis; speculum rotundum cum
 manubrio, & hasta tricuspis. Torvitatem Martis, & Ve-
 neris lenitatem in oculis Bathylli considerat Anacreon.

GEMMA IV. *Ex Carneola eiusdem Cimelii Andreini:*
*Cammarus pisces; cum literis. ΕΡΜΗΣ ΠΟΝΤΙΚΗ. Mer-
 curius. Pontica; idest Marina: forte supplendum Καρπίς,*
Lat. Squilla, pisces cammaro similis.

GEM-

GEMMA V. *Ex Carneola eiusdem Daſtyliothecae Andreiniae.*

Serpens criftatus , vel potius cornutus κερατης , qui caudam suam ore prehendens , nota est apud AEgyptios in se recurrentis anni . Literae interius , & exterius Graecae , sed incognitae ; Basilidianis similes , quibus barbara nomina Graecis characteribus exprimuntur .

GEMMA VI. *Ex Chalcedonio Sappirino . Cum Inscriptione L . PLAVTIVS.*

Subiecta utrum Larva , an Medusa ? Medusam arguunt crinibus infra immixti utrinque angues . Evidem libens accepisse pro larva , seu persona , quae Dionysiacis convenit artificibus in Comoediis ; quum Aulus Gellius Noct. Atticarum libro tertio , capite tertio , Varronis auctoritate dicat : *Plautium fuisse quempiam Poetam Comoediarum , cuius quoniam fabulae Plauti nomine (Plauti , idest Plautii ; ut Pompei , Tulli , in numis pro Pompeii , Tullii , & similes genitivi casus passim) inscriptae forent , acceptas esse quasi Plautinas , quum effent non a Plauto Plautinae , sed a Plautio Plautinae .* Plurimum haec mihi coniectura arridebat , & Plautianum illum Poetam Comicum heic designatum interpretabar ; quando Antonius Franciscus Gorius huius Libri Parens , commodum admonuit , esse hoc Familiae Plautiae in Numis insigne . Verum quid si ab hoc comico Poeta ? cuius famam scriptis suis Varro doctissimus Romanorum consignavit .

GEMMA VII. *Ex Onyche nigro , ibidem . Inscriptio , Q. VERICIANI . SVAVIS . Veriania Familia hactenus incognita ex hac Gemma prodit in lucem .*

Caput calvum Sileni . Ennius in versibus mirificis de dotibus probi viri , & boni amici ; titulum hominis suavis inter ceteros usurpat :

— *Suavis homo , facundus , suoque*

Contentus .

Anacreon de se ipso :

O^o τω

Camei magnitudo

*Ex Regio Cimeliario Magni Duci Etruriae Chalcedonio
Excisum.*

Auspiciis D. Andreae Marchionis Del Monte.

Ως τῷ γέροντι μᾶλλον
 Πρέπει τὰ τερπνὰ τῷ ζεν
 Οσω τέλας τὰ μοίρας .
*Nam senem magis decet
 Suave ludere
 Quo prope est mors .*
 Ita docebat insaniens Ethnicorum sapientia :

T A B U L A XIII.

Eximum sane , sed explicatu valde difficile est hoc Cimelium ,
 quod doctorum Virorum declarationem libentius amplexurus , in
 lucem emitto . Si conjecturis indulgere liceat , crederem a praeclaro
 Artifice in femina sedente , quae sinistra Palladium , Palladis vide-
 licet galeatae simulacrum tricubitale e coelo labsum , fatale Ilii pi-
 gnus tenet , dextera inversam quaquamque facem , moestitiae signum ;
 Theanum Antenoris uxorem repraesentatam esse ; cui , ut Homerus ,
 (1.) Stesicorus , & Euphorio tradidere , utpote Palladis Sacerdoti ;
 Palladium custodiendum traditum fuerat . Respicit post se virum suum
 Antenorem sedis suae columnae innixum , lacrymantem , cogitabun-
 dum , sinistra mento supposita ; dubium , tradendum sit , nec ne ,
 Palladium Ulyssi , vel potius Diomedi , quem , ut narrat Homerus
 (2.) apud se hospitio exceptit . Diomedes sedet in scopulo , & bastam
 tenet , quem praecipuum Palladii raptorem plures auctores faciunt ,
 (3.) eosque hilari vultu intuetur . Visitur etiam alia figura brevi ca-
 pillo vitta revincto , veste pariter e sinistro brachio in terga reie-
 cto , ventilante ; quae aliquem filium Antenoris refert , vel Glau-
 cum , vel Eurymachum ; vel si femina sit , ut nonnullis videtur ,
 Crinonem ; quos memorat Pausanias , (4.) eo vultu gestuque , qui ad-
 versis percussis casibus esse consuevit . Conspicuum in medio est Pal-
 ladis Templum eleganti epistylio , ornatum festis pendentibus en-
 carpis ,

(1.) Iliad. lib. VI. Vide Panvinium de Civit. Rom. pag. mibi 401. aliosque
auctores quos recenset Cl. V. Pitiscius in Voce , Palladium .

(2.) Iliad. lib. III. v. 204.

(3.) Vide Fabrettum ad Tab. Iliadis pag. 364. 365.

(4.) In Phocic. lib. X. c. 27. pag. mibi 865.

LXXVI

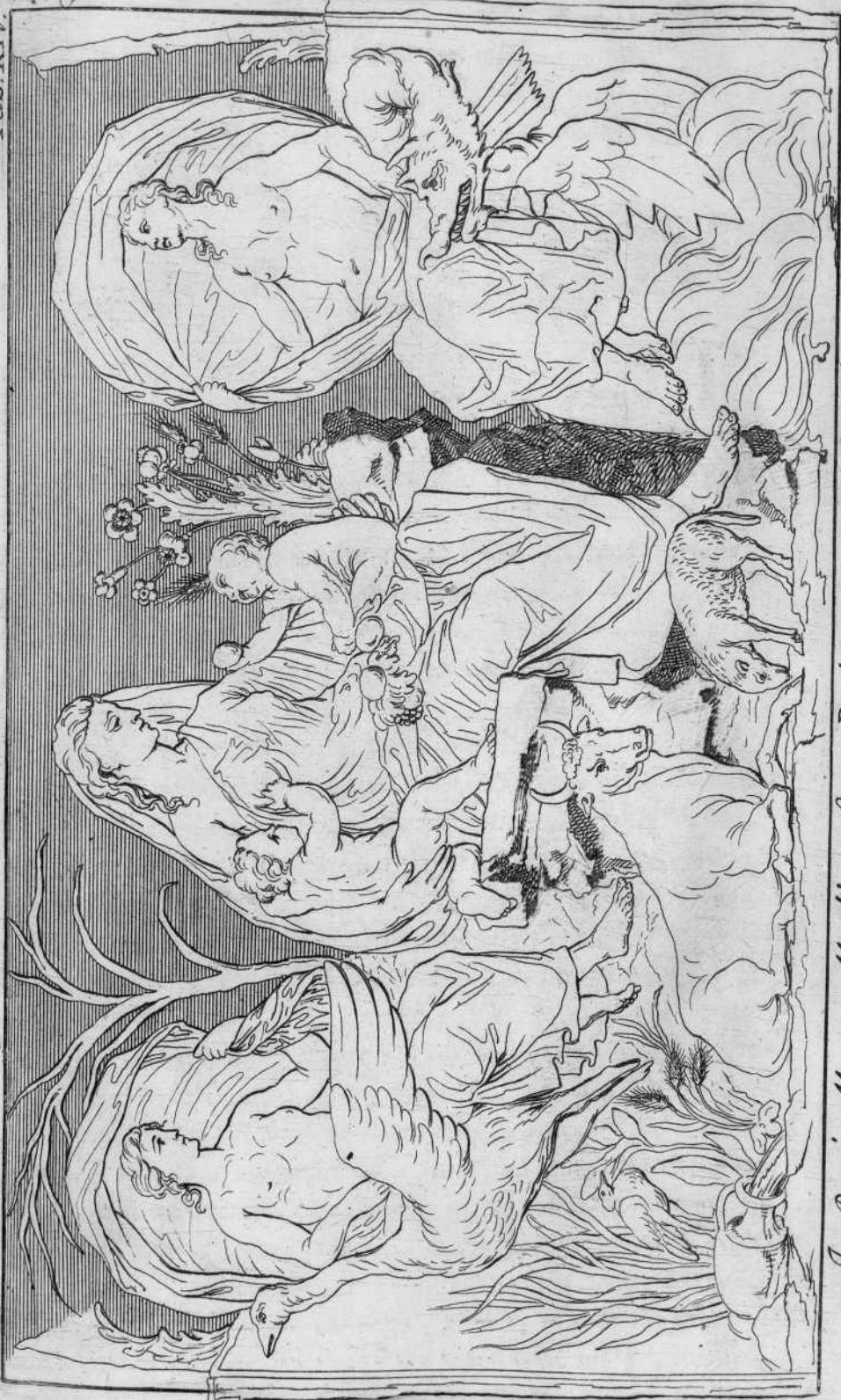
carpis , inter quatuor columnas ordinis compositi , ex Ionico , & Corinthio , strigibus elaboratas , cum zophoro capitibus bubulis , ac pateris distincto ; qui ζωφόρος ideo dictus , quia capita animalium gestabat .

T A B U L A XIV.

Tria elementa , Terra , Aer , Aqua , quae praecipua ad hominem , tribus feminis repraesentantur in hoc marmoreo Anaglypho pulcherrimo , & elegantissimo ; quod , ni fallor , donarium fuit , & in alicuius Numinis , fortasse Cereris templo dicatum . Sedet in medio Tellus , quae Deorum omnium prima dicitur a Virgilio ; quae etiam Vesta appellata est , quod in medio stet sola , ceteris eius partibus in mobilitate perpetua constitutis . Eadem quoque credita Dea Ops , seu Cybele , I sis frugifera , & Ceres , quae mammosa a Lucretio , & alma a Virgilio vocitatur , quod eius munere omnes homines cunctaque animalia vescantur , & vivant . Homines , qui a Terra omnium matre nutriuntur , duo infantes , ut in Numis Commodi , & Faustinae , repraesentant ; quos fovet in gremio frugibus referto . Infantum unus uberibus inhiat , alter pomum ridens ostentat . Cuncta Terrae animalia referunt bos saturus recumbens , & ovis pascens ad eius pedes . E scopulo erumpunt spicae , flores , herbae , papaveræ , quae eius secunditatem designant . Eadem caput habet velatum , quemadmodum Diana Ephesia , de qua consulendus V. Cl. Claudius Menetrarius . Praeclaram Gemmam , Sardæ inscalptam , supra vulgarimus pag. VII. ex Museo Andreino , in qua Dea Cybele seu Ops , seu Ceres sedet cum copiae cornu , munusculum , seu pateram puerulo praebens , pendentibus in aere hinc inde alatis Genii , qui eam coronant ; eo prorsus modo , (liceat , eruditionis gratia , sacrum morem cum profano pervertendo conferre) ut in sacris Christianorum Picturis , Beata Virgo ab Angelis supra eius caput stantibus coronatur .

Dextra visitur femina , inferiori corporis parte velata , volucritatem insidens , ac panno supra caput velificans , ad motus celeritatem significandam , quae AErem repraesentat . Iacet infra urna proiecta , e

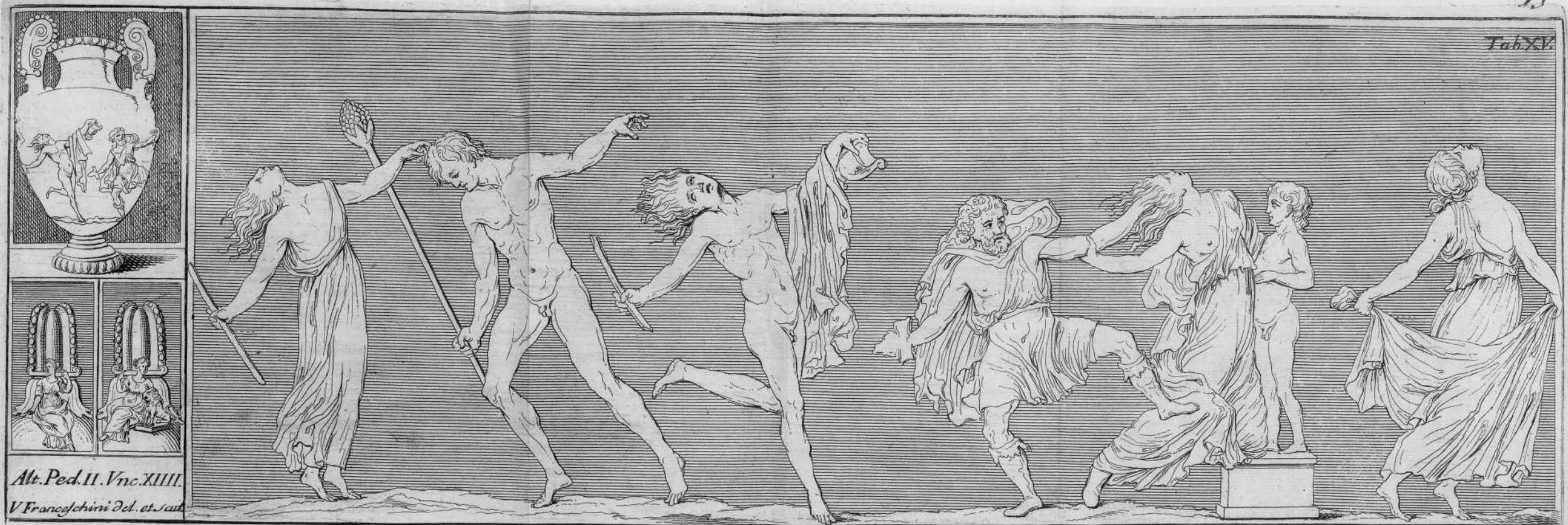
qua

In Regio Museo Mediceo Long. Ped. VIII. Vinc. VIII. Alt. Ped. V. Vinc. V.
Auspiciis D. Johannis Baptistae Comitis Casottii Canonici Pratensis
sculps. Franceschini sculp.

Illustration by Gustave Doré
from 'The Story of the Rhine' by
John Ruskin
London: Chapman & Hall
1880

Alt. Ped. II. Vno XIII.
V. Franceschini del. et sculpsit

Tab. XV.

In Urbanis Hortis D. Marchionis Corsinii.

Auspiciis D. Ferrantis Mariae Senatoris Equitis Comitis Capponii Patriciij Florentini.

...etiam quodcumque deinceps
...etiam quodcumque deinceps

qua manat aqua , ut pluviae indicentur , quibus terra foecundatur . Socrates apud Aristophanem , Nubes invocans , ait vel e Nili faucibus aquas aurea urna haurire , vel in Hortis Oceani Patris cum Nymphis ludere , & choreas agere .

Sinistra alia similis femina conspicitur , marino monstro insidens , positis pedibus super maris , vel fluminum undis , quae Aquam designat . Variae fuere Philosophorum antiquorum sententiae circa numerum elementorum , quae heic referre supervacuum est . ^(1.) Mineruam creditam fuisse Aerem testatur Divus Augustinus , ^(2.) & alii auctores . Mare vero , sive Aquam Venus refert , quae e maris spuma genita est , & a Poetis θαλασσίᾳ Marina saepius vocatur .

T A B U L A X V.

Marmoreum hoc Vas elegantissimum , Libero Patri sacrum , dicatum ve fortassis in aliquo Templo , Penthei Tyranni facinus exhibet ; qui ne Bacchi sacra colerentur , ipsum puerum Dionysum occidere ausus est , ut hic ostenditur , dum Orgia celebrabantur : sed actis Numinis furore Bacchis , vivens laceratus est , & membratim disceptus ; quod diserte , & luculenter narrant Pausanias , ^(3.) Ovidius , ^(4.) & Oppianus , ^(5.) & Theocritus .

Baccharum nomina , quae puerum Bacchum mutrierunt , & educarunt , haec sunt ; Ino , Autonoë , & Agave . Baccha , quae Dionysum heic amplectitur , eiusque arae advolvitur , ut a Penthei gladium intentantis furore , ac caede liberet , est Agave , ut colligitur ex Oppiano . ^(6.) Circa puerum Bacchum visuntur aliae Bacchae , & Bacchantes fluxis crinibus cum thyro , cantharo , & ferula , vi capita ante se iacentes , ac retro quatientes ; & inconcinne , ut solebant , in eius honorem saltantes strophen , & antistrophen ad

k

imita-

(1.) Consulendus doctissimus Gassendus , qui de bac re fusiis .

(2.) De Civit. Dei Lib. VII. c. 16. Macrob. Saturn. Lib. III. c. 20. & Diidor. Lib. I. c. 2.

(3.) In Corinth. sive Lib. II. c. 2.

(4.) Metamorph. Lib. III. Fab. VII. v. 514.

(5.) Cyneget. Lib. IV. a v. 228. usque ad v. 313.

(6.) Cyneget. Lib. IV. v. 287. Vide etiam Theocritum Idyll. XXXIII.

LXXXVIII

imitationem motuum stellarum . Per strophen motum huius universi , per antistrophen singulorum planetarum motiones significabant . (1.)

Sculpta est Ceres in dextera Vasis ansa , in laeva Cybele magna Dea , adstante leone ; quae Numinia simul cum Baccho in Orgiis celebrabantur . (2.)

T A B U L A XVI.

TRes aeneas pateras primus in lucem profero ex Museo Andreino , in scalptis sigillis insignes ; quas Etruscas esse delineationis , & caelatura linearis ratio suadet . In Prima sculpta est Medea , alatis pedibus , AEsonem exanimem ferens una cum alia muliere , cuius caput , effusis crinibus , diadematè redimitum est . Medeae caput , brevis capillamenti , exornatum est non solum diademate , verum etiam dupli , ut nonnulli dicunt , nimbo , in sphærule modum rotundo ; quo venerationis , & maiestatis insigni usi sunt , ut quos coli volebant , supra fastigium mortalitatis elatos indicarent . Pignorius suspicatur Romanos , qui praeter radiatam coronam , nimbum quoque , adulatiois causa , Augustis dedere , hunc morem accepisse ab AEgyptiis , qui sua numina radiato orbe insigniebant . Verum huius quoque eximii monumenti testimonio ab AEgyptiis ad Etruscos , ab Etruscis ad Romanos derivasse deduci potest ; quos Christianae Religionis cultores imitati sunt , qui Dei præcipue sanctorumque viorum capitibus imposuerunt , ut beatissimae aeternitatis hieroglyphicum esset . (3.)

II. Patera , lata ex diametro uncias novem cum dimidia , manubrium habens longum uncias quatuor , saltatrices tres feminas exhibet cum calceis , & curioso capitis tegumento , personarum more ; quae crotala , seu his similia musica instrumenta , demissis elatisque brachiis personant , hilari vultu , ac mimico gestu ; quarum media , de-

(1.) Vide Saubertum de Sacrif. vet. Cap. XXVII. & doctissimas notas in Tacitum Annal. Lib. XI. pag. 203. ad usum Delphini .

(2.) Propertius Lib. III. Eleg. 16.

(3.) Consulendus V. Cl. Philippus Senator Bonarrotius in Fragm. Vas. Vitreorum Coemeter. pag. 60. 61. & V. Cl. Ioh. Ciampinus Veter. Monum. Par. I. Cap. XIV. qui de Coronis , aliisque capitis ornamentis , fusius .

Ex Mus. Cl. V. Sen. Bonarrotii

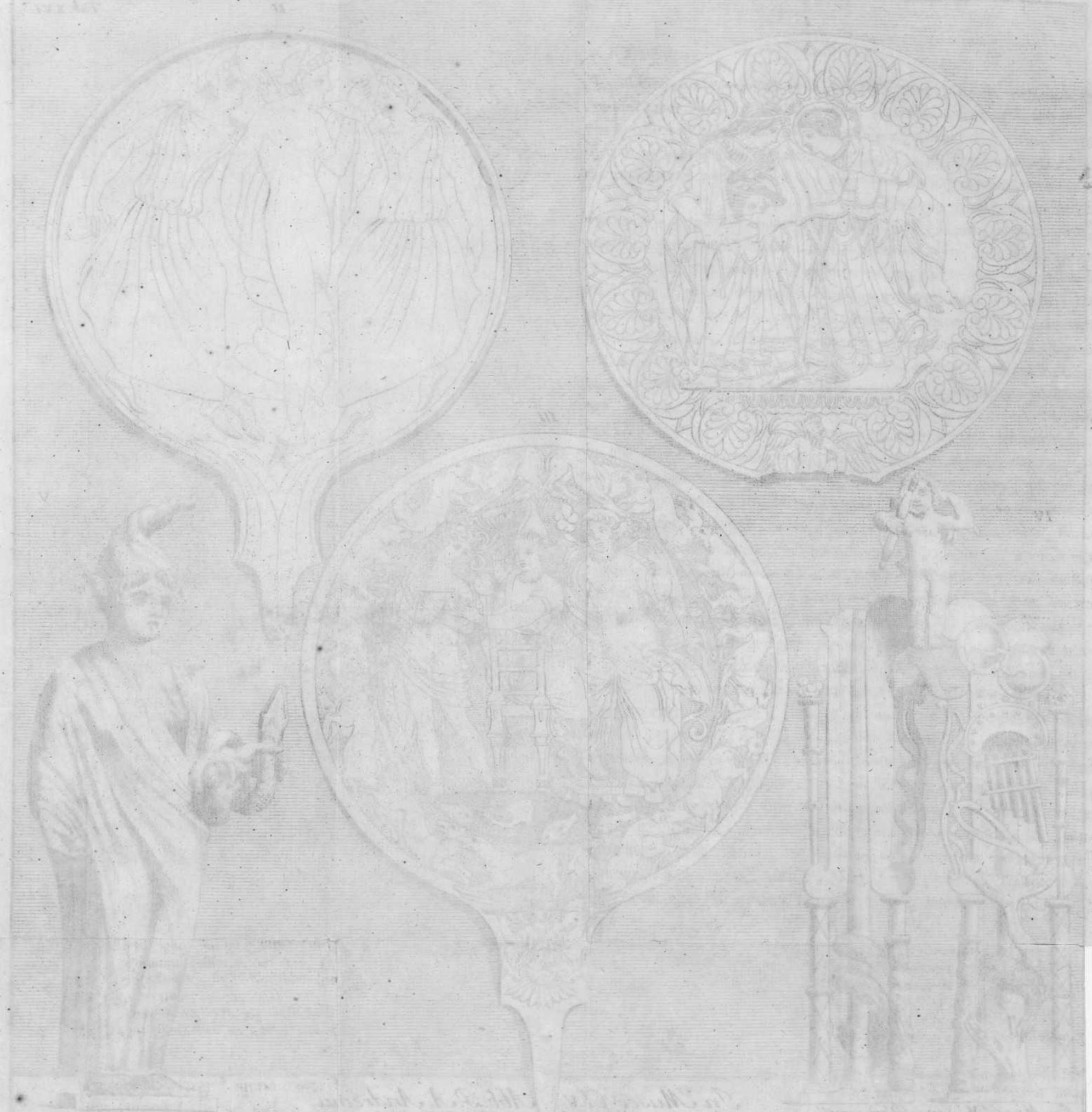
In Museo Cl. V. Abb. P. A. Andreinii

Auspiciis

D. Gabrielis Abb. Marchionis Riccardi D. Pompeii Abb. Neri
D. Philippi Equitis Corboli Patrio. Flor.

Io. Casini del.

V. Francesch. scul.

Architecte de l'Académie, Académie des Beaux-Arts, Académie des Sciences, Académie des Inscriptions et Belles-Lettres.

defluente retro veste , quae dextrum crus circumvolvit , nuda est ,
 & inauribus ornata ; aliae succinctas habent vester , quas fibulae ,
 nudis brachiis , in humero subnectunt . De Musica , & Ludis Etru-
 scorum consulendus V. Cl. Philippus Senator Bonarrotius in doctissi-
 mis Explicationibus , & Coniecturis ad Monumenta Etrusca addita
 Dempsteriano Operi pag. 67.

III. Patera quae Ulyssis , & Circes historiam exhibet , affabre cae-
 lata est , ac variis feris , venaticisque animalibus circumquaque ornata ;
 ad indicandos forsan Ulyssis socios magicis artibus in belluas conver-
 sos . Uncias IX. ex diametro colligit . In medio visitur Circe sedens
 in magnifico , & pulchre elaborato throno , seu lecto , ornata tiara
 oblonga , & in vertice parum inflexa , inauribus , unionibus , armil-
 lis , pericarpis in utroque brachio , pedibus caligatis ωτωτωδιω sup-
 pedaneo impositis ; sub quo variis pisces in aquis natantes conspi-
 ciuntur . Vario manuum gestu Ulyssi , [ni potius Eurylochus sit] per-
 suadere videtur , ut ex poculo pharmacum bibat ; quod tamen Mercu-
 rii cura , qui ei moly herbam dederat , quae circa ipsum delineata est ,
 non nocuit , neque attonitum reddidit , contra eius votum , ut narrat
 Homerus in Odyssae Lib. X. Iuxta Circem adstat femina seminuda ,
 monili , inauribus , & calceis ornata , quae , ut puto , una est ex an-
 cillis Circes , quas dicit Homerus , ex fontibus ac nemoribus venisse ,
 ut studiosius res domesticas curarent . In manubrio , quod altum est
 unicias quatuor , cernitur mulier alata , in volucris alicuius caudam
 pedesque desinens , & manibus coronam , sive stropnum disrumpens ;
 quam credere fas est Tempestatem repraesentare .

IV. Ex celeberrimo Cl. V. Philippi Senatoris Bonarrotii Mu-
 seo nunc primum in lucem mittimus praeclarum aeneum Signum
 Amoris Panthei , fere huiusc moduli , in cuius antica parte
 cernitur Amor , cui omnia cedunt , & Deos , & homines ei subie-
 ctos esse fabulabantur ; qui cum pharetra , & arcu stat supra loti flo-
 rem , cui Harpocrates , & alia AEgyptiorum Numina insident ,
 ut videre est in scalptis antiquis Gemmis . Summum eius impe-
 riū , & de Deorum omnium potentia triumphus ut indicetur , varia
 Numinum instrumenta , ac symbola ei subiecta sunt , tympana ,
 & crotalum Cybeles , seu Bacchi , fistula Panis , Isidis sistrum ,
 Hymenaei vel Cereris fax , Dianaē arcus , & Apollinis phare-
 tra

tra , clava Herculis , delphinus Neptuni , gubernaculum Fortunae ; quae symbola , quum illustraverint Clarissimi Viri Antonius Maria Salvinius in Etruscis Sermonibus , Serm. XXX. & Iohannes Baptista Casalius de antiquis Romanorum Ritibus Cap. V. qui aliud simile signum exhibit ; eorumdem eruditissimis observationibus nil addendum videtur . Huic signo quum in Amoris dextro cubito , & extremitate gubernaculi aliqua aeris fragmenta conspiciantur , videatur ex una parte , quemadmodum in eo , quod edidit Casalius , iunctum fortassis fuisse Veneris , ex alia Anteroris quoque simulacra .

V. Sequitur aeneum signum ex locupletissimo Museo Andreinio , quod aliquod Numen marinum , vel aquatile repraesentat . Auritum habet caput , & marino quodam conchylio tectum . Dextra praefert anguillam , sinistra pomum . Aureos oculos , vel argenteos , vel gemmeos olim habuisse credimus , quum carvi oculi sint . Aliud signum huic omnino simile exstat in Regio Museo Mediceo , quod feminam repraesentat , & paene eamdem artificis manum redolere videtur .

T A B U L A XVII.

VEtusta duo AEgyptiorum Deorum Mefitica simulacra proferimus in hac Tabula . Primum ex silice , seu lapide subnigro durissimo , Fesulis reperto , quod exstat in Museo Bonarrotio . Mefitica haec simulacra , Chrysippi auctoritate , qui meminit in libro de antro Mitbrae , appellat optimus P. Kircherius ; qui duo alia integra refert in OEdipo Syntagm. XVII. de Diis Averruncis Cap. 3. propterea quod maioris ordinis Numina ab inferioris ordinis Numinibus , vel stantibus , vel sedentibus , ingeniculatisve ante se posita , manibus teneantur ; quasi supremam Mentem solicitatura pro bonorum quae optabant largitione , vel malorum averruncatione ; quare in adytis , in delubris , & in aedibus statuebantur .

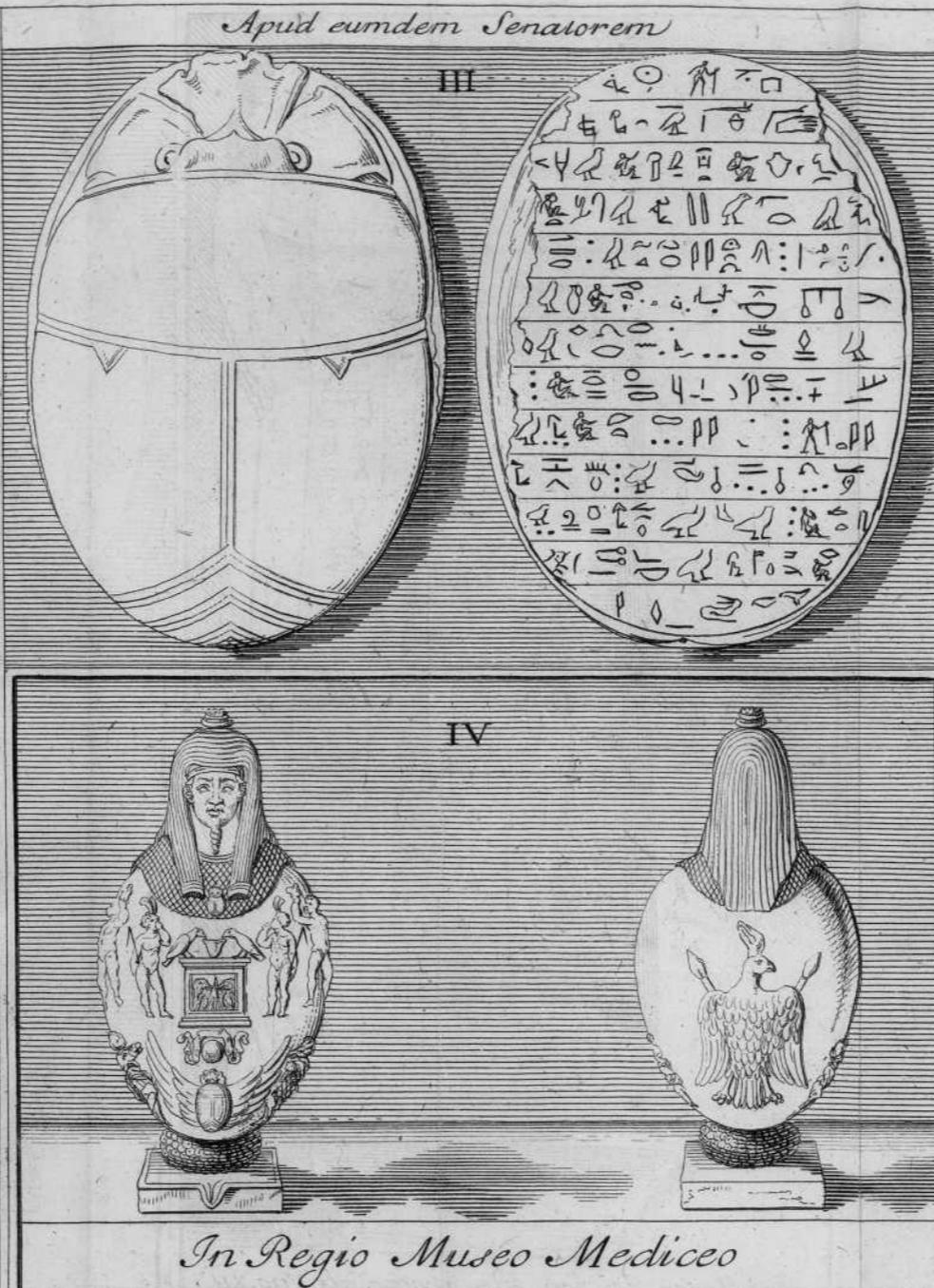
I. Visitur in quadrato loculo Iphis bene aurita , quae inferius pag. 81. n. 1. in vetusto marmore dicitur ἐτήκοος , idest , Audiens , Obsequens , quae audit supplicum vota , & exaudit ; caputque habet velatum , & pro maiori corporis dignitate , ac pulchritudine exornatum praealto quadrato modio , seu tutulo , utrimque ansato , &

per-

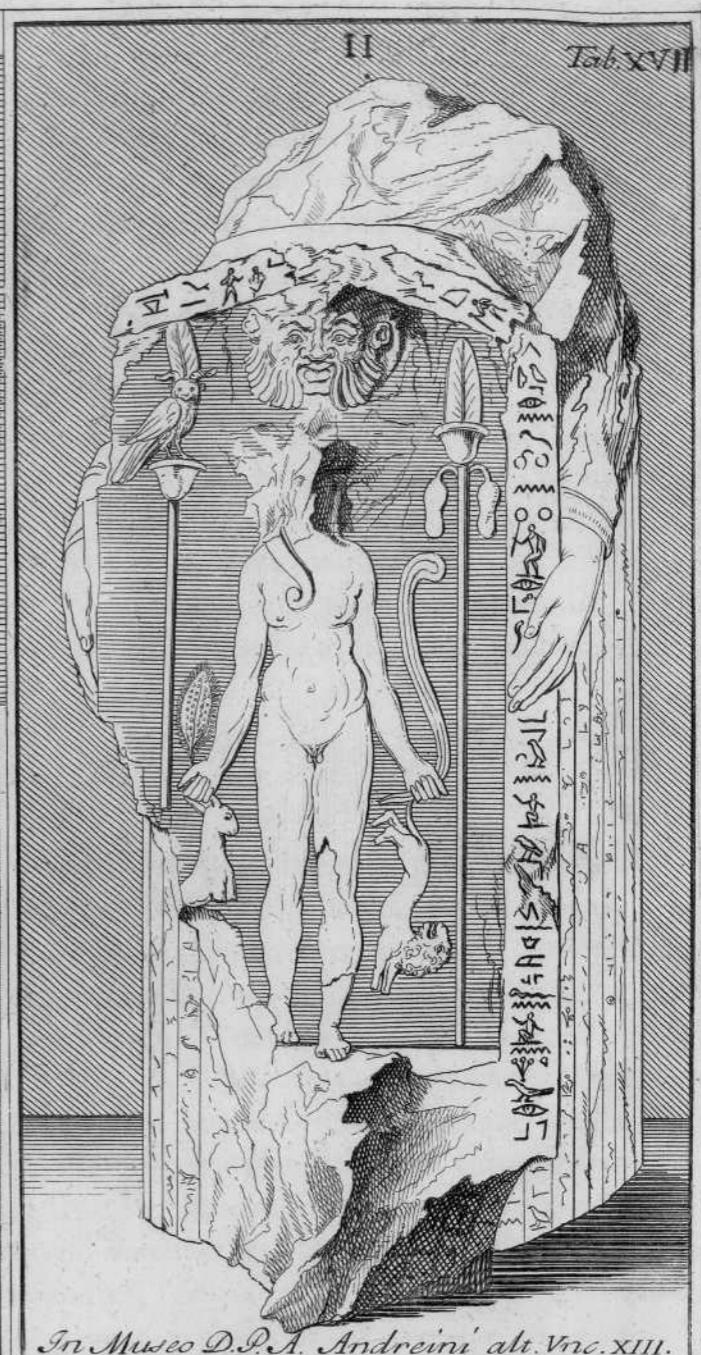
80

In Museo D. Sen. Bonarotae alt. Vno. XII.

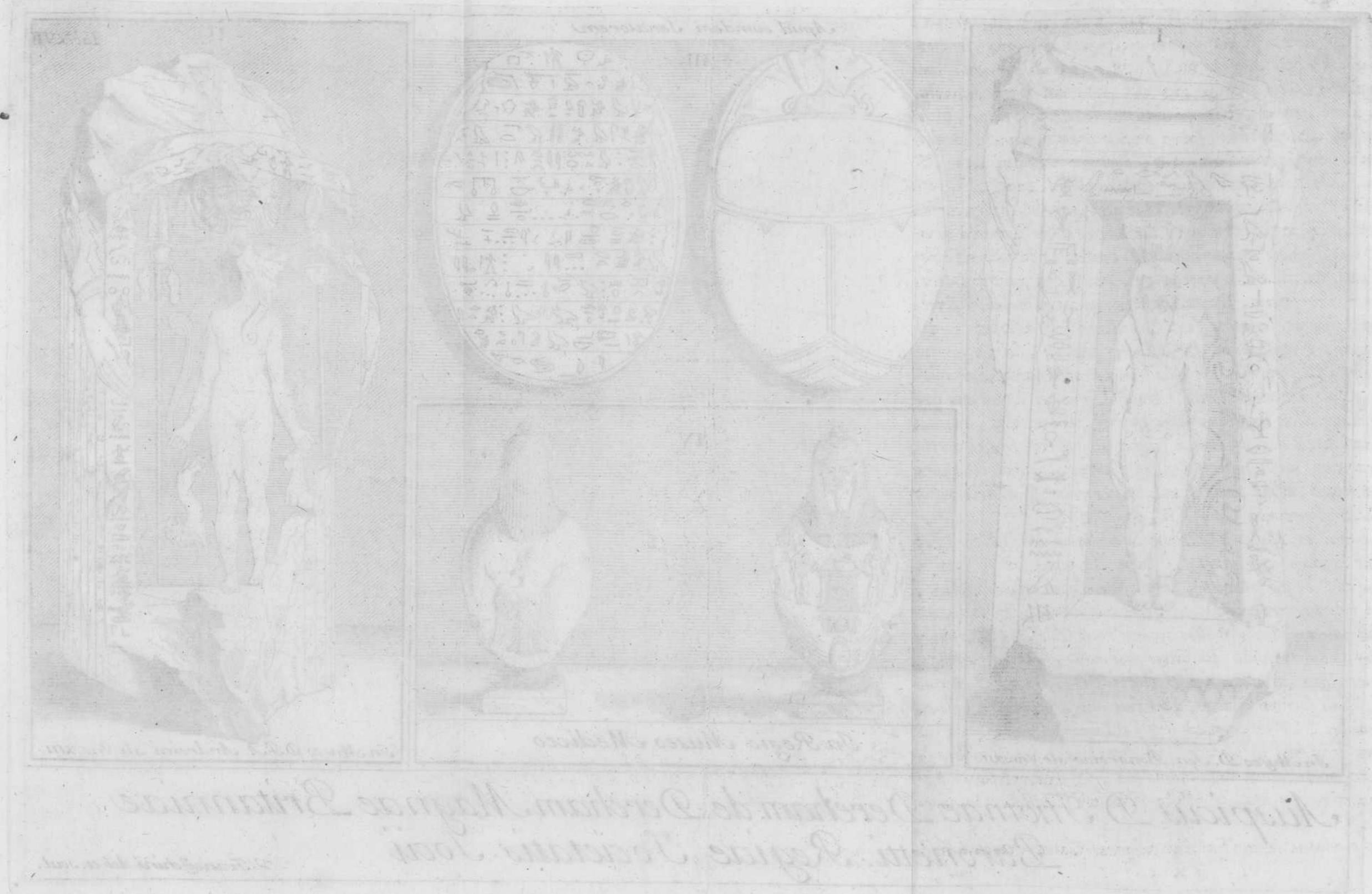
In Regio Museo Mediceo

In Museo D.P.A. Andreini alt. Vno. XIII.

Auspiciis D. Thome Dereham de Dereham Magnae Britanniae
Baronetti. Regiae Societatis Socii

V. Franceschini del. et. scul.

persicae folio in fronte, cuius folia linguae, poma cordi sunt similia, veritatis, & silentii symbolo; quo AEgyptia Numina frequenter insigniuntur, vel ante pectus ferunt. Loculi extimus limbis circumquaque sacris, & arcanis AEgyptiorum notis distinctus est, loto, sistro, oculis, serpenticulis bicornibus vario statu, lunae orbibus deorsum invergentibus, sacris avibus, ibide, upupa, cornicibus, ac duobus aliis aseclis Numinibus sedentibus. Per has notas, & animalium figuram, ut ait Tacitus Annalium XI. primi AEgyptii sensus mentis effinxerunt; postea vero Phoenices primi literas invenere.

II. Simulacrum hoc Mesiticum rotundum in plura segmenta divisum, cum Hieroglyphicis undique inscalptis, constat ex Iaspide AEthiopico durissimo, viridantibus maculis, ex quo ignem possis excutere. Polymorphum AEgyptiorum Daemonem Apotropaeum, malorum Averuncum masculino ac feminino sexu praeditum repraesentat; qui dextra leporem seu cuniculum, & volucris pennam, laeva leonem cauda sustinet, & recurvum sceptrum; cuius capiti, temporum iniuria fracto, & copiae cornu fortassis ornato, imminet Leoninum caput. Medius consistit inter duo sacra sceptra, seu baculos, quorum uterque in loti florem desinit; horum primus accipitrem, solaris virtutis symbolum cum tutulo sustinet; alter plantam, quam AEgyptii Monmuti dicunt. Aliud simile Simulacrum exhibit P. Kircherius in Oed. de Diis Averuncis Cap. XIV. pag. 502.

III. Sequitur ex Museo Bosarrotio Scarabaeus ex Ophite, hac magnitudine nondum visa insignis; quem AEgyptii inter Numina coluere, ac veteres pro amuleto, ac virtutis signo, filo traiectum, collo, vel brachiis circumligatum, ferre consuevere. In eo quoque sua Numina adiectis Hieroglyphicis arcanis notis sculpere; quae etiam in hoc observantur; fistula in sacris adhibita, dextra manus, vas ansatum, lanx, pennae, &c. & plures Dii ἀλεξάνδροι malorum expulsores. Soli sacrum voluere, quod eius imago sit, & eiusdem in cursu aemulus, & in exuenda senecta Lunae exemplar; de quo post ea quae docti viri scripserunt, nil dicendum supereesse videtur. Alium quoque Scarabaeum magnitudine sua, & Hieroglyphicis memoratu dignum vidi in laudato Museo Nobilium Comitum e Gherardesca.

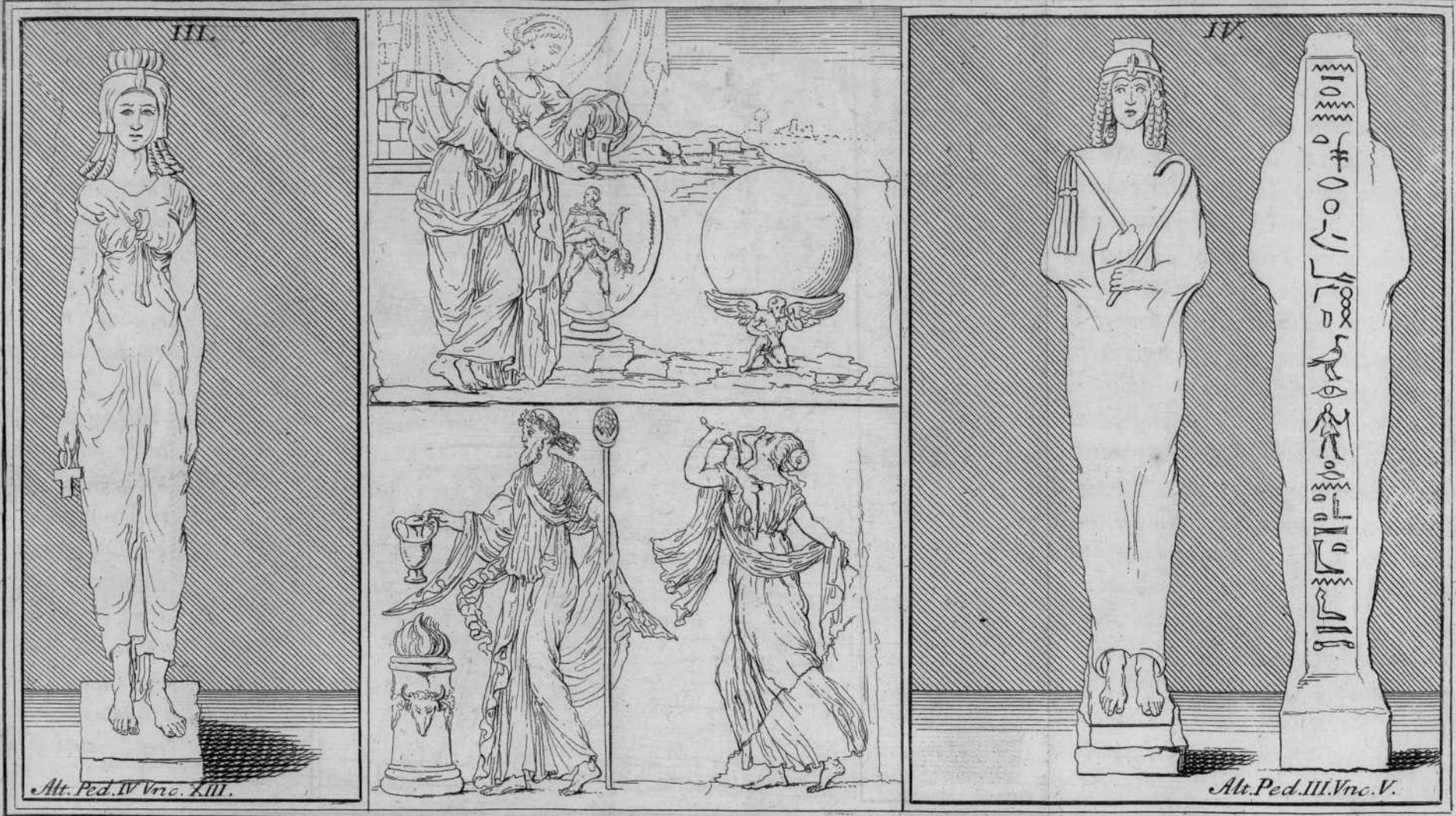
IV. Pro corollario huius Tabulae eximium Canopi aeneum sigillum,

LXXXII

lum hactenus ineditum exhibemus , cum antica , & postica parte , ex archetypo Regii Musei Medicei delineatum . Canopum refert apud AEgyptios Genium humidi elementi , Deorumque omnium potentissimum , qui hydria clausus , humana , & iuvenili facie assurgit basique innitur , in qua conspicitur aquae alveus , & epistomium in medio , ad colligendam Niloticam aquam defluentem , quae Ignem Caldeorum Deum extinxit ; quod iucundum miraculum refert Ruffinus Libro II . Hist . Eccl . c . 26 . Suidas , & alii . In superiori , & inferiori ordine comites habet Harpocrates calathiformes , digitum ori admoveentes , qui silentium & mysteriorum arcanorum maiestatem non evulgandam indicant ; scuticam , sive flagellum tenent , tanquam malorum depulsores ; post eos alii Genii conspicuntur elatis atque apertis manibus , in faustitatis symbolum . In medio super aram vultures , seu accipitres e vasculo propinant ; sub ea globus aspidibus circumvolvutus , qui indicant apud AEgyptios vim quamdam igneam universum penetrantem , & fecundantem . Infra sedent super crocodilos Anubides , quorum unus canino vultu , alter felis specie conspicuus , Genium Lunarem designant . In medio visitur Scarabaeus alatus , qui solem , & mundum , aliaque multa significabat , quae recenset Horus Lib . I . Hierogl . 10 . In postica cernitur igneae vis solis symbolum accipiter subvolans , cum ala in capite ad motus velocitatem indicandam , & cum hastis hinc inde elatis , ac decussatis . Exstat in Mediceo Museo aliud signum Canopi unciarum IX . e Chalcedonio huic adsimile , cum stella insculpta in dextro ac sinistro latere . Aliud quoque exhibet V . Cl . Causeus in Museo Romano Sect . II . n . 32 . 33 . 34 . 35 . & eruditissime illustrat , quem si consules operaे pretium facies .

T A B U L A XVIII.

Eximia aliquot Monumenta , quae Florentiae reperiuntur in Museo Excellentissimi Ducis Salviati in lucem damus . Marmoreum primum vetustum Anaglyphum , superiori parte mutilum , ac postea suppletum Uraniam Musam refert , Astrologiae praesidem , praealtae urnae innixam , coelestem globum contemplantem , quem Athlas

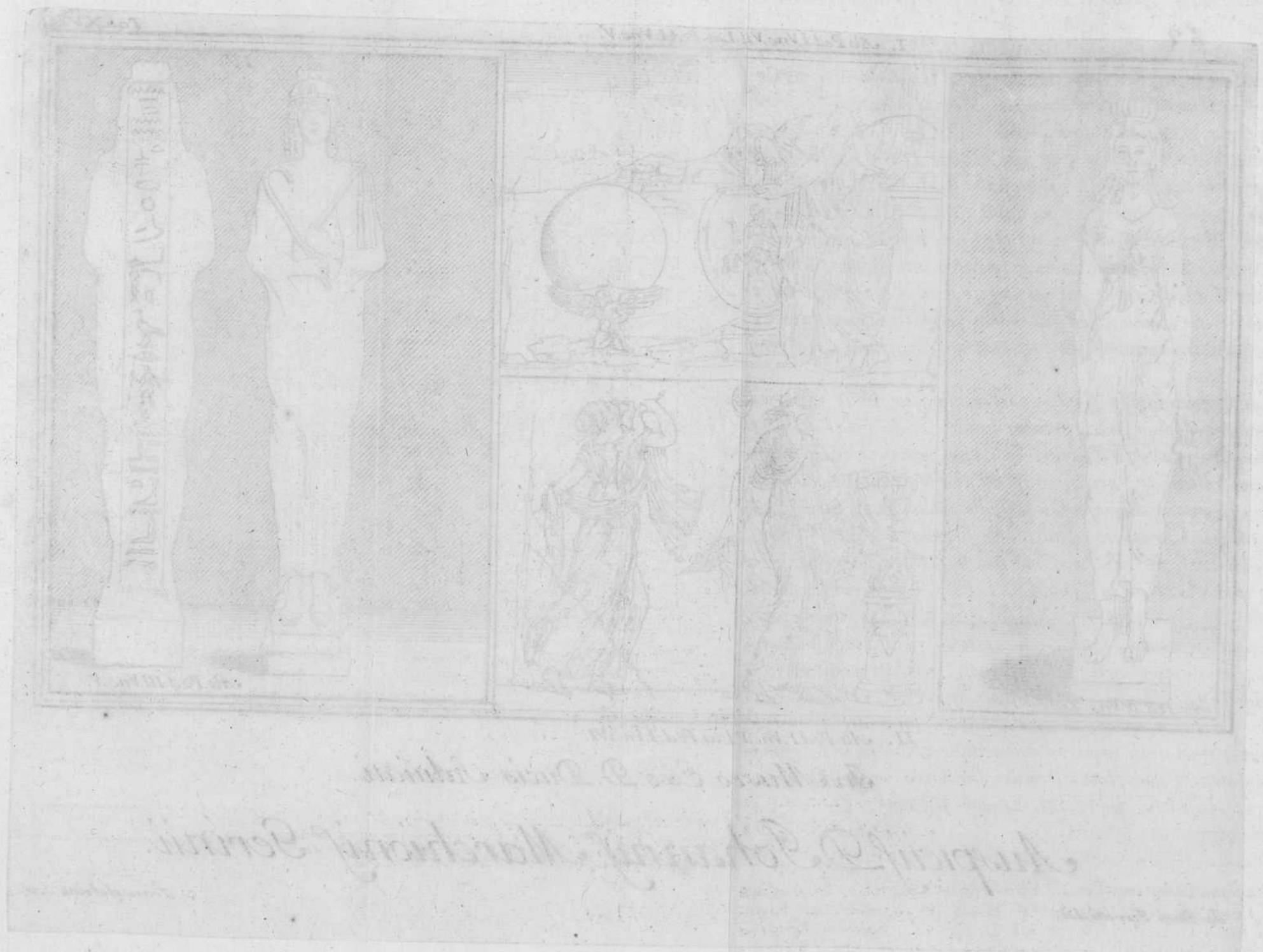
II. Alt. Ped. I. Vnc. VI. Lat. Ped. I. Vnc. VI.

In Museo Exo. D. Ducis Salviati.

Auspicijs D. Johannis Marchionis Gerinii.

Io. Dom. Ferretti del.

V. Franceschini scul.

Athlas alatus humeris sustinet. In Urna sculptus fortassis Hercules cum Antaeo.

Secundum marmoreum *Anaglyphum* exquisito artificio pulcherrimum, & elegantissimum refert Bacchum barbatum, tenui oblonga veste amictum, (1.) dextra cantharum utrimque ansatum, sinistra thyrsum tenentem, vere, ut ait Horatius, metuendum Numen; bedracea corona redimitum, quam, ut ait Plinius Libro XVII. c. 4. ferunt primam omnium imposuisse capiti suo; quod vinum, quemadmodum bedera, Φρένας ἀμφικαλύπτει, velat praecordia circum, ut de Amore dixit Homerus. Facile etiam crederem referre aliquem Liberi Patris Sacerdotem, sacrificantem ante aram rotundam ignitam; quem comitatur Baccha saltans, ut in Orgiis fieri solebat; non passis crinibus, ut supra vidimus, sed in nodum religatis supra caput; quae fert in humeris capreolum, ut mos erat, a Bacchis furore percitis discerendum.

III. Ex nigerrimo lapide Simulacrum conspicitur Isidis mammosae, quae apud AEGyptios eadem erat ac Luna. Oculos habet repositos ex Chalcedonio, quem morem Deorum simulacris gemmeos oculos repnendi (de quo infra pag. 406. vetus inscriptio Musei Suburbani Strozii) ab AEGyptiis alias gentes accepisse coniicimus. Limis, & ad terrorem iniiciendum obtortis oculis Isis fingebaratur, quod ferire periurios crederetur, & illos maxime non servantes fidem per eam iuratam, de quibus Ovidius in Ponto Lib. I. Eleg. I. Infra in sepulcrali urna legitur; S. Q. H. A. L. H. I. I. idest. Si quis hanc aram laeserit habeat Isidem iratam. Caput habet tectum velo, imposito parvo calatho, ornatumque comis calamistratis, religato persicae folio in medio Isidi sacro, silentii, ac veritatis typo, vel ni fallor Scarabaeo, de quo supra nonnulla notavimus. Linea arcta veste, quam invenit, cincta est usque ad pedes super basim inter se connatos, & compositos; quo statu Deorum simulacra apud AEGyptios finguntur, ut Heliodorus Libro III. Ethiop. testatur. Dextra ma-

nu

(1.) Cur Bacchum Barbatum effinxerit veteres differit Macrobius Saturnalium Lib. I. cap. 18. Vid. Diodorum Lib. III. & IV. pag. mihi 149. Pausaniam Lib. V. pag. mihi 324. & Lib. II. pag. 140. Bacchum Barbatum huic nostro similem edidit topatio ex calptum ex Museo Card. e Carpinea Cl. V. Pbil. Sen. Bonarrotius in Observ. in Numism. max. mod. pag. 440.

LXXXIV

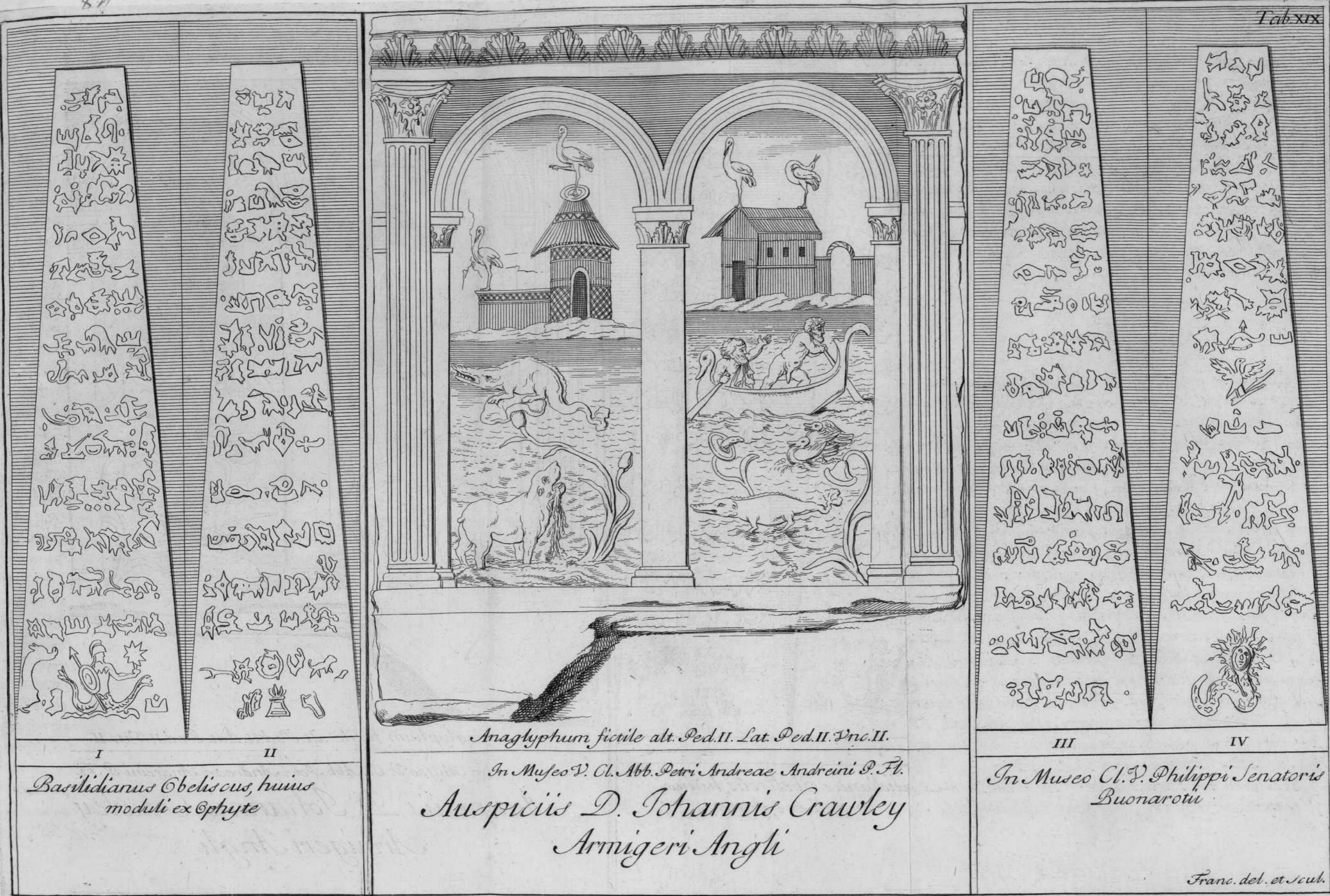
nu gestat sacram AEgyptiorum notam, tauticum characterem, ansam videlicet crucem, quae salutis, & fecunditatis symbolum est; cuius circulo coelestes orbes, & per crucis lineas elementa indicantur.

IV. Simulacrum ex atro lapide AEgyptium Numen refert, ex eorum certe numero, qui Αποτρόπαιοι Apotropaei, & Averrunci, idest malorum expulsores appellantur; scuticam, sive flagellum dextra tenet, malorum aversionis symbolum; sinistra aduncum sceptrum, ut in contrarios Daemones noxiosque Genios imperium, & potestatem significet. In postica parte scalptae notae AEgyptiae, & Hieroglyphica, quae diligenter excepta, & delineata sunt, & aliis interpretanda relinquimus.

T A B U L A X I X.

RArum admodum tantae magnitudinis Abraxeum monumentum prodit ex Museo Bonarrotio, Obeliscus scilicet quadrilaterus, ut in proposito schemate, numero I. II. III. IV. ex Ophite Thebaco, sive Thebano, ut ait Lucanus Lib. IX. viridianibus, ac nigricanticibus crebris maculis distincto; quem in Clanis erutum tradunt, prope Clusium. Ad Basilianos, Valentianos, Priscillianistas, Gnosticos, aliosve huius generis spurcissimos Haereticos pertinere declarant subiecta aliqua portentosa simulacra, quae etiam in Abraxeis Gemmis inscalpta pro amuletis non raro conspiciuntur; Perseus miles galeatus, cum hasta, & scuto in dextra praeter morem, & cum stella radiante in sinistra; ut nonnulli putant, Mithrae initiari solitus: Serpens in IV. latere rectus, cum cauda tortuosa, & capite radiato nimbo circumvoluto, de quibus Vir Cl. Chifletius Cap. XI. & XIII. in Abraxeas Gemmas consulendus est. Praeter haec varia animalcula scalpta hac illac visuntur, leo, canis, gallinaceus, aquila subvolans, ara ignita, ac plures nobis obscuri characteres, & notae, quibus suprascripti Haeretici, qui AEgyptiorum Sacerdotes in Hieroglyphicorum inventione fortassis imitati sunt, suorum dogmatum arcana figura occultabant.

Sequitur in medio figlina Tabula ex Museo Andreinio, anaglyphico opere, & Historia, quae in eo exhibetur valde commendabilis,

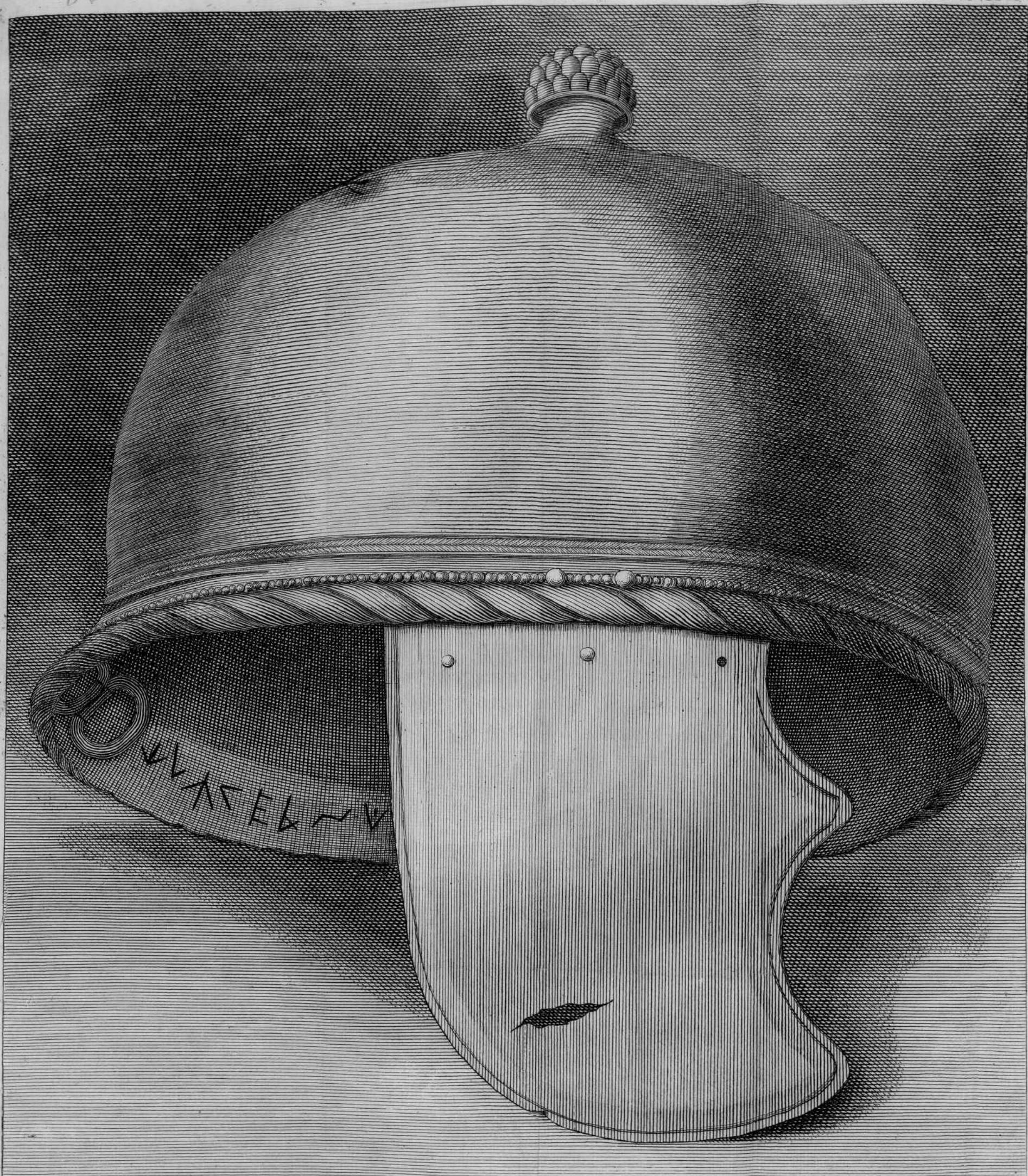
lis, quae quinquaginta quinque ab hinc annis Romae reperta est; cum aliquot aliis similibus Anaglyphis, quae exstabant in casali Stroziae Gentis, quod Lunghezza appellatur, & parietes ornabant cuiusdam aediculae Canopo AEgyptiorum Deo sacrae, de quibus Andreino amico optimo scripsit Vir Cl. Leonardus Augustinius. Nilum igitur, variis animalibus, praesertim Crocodilis, Hippopotamo, Ibidibus stantibus super humiles casas in Nili ripa, Anseribus, & loto herba feracissimum Tentyritae homunculi, ut solebant, levi cymba transcurrunt; eo usque audacia praediti, ut terribiles crocodilos insectarentur, caperent ac perderent; de quibus haec narrat Plinius Libro VIII. c. 25. Quin & gens hominum est huic belluae (i. crocodilo) adversa, in ipso Nilo Tentyritae, ab insula in qua habitat appellata. Mensura eorum parva, sed praesentia animi in hoc tantum usu mira. Terribilis haec contra fugaces bellua est, fugax contra insequentes; sed adversum ire soli audent. Quin etiam flumini innatant, dorsoque, equitantium modo impositi, hiantibus resupino capite, ad morsum addita in os clava, dextra, ac laeva tenentes extrema eius, utrumque ut frenis in terram agunt captivos, ac voce etiam sola territos cogunt evomere recentia corpora ad sepulturam. Fere eadem scribit Solinus Cap. 34. Ex hoc monumento liquet verum esse quod de pumilionibus apud Sudam in voce Ναυνός scribit Theophrastus; νάυνον αἴδοιον ἔχονται μεγάλην veretrum habere magnum. Ex his Crocodilis unus loti scapo, seu flori insidet, alter in aqua innatat; forsitan ut indicetur, ut ait Plinius, crocodilos in terra dies agere, noctes in aqua, terra pariter ac flumine infestos; pectinatim stipante eos dentium serie; quos tamen Oppianus Lib. IV. Cynegetic. τρισκίχος, triplicibus dentium versibus munitos dicit. De loto Nilotica, quae recedentibus aquis Nili riguis provenit, videndus Dioscorides c. 569. quem paene exscripsit Plinius Lib. XIII. c. 17. Ibis, Isidi, ac Mercurio sacra, Nili casis insidet; quae pollutas aquas eo usque refugit, ut non alia se se abluerent AEgyptiorum Sacerdotes, quam ea, cuius haec avis bibendo puritatem approbasset. Cum Crocodilo eas inimicitias gerit, ut eiusdem pennarum contactu, si AEliano credimus, Lib. VII. c. 40. Crocodilus statarius efficiatur.

TA-

T A B U L A XX.

Aenea Galea, Musei Andreini baud postremum monumentum, nunc primum in lucem prodit, Phoeniciis literis in interiori ora incisis valde insignis; quae apud antiquas Cannas Romani exercitus clade celeberrimas, nunc Canusium ex Leandro, reperta est. In ea non crista, non conus in vertice, sed grana simul collecta; Et tota caput convestit. Militis nomen, qui bac galea pluribus in locis in adversa parte ictibus confossa, Et contusa usus est, ex quibus eius virtus clarus arguitur, in scalptas literas praferre credimus, exemplo Romanae aeneae Cassidis, quae in Museo Barberino afferuntur, quae in extima anteriori parte banc habet inscriptionem; AVR. VICTORI-
NVS MIL. COH XII VRB idest: Aurelius Victorinus Miles Cohortis Duodecimae Urbanae; eius schema delineatum per-
humaniter ad me misit Vir doctrina, ac pietate praestantissimus,
summoque honore semper a me colendus Illustriss. ac Reverendiss. D.
Franciscus Blanchinus Sanctissimi Domini nostri Praelatus Dome-
sticus. In interiori parte duo quoque annuli conspiciuntur, ut tra-
iectis loris, quum opus esset, suspendi posset; ut videre est etiam in mi-
litibus iter facientibus in Traiani Columna, qui galeam scuto ap-
pensam ferunt. Auricula quae superest, nam altera deest, ex aereis
intrinsecus simul consertis laminulis pendet; quas laminulas tenent
clavicule, quorum rotunda capita in extima parte eminent; quae
auriculae ab Homero Iliadis V. ἀφίφαλοι dicuntur. Hinc milites
pileolos quosdam pelliceos gestasse liqueat, ut firmius capiti superpositae
galeae haererent. Antiqui nostri cerebrariam vocarunt (cervellaria) Et artifex cervellerarius dicebatur, ut in muro Templi
S. Reparatae legitur iuxta Portam, quae locum dictum la Canonica respicit. Sed de hoc tam raro, atque eximio monumento fuisus
alibi, quum agemus de Armis veterum; in quo opere, Deo dante,
conabimur illustrare antiqua trophya, Et arma egregie
sculpta in duabus marmoreis triumphalibus Co-
lumnis, quae exornant Regium
Museum Magni Ducis
Etruriae.

IN-

Aenea Cassis, Punica inscriptio ualde insignis, apud antiquas Cannas, nunc Canosa
in Apulia, Romani exercitus clade celeberrimas, reperta, quae asseruatur in Museo
Cl. V. Abbatis Petri Andreae Andreini Patricii Florentini.

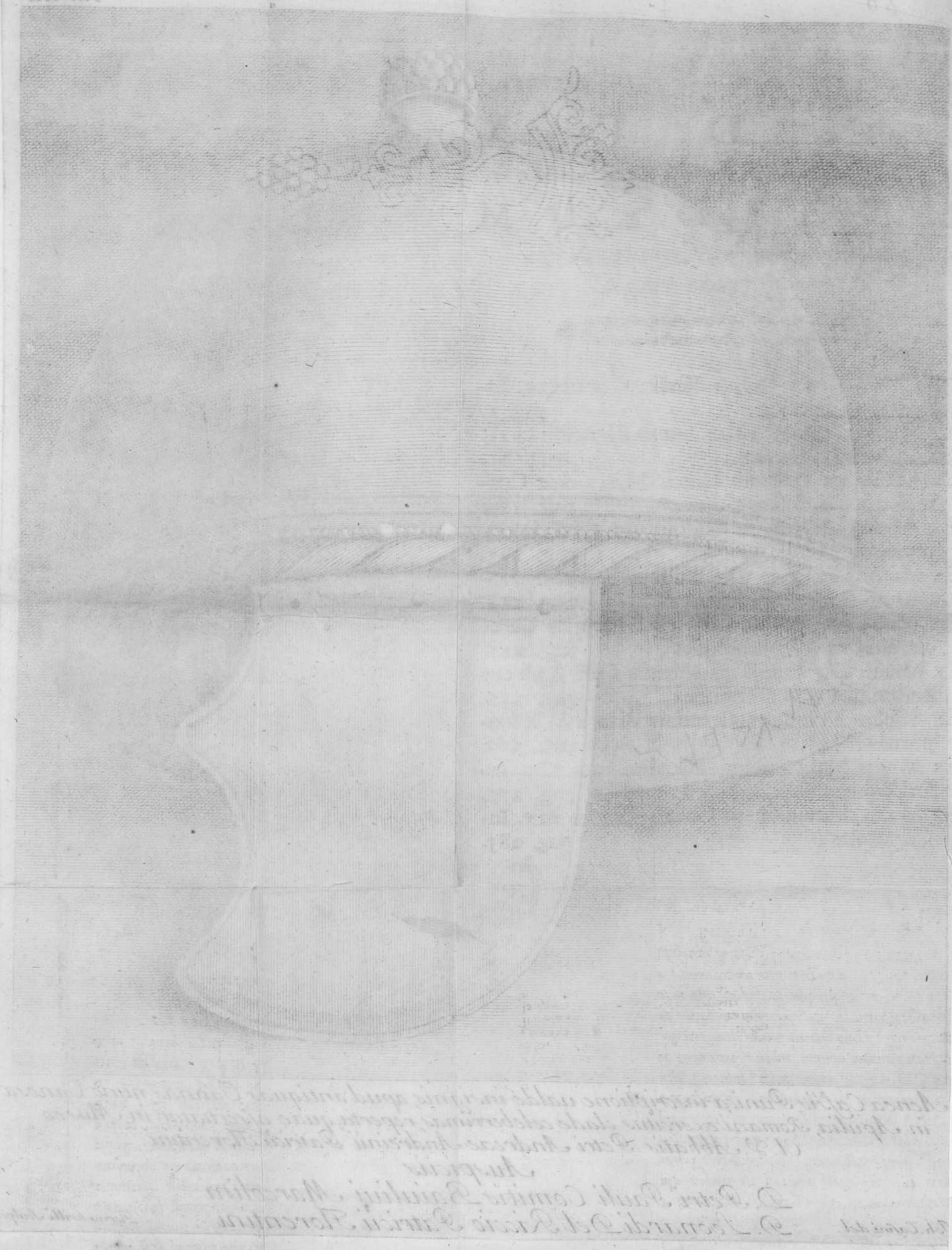
Auspiciis

D. Petri Pauli Comitis Baiulii Marcolini

D. Leonardi Del Riccio Patricii Florentini

Joh. Casini del.

Bern. Scritti Sculp.

UNED

I N D E X
 FLORENTINORUM
 M U S E O R U M

*QUORUM INSCRIPTIONES VULGANTUR
 IN HAC PRIMA PARTE.*

- E**X Regio Museo Mediceo ccxxxiv. Inscriptiones . pag. 1.
 Ex Museo Marchionis Riccardii cvii.
 Inscriptiones . pag. 81.
 Ex Museo ex Urbanis Hortis Marchionis Corsini ccxxvi. Inscriptiones . pag. 119.
 Ex Museo Nobilium Gaddiorum lvi. Inscriptiones . pag. 185.
 Ex Museo Clarissimi Viri Philippi Senatoris Bonarrotii xlvi. Inscriptiones . pag. 213.
 Ex Museo ex AEdibus Francisci Comitis Guicciardinii xxv. Inscriptiones . pag. 225.
 Ex Museo Clarissimi Viri Abbatis Petri Andreae Andreinii lv. Inscriptiones . pag. 235.
 Ex Museo Nobilium Cerretanorum xv. Inscriptiones . pag. 267.
 Ex Museo Marchionum Nicoliniorum xiv. Inscriptiones . pag. 277.
 Ex Museo Marchionum Guadagniorum xix. Inscriptiones . pag. 283.
 In-

LXXXVIII

- Inscriptiones Antiquae xcii. quae exstant variis in locis Florentiae . pag. 287.
Ex Museo Suburbano Villae Stroziae ad Montem Hugonis cccv. Inscriptiones . pag. 331.
Inscriptiones lxii. quae exstant in Villa Scamnia Nobilium e Gallis . pag. 429.
Inscriptiones Antiquae xxxv. quae variis in locis Agri Florentini reperiuntur . pag. 441.
In Appendice Inscriptiones praetermissae xxxvi. quae Florentiae habentur variis in locis . pag. 455.
Omnes Inscriptiones , quae in hac Prima Parte vulgantur , sunt numero MCCCXXX.

Tab. I.

INSCRIPTIONES
ANTIQUAE
GRAECAE ET ROMANAЕ
QUAE VISUNTUR
FLORENTIAE
IN VESTIBULO
REGII MUSEI
MAGNI ETRURIAE DUCIS.

INSCRIPTION
ALTAICUM TIBETANUM
GRADUATIONE
GUA VISUVI
TATI HENRY ODE
LAE MUSAE
LEGENDA
LITERIS

In Museo Mediceo.

INSCRIPTIONES ANTIQUAE MUSEI MEDICEI.

In Ara magna marmorea, ornata simpulo, patera, capitibus arietinis, aquilis, avibus, duobus gallis pugnacibus, & monstro marino.

I.

Idest

Bacchi Scianthi iussu Marcus Pinarius Proclus & Aristobulus Aristobuli.

A 2

Hanc Inscriptionem Bacchi τοῦ Σκιάθου, eum illustratione Francisci Comitis Montani ediderunt Auctores Ephemeridum Litteratorum Italiae Veneti. tom. xxxii. pag. 87.

1. Quum nullum punctum appositum sit τῷ ΣΚΙΑΝΘΟΙ, coniecturae locus esse potest legi potuisse ΣΚΙΑΝΘΟΙ, aut ΣΚΙΑΝΘΟΙς. aut ΣΚΙΑΝΘΟΙς. Verum Stephanus, apud quem est : Σκιάς χώρα Α'ρκαδίας καὶ Σκιαζής τὸ ἔθνικὸν. illi opinioni repugnare videtur ; ut τὸ Σκιάθη venire possit αὐτὸν τῆς Σκιάδος, a regione Arcadiae ita dicta. Obiicit doctissimus, idemque amicissimus Auctor huius Diatribae, Stephanum τὸν ἔθνικογράφον ab Hermolao Byzantino Grammatico, ut ab Epitomatoribus solet, intercismus esse atque interpolatum. Respondeo [liceat enim ab Amico, veritatis anquirendae causa in aliqua re modestè dissentire] αὐτὸν τῆς Σκιάς gentile nomen esse Σκιαζής, non autem Σκιάνθος. Praeterea videre est in fragmento Stephani ab Abrahamo Berkelio in lucem edito, Hermolaum, ut volumen contractius fieret, nihil aliud egisse, quam veterum testimonia truncasse, in quo verè operam lusit; nam quod erat praefantius omisit, contentus Stephani grammatici auctioritate, nihilque in verbis eius mutasse; Auctoritas autem grammaticorum vana & frustra est, nisi bonorum auctorum roboretur exemplis. Σκιάς umbella est, aut umbrosa pergula, seu umbrosum tegmen. Alteram coniecturam suppeditat Σκίαθος apud Strabonem, quasi forte primitus fuerit Σκιάνθος, posteā extrusa N euphoniae gratia dictus is fuerit locus Σκίαθος. Σκίαθος non videtur aliquid significare; Σκιάνθος significat, quasi Umbrae flos. Cur igitur tam facile mutatum fuit in Σκίαθος, quae est, ut ita dicam, vox βλάχη. Quod etiam Adnotator animadvertis. Doce te idem & erudite a Sidone, inquit, Syriae civitate derivatur Sindon, intrusa littera N, ab Ἰχις similiter anguis. Addo ego Lycophronis Scholiasten : Σκιαστής ὡρχίευς τελ (l. παρὰ) Δάκωσιν v. 561. Apollo apud Laconas appellatus Σκιαζής, ab Odeo, quod Σκιάς (idest, puto, Umbrosa Porticus) vocabatur, ut ait Phavorinus. Ovidius Artis Amatoriae libro primo :

ANTIQ. FLORENTIAE.

5

*Tu modo Pompeia latus spatiare sub umbra,
Dum Sol Herculei terga leonis adit.*

Pompeia umbra, idest Porticu Pompeii. Sed videndum, unde id hausit, nam nihil affert Phavorinus de suo. Ορχεύς [pergit] idest saltationis Praeses. Interpres Lycophronis nihil de Arcadiae loco, quod dicebatur Σκιάς. Umbra, Umbella.

Quod autem hoc loco Scholia stes δάμανος ἐνόρχην explicat saltatorem, propterea quod cum saltatione Bacchi mysteria peragebantur; equidem exponerem: coleatum, Theocr. Idyll. 3.

Ἄ τὸν ἐνόρχαν
Τὸν Διεκόνην κνάκωνας Φυλάσσει μή τη κορύψῃ.

Heinsius in Hesiodi Opera & Dies, locum adducit Horatii:

*Poscimur, si quid vacui sub umbra
Lufimus tecum,*

ad illustrandum Hesiodi locum:

Ἐτί δ' αἴθοτα πίνεμεν οἶνον
Ἐν σκιῇ ἐζόμενον.

Apud Pausaniam Bacchum Floridum cognominari commodū admonuit doctissimus P. Valsechius. Quare sub umbra pampinis, & vitis floribus referta, sedentem Bacchum imaginari quid vetat? atque ibi Nymphas Satyrosque carmina docentem.

Quare cuivis libera facultas esto legendi ΣΚΙΑΝΘΙΣ, aut ΣΚΙΑΝΘΙΜΟΥ, aut ΣΚΙΑΝΘΙΟΥ. quae cognomina in Dionysum quodammodo convenire queunt; locus autem unde denominatum opinamur, debuit esse Σκίανθος, ex quo derivetur τὸ ἐφυκὸν ΣΚΙΑΝΘΙΟΣ, namque ἀπὸ τῆς Σκιάς esset Σκιάδιος, aut Σκιαγῆς. quemadmodum hoc ultimum vult Stephanus.

Pausanias in Atticis, editionis Aldinae pag. 23. Διονύσε
τε Αιγέου καὶ Νυμφῶν Ισμενίδων. *Dionysi Floridi, Θ' Nympharum Ismenidum.* Addito vocabulo σκιά, forte factum est nomen compositum Σκιανθίας, ex quo Genitivus ΣΚΙΑΝΘΙΟΥ.

Eadem fini ac suprascriptum marmor, legitur caelata gemma, cuius notitiam mihi dedit omni litterarum genere excutissimus Scipio Marchio Maffei, ΕΦ ΣΚΩΠΙ [forte Εφεσίων.]

Apud

Apud Pausaniam pariter indigitatur Bacchus Κιαρεύς, idest *Hederaceus*. quasi hederae umbra gaudens.

In Corinthiacis idem Auctor Iunonem laudat Αὐγεῖαν, *Floream*, vel *Floridam*.

Supra laudatus Maffeius animadvertisit, quum in hac Inscriptione dicatur κατὰ τρόπον αἴμα, *Iussu*, vel *ex Monitu*, videri dici debere Διονύσῳ dandi casu non Διονύσῳ. quum sit votiva.

Vide doctissimum Reinesium Clas. I, Inscr. 113. pag. 151. qui hanc votivam Tabulam & ipse edidit, & illustravit.

EX AFRICA.

Basis praegrandis ex fragili maloque lapide, quae inventa est a Scinedel, qui locus ab agro Tunetano decem & octo milibus passuum distat, & novem a Mhamedia.

II.

IU^sKIAE. DOMNAE. AVG
 MATRI CASTRORVM
 MATRI AVGUST: : : :
 IMP. CAES. I. SEPTIMI. SEVERI. PII
 PERTINACIS AVG CONIVGI
 Q. SIKICIVS. VICTOR ET C. TADIVS. FOR
 TVNATVS OB. HONOREM. FAM
 SVI. PERPETVI STATVAM. CVM
 BASE EX. HS. BINIS MINIB. N. LEGI
 TIMIS ADIECTIS TERTIS EX DE
 CRETO. PAGANOR. PAGI MERCVRIANIS
 VETERANORVM MEDE^{sic}ILANORVM
 S. P. F. IDEMQVE. DEDICAVERVNT

II. IVKIAE DOMNAE, idest Iuliae Septimii Severi uxori,
M.

ANTIQ. FLORENTIAE.

7

M. Aurelii Antonini, cognomento Caracallae, & Antonini Getae Caesarum, & Imperatorum matri. De hac Oppianus lib. I. κυνηγεικῶν.

MATRI CASTRORUM. μητρὶ τραποτεῖδων. Matri exercitum. Graeci.

MATRI AVGST. . . . In Africana Basī est spaciū sequentium literarum, quae primum exprimebant MATRI AVGVSTORVM. sed quatuor ultimae litterae fuerunt sublatae, & excisae antiquissima manu, in odium certè Antonini Getae; quasi esset Augusti, idest Caracallae, non vero Augustorum, idest Caracallae, & Getae, ut etiam in aliis Africanis marmoribus, quae sequuntur, factum cernitur.

PII. Haec verba, quamvis hodie difficillime legantur in lapide, olim tamen inerant, ut testatur apographum Cl. V. Caroli Dati, & aliorum Antiquariorum.

OB HONOREM FLAM SVI. PERPETVI. Flaminii. i. Sacerdotii in honorem Augustæ.

EX. HS. BINIS MINIB. N. i. Sextertiis binis milibus num̄m. ADIECTIS TERTIS. i. tertii. S. P. F. sua pecunia fecerunt. IDEMQVE &c. i. iidemque dedicaverunt.

In hac inscriptione Africana, & in sequentibus, L Latinum ad & Graecum videtur accedere. Litteræ, ut Ausonius ait, Cadmi nigellæ filiae. e Phoenicia in Graeciam, e Graecia in Latium allatae; veteris formæ vestigia aliquatenus exhibent.

Praeclarum hoc Antiquitatis Monumentum, cum aliis sequentibus, in agro Tunetis, ac finitimis regionibus diligenti cura, & studio conquisivit, & invenit eruditus vir Iohannes Pagnius Pisanus in Patrio Lyceo Medicinae Professor. Ex Africa Florentiam transferri iussit Leopoldus Medices Cardinalis, Princeps humanissimus, & eruditæ Antiquitatis studiosissimus. Nonnullis respersum mendis legitur apud Clarissimos viros Octavium Falconerium Inscript. Athletic. pag.

159. Iacobum Sponium pag. 191. & Fabrettum pag. 679.

ut conferentibus patebit.

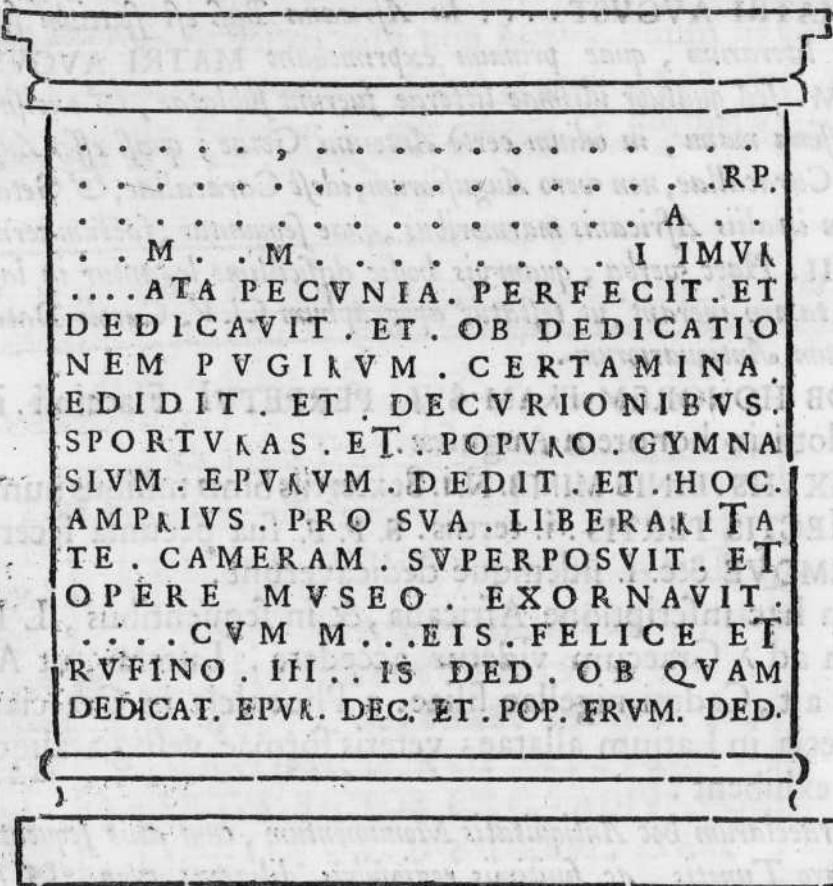

EX

EX AFRICA

Basis alteri similis, reperta in Tukabra, qui locus ab agro Tunetano fere triginta milibus passuum distat.

III.

III. OPERE MVSEO. *De Museis, seu Musivis Operibus con-
sulendus. Cl. V. Claudius Salmasius in Scriptores Historiae Augu-
stae; Iohannes Ciampinius Ecclesiasticarum Antiquitatum egregius
illustrator, Par. I. Cap. X. Veter. Monim. pag. 78. & Iaco-
bus Sponius Miscell. Erud. Antiquitatis Sect. II. Art. VIII. pag. 38.
qui de his fusius egerunt.*

CVM M...EIS. Sponius legit CVM...AREIS. Desperan-
da prorsus lectio; consumptarum literarum vestigia, quae supersunt, nil
legenti promittunt.

FE-

ANTIQ. FLORENTIAE.

7

FELICE ET RUFINO. Hoc Consulum par in Fastis haud recentur. Rufinus sub Antonino Consul legitur. **FELIX** f. ex suffectis.

OB QVAM DEDICAT. &c. i. Dedicationem Epulum Decurionibus & Populo Frumentum dedit.

Huius lapidis lectio variat aliquantulum apud Oct. Falconerium
in libro Inscript. Athletic. pag. 159. & Iacobum Sponium pag. 39.

EX AFRICA

Basis lapidea, antecedenti omnino similis, eodem in loco reperta.

IV.

C. SVRPIO. L. F. PAP. CAECI KIANO. PRAEF. LEG. III CYRENAICAE. P. P. LEG. XX. VALERIAE. VICTRICIS PP OVATIONI. CLASSIS. PRAETORIAE M^{is}c NATIVM PIAE . . . VINDICIS. ET THENS AVRIS DOMIN OPI . . PVM. DEVEHENDAR. 7. LEG. . T. E I NAI . . PRIMAE PARTHICAE ET XVIII ADA CLASSIS PRAET M. PRAE VI TIONI PEREGR. V RIMIA TVA IA RGIO

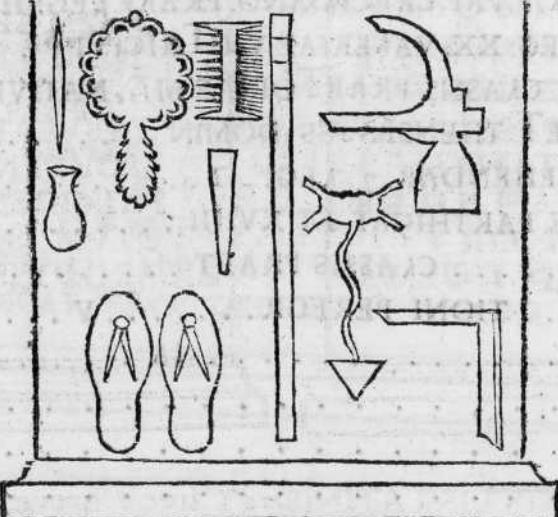
IV. P. P. forte PRIMAE PARTHICAE, ut infra in hac Inscr.
THENSAVRIS. Ita Pandectae Flor. ut Vicensimus, &c.
Aliquis respersam mendis hanc etiam vulgarunt Falconerius pag.
161. Sponius pag. 195. Fabrettus Inscript. 221. pag. 385.

B In

*In Basi è candido marmore pulcherrima, cum quibusdam figuris
in utroque latere, eruta Tisis Anno CIC.LCLXVI.*

V.

P. FERRARIUS
HERMES
CAECINIAE . DIGNAE
CONIVGI . KARISSIMÆ
NVMERIAE . MAXIMILLÆ
CONIVGI . BENE
MERENTI
ET P. FERRARIO PRO
CVLO . FILIO ET POSTE
RISQVE SVIS

v. P. FERRARIUS. Nomen ab arte, quasi *Faber Ferrarius*
χαλκεύς.

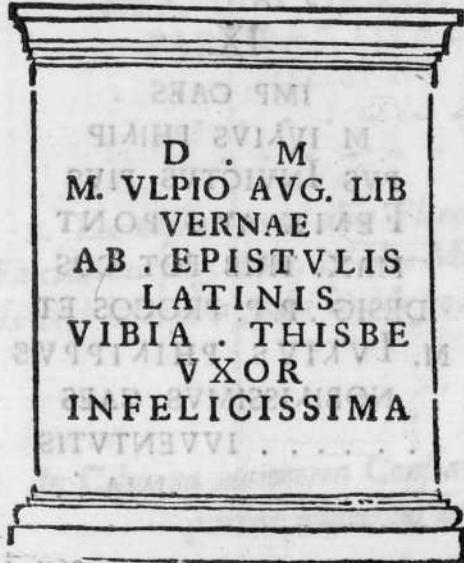
*Notandum duabus Uxoribus, quarum nomina in Basi ponuntur,
ab uno eodemque Viro, positum monumentum.*

*Observanda etiam instrumenta ornatoria muliebria, Discerniculum, Pyxis, Speculum, Pecten, Calamistrum, Calcei cum Circinis (si sint) suprapositis ; fabrilia vero virilia, Decempeda, Ascia, Gnomon, & Architectonicum instrumentum,
quod Graecis Alpha dicebatur, ut apud Suidam, &c.*

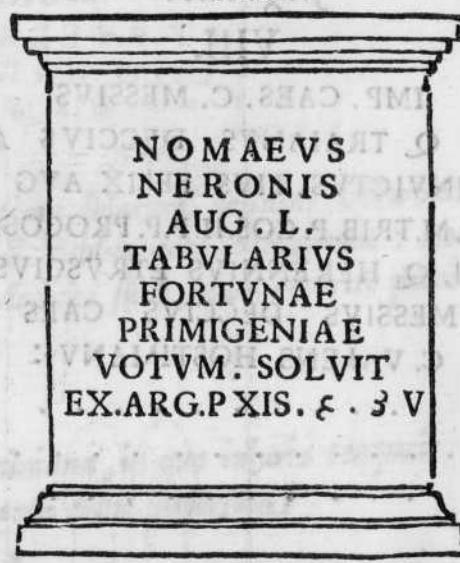
Horum delineationem non exhibuit Fabret. pag. 519. R. P. D. Bernardus de Montfaucon vir doctissimus, & de totius Antiquitatis gloria optime meritus, hanc Basim descripsit, & delineavit, sed paucis cum mendis in Diario Italico pag. 391.

In Ara pulcherrima è Pario In parva Bassi marmorea, elegan-
marmore, ornata simpulo, & tissima, super qua sedet Femina
patera, effossa Pisis capite velato, dextera
eodem anno. porrigena pateram.

VI.

VII.

VI. AB EPISTVLIS. LATINIS. τὸ γ' sive V breve, respondet τὸ ο. επιστολὴ. epistula. Λαυμέδων. Laomedon. Λαοδίκη. Laudicea. Λαοθόμη. lautumiae. Vide Iac. Guther. de Off. Dom. Aug. l. 3. c. 4.

Vulgarunt hanc Inscript. Reinesius pag. 571. Inscript. 52. Spomius pag. 206. Fabr. pag. 296. Inscr. 256.

VII. PRIMIGENIA Fortuna hic dicitur, quae diversimode appellatur in aliis Incriptionibus. Γρωτογενής.

EX ARG. P XIS. & . 3 V idest ex Argenti Pondere, vel ex argento, Pondo [b. e. libras.] Undecim & Semis. & . 3 V. Quid bae Notae significant nihil reperio apud eruditissimum Sertorium Equitem Ursatum, de Notis Romanorum. Forte indicant Trientes Quin-

que; nam quatuor Trientes unciam unam constituant. Pro inferorum poenis evitandis, cum argenteas aureasque imagines, tum etiam marmoreas, vel lapideas Templis stultissime legarunt Antiqui. Vide eundem Ursat. de Not. Roman. pag. 32. Gruterus ex Ursini Scheidis vulgavit pag. 1013. sed paucula omisit.

EX AFRICA.

In Columnae Marmoreae
fragmento.

VIII.

IMP. CAES. C. MESSIVS
Q. TRAIANVS. DECCIVS ^{sic}
INVICTVS. PIVS. FENIX AVG
P.M. TRIB. P. COS. II. P.P. PROCONS.
II. Q. HERENNIVS ETRVSCIVS
MESSIVS. DECCIVS. CAES
C. VALENS HOSTIMANV:

EX AFRICA.

In alio Columnae marmoreae
fragmento.

IX.

IMP CAES
M IVNIVS PHILIP
PIVS INVICTVS PIVS
FENIX AVG PONT
MAX. TRIB POT COS
DESIG. P. P. PROCONS ET
M. IVNIVS PHILIPPVS
NOBISIMIVS CAES
IVVENTVTIS
IMIA...

VIII. Oct. Falconer. pag. 161. ultimo versu mutilatiorem exhibuit,
quod etiam Sponius fecit. Q. HERENNIVS ETRVSCIVS MES-
SIVS. DECCIVS. laudatur in aliis Inscriptionibus apud Reinesium.
Cl. III. pag. 31. Inscr. 40. & pag. 337. Inscr. 88. eiusdem Clas-
sis: & apud Gruterum pag. 273. 6. & pag. 274. 1. apud Fabret-
tum pag. 683. Inscr. 76. apud Sponium pag. 234.

C. VALENS HOSTIMANVS. Laudatur in Inscript. 3. pag.
274. apud Gruterum.

IX. IVVENTVTIS. forte PRINCEPS. supplendum:
PRINCEPS IVVENTVTIS; qua appellatione Imperatoris fi-
lius Caesar appellabatur. Fabrettus habet pag. 690. Inscr. 112.
Falconerius pag. 161. Sponius pag. 273.

EX

EX AFRICA.

In alio simili fragmento.

x

IMP. M. AURELIO AN
TONINO. AVG. PARTH. MAX.
PRINC. IVVENT. TRIB. POTESTAT.

IMP. II. CAES. A. SEPTIMI.

SEVERI PII. PERTINAC. AVG. ARAB
ADIAB. PARTH. MAX. F. DIVI. ANTONINI
GERM. SARM. NEP. DIVI ANTONINI PRO
NEP. DIVI HADRI. ANTONINI
PARTH

PARTH.

x. Ex Africa cum aliis Florentiam delatum, testatur Octavius Falconerius pag. 160. & duo MSS. Bibliothecae Strozianae: modo verò inter alia, quæ in Museo Mediceo sunt, haud reperire potu.

*In Columna marmorea Constantiniana, in qua iniuria temporis
paucae admodum litterae nunc supersunt.*

XI

CONSTANTINVS MAXIMVS
SEMPER . AVG.

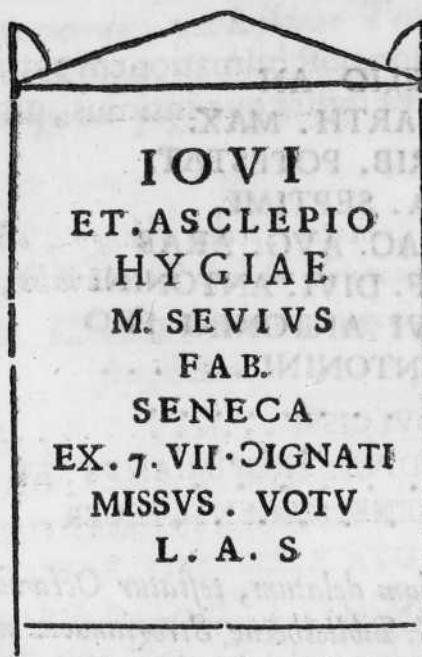
CLAVDIUS. CONSTANTINVS
MAXIMVS CAES.

MG.XXXII

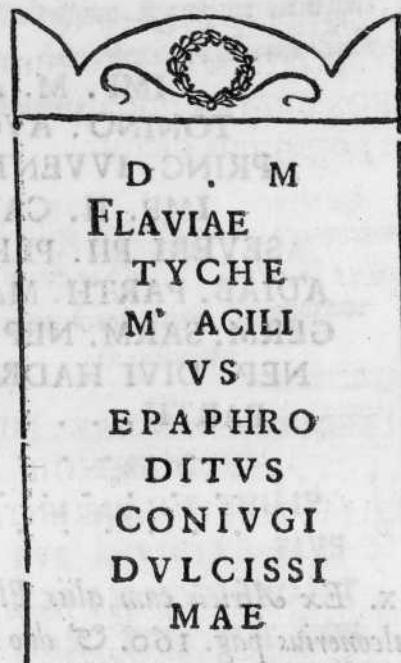
102

In parva Basi Marmorea.

XII.

In Cippo Marmoreo.

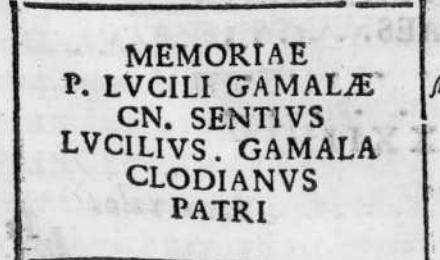
XIII.

XII. ASCLEPIO HYGIAE. Ασκληπιού Υγίας Esculapio Saluti.
 EX. 7. VII. Centuria. vel ex Centurione. nota militaris.
 MISSVS. Vel causaria, ob valetudinem, vel honesta-
 missione. L. A. S. libenti animo solvit.

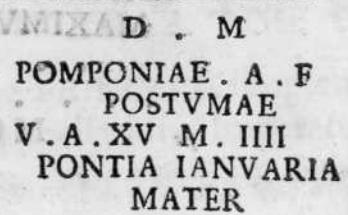
In Cippo Marmoreo.

XIV.

*In Cippo, ornato simpulo, & patera,
 in quo mulier iacet in triclinio,
 cum tripode mensa, catulum
 in sinu focens.*

XV.

ANTIQ. FLORENTIAE

15

xiv. Huius Cippi titulus ad verbum desumptus cernitur ex Basa
si maxima marmorea in AEdibus Ampliss. Senatoris Antonii del
Rosso, quae incipit CN. SENTIO CN. FIL. CN. N. TER. FELICI;
quam suo loco videre potes.

xv. POSTVMMAE. Postumus, non post humationem patris.
sed POSTVMVS sine aspiratione, ea figura qua intimus, ulti-
mus, optumus dicitur.

In marmoreo Sarcophago pulcherrimo, quatuor pedes oblongo, octo
figuris marinis, aliisque monstribus ornato in modum Bacchanalis,
cuius labrum coronat haec Inscriptio, unico versu.

XVI.

ALLEDIAE. MARCIAE. FILIE DVLCISSI sie
..... DIEB. XIII. ALLEDIVS. TROFIMIANVS. ET
AELIA. MARINA. PARENTES. BENE. MERENTI FECER...

In marmoreo Sarcophago striato, In Arca parva marmorea.
Optime elaborato.

XVII.

D. M.
M. AVRELIO
SECVNDO
FILIO
DVLCISSIMO

XVIII.

A. BAEBIO A. F. GAETVLICO
VERATIA. LACAENA
VIRO. OPTIMO

In Cippo marmoreo, in quo Mulier iacet in triclinio, cum viro
sedente ad eius pedes super scabello, dexteram ori admovente,
cum mensa tripode, pueru vas ministrante.

XIX.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ
Τ ΜΟΥ ΑΛΒΑΝΙΟΥ ΙΜΑΔΟΥΙ
ΧΡΗΣΤΗ
XAIPĒ

Id est

Euprosyne Albanii bona vale.

In

In eleganti Urna rotunda. In alia Urna antecedenti omnino marmorea.

XXI.

PHILAETIVS . PRIVIGNVS
ET . DVSERIS . NOVERCA
IN . VITA . VIX . CREDIBILE
VNANIMES
MORTVI . HAC . EADEM . VRNA
CONCORDES REQVIESCVNT VNA . RENVVNT . COMMISCERI

D M

PHILONICI . PRIVIGNI . ET
DYSCHERIAE . NOVERCAE
CINERES . HEIC . CONDITI
PRISTINI . ODII . MEMORES

xx. PHILAETIVS . PRIVIGNVS ET . DVSERIS . NOVER-
CA . Verba rebus apta . Φιλαίτιος . litigandi , & conten-
dendi cupidus . Δισερις . contentiosa , morosa , difficilis .

xxi. PHILONICI . PRIVIGNI . ET DYSCHERIAE . NO-
VERCAE CINERES . Φιλονίκη καὶ Δυτχερίας . Contentiosi , &
Morosae .

PRISTINI . ODII . MEMORES . Hinc proverbium : *Odium
novercale .*

VNA . RENVVNT . COMMISCERI . In communi rogo
discordium fratrum Thebanorum Eteoclis , & Polynicis
fumum ipsum non potuisse commisceri tradunt Poetae , ve-
rum in contrarias partes abiisse . Statius Papinius Thebai-
dos Libro XII .

exundant diviso vertice flammae
Alternosque apices abrupta luce coruscant .

Eruditis viris φιλαρχοῖς bae duae perelegantes Urnae falsi-
tatem redolere cvidentur . Protulit ambas Fabrettus pag . 201 . & 202 .
sed nonnullis cum mendis .

In Urna marmorea sine operculo.

XXII.

D M
T. AELIO FELICI
AVG LIB
ADIVTORI
A . R . TA'
NEOM . LIB

In Urna marmorea quadrata pulcherrimis exculta ornamentis.

XXIII.

DOMITIAE. PHYLLIDIS
C. C. DOMITI. LEMNI
PROCVR
GERMANICI CÆSARIS

XXII. ADIVTORI A.R.TA' idest *Adiutori a Rationibus Tabulariis*. *Vide Pignorium de Servis. Tabularium idem quod Archivum.*

XXIII. DOMITI. LEMNI. idest Domitii Lemnii. Horat. culpa deterere ingenii. Passim apud Poetas, ut — ignobilis oti.

*Aliam, vel eandem, sed perturbatam, vulgavit Gruterus pag.
590. 12.*

*In operculo Urnae rotundae marmoreae.**In Urna quadrata, ornata leone, tigre, aliisque ornamentis.*

XXIV.

C. POPILLI MONTANI

XXV.

D. CL. M
ANTHENODORÆ
CL. SYRA
MATER

XXIV. C. POPILLI. forte: Popilii. Popilius Laenas dicitur is, qui Ciceronem iussu M. Antonii interfecit. sic de Lucilio Sencae amico, vulgo fecerunt Lucillum.

XXV. ANTHENODORÆ. Error quadratarii. Athenodora. i. Dono Minervae, nata. SYRA: e Syria. Leo, & tigris, Bacchi Symbola, matrem ostendunt Liberi patris cultricem.

In alia simili.

XXVI.

L. VALERIVS
A. F POM
FESTVS

In parva base.

XXVIII.

... SIC ... AR
M. TREBONIO C. L
DONVM DAT LIBEN:
MERITO D

*In Urna rotunda cum duobus
Geniis lugentibus.*

XXVII.

D. M
VLPIA
ET VLPIO
CALO AVGVS
TORVM LIB
ERTO

In urna quadrata.

XXIX.

CRISPINIA. L. F. FIRMA
VALERI. FESTI.

*In Urna quadrata elegantissima,
cum capitibus arietinis, avibus,
& encarpo.*

XXX.

V F
GNEVS. PECCATIVS
BALBV. VI. VIR
SIBI ET. Q. PEC
VIXIT. AN. LXI

In Urna simili.

XXXI.

POPILLIA. C. C. L.
IANVARIA
VIX. ANN. XXIII.

xxvi. POM *idest* Pomptina Tribū.

xxvii. Forte VLPIO PHILOCALO &c.

xxx. Fabr. habet pag. 29. Inscript. 132.

xxxi. C. C. L. i. Caïorum Liberta.

In Urna quadrata.

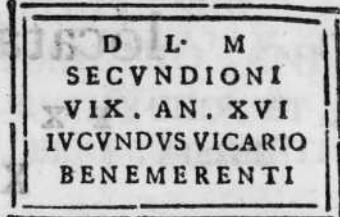
XXXII.

D. M.

L. VALERIO EVTYCO
FVRIA CLETE. CO
IVGI. B. M. FECIT

In Urna quadrata.

XXXIII.

XXXIII. SECUNDIONI. Secundio. Diminutivum Secundi. Sic Caesario, quem Caesar ex Cleopatra habuit: *Kai-σαρίων*, parvulus Caesar, in aula ludens.

Sponius pag. 218. Sect. vi. Fabr. pag. 304. Inscr. 296. mendose vulgarunt.

*In eleganti Urna quadrata, aquilis,
acribus edentibus ornata.*

XXXIV.

D. M. EVTYCH
ETIS. FECIT
HERMERO^S
VICARIO.

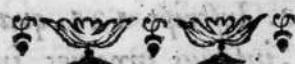
XXXV.

D M
FABIAE MHLANITHIDI ^{sc}
CONIVGI KARISSIME
CVM QVA VIXIT ANN. XXV
L. FABIUS PERGAMVS
ET. SIBI

XXXIV. EVTYCHETIS. Eadem figura qua *Thales Thaleius*.
VICARIO. Vicarii, Atrienses, &c. genera servorum.

Sponius habet pag. 14. Fabr. pag. 303. Inscr. 290.

XXXV. Reinesius aliquibus mendis corruptam refert pag. 739. Inscript. 63. Cl. xiv.

Inscriptiones sequentes in pariete
Vestibuli Regii Musei Medicei
locatae visuntur.

EX AFRICA.

XXXVI.

.... I. HADRIANI. ABNEPOTIS
.... TONIS ET EXEDRIS. CVM. STATVIS

xxxvi. ET EXEDRIS. ταῦς ἐξέδραις. De exedris vide Vi-
truvium l. 5. cap. 11. Strab. l. 17. Tlin. l. 5. epist. 6. & Reine-
sum cl. 2. pag. 263. Falconer. pag. 163.

In fragmento Sarcophagi.

XXXVII.

M. CVRTIVS
VICTORINV. S.
ET . PLOTIA
MARCELLA
VIVENTES. FECERVNT
SI DEVS PERMISERIT
SIBI

XXXVIII.

D ♂ M
T. FL. AVG. LIB. TYRAN
NVS. ET FL. SATVR
NINA. VIB. FECER.
SIBI. ET. SVIS. LIB.
LIBERTABVSQVE
POSTER. EORVM ♂

xxxviii. ET. PLOTIA i. Plautia , ut Clodius , Claudius
Polla , Paulla .

xxxviii. VIB. FECER. i. Vivi fecerunt .

Fabr. habet pag. 82. Inscript. 125. quam alibi existentem ponit .

Aliam huic similem , inferius invenies , inter has Vestibuli Medicei
Inscriptiones .

XXXIX.

XXXIX.

D M

MAGNIA . TYCHE . FECIT . SIBI .
 ET . KARIS . SVIS . T . MAGNIO . ANI
 CETO . ET . T . MAGNIO . EVTHYCHO . ET .
 Q . TILLIO . FIGVLIANO . BENE . MERENTI
 BVS .
 ET . LIBERTIS . LIBERTABVSQVE . POS
 TERISQVE . EORVM . H . M . D . M . A .
 ITEM . TI . CLAVDIO . HONORATO . ET . CLAVDIAE
 MARCELLAE
 AMICIS . FIDELISSIMIS . VASA OBRENDARIA . DVA . ITEL
 OLIARIA . TRIA . INTROEVNTIBVS . PARTE DEXTERI
 ORE . FECIT . ET . DONAVIT

XXXIX. H.M.D.M.A.; Huic Monumento Dolus Malus Abesto.

VASA OBRENDARIA . DVA . De his vide Guther. de Iure Man.

l. 2. c. 24. Rigalt. in Not. ad Auct. Rei Agr. pag. 296. Fabr. pag.

14. OLIARIA TRIA . forte OLLARIA TRIA. error quadratarii.

EX AFRICA.

XXX.

CAELESTI . AVG . SAC
 Q . MATTIVS PRIMVS
 AD AMPLIATIONEM
 TEMPLI . ET . GRADVS
 DONAVIT ✚ CXXV
 VOT . SOL . LIB . ANI

XXXX. CAELESTI . AVG . SAC . i. Caelesti Augustae Sa-
 erum . Hoc Marmor allatum ex Africa . In Africa Venus
 Caelestis , Αφροδίτη Ουρανία , adorabatur , ut ex S. Augus-
 tino , & Tertulliano patet , quae Caelestis dicebatur .

VOT . SOL . LIB . ANI . i. Votum solvens libens animo .
 In nonnullis offenderunt Sponius p. 93. & Fabr. p. 667. Inscr. 326.

XXXI.

ΥΠΕΡ ΣΩΤΗΡΙΑC. ΚΑΙ ΝΕΙΚΗC. ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΑC. ΔΙΑΜΟΝΗC
 ΤΩN ΚΥΡΙΩN. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩN. ΛΟΥΚΙΟΥ. ΣΕΠΤΙΜΙΟΥ.
 ΣΕΥΗΡΟΥ. ΕΤΣΕΒΟΥC. ΠΕΡΤΙΝΑΚΟC. ΣΕΒΑСΤΟΥ. ΑΡΑΒΙΚΟΥ. ΑΔΙΑΒΗΝΙ
 ΚΟΥ. ΠΑΡΘΙΚΟΥ. ΜΕΓΙΣΤΟΥ. ΚΑΙ. ΜΑΡΚΟΥ. ΑΥΡΗΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΤ
 ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ. ΑΔΙΑΒΗΝΙΚΟΥ. ΠΑΡΘΙΚΟΥ. ΜΕΓΙΣΤΟΥ. ΚΑΙ
 ΛΟΥΚΙΟΥ ΣΕΠΤΙΜΙΟΥ. : : : . ΚΑΙ ΚΑΡΟC. ΚΑΙ. ΙΟΥΛΙΑC. ΣΕΒΑΣΤΗC.
 ΜΗΤΡΟC. ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩN. ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΠΑΝΤΟC. ΑΥΤΩN. ΟΙΚΟΥ. ΚΑΙ
 ΙΕΡΑC ΣΥΝΟΔΟΥ Λ. ΣΕΠΤΙΜΙΟC. ΤΡΥΦΩN. ΚΑΙ. ΩC
 ΧΡΗΜΑΤΙΖΩ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥC. ΦΙΛΟΣΟΦΟC. ΓΕΝΟΜΕΝΟC. ΙΕΡΕΥC
 ΚΑΤΑ ΤΟEΗC ΔΙC ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΥC. ΤΟΥ ΚΑΘΗΕΞΜΟΝΟC. ΔΙΟΝΥCΟΥ ΔΙA
 ΒΙΟΥ. ΕΤΙ ΤΕ. ΚΑΙ ΤΕΙΜΗΘΕΙC. ΑΡΧΙΕΡΕΥC. ΜΑΡΚΟΥ. ΑΥΡΗΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΤ
 ΣΕΒΑΣΤΟΥ. ΤΟΥ ΝΕΟΥ. ΔΙΟΝΥCΟΥ. ΔΙΑΒΙΟΥ. ΚΑΙ ΥΠΟΣΧΟΜΕΝΟC. ΑΤΕΛ
 ΡΕΤΟC. ΚΑΙ ΤΑΥΤΗN. ΤΗN ΑΡΧΙΕΡΩC ΣΥΝΗN. ΔΙA ΒΙΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΝ
 ΤΟN ΔΙΟΝΥCΟN. ΑΝΑΚΟMΗCAC. ΕΚ ΤΩN ΙΔΙΩN. ΠΡΩΤΟC
 ΛΟΓΙΣΤΕΥΤΟC. Μ. ΟΥΟΛΥCΣΙΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥC
 ΕΠΑΝΓΕΙΛΑΜΕΝΟC. ΤΟN ΔΙΟΝΥCΟN ΑΝΑΚΟMΗCAI ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΟC
 ΒΕΝΤΙΔΙΟΥ. ΣΩΓΑ. ΠΤΘΑΤΛΟΥ. ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΟΥ. ΠΑΡΑΔΟΤΟΥ
 ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩC ΑΙΛΙΟΥ. ΑΓΑΘΗΜΕΡΟΥ. ΚΙΘΑΡΩDΟΥ. ΠΑΡΑΔΟ
 ΤΟΥ. ΚΑΙ ΝΟΜΟΔΙΚΤΟΥ. ΑΥΛΟΥ. ΟΙΝΕΟC. ΤΡΑΓΩDΟΥ. ΠΑΡΑΔΟΤΟΥ.
 ΕΤΕΛΕΙΩC ΔΕ. ΩC ΕΠΗΝΓΕΙΛΑΜΗN. ΤΟN ΔΙΟΝΥCΟN. ΕΠΙ ΑΡ
 ΧΟΝΤΟC. ΑΥΡ. ΑΓΧΑΡΗΝΟΥ. ΦΑΙΔΡΟΥ. ΕΦΕΙΟΥ. ΚΩΜΩDΟΥ
 ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΟΥ. ΚΑΠΕΤΩΛΙΟΝΕΙΚΟΥ. ΠΑΡΑΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΟC
 ΜΕΝΕΚΡΑΤΟC. Μ. ΑΣΣΥΡΙΟΥ. ΣΥΛΛΕΟC. ΚΩΜΩDΟΥ. ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΟΥ
 ΠΑΡΑΔΟΤΟΥ. ΚΑΙ. ΝΟΜΟΔΙΚΤΟΥ. ΤΙB. ΚΛΑΥΔ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΛΑΔΙΚΕ
 ΩC. ΤΡΑΓΩDΟΥ. ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΤΟΥ

*Haec Tabula marmorea est long. & lat. duorum fere pedum.
 Romanorum.*

*Reinesius Cl. 3. pag. 313. Inscr. 36. plurimis foedatam mendis,
 & mancam exhibuit banc Inscriptionem; nec versus eo ordine, quo
 sunt in marmore, descripsit. Iacobus Sponius genuinam descriptionem
 decem in locis variavit pag. 369. quae operae praetium duxi heic
 subiicere.*

Inter-

Interpretatio Graecae Inscriptionis haec est.

- Pro Salute. Ε Victoria. Ε aeterna incolumitate
dominorum. Imperatorum. Lucii. Septimii.
Severi. Pii. Pertinacis. Augusti. Arabici. Adiabenici.
Parthici. Maximi. Ε Marci. Aurelii Antonini
Augusti Arabici. Adiabenici. Parthici. Maximi. Ε
Lucii Septimi. * * * Caesaris. Ε Iuliae Augustae
Matris Castrorum. Ε universae. eorum. domus. Ε
Sacri Conventus L. Septimius Trypho. Ε ut
vocor. Alexandrinus. Philosophus. factus. sacerdos
deinceps bis Ε Pontifex. ducis. Bacchi perpetuus
ac praeterea. creatus Pontifex. Marci. Aurelii Antonini
Augusti. novi. Bacchi. perpetuus. Ε pollicitus sponte etiam
hoc Pontificium. per totam vitam. exercere
quum Bacchum restaurassem exornassemque de meo princeps
rationes curante M. Volusio Pericle
pollicitus Bacchum restaurare Ε exornare sub Archonte
Ventidio. Soga. Pythaula. Periodonica. Paradoxo
Ε Scriba, AElio. Agathemero. Cytharoedo. Para
doxo. Ε Nomodicta. Aulo. Oeneo. Tragoedo. Paradoxo
perfeci. ut pollicitus sum. Bacchum. Archonte
Aurelio. Ancharenos. Phaedro. Ephesio. Comoedo
Periodonica. Capitolionica. Paradoxo Ε Scriba
Menecrate. M. Assyrio. Sylleo. Comoedo. Periodonica
Paradoxo. Ε Nomodicta. Tib. Claud. Alejandro Laodi
censi Tragoedo. Ε Poeta Paradoxo.

Reinesius Verfu 6. habet ΓΕΤΑ. A. Verum τὸ ΓΕΤΑ. est scal-
pro abrasum antiqua manu, ita tamen, ut aliquantis per Getae no-
men legi possit. A vero, quae sequitur, non est in marmore. Getae
nomen adeo Antonino Caracallae fratri in usum, ut etiam in testa-
mentis, aut in Comoediis scribi, vel pronuntiari capit is poena vetu-
erit, ut Dio. testatur in eius vita.

Vers. 10. APXIΕΡΕΥC ab hac voce deest usque ad illam sequentis
versus τὸ MAPKOY. adeoque integrum versum omisit. Vers.

Vers. 11. ΑΝΤΩΝΙ. marmor ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ.

V. 12. ΔΙΑ ΒΟΙΟΥ. marm. ΔΙΑ ΒΙΟΥ.

V. 15. ΛΟΤΙΣΤΕΥΟΝΤΟΣ. marm. ΛΟΓΙΣΤΕΥΟΝΤΟΣ.

V. 17. ΣΩΠΑ. marm. ΣΩΓΑ.

V. 21. ΑΓΑΡΗΝΟΥ. marm. ΑΓΧΑΡΗΝΟΥ.

V. 24. ΛΑΟΔΙΚΕΩΣ. marm. ΛΑΔΙΚΕΩΣ.

Ceterum etiam versus non eo iacent ordine, quo in ipso marmore.

Apud laudatissimum Iacobum Sponium decem in locis lectio sic variat a marmore.

V. 3. ΣΕΟΥΗΡΟΥ. marm. ΣΕΥΗΡΟΥ.

V. 6. ΣΕΠΤΙΜΙΟΥ ΓΕΤΑ. τὸ ΓΕΤΑ leviter abrasum, sublatumque antiqua manu, ut non legatur.

V. 9. ΧΡΗΜΑΤΙΖΩΝ. marm. ΧΡΗΜΑΤΙΖΩ, error quadratarii, legendum ΧΡΗΜΑΤΙΖΩ.

V. 11. ΑΝΤΟΝΕΙΝΟΥ. marm. ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ.

V. 16. ΕΠΑΝΤΙΛΕΜΕΝΟΣ. marm. ΕΠΑΝΓΕΙΛΑΜΕΝΟΣ.

V. 17. ΣΩΤΑ. marm. ΣΩΓΑ.

V. 19. ΟΙΝΕΩΣ. marm. ΟΙΝΕΟΣ.

V. 23. ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ ΑΣΣΥΡΙΟΥ. marm. ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ. M. ΑΣΣΥΡΙΟΥ.

V. eod. ΣΥΛΛΕΩΣ. marm. ΣΥΛΛΕΟΣ.

V. 24. ΛΑΟΔΙΚΕΩΣ. marm. ΛΑΔΙΚΕΩΣ.

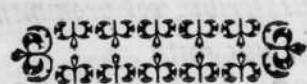
V. 15. M. ΟΥΟΛΥΓΓΙΟΥ. M. VOLVSSII. idest Volusii.

Catull. Annales Volusi. cacata charta. Ita apud Suidam Κερίωσος pro Latino curiosus.

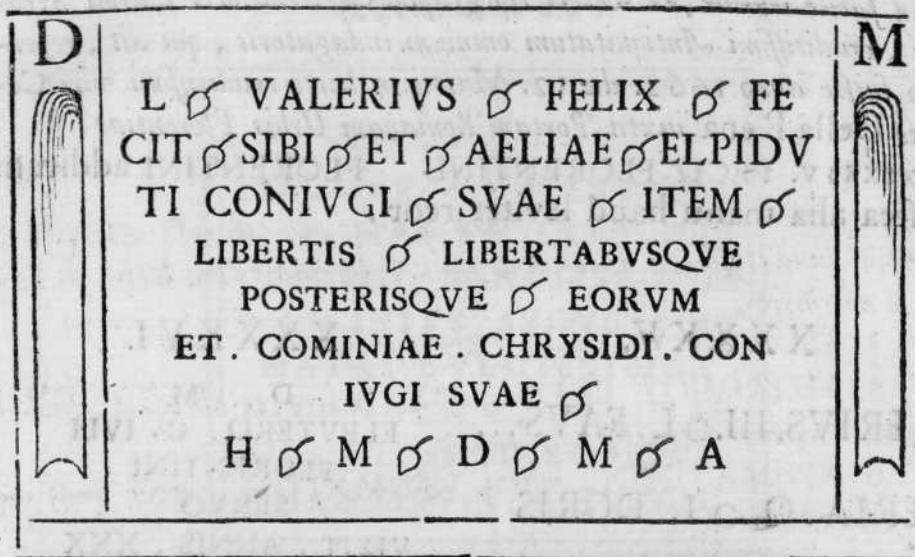
*V. 17. ΠΑΡΑΔΟΣΟΥ. De Paradoxis vide Tetrum Fabrum-
άγωνικῶν.*

*V. 19. ΝΟΜΟΔΙΚΤΟΥ. idest ΝΟΜΟΔΕΙΚΤΟΥ. i. nomo-
rum, seu modorum tibiae monstratoris.*

*V. 24. ΛΑΔΙΚΕΩΣ. i. ΛΑΟΔΙΚΕΩΣ. sic λατομία, pro λαο-
τομίᾳ. Lapidicinae. Lat. Latomiae, & Lautumiae.*

XXXII.

XXXXII. Haec, & aliae similes Tabulae marmoreae cum Inscriptione in medio, & longis foraminibus in utroque latere, collocatae erant supra Ianuas Sepulcrorum, & foramina inserviebant pro fenestrulis ipsius Sepulcri; quod observavit, mihique monstravit, omni laude maior doctissimus, & eruditissimus Senator Philippus Bonarota in Sepulcris Vineae Corsiniae, antequam diruerentur. Videndus P. S. Bartolus in antiquis Sepulcris Tab. 4. litt. C.

XXXIII.

D . M
BENE OSSIBVS
CINERIBVSQ
Q CANINI
MARTIALIS
CANINIVS
EVTYCHES
FRATRI
B . M

XXXIV.

D M
PETRONIO. LO
NO. MILITI COH X
PR ~ BM
AVRELIVS. VIBIVS. Mile
S COH X PR ~ IVSTI He
RES. FECIT
FLORENTINI

XXXXIII. Restitui hanc Inscriptionem, quae modo in marmore
haud facile legitur, ex veteri Apographo Cl. Senatoris Caroli Stro-
zæ, eruditissimi Antiquitatum omnium indagatoris, qui ait, reper-
tam fuisse anno 1662. die 12. Martii in horto eruditissimi viri Co-
smæ Della Rena iuxta Portam Romanam Urbis Florentiae.

XXXXIV. FECIT FLORENTINI. FLORENTINI additum
postea alia manu haud leviter reor.

XXXV.

Q. ERIVS. III. ɔ L. FAVS...
ERIA. Q. ɔ L. DORIS.

XXXVI.

D. M.
ELEVTERO. C. IVLI
FLORENTINI
SERVO
VIXIT. ANNIS. XXX
FECIT. IVLIA. HYG
IA. CONIVGI
SVO BENEMER..
TI

EX AFRICA.

XXXVII.

D	M	S
M AEMILIUS RECEPTVS ROGA		
TIANVS. PIUS. VIXIT. ANNIS. LXIII. H. S. E		
HVIC. AEMILIA. RECEPTA. VXOR. ET. P. SEXTICIVS. APOKINARIS		
ET. AEMILIUS SATVRNINVS HERIDES. MONVMENTVM		
FECERVNT		

XXXXVII. Falcon. p. 163. Huius Inscriptionis modo nonnullæ
litteræ fugerunt. H. S. E. hic situs est.

XXXVIII.

XXXVIII.

D . M . S
 LICINIAE . SP. F. LYCORIO
 L. POMPEIVS IANVARIV
 CONIVGI. SANCTISSIMAE
 P. LICINIUS. AVGUSTALIS
 MATRI DVLCISSIMAE
 NICANDER. F. PISSIMAE
 HOSTIL. ALCE. SOBRINAE
 AMANTISS. V. A. XXVIII.

xxxxviii. SP. F. *idest* Spurii Filiae. LICORIO . i. Lycoridi.
 Hac inscriptione continentur variae affectuum , & pro-
 pinquitatis species , cum suis titulis. SANCTISSIMAE. σε-
 μιοτάτη. DVLCISSIMAE . Γλυκυτάτη . PISSIMAE . οσιοτάτη.
 AMANTISSimae . ωφελιοτάτη .

IANVARIV. elisa s. Lucretius.

Lumina quin etiam Solis bonus Ancu' reliquit .

EX AFRICA.

XXXIX.

.... IANAM BASIKICAM
 TROIUS CAECIUMANVS CVR.R.P. FECIT

xxxxix. CVR. R. P. *idest* Curator Rei Publicae , *vel* Ro-
 mani Populi . Falconerius habet pag. 162.

L.

C. VMBRICIVS.
 C. F. SCA. CANSO
 COION. ADIECT.
 D. D. FLORENT.
 & SIBI & ET ♂

VOLTVRNIAE
 C. FILIAE.
 TERTVLLAE
 VXORI

L. C. VMBRICIVS. forte ex Umbria id nominis nactus.
 SCA. i. Scaptia Tribu. Florentia Colonia Militaris in Tri-
 bu Scaptia censebatur.

CANSO COION. &c. idest *Canso Coloniae*. *Adlectus De-*
creto Decurionum Florentinorum. Romae Senatores, in Colo-
 niis Decuriones.

Linea transversa literae L paene detrita est, & saepius deest in
Inscriptionibus.

CANSO. forte quasi CAMPSO. Κάμψων.

VOLTVRNIAE. Videtur Etrusca vox. Volaterrae, Vul-
 finii. *Vol* excelsum significat; unde forte *Volare*. Nam *Vo-*
lo a νετῶ, quod vult Vossius, durum.

TERTVLLAE. τριτη a Tertia.

Reperit hoc monumentum doctissimus Petrus Victorius iuxta Op-
 pidum S. Cassiani. Vide Vincentium Borghini pag. 60. De Orig.
 Urb. Florentiae.

LL

LI.

DILS
MANIBVS,
Q. FVFICVLENI,
, HERMAE,
FVFICVLENA.ALCINOE
CONIUGI , PIENTISSIMO
ET.Q.FVFICVLÉNVS DIGNVS,
COLLIBERTO OPTIMO,
ET.TI.CLAUDIVS.ALEXANDER
AMICO , FIDELISSIMO,

LII.

LI. Q. FVFICVLENI , Fufius , primitivum , unde *Metius Fufeius Albanus* . non ut vulgo ; *Suffetius* . Muret.

ET. Q. FVFICVLÉNVS DIGNVS , Graecum tertium nomen *AΞιος* .

LII. VENVSTAE. Venustus . Εὐαφρόδηος . & diminutive Εὐαφρᾶς .

COMININIAE . *sic in Lapide ; sed fabrilis est error . legendum*
COMINIAE.

L. COMINIVS.SECVNDVS . Cognomen Pliniorum , Se-
nioris , & Iunioris .

LIII.

L. AEMILIUS ♂	{	APVSTIA. ♂. L ♂
L. F. IVSTVS ♂	{	PRISCILLA ♂
VIXSIT. ANN. V.	{	VIX. AN. XXIV. MENS
MENSIBVS. VIII.	{	II. MATER . IVSTI ♂
DIEBVS. XVIII.	{	DECESSIT. SEPVLTO
	{	FILIO.POS T. DIES.LXXX

LIII. L. AEMILIUS . In Fastis Capitolinis AIMILIVS
ab αἰμαλος . Adno.

Adnotare mihi placuit duo illa parva foramina , per quae ferro , aliove metallo sepulcralis hic titulus elegantissimus Ollae cinerariae fuit affixus ; quod etiam in sequentibus facere non prae-termittam . De his Titulis fusus agit Fabrettus Inscript. Antiq. Cap. I. De Titulis , & Columbariis .

DECESSIT. idest mortua est . Hoc verbum Decedo pro Mo-
rior tum in Ethnicis , cum in Christianis Inscriptionibus usitatum
animadverto .

LIV.

)	DIS . MANIBVS
)	RVBRIA E . NICE
)	SERVILIVS . SIGERVS
)	PLOTIAE . ISAVRICAE . LIB
)	ET . RUBRIA . SEVERA . FECERVNT
)	ET . LIBERTIS LIBERTABVSQVE . SVIS
)	POSTERISQ EORVM
)	ET . AMICIS . OPTIMIS
)	ET . SIBI

LV.

D M

STABERIAE . RESTV
TAE . L . ANTONIVS
CHARITO . CONIVCI
BENE . MERENTI .

LIV. SERVILIVS . SIGERVS . ἀπὸ Στιγῆς . Tacitus .

Lv. RESTVTAE . Scriptum pro RESTITVTAE . Sic in
Pandectis Florentinis , eadem , vel similis syllaba non re-
petitur .

CHARITO . Χαρίτων . sic Plato . Γλάτων .

LVI.

L VI.

VALEN	S	SALIN	*	TORQVATO ET ATTICO COS
MAXIMV	S	LEIIDRE	I	F C L VIBIV S SECVNDV S AQVIL
SEDATV	S	TIBVR	I	A CATINN A SVRIV S FLOREN T
CLEMEN	S	PISA	S	T LATIV S SEVERV S TVDE R
FESTV	S	NOLEN	S	Q MVLVIV S PLACIDIANVS NVCCO N
VIRTIV	S	NOLEN	S	Q MODIV S CELSV S NVCCO N
MAXIMV	S	VOLATER		
MHIIT				AVITO ET MAXIMO COS
ATTIC		COS		C IVLIV S PRIMITIVV S AMITER N
HERCVLANVS		HERCVFAL		L CANINIV S CELE R LVC A
SEVERV	S	OSTI	A	CN TERENTIV S COGITATV S LVN A
SATVRNINV	S	TARRACIN		Q SALLVSTIV S VLNVTIANV S ANCON A
VOCISCV	S	STV.	O N	T FLAVIV S HONORATV S LVC A
FVFCIV	S	BONONI	A	L RAECIV S SALVIANV S VRIES A
SEXTILIANVS	S	CLVSI	O	L VALERIV S CARV S AQVIL T
ALCIMV	S	ROM	A	L MANIV S MARITIV S TRIDEN T
IVSTINV	S	DERTONA)	
MAX	(COS		TORQVATO ET MAXIMINI ATTICO COS
MARTANV	S	CREMON	A	SEX BAFRIV S SECVNDV S TICIN O
CRESSEN	S	CREMON	A	ISSC VAESENV S PROCVLV S VRVIN O
FIRMV	S	OSTI	A	T INNIV S SEDATV S IADE R
SII CV	S	MEDIO	L	SEX PATVLCIV S IVLIANV S PVTEO L
S DV	S	MARSI	S	T CALINIV S MARCELLV S FAN FORT R
IV S	S	ANCON	A	C ARMINIV S PROBV S VOLATE R
				C VALERIV S SECVNDV S VERO N
MAXIMV	S	FANOFORT		
LONGINV	S	CROM	A	AVITO ET MAXIMO COS
MARCI				SP. L ATILIV S TERENTIANVS BONO N
ATTICO				EVOCC FCC CLVNIV S PROCVLV S LVC A
VERINV	S	TAVRI	N	C TROCILIV S VERECVNDVS CREMO N
MAXIMV	S	TARVIS	O	SEX RVMMIV S PACATV S CARSV L
CLEMEN	S	TICIN	O	Q CAMIANIV S CRESCEN S MEDIO L
FELI	X	RVSTI	I	MAELIV S MAXIMV S FORMI S
MAXIMO COS				7 IIDARNI
				TORQVATO ET ATTICO COS
MAXIMV	S	HERAC	L	
TACITV	S	LVN	A	C SEPTICIV S CRISPINV S AMITER N
SECVNDV	S	TARVISI	O	MO Q CAELIV S FELI X NEAPOL I
SOSSIV	S	BONONI	A	ATVBL SALIVIV S ADIVTO R VERCELL
PRISCI				SI L LAELIV S NEPO S VERCELL
ATTICO COS				
PATERNV	S	ALBIN	O	AVITO ET MAXIMO COS
VERV	S	VRVIN	O	
MENODOTVS		TVSCAN	A	SP T CAESERNIVS FESTINV S EMON A
MARCELLV	S	DOIIRO		C VALERIV S IVSTV S MANTV A
PROCVLV	S	BVTRI	O	C MATTIV S SECVNDV S TICIN O
MAGNV	S	SPOLI		SBVCM SILICIV S VERV S VRVIN O
MAXIMO COS				OPT C GEMINIV S VITALI S DRIPSIN O
SEVERV	S	ARIMI	N	L ATINIV S MARCELINV S MANTV A
FRONT	O	POPV	L	M SATTIV S RVFINV S VOLCEI S
APRONIANVS	S	AQVILEIA		C VERNASIV S DEXTE R FOROSEMPR
SEVERV	S	FIR MPI	C	
MAXIMV	S	LVC	A	L GELLIV S VERV S FO OSEMPR
7 FEROCIS				
ATTICO				
		CoS		

LVI. Haec Tabula marmorea est longitudine , & latitudine duorum , & amplius , pedum Romanorum . Inscriptio primum a Gruterio , deinde a Montfauconio allata , sed partim mutila , & inemendata , nunc integra affertur , & castigatior ; praesertim ex veteri Autographo Senatoris Caroli Strozae Patris Antiquitatum praestantissimi , ex Codice num. 1149. celeberrimae eiusdem Bibliothecae . Montfauconius ex altera marmoris extrema parte se vidisse memorat e regione duas aves cum ramis oleaginis in rostris , & quoddam Inscriptio fragmentum , quod exhibet ; sed modo legi non potest , cum parietis impletat loculum .

** Desunt apud Gruterum pag. 301. & apud Montfauconium pag. 389. Diar. Ital. quae his lineis clusa sunt .

VALENS . In primae columnae fragmento desunt Militum prae nomina , & nomina . Cetera vero adeo vetustate detrita , ut modo haud facile legi possint . Memoriae proditum , olim Romae locatum fuisse in cuiusdam Templi pavimento . De hac meminit doctissimus Vincentius Borghinius de Origine Urbis Florentiae pag. 213.

TORQUATO ET ATTICO COS . Consulibus Anno ab U. C. 896. Anno Christi 143.

AVITO ET MAXIMO COS . Consulibus Anno ab U. C. 897. Anno Christi 144. His Consulibus Imperante Antonino Pio FLORENTIA inter alias Romanorum Colonias numeratur , ut habetur ex Marmore .

In prima Columna SEDATVS respondet τῷ Ηρακλεῳ . quem admodum QVIETVS . quod nomen in quadam infra allata Inscriptione appetat .

HERCVLANVS . τῷ Ἡράκλεῳ . Heraclius , Herculeus .

MARTANVS . τῷ Αρίᾳ . Arius , Martialis .

VOCISCVS forte VOPISCVS .

CRESCENS . Gr. Κρόνης . LONGINVS . Λογγῖνος . FELIX . Graece repraesentatur Φίληξ . quare male cum diphthongo a quibusdam scribitur . SOSSIVS . quasi Σώσιος . ἀπὸ τῶν σῶσαι , a servando .

APRONIANVS . Unum ex nominibus Consulis eius , qui Virgilium Mediceum distinxit , & emendavit . Turcius Rufus Asterius Apronianus .

In secunda Columna PISAS. pro PISIS. Marmor Pisanum, quod Valer. Chimentellius Lib. De Honore Biselli illustravit, habet: D. M. Q. LARGENNIO Q. F. GAL. SEVERO. AE-DILI. PISAS. Q. LARGENNIUS CHRESIMVS PATER &c.

OSTIA, Urbs, & Portus, ita dicti ab Ostiis Tiberis. Male qui Hostia, & Hostiensis scribunt, etymon enim est ab ore, seu faucibus.

*LVNA. antiqua Etruriae Urbe diruta. Lunensi Provin- ciae ea nomen dedit, & marmoribus Lunensibus, qua-
Pariis candore minime cedunt.*

*ALBINO. suspicabar: ALTINO Urbe Ravennae proxima.
VRVINO. notandum pro VRBINO.*

BVTRIO. Strabo. Βουτριον. της Πασέων πόλισμα.

SPOLI. idest SPOLETO.

*POPVL. idest POPVLONIO. Antiqua Etruriae Urbe di-
ruta.*

*In medio secundae, & tertiae Columnae. ISS. forte inferius,
vel infra scripta sunt, vel sint.*

M O. Forte hac nota significatur MILES OPTIO.

TVB. f. TVBICEN. BVC. f. BVCCINATOR.

*SP. f. SPECVLATOR, quae officia Militibus Centuriarum con-
veniunt.*

E VOC: F C. f. EVOCATI FISCI CVRATORES.

OFT. f. OPTIO.

In quarta Columna. PACATVS. Huic respondet οἱ προναῖος.

ADIVTOR. Ανδρός. Boethus, unde Boethius.

*In quinta Columna. IADER. i. IADERA. Dalmatiae Ur-
be, hodie Zara.*

*FORMIS. idest FORMIIS. Sic Pompei, Tulli, in Numis,
pro Pompeii, Tullii.*

*EMONA. suspicabar legendum CREMONA, nam sequitur
MANTVA. Virg.*

Mantua vae nimium miserae vicina Cremonae.

*sed constanter legitur EMONA, quemadmodum in alia si-
mili Inscriptione infra posita.*

*VOLCEIS, pro VOLSCIS, quos Plutarchus appellat Οὐο-
λσκούς.*

LVII.

APPIVS CLAVDIVS

C. F. CAECVS

CENSOR. COS. BIS. DICT. INTERREX. III
 PR. II. AED. CVR. II. Q. TR. MIL. III. COM
 PLVRA. OPPIDA. DE. SAMNITIBVS. CEPIT
 SABINORVM . ET . TVSCORVM . EXERC
 TVM. FVDIT. PACEM. FIERI. CVM TYRRHO
 REGE . PROHIBVIT . IN CENSURA . VIAM
 APPIAM . STRAVIT . ET AQVAM . IN
 VRBEM ADDVXIT . AEDEM BELLONA ^{sic}
 FECIT.

LVII. *Hanc Inscriptionem, Arretii suo erutam tempore, memorat Borgbin. pag. 186. De Orig. Urbis Flor. in qua fabrile erratum notat TVRRO pro PVRRO. verum marmor habet TYRRHO. Doctissimus, aequo ac Clarissimus Vir Antonius Augustinius Archiepisc. Tarraconensis eam laudat Dial. X. p. 275. Gruterus exhibet p. 389. 4. AEDEM BELLONA FECIT. scilicet BELLONAE.*

Fragmentum ex Africa advectum.

LVIII.

ANTONINI I I I I I I I I I I I I I I I I
 I I I I I I I AVG & TOTIVSQ DO
 MVS EORVM. C. VORCIUS QVIE
 TVS ARAM A SOLO. EX HS. D
 N. S. P. F. IDEM& DEDICAVIT
 ET OB DEDICATIONE CON
 GENTIBVS ET . SACERDOTI
 VISCRATIONEM ET EPV

LVIII.

LVIII. ANTONINI... post hanc vocem adeſt ſpatium fere unius pedis Romani, adeoque maius quam Getae ſolius nominis abraſio requirat. De his veterum Lapidum exalpturis conſulendus ſummae eruditio[n]is, & doctrinae Vir Clarissimus Iustus Fontaninus lib. I. cap. 3. de Antiquitatibus Hortae.

VISCERATIONEM ET EPVLUM. Visceratio Graecis Historicis Rerum Romanarum κρεατοποιία; idest carnium diſtributio, quae populo fiebat.

In Dedicationibus panis, vini, olei & carnium Populo viritim diſvio dabatur, ut teſtantur antiqui Lapiſes. VISCERATIO Populo data memoratur in alia Inſcriptione apud Fabr. p. 242. Inſcr. 656.

Vulgarunt hanc Falconerius p. 160. Spon. p. 62. Fabrett. p. 657. ſed parum accurate, ut conſerentibus patebit.

LIX.

D

RACILIA . EVTYCHIA
FECIT . CN . RACILIO.

M

TELESPHORO . PATRONO . ET . CONIVGI . CVM
QVA . VIXIT . ANNIS . XXI . MENSIS
BVS . VII . ET . CN . RACILIO . FRVC
TVOSO . FILIO QVI VIXIT . ANNIS . X.
MENSIBVS . VIII . DIEBVS . XXII . HORIS .
V . ET . SIBI . ET . RACILIAE . FRVCTVOSAE . FI
LIAE . NATVRALI . IDEMQVE . SOCIAE
ET . LIBERTIS . LIBERTABVSQVE . POSTERISQVE
EORVM . ET . SI QVIS . HVIC . MONIMENTO . POST . ME .
ALIQVAM . CONTROVERSIAM . FACERE . VOLV .
ERIT . AVT . DE NOMINE . AVFERRE . INFERET . AERA
RIO . P.R. V.M.N . IN FRONTE . P.XII . S . IN . AGRO . P.XII . H.M.D . M . A

LIX. EVTYCHIA. respondet Latinis Fausta, Fortunata.
TELESPHORO. Perfecto. Telesphorus Deus infantulus cu-
cullatus, Hygeae, & Aesculapii comes.

CN. RACILIO. Gr. γραῖος. sic scribebant Caius, & pro-
nuntiabant Gaius, teste Fabio.

IDEMQVE. SOCIAE. si itidemque, vel itemque. P. R. i. Populi
Romani. + V. M. N. Usitata sefteriorum nota haec est H-S. Quid
in hoc Lapis H tantum absque S iuncta significet, nil certi audeo
affirmare; Marmorarium oblitum H apponere S, quae constanter
iuncta cernitur in vetustis lapidibus, dubitare possumus.

IN FRONTE P. XIIS. &c. idest Pedes duodecim & se-
mis. In Agro Pedes duodecim.

H. M. D. M. A. Huic monumento dolus malus abesto.
Fabrettus exhibuit pag. 47. Inscript. 266. versu 9. mendum ad-
misit. RACILIAE. FORTVNATAE. Marmor: RACILIAE.
FRVCTVOSAE.

Fenestris ornatur ♂ haec marmorea Tabula superiori omnino si-
milis.

L X.

Q. GARGENNIVS
L. F. SCA
CELER
FLORENTIA. MIL
COH. XI. PR
VIX. A. XXIV
MIL. A. VI.
H. S. E

L XI.

D M
G RANTANIVS
SCAPTIA. MACER
FLORENTIA.
MIL. COH. X
VRB. CESERI.
VIX. ANN. XXI
MIL. ANN. V
EX. TES. P. IV

LX. H. S. E. Hic Situs est. Epigramma Pacuvii apud
Gellium: Hic sunt Poetae Pacuvii Marci sita ossa.

In mendata apud Sigonium de antiquo Iure Italiae pag. 69. Grus-
terus habet pag. 543. 5.

LXI.

LXII. EX TES. P. IV. i. Ex testamento poni iussit.

Gruterus pag. 543. b. uno cum mendo.

LXII.

Q . F . M A X I M V S

DICTATOR . BIS . COS . V . CEN

SOR . INTERREX . II . AED CVR

Q . II . TR . MIL . II . PONTIFEX . AVGVR
 PRIMO . CONSVLATV . LIGVRES . SVBE
 GIT . EX . II S . TRIVMPHAVIT . TERTIO . ET
 QVARTO . HANNIBALEM . COMPLVRI
 BVS . VICTORI S . FEROCEM . SVBSEQVEN
 DO . COERCVIT . DICTATOR . MAGISTRO
 EQVITVM . MINVCIO . QVOIVS . POPV
 LVS . IMPERIVM . CVM . DICTATORIS
 IMPERIO . AEQVAVERAT . ET . EXERCITVI
 PROFLIGATO . SVBVENIT . ET . EO . NOMI
 NE . AB . EXERCITV . MINVCIANO . PA
 TER . APPELLATVS . EST . CONSVL . QVIN
 TVM . TARENTVM . CEPIT . TRIVMPHA
 VIT . DVX . AETATIS . SVAE . CAVTISSI
 MVS . ET . RE . MILITARIS . PERITISSIMVS
 HABITVS . EST . PRINCEPS . IN . SENATVM
 DVOBVS . LVSTRIS . LECTVS . EST

LXII. Marmoream hanc Tabulam ex antiquis ruderibus Theatris Florentini effosam , una cum fragmentis Statuae Q. Fabii Maximi , clare testatur Borghinius pag. 185. De Origine Urbis Florentiae . Antonius Augustinius laudat Dial. X. pag. 277. Gruterus ex Borghinio vulgavit p. 406. Inscript. 7. Referunt etiam Iac. Mazochius Epigr. Antiq. Urbis pag. 18. & Petrus Appianus pag. 176. ubi male suadetur eam Arretii asservari .

DVX.

DVX. AETATIS. SVAE. CAVTISSIMVS. ET. RE [I. REI.]
 MILITARIS. PER ITISSIONEM HABITVS. EST. Hanc dicendi
 formulam arripuit, qui Inscriptionem in Iohannem Acutum
 [Augbou] Equitem Britannicum fecit; cuius equestrem
 pietam imaginem inter illustres Viros, & de sua Repu-
 blica benemerentes, Florentini in Maiore Ecclesia posuerunt.

Fragmentum Inscriptionis ad Ludos equestres spectantis.

LXIII.

..... MENIPPO. CINIS	X	HILARO	..	.
..... AEGYPT . PE . I	MACVL
..... PEGASO . AF . I	AQVILIN
..... EVTONO . AF . I	PEGASO . A.
.... I ADVOLA . AF . I	COTYNC . AF
.... I DROMO . HISP . I	SICA . AF
.... I PASSER . AF . I	CIRRATO . AF
. AF I LVPO . AF . I	MELISS . AF	I	.	.
GAL I LVCIN . AF . I	DELICAT . MAV . I	.	.	.
. AF I SILVAN . AF . I	PARATO . AF
AF III EVTONO . AF	V	BALLIST . AF	..	.
AF III PYRALL . AF	IV	ANDREM . AF	..	.
AF III PARDO . AF	IV	SPICVLO . GAL	V	.
AF III ROMVLO . LAC	V	ROMVLO . AF	V	.
.. IV RAPACE . AF	V	LVPO . AF	VI	.
.. IV BAETIC . AF	VI	PALVMB . AF	VIII	.
.. IV CAMM . AF	VI	ROMVLO . AF	VIII	.
.. IV DAEDAL . AF	VI	GLAPHY . SPH	X	.
.. IV GAETVL . AF	VI	BALLIST . AF	XIII	.
.. IV ALCIMO . VI	MEMNO . LAC	XIII	.	.
.. LM S SIBI COMPLEVIT	QVOSI			
CC . D . AF	ꝝ	HILARO AF		

LXIII. Vulgarvit banc Inscriptionem Montfauconius in Diar. Ital.
 pag. 358. sed versus non bene dispositi ut sunt in marmore, & hoc
 cum mendis.

In

In prima Columna . EVTONSO . Marmor habet EVTONO .

In secunda Columna . EVTONIO . Marmor EVTONO .

ALCIMOI . Marmor ALCIMO .

In tertia Columna GLAPHVS . Marmor GLAPHY , idest GLAPHYRO in tertio casu .

LM . S. idest PALMAS sibi complevit .

Index hic equorum exhibetur , cum palmarum numero , quas cursus sibi compleverunt . Notanda eorum nomina ad optimas equorum dotes , & velocitatem spectantia , & patrias regiones , videlicet Africa , Hispania , Lacedaemone , Mauritania , Gallia . Tot palmae Menippo , Pegaso , &c. Aliam huic similem Inscriptionem vide apud Sponium Voyage d' Ital Tom. 3. pag. 23. apud Gruterum pag. 337. & pag. 341. apud Fabrettum pag. 276. & 277. in quibus cum dominorum , tum equorum curorum nomina , color , patria , praemia recensentur .

MENIPPO . Firmo equo , & robusto . PEGASO , idest alato . EVTONO . Εὐτόνω . vehementi , acri ; qui vires , ac nervos intendit ; contento cursu .

ADVOLA . τῷ Advola . idest volucri . DROMO forte DROMONI . Δρόμωνι . cursori . LVPO . rapido , vel fulvo . Lopus Germanice WWoulf , idest fulvus .

LYCINO . quasi Λυκίνω . parvo lupo . PYRALL . ἀπὸ τοῦ πυρὸς , ab igne , & ἀλλομετ , exfilio , salto . PARDO a cursus rapiditate , vel a maculis .

ROMVLO . ἀπὸ τῆς ρώμης , a fortitudine , & strenuitate , RAPACE , idest RAPACI , rapido . Virg. Georg. l. 3.

& acri (εὐτόνω)

Carpere prata fuga , fluviosque innare rapaces .

BAETICO . ex Hispania Baetica .

CAMM . idest CAMMARO . καμμάρω . a colore .

DAEDALO . idest ingenioso , vel vario . Lucretius lib. I. in principio .

tibi suaves Daedala tellus

Submittit flores .

GAETVLO . è Gaetulia Africæ regione . cum AE diphthongo . Virg. Aen. l. 4.

Hinc

*Hinc Getulæ urbes , genus insuperabile bello ,
Et Numidae infreni cingunt , & inhospita syrtis .*

ALCIMO. ἀλκίμω . strenuo , fortis . H'δη τοτὲ οὐ μεν ἀλκιμοὶ Μί-
λεσι . Iam fueramus strenui Milesū .

HILARO. ἰλαρῶ . Oppianus spatium inter cilia vult esse
in equis laetum , & hilare .

MACVL.... MACVLOSO. Virg. de Serpente :

*Atque notis longam maculosus grandibus alvum .
& maculosae tegmine lyncis .*

AQVILINO. Aquilus color , niger , fuscus .

COTYNO. forte **COTINO.** κόλινο . oleastro .

SICA f. SICAE . rostri acuti in morem sicae .

CIRRATO. κορύτη . Oppianus densos circa equi flexilem
cervicem cirros probat .

MELISS . f. MELISSAE. Api . τῆς μελισσῆς . a colore Apes
Graecis appellantur ξουθαῖ , Apes fulvae .

DELICATO. Delicati , & delicatae , pueri , & ancillæ .
ἀβροὶ καὶ ἀέραι . Abra ancilla Iudithæ in Libro Iudith .

PARATO. idest prompto , alatri . προθύμω .

BALLISTAE. Ballistæ instar . ἀπὸ τοῦ βάλλειν . a se ia-
ciendo .

ANDREM. quasi **ANDREO.** ἀνδρεῖο . fortis , virili , stre-
nuo .

SPICVLO. qui se in morem spiculi iacit .

PALVMBO. φέων . a colore . Virg.

aeriae quo congesse palumbes .

GLAPHY . GLAPHYRO. γλαφυρῶ . eleganti , venusto cor-
pore .

MEMNO. MEMNONI . μέμνονι . Auroraë filio . Sic apud
antiquos Cyllarus Dioscurorum equus . Virg. AEthus , & Py-
rois , idest Ardens , & Ignitus . equi Solis . Ovid. Metamor-
phos. lib. 2 .

*Interea volucres Pyrois , Eous , & AEthan
Solis equi , quartusque Phlegon , hinnitibus auras
Flammiferis implet , pedibusque repagula pulsant .*

LXIV.

D M
 T . CLAVDIVS
 PROBVS . ET .
 AELIA . SVCESSA
 PARENTES . FEC .
 CL . CLEOPATRAE
 FILIAE . B . M . QVAE
 VIXIT ANNO VNO
 DIEBVS . XXII

LXV.

D . M . S .
 T . FL . AVG . LIB . TYRANNVS . ET .
 FLAVIA . SATVRNINA . VIVI . FE .
 CERVNT . SIBI . ET SVIS . LIBERTIS .
 LIBERTABVSQVE . POSTERISQVE .
 EORVM .

H . M . H . N . S ,

LXV. TYRANNVS . hinc diminutivum Tyrannio . τυραννίων .
 H . M . H . N . S . *Hoc Monumentum heredes non sequitur* . Haec
 formula singularibus literis ad veterum imitationem in Se-
 pulcro porphyretico cum aereis ornamentis Mediceorum .
 Fratrum ad D . Laurentii . *Fabrett . b . pag . 82 . Inscr . 126 .*

LXVI.

LXVII.

.... S . VALENTINVS
 AO . FILIO . BENE .

C . COCILIVS . C . F .	VIPSANIA . C . L .
PAL . NIG . V . A . XIV .	CYCLAS

LXVIII.

LXIX.

D . M . S
 T . IVLIO . HERME
 FECIT IVLIA PAEZVSA
 CONIVGI SVO CARISSI
 MO BENE . MERENTI

S D M
 PARTHENIVS . C . IVLIVS
 ALVMNO . SVO . BENE . . .
 ♂ FECIT

LXVII. PAL . *idest* Palatina Tribu .

LXVIII. HERME . ἡρμῆ . IVLIA PAEZVSA . ιωάζωσα . sic
 nomina , quae eodem sunt e participiorum genere , in
 Inscriptionibus . Γαύζων , Επιτυγχάνων . Virg . proximus ardet Uca-
 legon . quasi σκ αλέγων . non curans .

LXIX. ALVMNO . SVO . Alumno . τροφίμω . θρεωτός .

F

LXX.

LXX.

L PONTIVS HILARO ET
ANTEROS ITALIAE

LXXI.

POBLICIA . O L	PVBLICIA . P . L
TRYPHERA	EVPHROSINE
SIBI ET	
PATRONAE SVAE	

LXXII.

D . M . S	ACILIA . SOTIRA .
ACILIO AGATHANGELO	
PATRI . SVO . BENEMERENTI	
FECIT	

Lxx. ANTEROS. Anteros. ἀντέρως. contrarium amorem significat; de eo fabula in problematis Alex. Aphrodisei.

Lxxi. TRYPHERA. τρυφερά.

Lxxii. SOTIRA. Σωτίρα. Sospita. Hoc cognomentum habuit Iuno, quam etiam Sispitam Latini dixerunt.

LXXIII.

LXXIII.

M. VOLCIVS. M. L. EVHEMER ROGAT POST
MORTEM SVAM. VT. CVM. VOLCIA CHRES...
CONIVGES VAUT IN VNA OLLA CORPORIS RELIQVIAE ESSENT
M. VOLCIVS. M. F. CERDO DIS MANIBVS SATIS FECIT

LXXIV.

VALENTINVS & ONESImus

LXXV.

M. SERGIUS. M. L. ● EVTYCHVS AXEARIVS · SIBI · ET	()	M. SERGIO . M . L PHILOCALO ● AXEARIO PATRON	()
---	-----	--	-----

LXXIIII. EVHEMER. idest EVHEMERVS. Hoc nomine fuit quidam Graecus auctor, qui Historiam Sacram conscripsit, quam Ennius in Latinum vertit, Lactantio laudatus.

Inani solatio rogat hic Libertus post mortem ossa sua cum ossibus Coniugis suae in una olla collocari. Huic similia vota apud Gruterum pag. 607. 1. & Fabrettum pag. 199. Inscr. XLV. & pag. 200. & 201. leguntur.

LXXV. Legeram ARKARIVS &c. i. Dispensator, Servator domesticus pecuniae, de quo Pignor. de Servis. Arcarios XX. [i. viceimae] Libertatum, & Hereditatum, plures memorant Inscriptiones, quae modo ARKARIVM, modo ARCARIVM exhibent. sed lapis habet AXEARIVS. forte ab Axe, sive ab Axibus fabricandis.

LXXVI.

P. RVTILIVS. LVPI. EROS
NOMENCLATOR

LXXVIII.

D . M
C . NVMMIO
FELICISSIMO
QVI . V . A . VI
M . X D . XX
ALVMNO
SVO . FECIT
C . NVMMIVS
ANTHVS

LXXVII.

C. MANNEIVS
THEVDOSIVS

LXXIX.

D . M
L . SATVRIO
MARONI
PONPEIA
SECVNDDIN :

LXXVIII. ANTHVS. *Flos*. amoenum nomen. Catull.
O qui flosculus es Iuuentiorum.

Sic apud eundem Catull. Θάλλος, germen, nomen proprium adolescentis. Homerus adolescentem vocat ἔφος, ramum.

Fabrettus habet V. A. I. pag. 353. Inscr. 55.

LXXX.

M. HERENNIENVS

• PRIMVS •

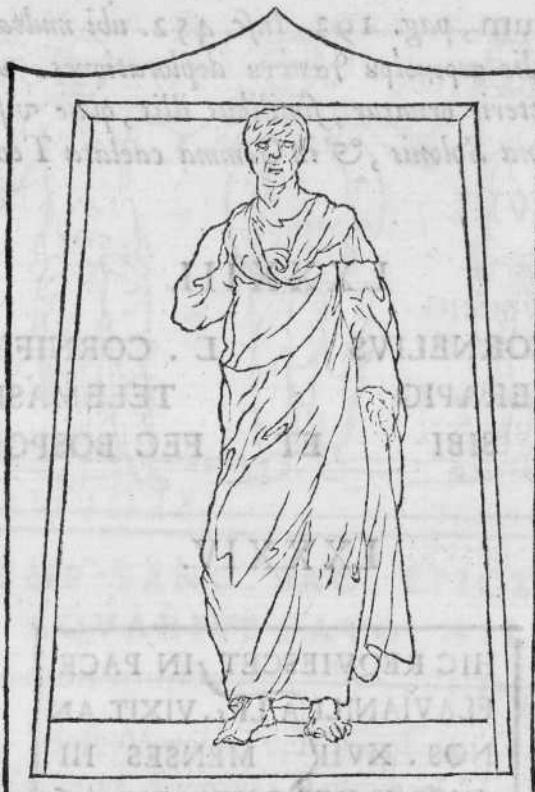
LXXXI.

D . M
TITINIAE
RESTITVTAE
TITINIVS ♂
ADIVTOR
PATRONAE
BENE. MERENTI
FECIT

LXXXI.

LXXXII.

LXXXII.

Η ΒΟΤΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟ^Η
ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΧΡΥΨΩ ΣΤΕΦΑΝΩ^Η
ΑΤΡ ΧΑΡΙΔΗΜΟΝ ΖΩΣΙΜΟΥ ΠΡΟΜΟΙΡΟΣ
ΒΙΒΛΑΝΤΑ

Idest

*Senatus, & Populus coronat aurea corona Aur. Charidemum Zosimū
Filium, qui ante fatum vixit.*

LXXXII. ПРОМОИРУ ВИВЛАНТА. *Qui vixit [hoc
est mortuus est] ante fatum. Apud Iurisconsultos veteres: Quoad
vivam, & Quoad moriar, idem. Virg. AEn. l. 4. v. 653.*

*Vixi, &, quem dederat cursum fortuna, peregi.
εἰώσα. Et quia illi, qui vixit, in Monumentis adscribi-
tur*

tur χαῖρε. vale, dixit in Eclogis: Vivite Sylvae; hoc est χαῖρε. valete. Fabrettus vertit cum Sponio: praematura morte defunctum, pag. 193. Ins. 452. ubi multas affert veterum Lapidum talis ὄροφης ταῦται deplorationes. Allatum Marmor quadratis litteris ornatur, similibus illis, quae visuntur in Regio Museo in Protoma Solonis, & in Gemma caelata Teophrasti Eresii.

LXXXIII.

P. CORNELIUS	L. CORNIFICIO
SERAPIO	TELEMASIE
SIBI	ET FEC BOSPOR..

LXXXIV.

HIC REQVIESCET IN PACE
FLAVIANILLA LPS. VIXIT. AN
NOS. XVII MENSES III
DIES V DEPOSITA EST ♂
VII IND ^s X ^s ♂
ffONI

LXXXIV. HIC REQVIESCET. pro requiescit. Christiana Inscrip^{io}. ἀναπονεῖ). Graeci. sed in pace, & deposita Christianam arguunt.

LXXXV.

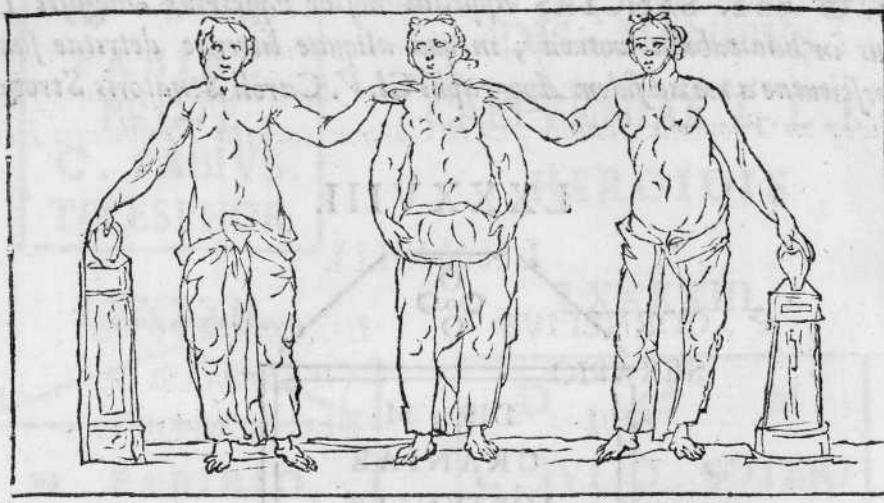
A. BAEBIUS. O. L.
PINDARVS
BAEBIA. O. L. PSYCHE

LXXXVI.

.... I. F. GAL
.... ECIT
.... CNNIS
.... B. VIRO
.... IAE. FIL

LXXXVII.

LXXXVII.

NYMP·SANC. SAC. EPICTETVS
AQVARIVS . AVG . N . LIB

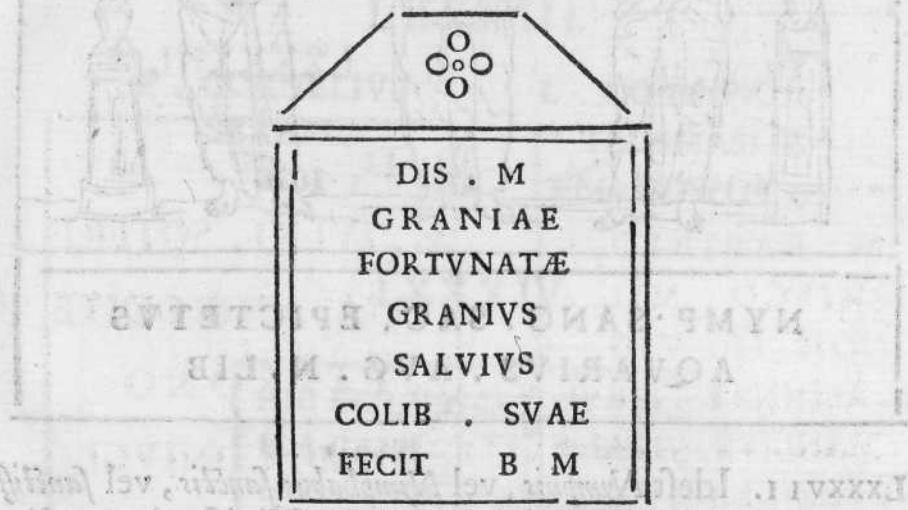
LXXXVII. Idest *Nymphis*, vel *Nymphabus sanctis*, vel *sanctissimis sacrum*. *Epictetus Aquarius* (*Aquarum Minister*) *Augusti nostri Libertus*. Graecis Οχετηνύδος. *Aquarius* signum *Zodiaci*. Gr. *Hydrochous*. qua voce utitur *Manilius* in *Astronomicis*. In veste *Lapide* apud *Fabr.* pag. 308. *Inscr.* 315. legitur ACVARIVS, pro AQVARIVS. Q litera, quae respondet literae Coph *Hebraeorum*, solum apud *Latinos* numeratur; pro qua *Graeci* usurpant τὸ K. unde *Aquilius*. Ακίλιος. *Quintus*, Κοῖνος. *Arqua* contra, *Villae nomen*, in *Montibus Euganeis*, in qua *Villa tumulatus* est *Franciscus Petrarcha*, derivari putto ab *Opere Arcuato*.

Nymphae Aquis praesidentes, quae in *Graeco lapide apud Fabretum* pag. 192. ΝΥΜΦΑΙ ΚΡΗΝΑΙΑΙ, idest *Nymphae Fontinales* dicuntur, exhibentur in nostro *Marmore*, & mutuo amore se complecentes, & vase aquam fundentes. *Duae Arulae* in utroque latere, ad sacrificia illis dicatae videntur. In veteribus Monumentis *Nymphae modo* AVGSTAE, SANCTAE, SANCTISSIMAE,

modo

modo NVMINA vocantur; Vide Sponium Sect. II. Art. VII. pag. 31. Fabrettum Inscr. 5. pag. 432. pag. 9. Inscr. 177. ♂ pag. 301. ♂ 302. SANCTAS appellat noster Epictetus Augusti Libertus in hac tabula votiva; in qua aliquae litterae detritae sunt, sed restitutae a me ad fidem Apographi Cl. V. Caroli Senatoris Strozze.

LXXXVIII.

LXXXIX. COLIB. SVAE. Collibertae suae.

In tympano Marmorei Sepulcri, sub quo stat Mulier stolata.

LXXXIX.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΑ
ΤΛΛΟΥ ΑΙΞΩΝΕΟΣ ΘΥΓΑ
ΤΗΡ

Idest: Aristoclea Hylli Exonensis Filia.

LXXXX. ΑΡΙΣΤΟΚΛΑ, pro Αριστόκλᾳ.

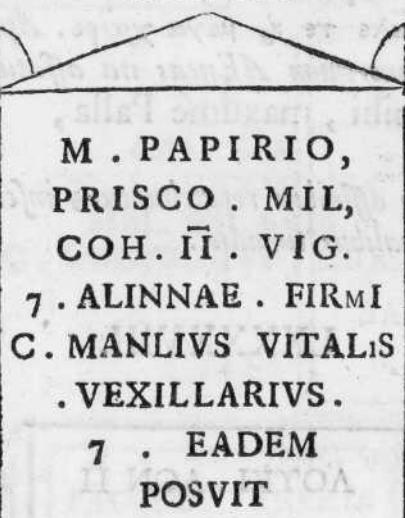
ΑΙΞΩΝΕΟΣ, pro Αἰξωνέως, e quodam pago Atheniensi. Leggeram ΘΥΓΑΤΗΡ, sed postea melius inspecto lapide, summisque digitis tacto, legi ΘΥΓΑΤΗΡ. saepe enim in Graecis marmoribus O pro Θ legitur, extrita, seu oblita transversa linea, ut Ουσία. Θυσία.

LXXXX.

LXXXX.

D ^m M
FABIAE
PROTE
C. FABIUS
TELESPHOR

LXXXXII.

LXXXXIV.

D M
TVTO . VERNE
CAESARIS QVI VIX
ANNIS . DVOBVS.
PARENTES BENE . MERENTI . F.
AVRELIVS . AXI . . .
ELIA . EPICTISI . . .
NT . SIBI ET FILIS . . .
AXIAE ET . AVRELI . . .
QVE DORMIVNT . I . .

LXXXXI. L. L. L. *ideft* Luciorum Libertae.HEROIDIS. Mortuos Heroas, & Semideos existimabant;
unde ἡρῶν. *Sepulcrum*.LXXXXV. EPICTISI. f. Επίκτησις. *Epicteſis*. QVE DORMI-
VNT. κοιμῶν. Christiana Inscriptio. Κοιμητήριον. *Dormitorium*.

G

In

LXXXXI.

DIS . MANIBVS
CALPVRNIAE . L. L. L.
HEROIDIS

LXXXXIII.

D ♂ M
C. IVLIO . SOTERI
IVLIA . APHRODITE
PATRONO
IDEM . CONIVGI
BENE . MERENTI
FECIT

LXXXXV.

In Cippo lapideo, in quo Vir ad caput, Mulier in medio, ♂ Puer ad pedes, cum mensa tripode, referta pomis.

LXXXVI.

ZΩCIMA
XPHCTH
XAIPĒ

ZΩCIMA XPH
CTH XAIPĒ

Idest: *Zofima bona vale Zofima bona vale.*

LXXXVI. XAIPĒ. *Suprema verba, quae dicere solebant morituro affidentes, ♂ moriturus affidentibus. ολε τε καὶ μέγα χαιρε. Apud Virgilium Lib. XI. v. 97. Pallantem mortuum Aeneas ita affatur:*

*Salve aeternum mihi, maxume Palla,
AEternumque vale.*

*quae etiam in anniversariis inferiis ab affinibus repetebantur; inscri-
bebanturque memoriae caussa in sepulcralibus tumulis.*

LXXXVII.

Θ v K v
ΔΥΤΕΚΝΟΙC
ΟΚΤΑΒΙΩ. ΕΡ
ΜΗ. ΕΤΩΝ. Η
ΚΑΙ. ΟΚΤΑΒΙΩ
ΕΤΚΛΗΤΙ. Ω
ΕΠΟΙΕCEN. Ο
ΒΙC. ΤΡΟΦΙ
ΠΑΤΗΡ. Α

LXXXVIII.

ΛΟΥΚΙ. ΛΟΝ Π
ΡΩΤΩΓΕΝΗ
XAIPĒ
ANTIOKΕΤΟ
Τ ΔΑΦΝΗC

Idest

Idest D. M. Duobus Filiis Octa- f. Lucillum Primogenitum
vio Herme Annorum VIII. ♂ vale Antiochenis
Octavio Eucleti.. Fecit ad Daphnen.
Alum. Pater.

LXXXVIII. ΛΟΥΚΙ. ΛΟΝ ΠΡΩΤΩΓΕΝΗ. f. Λεκίλλον Γρωτολεμ
XAIPĒ.

ΚΑΙΡΕ. χαρε. Sed proprium foret Λάκιλε Πρωτογένες. Primo-
genite vale. Antiochia. επί δάφνης. Urbs Syriae.

LXXXIX.

C.

Γ. ΙΟΥΛ ΑΝΤΕΡΩΤΙ ΑΓΑΘΩ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡ ΙΟΥΛΕΥΠΡΕ	Idest C. Iul <i>Anteroti</i> <i>bono</i> <i>Liberto</i> <i>Iul. Eupre</i>
--	--

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΙΜΗΝ. Ι. ΕΚΟ Θ. ΚΛ ΙΟΥΝΙΩ	Idest Laurentius <i>fui</i> . <i>I</i> . <i>Cl. Iunio</i>
--	--

CI.

CALCEIA
CN. L. HERMIONA
SIBI. ET. SVIS
C. VOLVMNIVS. DAMA

C II.

DIS. MANIBVS. GAIO.
CASSIO. TROPHIMO,
CORNELIA. PRIMIGENIA
SIBI. ET. SVIS. ET. QVIB
VS. ME. VIVA. DONAVI

C III.

PACCIA. VENERIA
L.PACCI.CRESCENTIS
L. V. A. XVI
EVM LOCVM IN QVO
TITVLVS. EST. SIBI
ET PATRONO SVO
FEC

C IV.

. S . . D . . S .
U . S V U I V S .
. F I R M V I V S . D . S .
. S A C E R D O S . D . S .
. V . S . U . A .

LXXXIX. ΕΥΠΡΕ. f. ΕΥΠΡΕΠΕΙ. *Iul. Decenti* . *decoro*.

c. ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. Apud Athaeneum legitur nomen
Λαύρεντιος, unius e Deipnosophistis.

ci. CALCEIA. χάλκεα.

ci. TROPHIMO, τροφίμω. *Alumno*. PRIMIGENIA. πρωτό-
γένεια.

CIV. S. D. S. idest *Saturno*, vel *Serapidi*, vel *Soli Deo*
sacrum.

D.S.V.S.\ A.scil.f.(De suo) Votum solvit libenti animo.
Hanc Inscriptionem, ex Africa advectam, Sponius habet pag.
195. Fabr. pag. 649. Inscr. 423. Falc. pag. 162.

CV.

C V I.

D. M.

C. TERENTIO

TYRANNO, V. A. L.

D M

SARIO LEN . . .
MEA CO . . .

..... XX

CVII.

CVIII.

FVLGVR

DIVM

D . M

HILARAE

BENEMEREN..

卷之三

In Laterculo.

CIX

D' M'
VICTORIAE AVG. N. EX EQVITIB
VIXIT ' ANN . . . singularibVS . SIGNIFeris
OCTOGIN ' DL VIXIT . AN N LXXX
QVA ' MEN . . . mensibVS . II . DIEBVS . X
DV ' COGNA Q. CATINIVS C . F
ET FILIA FECE EQVES ROMANus
MATRI BENE L.L. PATRI PIISsimO
MERENTI

cx.

cx. Montfauconius pag. 358. Diar. Ital. exhibet aliquantulum mendosam; sic: AVG. N EQVITIB. . .

CXL.

CXI.

AELIA. M. L. IANVARIVS
FLORA. VIXIT. ANN. XXIV

D M
NIVS FELIX
PRIMIGENIAE
CONIVGI ET SIBI

CXII.

CXIII.

P. RVTILI LVPI L. DAVOS

CXIV.

EX AFRICA.

D. M. S
MODIA
SABINA
P. V. AN. XII
H S E

CXV.

Ornatur hic sepulcralis titulus
protome Viri, ♂ Mulieris,
♂ duobus avibus.

Q. ARELLI | VISINIA
fsc VS. AESOPV | ANA PAV

CXVI.

OCTAVIA
IVCVNDA
OCTAVIAE
PARTHENIONI
MATRI SVAE BENE
MERENTI

CXVII.

D M
LVCCEIAE . EV
NVE COGNA
fsc TE . P . NOBIVS A
TIMETVS BENE
MERENTI FECIT

Cxiii. DAVOS. Nomen Servi e Dacia. *Daci*, *Dabae*, *Davi*. Terentius: *Davus sum, non OEdipus*. DAVOS Graeco more, pro DAVVS; ut *Servos*, pro *Servus*.

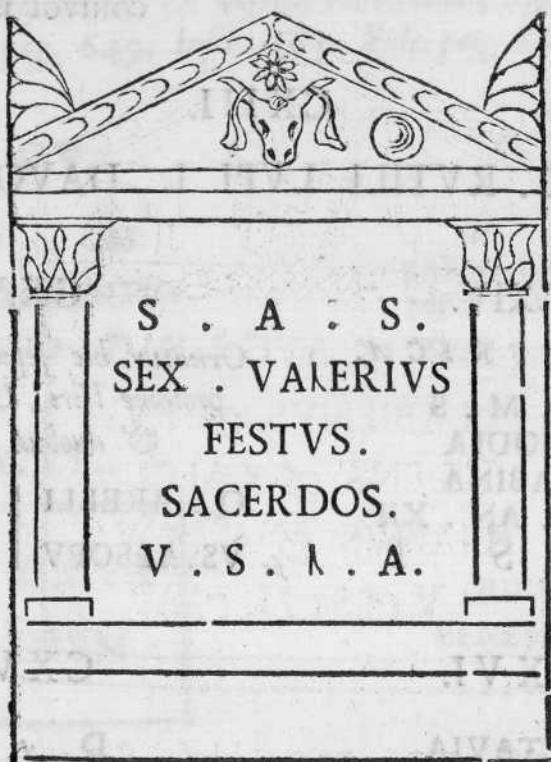
Cxvi. IVCVND^A videtur respondere τῆς Εὐφροσύνης. *Euphrosyne* PARTHENIONI. Παρθένιον. *Virguncula*.

Cxvii. LVCCEIAE. EVNVE. f. EVNOE. Ευρών.

P. NOBIVS. i. *Novius*. ATIMETVS. Ατίμωτος. idest inexplicabilis, nullo pretio comparabilis; alioqui si valeret inbonorandus, nomen esset infaustum.

CXVIII.

CXVIII.

CXVIII. S.A.S. idest Serapidi Augusto Sacrum, vel Saturno Augusto Sacrum. Caput bovinum cum infulis ad modum victimae cum Stella. Propert. coronato stare boves capite.

Cernitur sinistrorum patera in hac votiva Tabula lapidea; simulum vero fortasse consumptum, modo non appetet. Spon. vulgarit pag. 195. Fabr. 697. Inscr. 183. Falconer. pag. 162. sed omis- sa delineatione tam huius, quam sequentis.

CXIX.

C. MANLI. G. L. BOLI
MANLIA. HALIA. MATER

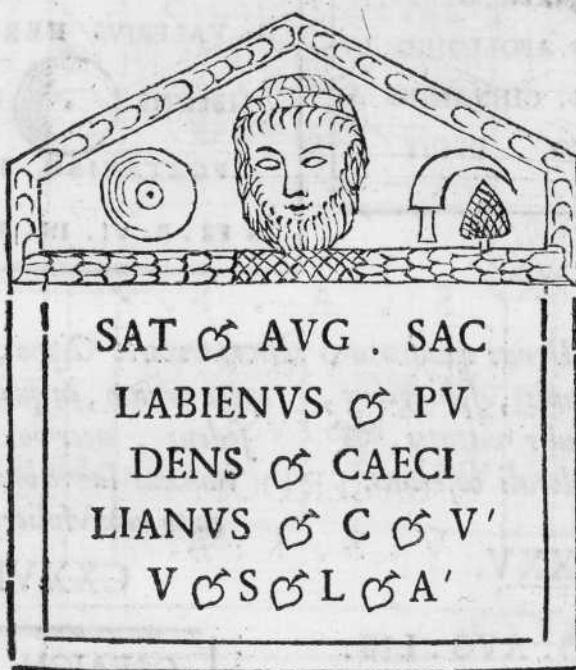
CXX.

M. VOLCIVS. M. L. EROS
VOLCIA. M. L. CHRESTE

CXXI.

EX AFRICA.

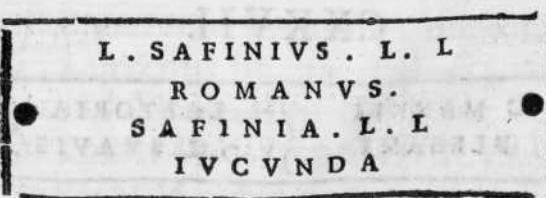
CXXI.

CXXI. SAT ♂ AVG . SAC . idest Saturno Augusto Sa-
crum . Falx insigne Saturni ; unde Senex falcifer . Nux pi-
nea , & ancile , seu patera , & caput barbatum cum fascia .
Spon. pag. 196. Fabr. pag. 697. Inscr. 182. & Falcon. 162. Et hacc
tabula votiva est lapidea .

*Tabula marmorea , in qua scalpro excavato marmore efformata est
figura viri sedentis , cum duobus canibus venaticis .*

CXXII.

CXXIII.

CXXIII.

INVENTA. LIBERTA. OLLAS. II
SEX. SERVILIO. APOLLONIO. ET
• SERVILIAE. CINNAMINI •
DE . SVO . DEDIT

CXXIV.

D I S M A N I B
C . VALERIVS HERMES SIBI
LIBERTIS • LIBERTABVS
POSTERISQ. EORVM
IN FR. P. VI. IN. AGR. P. VII

In fragmento Urnae quadratae, ornatae columnis, sphingibus, capitibus bubulis vittatis, Ianua sepulcrali obserata.

CXXV.

EVANDRO. AVG. LIB.
TABVL. A RAT. AMICO
OPTVMO VLPII ATHYRON
ET DEMETRIVS
HEREDES

In marmoreo Cippo, anaglyphico opere ornato, in quo Vir nudus, sedens, acervo lapidum innixus laero brachio, ante eum Mulier stolata.

CXXVI.

ΩΦΕΛΙΩΝ ΑΝΤΙΟΧΕΥ ΧΡΗΣΤΕ ΧΑΙΡΕ

*Idefst. Ophelio Antiochenis
bone vale.*

CXXV. TABVL. A RAT. *ideft Tabulario a Rationibus.*
*Sepulcrum, tum Ethnici, tum Christiani, DOMVM AETERNAM
vocavere; quam Ianua in Urnis, seu Sarcophagis designari voluerunt.*
CXXVI. *Reinesius habet pag. 853. Cl. 17. Inscr. 139.*

CXXVII.

• C MANNEI)	LAETORIA	•
BLESAMI)	O. L. SVAVIS	

CXXVIII.

CXXVIII.

SAFINIUS
• L L •
FAVSTVS

CXXIX.

D M
C. CAECILINA TAL
IS FECIT PONTENIA BE
NERIA MARITO SVo
BENEMERENTI

CXXX.

Q. ARELLIUS
Q. L.
PRIMVS

CXXXI.

PVPIA . M . L
PHILEMATIO

CXXXII.

C. IVLIVS . C . L
HERMAPILVS

CXXXIII.

RVFA
MARCIASALVIA
FVFICIA

CXXXIV.

T. GARGILI . T . L
PHARNACIS

CXXXV.

DIIS ♂ MANIBVS ♂ N ♂ FVLVIS
FELIX ♂ SIBI ♂ ET ♂ SVIS ♂ FECIT ♂

CXXIX. BENERIA. idest *Veneria*.CXXXI. PHILEMATIO. Φιληματίον. diminutivum τοῦ φιλήματος. osculi. Lucretius lib. iv. *Labrosa*, φίλημα. *Philematium* meretrix apud Plautum in *Mostellar*.CXXXII. HERMAPILVS. i. HERMAPHILVS. *Mercurio amicus*.

CXXXIV. PHARNACIS. Hoc nomine Rex Parthorum.

H

CXXXVI.

CXXXVI.

Q. ROSIDIUS. Q. L.
EROS
CLODIA. C. L. SVAVIS

CXXXVII.

M. VOLCI. M. VOLCI
EVHEMERI HILARI

*Mulier in lectisternio, cum mensa
tripode referta pomis.*

CXXXVIII.

ΕΥΩΔΙΑ ΒΟΗΘΟΥ ΓΥΝΗ
ΧΡΗΣΤΗ ΧΑΙΡΕ

Idest : *Eudia Boethi Uxor
bona vale.*

EX AFRIC A
CXXX.

CXXXIX.

D M D S
GV DDEM D SAT
VRI D PARDALI
PIVS D VIXIT D A D
XXXXIII D H D C D

STA E

MAXIMI MEDICI ET KAVREKII VERI AVG ARMENIACI PART
PKVM CVM ARCV ET PORTICBV ET OSTEIS ET OPERE AKBARI AFVN

CXXXX.

cxxxx. OSTEIS. idest OSTIIS. ut Doleis in Pandectis
Flor. pro Dolis.

OPERE ALBARI. 1. ALBARIO. Κονάσω. S. Matth. cap. 23.
ver. 27. τάφοι κεκονιαμένοι. Sepulcra dealbata.

De Albario Opere fit etiam mentio apud Gruterum in Inscr. 2.
pag. 172. Vide Iacob. Sponium pag. 39. qui nostram Inscriptionem
illustrat. Falconer. b. p. 162.

A FVN... f. A FVNDAMENTO, vel A FVNDAMENTIS.

CXXXXI.

CLODIA PRIMA
MATER
C. IVNIVS. AFRICANVS
FILIVS

CXXXXII.

OCTAVIA AP
RO. VICSIT
ANIS XXII
TV QVICVMQVE LEGIS
SIT. TIBI. SVAVITE::

CXXXXIII.

D . M
NIVS FELIX
PRIMIGENIAE
CONIVGI ET SIBI

CXXXXIV.

SACRVM
.... RORI. EORVM
... e VANGELVS CVM SV
.. feCIT. IDEMQ. D D

In fragmento Tabulae sepulcralis.

CXXXXV.

... CONIVGI CARissimae
ET SIBI LIBERTIS LIBERTABusque
SVIS. POSTERISQ. EORVM.....
LICINIA ATHENAIS. MA.....
ET SIBI SVIS POSTERISQ. EORUM ..
VALERIO POTHINO. IFI. I....

CXXXXV. POTHINO. ωθηνδ. Cupito. desiderato, amato. ωθη-
μένω. Catull. Cum desiderio meo nitenti. ωθω. ερωτι. H 2

CXXXVI.

D . M
 M . MANNEI . CALLISTI
 MANNEIA . CANDIDA COIVX . BEN . MER
 FECIT . QVI . VIXIT . ANNIS . LXXV.

Sequuntur breves Tituli Sepulcrales , qui singulis Ollis praefigi solebant , breve (ut ait Propertius) in exiguo marmore nomen praeferen tes . Saepe vero binis eiusdem loculi Ollis duplices Tituli respondent , unico lapide contenti , ut ex his , aliisque sequentibus liquet .

CXXXVII.

P . RVTILIVS . LVPI . L TI . L . TI . HERENNIVS . T . L
 MYRO EROS

CXXXIX.

P . MVRRI . ARELLIA
 LVCRIONIS . Q . L.
 VRBANA

CL.

NVMISIA . D . L
 BEATA . V . A . XXV

CLI.

CLII.

CLIII.

L . ANICI
 SEDATI

CLAVDIUS
 C . L
 FAVSTVS

L . SAFINIUS
 SECUNDIO

CLIV.

SYNISCASIS L VALERIA
 HIBERORVM EGEMA

CLV.

IVLIA . C . L .
 MELPOMENE

CLVI.

Q. PETILLIUS
• STEPHANVS

CLVII.

D . M
FESTO
V . A . V
M

CLVIII.

C. ABELLANI
• FELICIS

CLIX.

L. ARELLIUS. COL. PVLCHER
D . D .

CLX.

C. POMPONIUS POMPONIA
• C . L C . L .
ANTEROS AMARYLLIS

CLXI.

L. OCTAVI. L . L
• THIASI

Fragmentum Epitaphii versibus
Heroicis, a capite mutilum.

CLXIV.

... ERTVS HABERAR
ERVNT. VOTA PATRONI
... QVID TRISTE VIATOR
... quOD NOXIA FECI
... VIVISSERE PARCAS
... quOD SENTIO VITA. EST
... TICVS
L. LIB. AN. IIII
... AGRO. P. III

CLXII.

C. IVLI. BALBI
ET

CLXIII.

• C. ABILLANI FIICI •

CLIX. COL. f. Collibertus. D.D. i. donum dat.

CLXIV. VIVISSERE PARCAS, f. Visere Parcas.

CLXV.

CLXV.

M. POBLICIVS. M. L. POBLICIA. M. L.
QVINTIO ALBANA

CLXVI.

FVLVIA. C. L.
TALASSA

CLXVII.

Q. PETILI
C. L.
SINDENIS

CLXVIII.

L. PI^I. FIGLI
AN. VIX. XII

CLXIX.

FELIX SEIVS

CLXX.

MYSTES MINISTRATO

MANNEIA
C. L.
NICE

CLXXI.

CAESIA. M. G. DADA

CLXXII.

CLXV. QVINTIO. Diminutivum Quinti.

CLXVI. TALASSA. Thalassa. θαλασσα. mare; nisi sit ταλασσια, Lanificium.

CLXVIII. L. PI^I. FIGLI. i. Figuli. Hoc cognomento Nigidius Figulus Grammaticus celebris, Gellio laudatus. Figlinum opus. i. figulinum. Figlinae; Tabernae figulinae.

CLXX. MINISTRATO f. MINISTRATOR. Ministratores in nonnullis Inscriptionibus memorantur apud Gruterum pag. MCXI. 4. Et pag. DCI. 3. 5. a mensae ministerio sic appellati. Seneca epist. 93. Transeo pistorum turbam, transeo ministratorum, per quos, signo dato, ad inferendam coenam discurritur. Vide Pignorium de Servis.

CLXXI. CAESIA. γλωκώσις. Catull. Carm. 45.

Caesio veniam obtinus leoni.

Cic. lib. 13. epist. 51. P. Caesio amico optumo P. Messienum Equitem Romanum perfamiliarem suum commendat.

EX AFRICA. XIXXII EX AFRICA.

CLXXIII.

CLXXIV.

CLXXV.

D	M	S
CVRIA FERI		
CIA PIA VIX		
IT ANNIS		
LXXXV		
H	S	E

C. SAFINIVS
OL
EVANTHVS
V.A. XXV

D . M . S
M. IVNIVS. I
THIMBALA
MVKIΛNVS.
VIX ANN. LXX.

In laterculo.

CLXXVI.

CLXXVII.

D/	M
FILIO. CYRIO FILIO	
DVLCISSIMO QVI	
VIXIT. ANNIS. II DI	
EBVS. X. HORABVS. II	
FECIT. NICE. MATER	
PIENTISSIMO NON	
MERENTI	

C. PROCVLEI
PLASTIS

CLXXVIII.

P CORNELIVS. P. L
FELIX

CLXXIII. CVRIA FENICNA. I, quod Lambda fere repreäsentat proprium Africae. Κυρία. Φηλίκλα. idest *Domina*; qui titulus Uxorū erat; FENICVIA. sic Γρόκλος, *Procillus*. Ποσλικόλας, quasi *Populicola*, Valerius Publicola.

CLXXIV. EVANTHVS. εὐανθός. vel εὐάνθης. Bonus flos.

CLXXVII. PLASTIS. πλαστίς. Figula. vel potius *Plastis* genit. πλαστής. fictoris.

CLXXIX.

CLXXIX.

MANLIA . C . L . VENERIA
BOLI V A XIX

EX AFRICA. In Urna marmorea pulcherrima.
In quadam Basi lapidea, opere toreumatico elaborata, ornata
Mbamediae iuxta Viam capitibus humanis barbatis,
Noreiba inventa. ♂ cornigeris, ♂ avibus
ludentibus.

CLXXX.

CLXXXI.

D . M . S .
INSTEIAE
DIOGENIAE
FEMINAE . MEREN .
INSTEIVS
TERTVLLVS . V . C .

ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
Η ΜΝΗΜΗ
ΑΕΙΘΑΛΗΣ

Id est:

Bonorum memoria semper florens.

CLXXX. V . C . forte VIVENS CVRAVIT . Falcon. pag. 164.

CLXXXI. ΑΕΙΘΑΛΗΣ . Lucret. Semper florentis Homer. αειθαλης.

Sub quadam protome.

CLXXXII.

D . M . G . L . F . PARENTES . ASTO . T . FILIO
DVLCISSIMO . VIXIT . AN . XV

In aeneo Sigillo.

CLXXXIII.

CLARISSI . VERT . CARPI . FILII

In Tabula aenea.

CLXXXIV.

L. ARRVENTIO. STELLA

CoS

L. IVLIO. MARINO.

XIIII. K. NOV

MJ. ACILIVS. PLACIDVS. L. PETRONIVS. FRONTÓ
 IIII. VIR. I. D. S. C. FERENTINI. IN CVRIA. AEDIS. MER
 CVRI. SCRIBVNDO ADFVERVNT. Q. SEGIARNVS. MAE
 CIANVS. T. MVNNIVS. NOMANLINVS
 QVOD. VNIVERSI. V. F. T. POMPONIVM. BASSVM. CLARIS
 SIMVM. VIRVM. DEMANDATAM. SIBI. CVRAM. AB
 INDVLGENTISSIMO. IMP. CAESARE. NERVA. TRAIANO
 AVGVSTO. GERMANICO. QVA AETERNITATI. ITALIAE
 SVAE. PROSPEXIT. SECUNDVM. LIBERALITATEM. EIVS
 ITA. ORDINARE. VT. OMNIS. AETAS CVRAE EIVS MERITO
 GRATIAS. AGERE DEBEAT. FVTVRVMQVE. VT TANTAE
 VIRTUTIS. VIR. AVXILIO. SIT. FVTVRVS. MVNICIPIO
 NOSTRO. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C
 PLACERE. CONSCRIPTIS. LEGATOS. EX. HOC. ORDINE
 MITTI. AD. T. POMPONIVM. BASSVM. CLARISSI
 MVM. VIRVM. QVI. AB EO. IMPETRENT. IN CLIEN
 TELAM. AMPLISSIMAE DOMVS. SVAE. MVNI
 CIPIVM. NOSTRVM. RECIPERE. DIGNETVR
 PATRONVMQVE. SE. COOPTARI. TABVLA
 HOSPITALI. INCISA. HOC. DECRETO. IN. DOMÓ
 SVA. POSITA PERMITTAT. CENSVERE
 EGERVNT. LEGATI
 A. CAECILIUS. A. F. QVIRINALIS. ET
 QVIRINALIS. F

CLXXXIV. AEnea haec Tabula alta uncias XVIII. lata uncias XIV. pedis antiqui Romani, litteris eleganter incisis, modo in Regio Museo Mediceo servatur. Anno CIO ID CLXXIII. Leopoldus Medices S. R. E. Cardinalis, & ab Etruria Princeps, optimarum Artium fautor, & amplifier munificentissimus, pretio comparavit ab heredibus Nobilis Viri Francisci Gothofredi Romani, eius gratia, auspice hac insigni Tabula, singularem, & nunquam satis laudatum laborem differendi de Tesseris Hospitalitatis suscepit doctissimus Iacobus Philippus Tomasinus Episcopus Aemoniensis, ut ipse fatetur cap. 1. eius Operis. Ianus Gruterus, Laurentius Pignorius in suo Antenore, & Antonius Augustinus Episc. Tarragon. apud Fulvium Ursinum olim extitisse memorant.

Versu 1. L. ARRVENTIO. STELLA L. IVLIO. MARINO. CoS. Apud Panvinium, Sigonium, Gruterum, Goltzium, Norisium, aliosque Romanorum Fastorum Scriptores, L. Arruntius Stella, & L. Iulius Marinus numquam inter Consules recensentur; quare ex Suffectis, seu Extraordinariis credi possunt, imperatore Caesare Nerva Traiano. Vide Tomasinum in praelaudato Opere cap. 3. in quo celeberrimam banc nostram Tabulam doce, & luculenter illustrat.

Versu 5. I. D. S. C. idest Iuri Dicundo Sacri Consilii, vel Senatus Consulti Ferentini, qui in domo T. Pomponii Bassi Viri Clarissimi Hospitali hac Tabula posita, per Legatos in clientelam ab eo recipi suum Municipium rogant, Tusciae oppidum habitabant. De T. Pomponio Basso vide Tlin. l. iv. ep. 23. & Panvin. ad annum Ch. 259. 260. 289.

Versu 8. QVOD VNIVERSI.V. F. f. Quod universi unanimes fuerunt, vel verba fecerunt. In explicatione huius Tab. cap. 3. Tomasinus protulit notas V. S. P. quas aenea Tabula non exhibet; quare perperam interpretatus est: Quod universi Ferentini Populi. Ceterum & versus non eo, quo iacent ordine, vulgavit, interpretationem variavit, & M. ACILIVS. pro M' ACHLIVS edidit.

Versu 16. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Idest: Quid de ea re fieri placeret de ea re ita censuere.

Gruterus hanc nostram Tabulam profert pag. 256. 1. sed versuum mutato ordine, & paullo aliter praesertim his in locis.

Versu

Versu 5. FERENTIN. Tabula sic habet FERENTINI.

Versu 13. ITA. ORDINARI. Tab. h. ITA. ORDINARE.

Versu 17. ΩN. PLACERE. τὸ ΩN, nec unus quidem apex cernitur in hac Tabula.

Versu 23. IN. HOC. DECRETO. Tab. habet solummodo : HOC DECRETO. Ad finem Inscriptioonis haec adiicit Gruterus.

AD. AVGUST
TEM. C. P

AD. AVGUST
TEM. C. P

quae modo nec leguntur, nec conspicuntur; equidem aenea nostra Tabula undeaque ornatu quodam ex hebeno tegitur, & circumcluditur.

Ant. Augustinus hanc etiam exhibuit in Append. ad Librum de Legibus, & Senatus Consultis Inscript. 23. & Versu 3. pro XIII. K. NOV. habet XIII. K. NOV. In reliquis fere convenit cum Grutero.

Ad aeneum equum stragulo ornatum.

In Collari aeneo.

CLXXXVI.

CLXXXV.

KOWPTIOC POMEIC

Idefit: Cohortis Romanae.

MINERVINVS. FVG

(POMEIC. pro populiās.)

ITALICI . MIL

TESS. COH.XII.VRB

Ad aeneum Canem.

CLXXXVII.

M. CALMVTIA

CLXXXV. MINERVINVS. FVG ITALICI. f. Fugitivus Italicus Miles Tesserarius Cohortis XII. Urbanae. Tesserarius, qui Tesseras militares ($\tau\sigma\upsilon\tau\mu\alpha\lambda\alpha$) distribuebat; quo Ducis praecceptor exercitus ad aliquid opus, vel ad bellum movebatur. Virg. AEn. lib. vii. vers. 637.

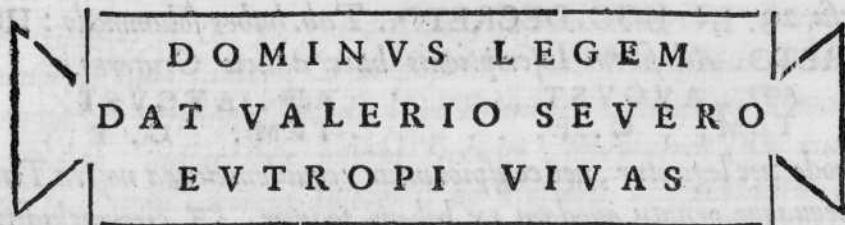
Classica iamque sonant: it bello tessera signum.

Vide Servium in hunc locum; & Tomasinum de Tess. Hospit. cap. xvii.

Inscriptionem hanc, & alias, quas hic subiicio, in aeneis, vel plumbeis Lamellis, legi etiam in MS. Bibliothecae Strozianae num 896. in fol. & est apographum Descriptionis veterum Numismatum, Gemmarum, & Statuarum Regii Musei Medicei a Cl. V. Fenton Anglo olim factae Anno 1676. iussu Cosmi III. M. E. Ducis.

In lamella aeneae Lucernae ad instar Navis, in qua Divus Petrus sedet ad remigium, & Divus Paulus stat in puppe.

CLXXXVIII.

CLXXXVIII. *Lucernam hanc delineatam videre poteris apud Bartolum in Lucernis. Tab. LI.*

Ad figuram armatam, sedentem cum Cupidine.

CLXXXIX.

ΑΡΦΟΣ ΝΙΚΟΕΝΤΟΣ
Idest: *Martis Vincentis (seu) Victoris.*

In aenea laminæ.

CLXXXX.

PL. SPECIOS
MENERVAI
DONOM
PORT

In alia simili aenea, literis inversis.

CLXXXI.

KARITONIS L
CAES. N. ♂
SER. DISP

CLXXX. MENERVAI. i. *Minervæ.* Antiqui dicebant *leber*, pro *liber*. Quintil. *Sic Vea, & Vella, pro Via, & Villa, teste Varrone.* DONOM PORT. i. *Donum portat.* Terent.

Dii boni, boni quid porto?

CLXXXI. CAES. N. ♂ SER. DISP. idest *Caesaris nostri Servi Dispensatoris.* In

In Tabula aenea..

CLXXXXII.

IMP. CAESAR. DIVI VESPASIANI F. DOMITIA NVS. AVGSTVS GERMANICVS. PONTIFEX. MAXI MVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII. CoS. XVI. CENSOR.	PERPETVVS.	P. P
PEDITIBVS. ET. EQVITIEVS. QVI. MILITANT. IN. COHOR TE III. ALPINOR VM. ET. IN VIII. VOLVNTARIORVM CIVIVM. ROMANORVM. QVI. PEREGRINAЕ CONDICIO NIS. PROBATTI. ERANT. ET. SVNT IN DELMATIA. SVB. Q. POM PONIO. RVFO. QVI QVINA. ET. VICENA. STIPENDIA AVT. PLVRA MERVERVNT.	ITEM DIMITTO. HO NESTA MISSIONE. E MERITIS STIPENDIIS QVORVM. NOMINA SVBSCRIPTA. SVNT. IPSIS LIBERIS. POSTERISQUE. EORVM. CIVITATEM.	10
•DEDIT. ET. CONVBIVM. CVM. VXORIBVS QVAS. TVNC. HABVISSENT. CVM. EST. CIVI TAS IIIS DATA. AVT. •SIQVI. CAELIBES. ESSENT CVM IIIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT SINGVLI. SINGVLAS. A. D III. IDVS. IVLIAS M. LOLLIUS PAVLLINO VALERIO ASIATICO SATVRNINO C. ANTIO. IVLIO. QVADRATO. CoS	15	
COHORT. III. ALPINORVM. CVI. PRAEST C. VIBIVS. MAXIMVS	20	
PEDITI		
VENETO. DITI • E D AVER S ET MADENAE. PLARENTIS FILIAE. VXORI. EIVS DERAAVST	25	
ET GAIUS F. EIVS DESCRIPTVM. ET RECOGNITVM. EX. TABVLA AEEA. QVAE. FIXA EST ROMAE IN MVRO. POST TEMPLVM. DIVI AVG AD MINERVAM	30	
A. VOLVMNI • EXPECTATI		
Q. ORFI CVPITI		
C N. EGNATI VITALIS		
SEX. MANLI CINNAMI		
L. PVLLI SPERATI		
P. ATINI AMERIMNI		
L. PVLLI. • VERECVNDI		35

CLXXXII. Haec aenea Tabula, alta uncias XII. lata uncias IX. antiqui Romani pedis, formulam Honestae Missionis Militibus datae a Romanis Imperatoribus repraesentat. Olim reperta fuit a Fossoribus in agro Salonenſi, in Dalmatia, ut testatur Gruterus, & celeberrimum Fr. Iucundi Veronensis Architecti, & Antiquarii praestantissimi MSptum pag. 164. in quo haec Inscriptio profertur; quod mibi perhumaniter communicauit Antonius Franciscus Marmius Eques D. Stephani, studiorum omnium amantissimus. Huic similes Teseuae Militares leguntur in ditissimo Gruteriano corpore pag. 573. 1. 2. 3. & pag. 575. i. apud Fabrettum pag. 687. Inser. 96. & Spounum pag. 224. Sect. VII. &c.

Gruterus pag. 574. 5. hanc Tabulam evulgavit, seu potius deformativit; tum versibus non eo, quo iacent, ordine in aenea Tabula dispositis, cum his undecim mendis.

Versu 8. SVB. Q. PONPONIO. Tabula sic habet: SVB. Q. POMPONIO.

Ver. 11. EMERITIS. STIPENDIIS LIBERIS. Hic integrum versum omittit.

Ver. 14. DEDIT. ET. CONVBIVM. Tab. b. DEDIT. ET CONVBIVM. Sic Virgilius Mediceus.

Ver. 18. SINGVLI. SI.: GVLAS. In antica, & postica huius Tabulae: SINGVLI. SINGVLAS.

Ver. 19. M. LOLLIQ. PAVLINO. Tabula M. LOLLIQ. PAVLLINO.

Ver. 21. CVI. PRAE. IST. ST. sic perperam. Tab. b. CVI. PRAEST.

Ver. 23. & 24. PEDITI V. ENETO. Tab. PEDITI VENETO.

Ver. 25. ET. MADENAE. PIARENTIS. Tab. ET MADENAE. PLARENTIS.

Eodem Versu. VXORI. EIVS. DERMVST. Tab. VXORI EIVS DERAAST. In postica, in qua tota Inscriptio repetitur, legitur VXORI. EIVS. DERMIVST. MSptum Fr. Iucundi habet VXORI. EIVS. DECAMINIS.

Ver. 26. ET. Q. GAIO. F. EIVS. Tab. sic ET GAIO F. EIVS.

Ver. 30. A. VOLVMNI EXPECTATI. Horum Militum nomina in postica tantum huius Tabulae incisa leguntur. Ver.

Ver. 36. VERDECVNI. Tab. habet: VERECVNDI.

Ver. 19. M. LOLLIUS PAVLLINO, &c. Consules suffecti fuere
A. V. C. 846. Est prior ille Paullinus, ad quem Plinii Epistolae
Lib. V. 10. & IX. 37. Philippus a Turre Monum. Antii de Colonia
Foronul. p. 373.

In aenea Lucerna, super quam protome Mulieris cum duabus noctuis. *In Heliotropio, in quo ex una parte sculptum Convivium, ex altera haec inscriptio.*

CLXXXIII.

FORTIS.

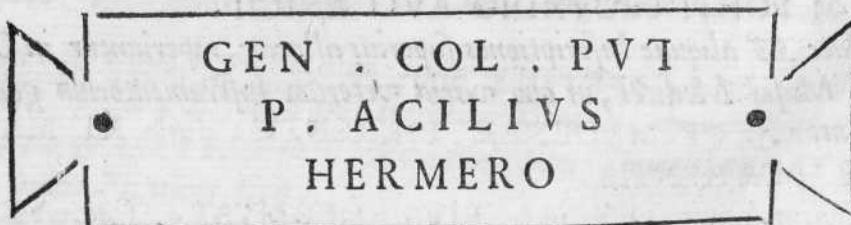
In Sigillo aeneo.

CLXXXIV.

LERISINI

In aenea Lamina.

CLXXXVI.

CLXXXIII. De Muliere forti ait sapientissimus Rex Salomon in Parabolis cap. xxxi. Non extinguetur in nocte lucerna eius.

CLXXXV. Montfauconius edidit in Diar. Ital. pag. 356.

CLXXXVI. Forte: GENIO COLONIAE PVTEOLANORVM.

P. ACILIUS HERMERO. *Hermeros.* ἑρμέπως.

Fabrettus cap. 2. p. 77. Inscr. 84. ex Capaccio in emendatam exhibet.

In

In quodam aeneo Vase rotundo cum operculo.

CLXXXVII.

EX. OLEON. SOC

In quadam aenea Lamella.

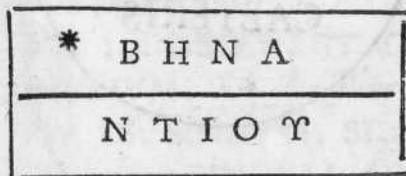
CLXXXVIII.

M. АГРИППА ΟΥΠΙΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Idest : *M. Agrippa Cos. tertium*; ut in Panthei fronte latine legitur. Graeci Αγρίππας. Σκαίβολας. Ποταμιόλας; Latini *Agrippa*, *Scaevola*, *Publicola*. *Melæ*. *Pomponius Mela*.

In aeneo Sigillo.

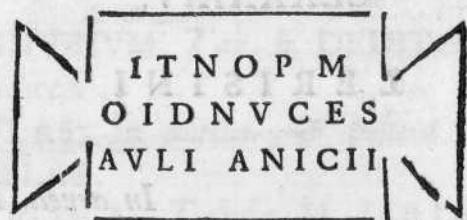
CLXXXIX.

Idest : *Venantii.*

In Lamella plumbea.

CC.

cc. Si inverso ordine legantur primus, & secundus versus, exhibent: *M PONTI SECUNDIO AVLI ANICII.*

Haec, & aliquae *Inscriptiones superius allatae*, reperiuntur in Conclavi Musei Medicei, in quo varia veterum Instrumentorum genera servantur.

Ad Statuam, quae Musarum unam repraesentat.

CCI.

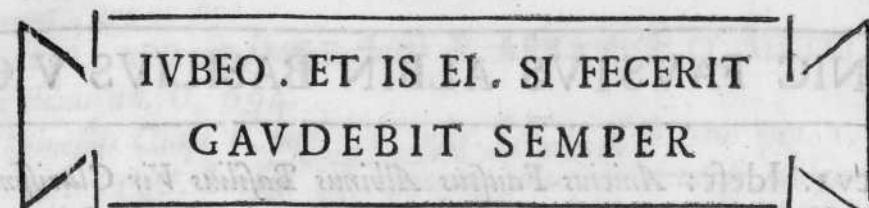
ΟΡΟΣ ΑΤΤΙΚΙΩΝ ΑΓΡΟΔΙΣΙΕΝΩΝ

Idest: *Opus Atticianis Afrodisienis.*

cc. *Vide Cl. V. Sen. Bonarotam in Praef. Observ. in Vasa Vitrea Coemeterialia pag. xxii.* In

In aenea Lamina.

CCII.

ccii. *Opinio est, unam esse ex sortibus Praenestinis.*

In Lapis lazuli caelato.

CCIII.

□Ε□ΦΡ

ΜΕΛΑΝΤ

ΕΡΕΣΙ□

Id. *Theophrasti Melantae Eresi.*

In Achate smaragdina.

CCV.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ

ΙΚΕΣΙΟ

ΣΙΝΟΠΑΙ

++

In Corneola cum capite parum barbato

CCIV.

ΜΝΗΣΘΗ ΟΛΥΜΠΙΑС

Id est: *Recordetur Olympias.* Id est *Diogenes Hicesii Sinopaeus.*

CCIII. Visuntur in postica notae astronomiae Solis, Veneris, Martis, Iovis, & notae tres signorum Zodiaci, cum duabus occultis; forte genesin Theophrasti indicantes: sicuti Demosthenis, & Platonis Iulius Firmicus fecit.

CCV. Vide antiquum Anthologiae Epigramma; Diog. Laertium; & Lucianum: Quomodo Historia scribenda sit. Sponius retulit pag. 125. sect. IV. & ΙΚΕΣΙΟΥ posuit pro ΙΚΕΣΙΟ, ut in Gemma, quam accurate observavi. O priscis valebat ΟΥ, ut in columna Herodis Attici Ionicis veteribus litteris insculpta. Hinc Lacedaemones ingenti epistolae Alexandri Magni responde-
runt unica littera Ο, id est ΟΥ, Non.

K

In

In Diphtycho eburneo.

CCVI.

ANIC FAVSTVS ALBIN BASILIVS V C

ccvi. Idest: *Anicius Faustus Albinus Basilius Vir Clarissimus.*
Cl. V. Philippus Senator Bonarota explicavit; Icona, & proprium characterem dedit post Observat. ad Fragm. Vas. Vitr. pag. 245.

Ad protomam Solonis.

CCVII.

In Sigillo aeneo.

CCVIII.

C O A Ω N O
N O M O Θ E T H E

I V A T C O
I T S E T I

Idest: *Solon Legislator.*Idest: *Octavi Modesti.**In duabus Tesserae eburneis.*

CCIX.

CCX.

ATHAMANS
MAECENATIS
SP. K. IAN
C. SIL. L. MVN. COS

APOLLONIVS
PETICI
SP. K. APR
L. AFR. Q. MET

ccix. ATHAMANS. Athamans, pro Athamas, unde genit. Athamantis. Sic contra ὄλες, Lat. stans. Hic Maecenatem habuit dominum. APOLLONIVS Peticum. SP. idest SPECTACVLVM. C. SIL. L. MVN. COS. Videtur posita N, pro R. nam in Faſtis habetur hoc Consulum par C. SIL. L. MVR. COS. i. C. SILANO. L. MVRENA COS. qui Consules fuere an. U. 692. Quum hae in quatuor tabulis insculptae tesserae in orbem volvantur, Consules appo-

appositi tum initium , tum finem possunt constituere , iuxta legentium arbitrium ; idcirco Reines. & Montfauc. in principio Consulum nomina legerunt , ego in fine .

CCX. L. AFR. Q. MET. Id est L. AFRANIO. Q. METELLO.
Consulibus an. U. 694.

Reinesius Class. V. pag. 91. Inscr. LX. 1. Fabrettus cap. 1. pag. 39 Inscr. 196. harum inscriptionum alteram mendose vulgarunt . Montfauconius item protulit pag. 757. Diar. Ital. Multa his similes Gladiatorias Tesseras congerunt Gruterus pag. 334. Reinesius , & Fabrettus in superscriptis locis . De his consulendus vir longe doctissimus Iustus Lipsius Saturn. Serm. l. 2. c. 3. & Tomasin. de Tesc. Hospit. c. 16.

CCXI.

D	M
ANNEAE . C. F. RESTITVTAE	
FECIT :: FAESONIVS	
THEVDA . CONIVGI . PIENTIS	
SIMAE	B . M

CCXII.

DELIAE
SERTA
DATE

CCXII. DELIAE SERTA DATE. Tibull. Lib. 1. Eleg. 2. v. 14.

cum posti florea ferta darem.

Similius vero est illud Propertii , qui de se ipso , Lib. 3 Eleg. 1.

Mollia , Pegasides , vestro date ferta poetae .

Tres sequentes Inscriptiones , vetustate litteris labefactatis , male
bodie leguntur .

CCXIII.

In Cippo lapideo , in quo Vir iacet in lectisternio cum catulo ,
& duobus servis ad utrumque latus stantibus .

EX CES VIIIIGERMII CIIISANIA
NIO ET BLAESO . COS

In duabus Arculis marmoreis.

CCXIV.

D

M

M PVRVLADI :: A M L COLLV
PR PVSP 7 CALLISTIANI Q. V
A. XXX MIL A. XII FAVRIA M
VARIVS COMMANNI :: :: ::
A R I

CCXV.

D M

SEX. COSINI :: :: :: :: ::

VI VIR :: :: :: :: :: ::

HILARA :: :: :: :: :: ::

B. M. F

Quinque Inscriptiones, quae sequuntur, quum modo inter alias, ab Eruditissimo Viro Iohanne Pagnio Pisano anno CICICCLXVI. ex Africa Florentiam transmissas, non reperiantur, putavi, non ipsos revera Lapidés ab eo missos, sed eorum tantum apographum; quod postea verum esse liquido cognovi ex eius epistola ad Fabricium Cecinium Florentinum a Secretis Serenissimi Leopoldi Medicei ab Etruria Principis, cuius apographum servatur in Biblioth. Stroziana MSpto num. 1396. qua in Epistola varia Africæ loca accurate describit. Eximius vir Ioannes Corazius Pisanius, per Agrum Tunetis iter postmodum faciens, harum tertiam, & quartam se vidisse testatus est super ostium cuiusdam domus, & cum XVIII aliis Africanis Inscriptiōnibus, hactenus ineditis, quas inferius subiiciam, in epistola ad Cl. V. Antonium M. Salviniū, a quo perhumaniter accepi, eas descriptit.

EX

ANTIQ. FLORENTIAE.

77

EX AFRICA.

EX AFRICA.

Inuenta in quod. loco dicto Tukabia. Sub protome Mulieris ex Lapide.

CCXVI.

CCXVII.

D	σ	M	σ	S
GEMINIA				
A. FI KARTEM				

KEZICIA			
MATER			

ccxvi. Idest *Dis Manibus Sacrum. Geminia Aulifilia Artemisia.*

EX AFRICA.

EX AFRICA.

Super Ostium cuiusdam domus.

Super Ostium cuiusdam domus.

CCXVIII.

CCXIX.

D . M . S
ANNARIA
FRVCTA
CONIVNX
CARISSIMA
PIA . VIXIT
ANNIS . XXXV
H.S.E.OIBO.P.T.S

D . M . S
APRONIA . VIC
TORIA . PIA
VIX . ANN . XIIIX
M . II . D . XI
H . S . E . F . II SOIBO

ccxviii. H . S . E . &c . f . Hic sita est . sibi posterisque suis .
Vide Falconerum pag . 163 . & 164 .

EX AFRICA.

Fragmenta ingentis Lapidis inventa in Templo rotundo.

CCXX.

(SAT)	(AVG)	(SAC)
-------	-------	-------

Idest . Saturno Augusto Sacrum .

Has quinque Inscriptiones, inter Mediceas reponunt MS. Strozianum
nuper laudatum, & apographum Cl. V. Andreae Andreini,
ab eo factum An. 1688. sed inter alias modo non reperiuntur.

CCXL.

C. IVKIO. REGINO DECVRIONI
AED :: R. QV:N
QVI
SPENDIDISSIMAE . REIPVBLCÆ
MIDENSIVM. RE. FORVM. ORD.
DECVRIONVM. EX. SPORTVLIS. SVIS
OB MERITA . D. D.

CCXXII.

V. EN VLEIA
O. L. SOSIS
MEDICA

CCXXII.

M. PUBLII
ANTHI

CCXXIV.

D . M
M . LIBIVS
ABASCANTVS
APVLEIVS. PENI
CONIVGI SVAE

CCXXV.

T. FLAVIO PARIDIONI
VIX. ANN. XVIII
DECESSIT. NATALI. SVO
T. FLAVIVS. PARIS. ET FLAVIA
PITHVSA. PARENTI. SVO

CCXXV. PARIDIONI. *Paridion*, diminutivum a *Paride*.

DE-

DECESSIT NATALI SVO. *Idest*: Diem obiit supremum, eo die, quo natus est, ac proinde eundem diem sortitus est \mathfrak{C} laetum, \mathfrak{C} fatalem. *Vide* quae notat Fabrettus Cap. 4. pag. 38. \mathfrak{C} 39. ubi etiam nostram profert *Inscriptionem ex Schedis Barberinis.*

Hae quatuor Graecae *Inscriptiones litteris quadratis ad Protomas illustrium Virorum, modo cum non reperiantur, forsitan perierunt.*

CCXXVI.

ΑΡΙΣΤ□ΦΑΝΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΙΔ□Υ
ΑΘΗΝΑΙ□Σ

Idest: Aristophanes Philippidae Atheniensis.

CCXXVII.

ΗΡΑΚΛΕΙΤ□Σ
ΒΛΥΣΩΝ□Σ
ΕΦΕΣΙ□Σ

Idest: Heraclitus Blisonis Ephesus.

CCXXVIII.

ΙΣ□ΚΡΑΤΗΣ
ΞΕ□ΔΩΡ□Σ
ΑΘΗΝΑΙ□Σ

Idest: Isocrates Theodorus Atheniensis.

CCXXIX.

ΜΑΙΣΧΙΝΗΣ
ΑΤΡ□ΜΗΤ□Υ
ΑΘΗΝΑΙ□Σ

Idest: AEschines Atrometi Atheniensis.

ccxxviii. Sic Apollonius Molonis, dictus est etiam Apollonius Molo. *Vide Cicer.*

Vide Imagines, \mathfrak{C} elogia Illustrium Virorum ex Bibliotheca Clarissimae doctrinae Viri Fulvii Ursini Romani, ex editione Antonii Lafrerii Romae Anno 1570. in fol. \mathfrak{C} Ioannis Fabri Bambergensis Medici Romani Commentarium ad singulas imagines a Theodoro Gallaeo expressas Antuerpiae Anno 1606. ex celeberrima Officina Plantiniana apud Io: Moretum, Tabulis 34. 65. 76. 2.

In

In Achate varia ovalis figurae.

CCXXX.

ΑCTΕΡΙΑ
ZHCLICAC
IKΛAKC

In alia simili.

CCXXXI.

ХАКАРІ
ХЕЛІАТ
IKON

Videntur hae duae suprascriptae Inscriptiones Gnosticorum, seu Basiliidianorum esse, a figura ovali, & ab occultâ scriptura. Talismanos vulgo appellant Arabica voce αΓραεα ἀστελεσματικά, detorta.

EX AFRICA.

In Cippo lapideo.

CCXXXII.

C. CLODIAE C. I.

NAIDI

PHILEMA Q. M.

L. MATRI

In Tesserâ eburnea.

CCXXXIII.

FORTVNATE
XXIII.

CCXXXIV.

In Corneola, ubi sculptum caput Iovis Serapidis, cum Sole, & Luna.

ΔAMONOC

CCXXXIV. Montfauconius edidit in Diar. Ital. pag. 356. una cum Heliotropio, a me superius allato pag. 71. Convicuum exprimente; de quo hic subiiciendum memini, quod quum denuo id spectarem, & sculpturam eius sequioris aevi procul dubio esse, & figuris illis supremum Christi Convicuum designari, cognovi.

INSCRIPTIONES
ANTIQUAE
FLORENTIAE
IN PALATIO ET MUSEO
MARCHIONIS RICCARDII.

IDest: *Isidi (f. Bonae) Obsequenti Seleucus Socratis Votum sub
Sacerdote Diocle Dioclis Turmedi.*

L I. ΙΣΙ-

1. ΙΣΙΔΙ ΧΡΗΤΗΙ. forte χρητή, Bonae. ΕΠΗΚΟΩΙ. idest Επηκόω, quae audit supplicum vota, & exaudit; *Obsequenti.* Fortuna *Obsequens τύχη επήκοος*, Plutarcho, idest *Audiens*. Hom. Iliad. &c.

Ος κε Θεοῖς ἐφιστήγ, Θεοὶ ἐκλυον αὐτοῦ.

Qui Diis obtemperaverit, Dii ipsum audiunt.

ΣΩΚΡΑΤΟΥ. pro Σωκράτου, passim in Inscriptionibus.

ΤΥΡΜΕΔΟΥ. Nescio quid hoc sit nominis. Variis, multisque appellationibus nuncupatur *Isis* in vetustis lapidibus. BONAM OBSEQUENTEM appellat noster Seleucus Socratis filius, raro admodum, ornatissimoque vocabulo in hoc votivo Marmore, quod illi sub Diocle eius Sacerdote dicavit post acceptum certe insigne aliquod beneficium, forsitan cum uxore, quae cum eo in lectisternio recumbit, cui adstat puer vas ministrans, mensa tripes referta pomis. Ipsi capite corollam quamdam gestare videntur ex floribus, pomis, frugibusque confectam. Nam flores in Votorum solutione adhuc memorat Virgilius in *Catalectis ad Venerem*:

Non ego thure modo, aut picta tua templa tabella

Ornabo, & parcis serta feram manibus.

Isis etiam frugum habita inventrix, ut testatur Tacitus de Morib. Germ.

2

FAVSTVS. AVG. LIB
ADIVTOR. AB. EPIST
VLIS. LAT. VIXIT.
AN. XVIII. M. IIII.
DIEB. XVI. FECIT
ARTEMISIVS. PAE
DAGOGVS. ET. LIB.
PVERO
RARISSIMO

3

D M
M COCCEI EPA
PHRODITI CON
IVGI. PIENTIS
SIMO GALA
TIA. CONIVNXS
BENEMERENTI

2. ADIVTOR. AB. EPISTVLIS. LAT. idest Adiutor ab epi-
stu-

stulis Latinis. Sic loquuntur tum prisca Marmora , tum antiquissimi Codices, inter quos praesertim Pandectae Florentinae, & Cassiodorii Senatoris Complexiones, insigne Ecclesiasticae antiquitatis monumentum nuper detectum, & luce donatum a Scipione Marchione Maffeo Viro Clarissimo, & undequaque doctissimo. An EPISTVLA, seu EPISTOLA scribendum sit, consulendus Cl. Vir Iustus Fontaninus lib. 1. cap. VIII. pag. 157. De Antiquitatibus Hortae, qui de hac controversia luculenter, & perdocte disserit.

ARTEMISIVS PAEDAGOGVS. Αρτεμίσιος. Dianeus . Dia-nius . Παιδαγωγός. Servorum puerorum Augusti educator . Ly-dus Paedagogus apud Plautum in Bacchid. dimid. Act. 3. Scena 2. clare Paedagogorum officium ostendit.

PVERO RARISSIMO. Idest: Puero rarissimis dotibus or-nato. Sic pluribus in locis apud Propertium, sed praesertim Lib. 1. Eleg. 17.

Quamvis dura , tamen rara puella fuit.
scilicet raris dotibus praedita.

Vide Gutherium de Offic. Domus Aug. & Pignorium de Servis.

Mabillonius, doctissimorum hominum laude omni aevno summopere celebrandus, retulit pag. 193. Itin. Ital. & Sponius pag. 205. sed diversa, & inemendata lectione. Fabrettus Inscript. c. 4. pag. 248. Inscr. 16. male vulgavit PEDAGOGVS contra fidem huius marmoreae Tabulae, quae ultimum versum nunc habet calce obductum.

3. M η COCCEI EPAPHRODITI. Hic genitivus pendet a D α M, Diis Manibus. Εὐαφρόδηλος, Venustus a Venere. Lucr. 1. 1.

Nec sine te quidquam dias in luminis oras
Exoritur , neque fit laetum , neque amabile quidquam.

GALATIA. Γαλάτεια. Galatea. idest laeta , candida.

CONIVNXS. In nulla paene dictione variata magis scribendi ratio , quam in hoc nomine reperitur, teste Pierio. Legitur enim in veterimis lapidibus , & quidem pluribus Coniux . Coiux . Coniunx . Coiunx . Coius , & Coniunxs sicut in nostro , ex opinationis varietate , in verbi deductione. Scaurus , & Aldus Manutius in Orthogr. Coniux melius putat dici , & scribi. Vide Cl. V. Dausquium.

4	L, VIBIVS. C. L. NEPOS.	L, CORNELIUS. L. L.
	PHILIAES. C. L. CALLISTENIS.	EVPORVS MEDICVS.
	L. CALMEIVS L. L.	Θ VALERIA. L. L. DIOGENEA.
	ATHENIO.	L. CORNELIUS. L. L.
	CALPVRNIA. C. L. HILARA.	CHIVS.

4. ATHENIO. Αθηνίων. *Minervius*, Minervinus, ut in Collari aeneo Musei Medicei supra relato pag. 67.

EVPORVS MEDICVS. Ἐυπόπος, *dives*, quales boni Medicī esse solent.

Sexcentorum annorum spatio Romanos Medicis caruisse, nec medicam Artes exercuisse, nullo etiam Romana lingua de Medicina auctore differente, docet Plinius *Hist. Nat. lib. 29. cap. 1.* Liquet etiam ex vetustis Inscriptionibus, in quibus plures Graeci Liberti Medici, ut ex tertio nomine indicantur, cum viri, tum mulieres leguntur. Usu etiam venisse testatur Plinius loco supra relato, Medicorum nomina in Sepulcrorum titulis inscribere, si eos malis medicamentis, malave arte aegrotos enecavisse existimarent. Vide quae notantur a Sponio *Miscell. erud. Antiq. pag. 142.* & a Fabretto *Inscr. Antiq. c. 4. pag. 299.*

DIOGENEA. Διογένεα. ab Iove nata.

Θ Nota mortis, τοῦ Θανάτου. Persius:

Et potis es nigrum vitio praefigere theta.

Hinc Ausonius in *Eunum Paedagogum*, quasi ei mortem deprecatus:

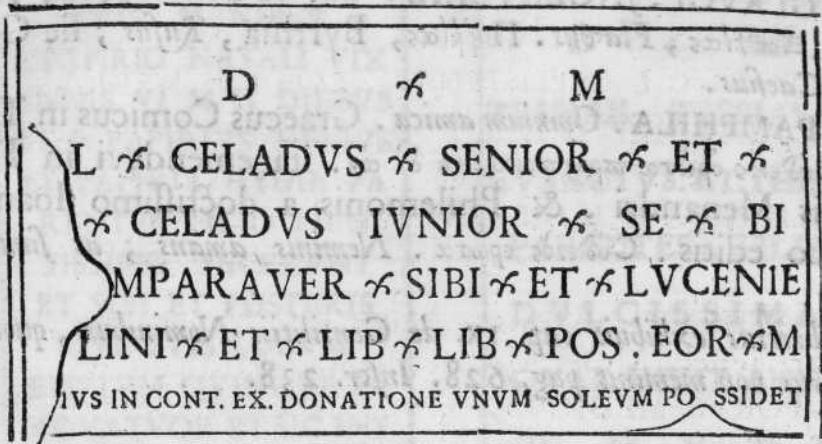
Tuumque nomen Θ seculis signet.

L. CORNELIUS. L. L. CHIVS. *Hic Marmoris antiquæ ex-sculptura cernitur, in qua postea repositum huius Liberti nomen.*

5 IVLIE SO
RORI. EV
NOMVS. ET
MAXIMVS
FRATRES

6 VARENIAE FELICISSI
MA. AVRELIAE
HERMIONE
FILIAE DVLCSX.

7

7. L ✕ CELADVS ✕ SENIOR ✕ ET ✕ L ✕ CELADVS IVNIOR. f. Pater, & Filius, ὀμώνυμοι, cognomines. Nos : Guido Novello. Lat. junior.

SE ✕ BI. idest SE VIVI. Sic plures exhibent Inscriptiones. SE, modo recto casui, modo obliquo iungitur. SE VIVVS. SE VI- VI. SE VIVO. SE VIVIS. Homer. Iliad. d. εμεὺ ζῶντος καὶ εἰσὶ χθονὶ δερκομένῳ. me vivo, ac vidente.

.. MPARAVER ✕ idest COMPARAVERVNT.

ET ✕ LIB ✕ LIB ✕ POS. EORM. idest ET. LIBERTIS. LIBERTABVS. POSTERISQUE. EORM.

IVS IN CONT. forte IVS IN CVNCTIS. vel f. IVS IN CONTINVIS. nam ollae continuae, & continentes in veteribus inscriptis saxis appellantur.

VNVM SOLEVM. idest SOLIVM; ut Ostiis, pro Ostiis in Africana superiori Inscriptione. Quintilian. Institut. Orat. lib. I. cap. 4. Quid? Non E quoque loco I fuit? ut Menerva, & Leber, & Magester, & Diiove, & Veiove, pro Diiovi, & Veiovi?

8 C. FVLVINI.

C. L. GLAVCI

9 C. LATERNINVS. C. L.

ABINNAEVS

PLEMINIA. C. L. PAMPHILA.
CONIVNX

8 GLAV.

8. GLAVCI . f. GLAVCIAE . ἀπὸ τῆς Γλαυκίας . Ut Xanthia , Ξανθίας , Flavus . Πυρπίας , Byrrhia , Rufus ; sic Glau-
cia , Caesius .

9. PAMPHILA . Omnium amica . Graecus Comicus in Thaide : Οὐδενὸς ὄρεστας προσωπουμένη δὲ αἰ . ita emendavi in Fragmentis Menandri , & Philemonis a doctissimo Ioanne Clerico editis . Οὐδενὸς ἐρῶσα . Neminis amans ; at simulans semper .

Fabrettus exhibuit cap. ix. de Gentilitiis Nominibus , quorum Gruterus non meminit pag. 628. Inscr. 238.

10

D . . M
A. LIVI. ONESIMI Q <small>QQ</small> C
LIVI. EVPHEMVS. ET.
ONESIMIANVS. FILI.
PARENTI. PIENTISSIMO

11

DI MA
T. FLAVI THALLI VIX
ANOS. V. ME. III. D. II.
ORAS. VIII. FECIT FLAVIV
EVTCVS. ET. VALERIA
MASVETA. FILIO. DVLC
ISIMO. PIANTISIMO

10. QQQ C . idest Quinquennalis Collegii , vel Coloniae , ut interpretatur Reinesius Cl. VI. pag. 424. Inscr. 54. qui evulgavit . EVPHEMVS. ET. ONESIMIANVS nomen Gentis Liviae praferunt .

EVPHEMVS . Εὐφημος , bene ominatus . εὐφημεῖτε , apud Aristophanem est idem ac Favete linguis apud Horatium ; & Dicamus bona verba , apud Tibullum . Euphemus cuidam mensae Domitiani modiperatori , seu extructori Epigramma suum mittit M. Val. Martialis , orans , ut opportuno prandii tempore sua Carmina Imperatori offerat . Lib. 4. Epigr. 8.

ONESIMIANVS a Graeco Onesimo Latina παραγωγὴ , seu nominis productio .

11. EVTCVS . Eutychus , εὐτύχος , εὐτύχης , Eutyches . Fortunatus .

12

DIIS MANIBVS
P. PAPIRIO NATALI VIX
ANNIS VI M II DIEBVS
VI P PAPIRIVS HELIVS
ET PAPIRIA HYGIA PA
RENTES FILIO PIEN
TISSIMO FECERVNT
ET SIBI ET POSTERIS
QVE SVIS LOCVM
EMPTVM QVINQVE PE
ROVATVOR ET SIC INT
IB . H-S XX

13

D	M
TESSIAE . TESSIANAE	
EVTACTVS. ET. THISBE	
PARENTES . FILIAE	
D VLCISSIMAE	
QVAE. VIXIT. ANNIS	
III . M . X . D . II .	

12. HELIVS. ["]Hλιος. Sol. HYGIA. Hygea, Τύχα. Sanitas, Salus.

ET POSTERISQVE SVIS. In plurimis Inscriptionibus haec formula legitur, in qua una ex particulis ET ac QVE videtur redundare. Exemplum tamen subolet apud Catullum, in Sapphico ad Furium, & Aurelium.

*Sive trans altas gradietur Alpes,
Caesaris visens Monumenta magni
Gallicum Rhenum, horribiles & ulti-
mosque Britannos.*

quamquam dici possit τὸ & pertinere ad τὸ horribiles: δενουό-
στε καὶ εὐχάρακτος.

EMPTVM QVINQVE, &c. Litterae his duobus ultimis ver-
sibus admodum vetustate exesae confusam, & obscuram reddunt le-
ctionem. Reinesius Cl. XII. pag. 672. Inscr. 68. sic legit: LO-
CVM EMPTVM QVISQVE REVOCARE VOLET REIP. fisco IN-
Ferre dEBet sextertium vicies.

H-S. XX. Reinesius post has notas, duos versus addit; quorum
ne unum quidem iota in marmore, cum separatus sit titulus ille sepul-
cralis inferius ponendus: praeterea cum duobus mendis attulit,
nec versus dedit eo, quo iacent ordine.

13. EVTACTVS. Εὐτάκτος. bene ordinatus, compositus.

In

In Tetrastylo cum tribus figuris muliebris sub tribus arcibus, & hac Inscriptione, quam olim legeram, modo vero est calce opera.

*Fig. muliebris genuflexa Figura muliebris Figura muliebris
pomum manu proiiciens. stans, nuda. armata clypeo, & hasta.*

14

ΕΡΙC

ΠΑΦΙΗ

ΠΑΔΔΑΣ

Idest *Discordia**Taphia**Pallas*

15

D I S . M .

M. LAVSIO SEVERO
FECIT
VALERIA TYCHE
CONIVGI SVI BENE
MERENTI

16

D . M

P . LVCILIO PRO
FVTVRO. Q . V . A . . .
F . HEREDES . ET . AR
BITRATV POST . . .
FANIAE RESTITVTAE

15. CONIVGI SVI. συζύγων εαυτῆς.

16. P. LVCILIO. PROFVTVRO. Ptolemaeus itidem unus AEgyptiorum Regum, qui omnes eodem nomine censebantur, cognomen habuit Δώσων, idest Daturus. Reinesius habet Cl. XVI. pag. 802. *Inscript.* 28. cum aliquibus mendis. ARBITRATV POST, legit POSTHumi. ego ARBITRATV POSTVMI ET FANIAE RESTITVTAE.

In fragmento aeneae Lamellae longit. IIII. ped. Rom. altit. unc. IV.

17

IN . S SINGVLAS I . I QVI LOCVS VBI
QVIS. ADVERSVS. EA. HVMATVS. SEPVLTVSVE ERIT
PVRVS. ET. RELIGIONESOLVTVS. ESTO. EVMQVE. SIS
.....ATO ITEM. NE QVI SALVOS ARAM. EIVS. C. ITA. VT LICEAT ET
EST. D. D. AD. PR DE EA RE F.
ADICERE QVI. DEBEAT

17. PVRVS [locus] καθαρός . RELIGIONE SOLVTVS . ανόσιος . Humatione cadaveris locus efficiebatur religiosus . οὐσιος . Titulus Digestorum : *De Religiosis , & sumptibus Funerum .*

18

DIS MANIBVS

M . POBLICVS

CHRYSEROS FECIT

CLAVDIAE ZOSIMENI

VXORI BENEMERE

CLAVDI AGATHOPI LIB

VIX ANN XXX

19

D . M . RESTVTI

AMICO
BM. FECITCESARIS . N . SER
ANIMVLÆ

sic

THREPTVS

18. CHRYSEROS . Χρυσέρως . *Amor* , seu *Cupido aureus* , eo modo , credo , dictum , quo apud Poetas Χρυσῆ Αὐροῦτη . *Venus aurea* , Mater Cupidinis .

ZOSIMENI . Ζωσίμην primitivum . Ζωσίμεν , ωφελώγον , seu derivatum . AGATHOPI . Agathopidis . Αγαθοπίδος . Sic *OEdipi* , pro *OEdipidis* ; *polypi* pro *polypodis* .

19. RESTVTI . pro RESTITVTI . Syncope , quae passim in Inscriptionibus . Vide quae supra notarvimus pag . 30 . Inscr . LV .

CESARIS . N . SER . idest Caesaris nostri Servi .

ANIMVLÆ . *Helvius Cinna* :

Animula , vagula , blandula .

Animula , *Corculum* , amantium voces , & apud Plautum per quam frequentes . Ζωή , καὶ ψυχή , *Vita* , & *Anima* ; unde Juvenalis : *Concubunt Graece* . Propertius ad Cynthiam Lib . I . Eleg . 2 .

Quid iuvat ornato procedere , vita , capillo ?

THREPTVS . θρεπτός , *Alumnus* . τρόφιμος . *Trophimus* .

Sepulcralia marmora , iuxta hunc Romanorum morem , in orbem inscribere , Christiani etiam nostri antiquitus consueverunt .

20

Ο ΠΑΥΣΙΑΥΠΟΣ
ΟΙΚΟΣΟΥΤΟC ECTIN
ΛΑΦΑΛΩC ECTIΔΕ
KAI CIGAN AKINΔΥ
NON ΓΕΡΛΑС

21

D . M
ASCLEPIO
GALERIA.
HERMIONE
CONIVGI
B . M . F.
Q. VIX. AN. LX.
ET . S . ET . S . P . E

20. Interpretatio haec est : *AEGritudinum sedatrix Domus*
haec est secure : est vero silentium, praemium sine periculo.

Sunt hi duo versus senariis similes ; ultimus ita legen-
dus : Εγιν δὲ καὶ στηχεῖ αἰκίδυον γέρας. Alludit ad illud, quod
aiunt: *Gaudere in sinu.*

21. HERMIONE. *Hermionen veterem, Menelai & Helenae*
filiam, Oresti coniugi alloquentem ostendit Ovidius Heroid. Epist. 8.
*Ultimos tres versus sic lego : Bene. merenti. fecit. qui. vi-
xit. annis. LX. &. sibi. &. suis. posterisque. eorum.*

22

D . M . F . TAM
PIA . VRBICA.

Q . T A M
T E R . M I
N A . L I .

23

D ~ O ~ M
L V C A N A E
VIXIT . AN . VIII
MEN . III . D . XIII . H . IV
ET FRATRI . MACEDONI
VIXIT . AN . V . MEN . II . D . I
H . III
M . TITVCCIVS . DAPHNVS
BERNIS . SVIS . B . M . F

22. Crateres, qui visuntur in medio antiquorum Lapidum, cum
uno, vel tribus, aut quinque, vel septem parvis foraminibus, inser-
vabant in anniversariis mortuorum inferiis, vel illis, quos vole-
bant,

ANTIQ. FLORENTIAE. 91

bant, diebus, ad respurgendos cineres parentalibus sacrificiis, vel libationibus, vel lacrymis excipiendis, de quibus eruditus Kirchmannus de Funeribus Romanorum Lib. II. Cap. II. Fabrettus pag. 68. & 69. Inscript. Antiq.

23. BERNIS. SVIS. Vernis. οἰκογενέσιν Fabrettus edidit pag. 184. Inscr. 402. sed cum duobus mendis. LVCARIAE. marmor LVCANAE. item M. TITVCIVS. marmor: M. TITVCCIVS.

24	D . M C . CALPVRNIO ABASCANTO CALPVRNIA HELPIS CONIVGI BENE MERENTI. FECIT
----	--

25	TI. C. AVGVTALIS FECIT MATRI SVAE CARISSIMAE ITEM FRATRI SVO FE LICI. V . A . IIII
----	---

26 A . VALERIVS
PRIMVS
VALERIA A . L
RVFA

27 Θ . L . APPVLEI
EVPORI

28 IVLIA, MVSA
EMIT
SIBI ET SVIS

29 D " M
MINNAE CONIVGI
BENEMERENTI
ALCIBIADES. FECIT. VIX
AN 15 XVIII

24. CALPVRNIA HELPIS. ελωίς. Spes. Sed in Inscriptionibus dense aspiratur. Sic Latini οῖνος, Vinum, cum V consonante, quae aspirationis vicem implet, ut in εστία,

Vesta. ἡσπέρα, Vespera. ἡσπερός, Vesper. ἴς, Vis, & similia, quae in Graeco tenui spiritu afficiuntur.

29. ALCIBIADES. Αλκιβάδης. ἐξ ἀλκης, καὶ βίας, ex fortitudine, & vi compositum nomen.

30. C. LATERNINVS. C. L. 31

RASCVPOLIS

LATTERNINA . C. L. LESCE

VIRO SVO

D . M
ITALICENI FILIAE
BENEMEREN
PARENTES
PIENTISSIM
VIXIT. AN. VIII. M. VII

32

NEBRIS ANTONIAE
DRVSI HIC. SITA. EST
VIXIT ANNIS XXXV
LYCHIVS CONTVBERNAI
SVAE . FECIT. DE. SVO

33

v AMPHIO. SIBI. ET. ZETHO
FRATRI. SVO. ET. ALEXANDRO
ET. v ONESIMAE. SVEIS

30. RASCVPOLIS. forte RASCIOPOLIS. *Huius nominis fuit Miles Pompeianus excellenti virtute; de quo Iul. Caes. de Bell. Civ. Lib. 2. & Lucanus Lib. 5.*

LESCE. f. LESCHE λέσχη. locus, in quo congregati homines, invicem verba fundant. unde ἀδολέχης. loquax, garulus. ἀπὸ τοῦ αὐτῷ ἀδεν τὰς λέχας, propterea quod ipsi, hominum circuli, ac coetus obstreperi placeant.

Fabrettus pag. 628. Inscr. 238. mutilam, & mendosam profert.

32. NEBRIS. pellis cervina. νεβρής. A Nebride Bacchi teste, Nebrissam Hispaniae Urbem Bacchi cultricem, denominatam vult Silius Italicus.

LYCHIVS. forte LYCIVS. Λύκιος, e Lycia.

CONTVBERNA^r f. CONTVBERNAE, vel CONTVBERNA-
LI. Fabrett. qui hanc descriptit ex Schedis Barberinis pag. 41. Inscr.
227 habet tantum CONTVBERNA. In alia Inscript. apud eund. pag.
71. Insc. 51. Dorio Topiarius QVARTILLAE ANTONIAE DRV-
SI. L. MATRI MERITAE DAT locum sepulturae. Item in alia Inscr.
apud

apud eund. legitur FERESIA . D . L . NEBRIS . pag 156 . Inscr . 256 .

33. AMPHIO . Αμφίων . Amphion . ZETHO . Ζέθω , forte
άπο τῆς ζῆτης . *Vive . Lucianus epigrammate :*

Ἐξ ὥρας μόχθοις ἵκανώτατη . αἱ δέ μετ' αὐτῶν

Γράμμασι δεικνύμεναι ΖΗΘΙ λέγουσι βροτοῖς .

Sex horae negotiis sufficientissimae . quae vero sequuntur

Litteris monstrantes VIVE dicunt mortalibus .

idest septima ζ' . octava η' . nona θ' . decima ι' .

v. ONESIMAE . *Parvum v nominibus praepositum , viventem significat .*

34

D . M .
DORCADI' V'
Λ' I. Λ' X' D' XXIV
VERANIA. VITALIS
VERNVLAE. SVAE

35

D . M .
SECUNDI
VALERIA . CHRYSIS . MATER
FILIO . PIENTISSIMO
BENE DE SE MERENTI

36 M. VALERIVS. C. L.
ANIAEVS -

37 AVRELIANO IN
SAPIENTIAE. FIL
IN SEC. ANN. III. N

35. VALERIA CHRYYSIS . χρυσίς . aureola . Sic dicitur aureolus liber .

36. ANIAEVS . forte quasi αἴσιος . αἰσιός . tristis , moestus . oppositum Hilario , τῷ ίλαρῷ , nomen . Atqui nomina amant esse boni ominis .

37. AVRELIANO INSAPIENTIAE. FILIO . IN SEC . (id est in seculo) Christiana haec inscriptio . in seculo ; hoc est in vita . ἐν τῷ κόσμῳ , ἐν τῷ αἰώνι τούτῳ . in hoc saeculo . INSAPIENTIAE , pro INSPIENTIAE . ut infacetus , pro inficetus . Insipientiae Filio , Hebraismus , pro Filio insipienti . νησιώ . quod utrum-

utrumque significat & infantem, & stultum, & insipientem.
In Psalmo 18. versu 8. Lex Domini immaculata, convertens
animas: testimonium Domini fidele sapientiam praestans parvulis.
η μαρτυρία κυρίου τιγή σοφίζουσα νήσια. idest: sapientiam praes-
tans insipientibus.

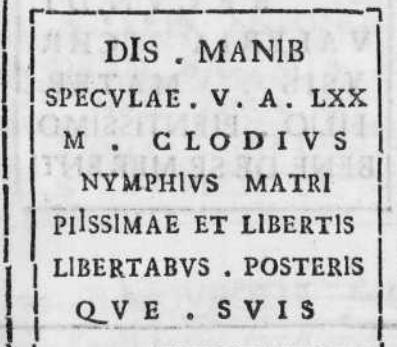
Integrali legi olim hanc Tabulam in Hortis Urbanis Vallis Pro-
fundae, vulgo Gualfonda; modo vero decurtata est.

38 NICOMACHVS
ALEXANDRI S.L.

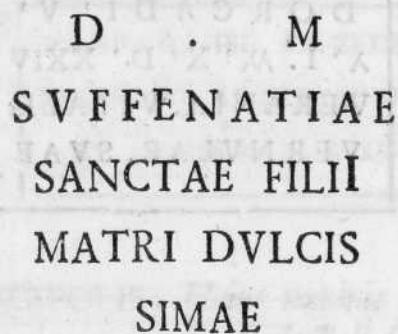
39 AQVILLIA. C. LIB
AMARULLIS VIX. ANN

40 CONSTITVIT
S. GRAVIS. L.

41

42

43

D . M
IVNIA . QVIETA
RVFINAE . FILIAE
DVLCISSIMAE
VIXIT . AN . XV

44

D . M
SECVNDO VIXIT
ANN V DIEB . II
PARENTES FILIO
PIENTISSIMO . F

B . M . F

41. SPECVLAE. diminutivum a *Spe*. ut *recola* a *re*. Hel-
pis, *Spes*, in marmoribus passim occurunt. SPECVLA for-
te ἐλπίδιον, sive ἐλπία.

NYMPHIVS. οὐμφιος. *Sponsus*.

42. SVFFENATIAE. derivatum a SVFFENVS. De hu-
iustmodi nominis homine Catullus. SANCTAE. σεμνή, ὁσία.

45.

45

QVID NAM QVID RAPIS O PVELLA FVRAX
NE RAMOS TRAHERES TIBI HÆC FEREBA
SED POSTHAC CAVEAS FERAS QVID ORTO
O BDVXI LICET ARMA SVM PRIAPVS

45. QVID RAPIS. Catullus Carm. xix. Priapum Hortorum. Deum inducit fures admonentem, ut ab hortulo sibi commiso manus abstineant.

ORTO, pro HORTO. Velius Longus de Orthographia. Hortus non desiderabat adspirationem, quod ibi herbae oriantur, idest nascantur, sed tamen a consuetudine accepit.

Legi ORTVLVM absque adspiratione apud Fabrettum pag. 83.
Inscript. 155. Vide Vossium in Aristarcho.

OBDVXI LICET ARMA SVM PRIAPVS. Triapi simulacrum antiquum perelegans, vestitum, visitur apud Senatorem Antonium Delrossium Florentiae. Caeterum nudus fingitur. In Priapeii:
Cur obscoena mihi pars sit sine veste requiris?

46

D : M
VLPIAE VITALI FECIT P. FVFI
CIVS FELIX AMICAE SVAE. FIDE
LISSIMAE. QVAE SIBI. MORIES. FIDEM
SERVAVIT. ET SIBI. LIBERTIS. LIBERTA
BVSQVE SVIS. POSTERISQVE EORVM

sic

46. AMICAE SVAE. τὴν ἐταιρέαν εὐτύχη. pellici. concubinae.
Reinesius habet Cl. xvi. pag. 806. Inscr. 45. MORIENS, contra lapidis fidem posuit ex Schedis Lindenbrog. Sic Cos. pro Consul.

47

47

DIS . MANIBVS
 VERANIAE . PLIADI
 SIMO .
 CONTVBERNALI .
 CARISSIMAE . FECIT
 VIX A XXXV

48

VEIOS . POST . VRBEM
 CAPTAM . COMMIGRA
 RI . PASSVS . NON . EST .
 ETRVSCIS . AD SVTRIVM
 DEVICTIS . AEQVIS . ET
 VOLSCIS . SVBACTIS
 TERTIVM . TRIVMPHA
 VIT QVART . . . SE
 VELITERN

47. PLIADI. Πλειάδι. Pleiadi. Tragici septem a numero Pleias dicti. SIMO. σίμων. Simulus. hoc est simis naribus.

48. VEIOS. Veii Etruriae antiqua Urbs opulentissima, de qua Urbe distichon illud in Nerone apud Suetonium :

*Roma Domus fiet : Veios migrate Quirites ;
 Si non & Veios occupat ista Domus.*

Describuntur in hoc marmoris fragmento M. Furii Camilli Dictatoris res gestae. Huic honorifico elogio lucem affert Titus Livius in fine quincti libri, & libri sexti init. ex quo videtur desumptum. Aurelius Victor de Viris illustribus c. 23. Populum (ait) Romanum migrare Veios volentem retinuit. [An. Urb. 364.] Tertius triumphus Camilli A. U. 365. de Volscis, AEquis, & Etruscis. ita Reinesius, qui sic versum penultimum supplet Cl. vi. pag. 417. Inscript. 43. QVARTVM DE GALLIS SENONIBVS VELITERNIS DEDITIONE RECEPTIS A. U. 386. Plut. in Camillo. Pigh. nimirum dictatura eius quinta. Vide Fabrettum cap. 3. Inscript. Ant. pag. 229.

49

D . M
 CINCIAE
 PRIMITIVAE

50

D . M
 ONESIMO
 SERVO
 FIDELI

49. PRIMITIVAE. Protogeneæ. Πρωτογενές. In his nomine nominibus nomen Graecum interdum Graece, nonnumquam Latine efferebant. *Reinesius Cl. xvii. pag. 859.*
Inscr. 863. retulit.

50. SERVO FIDELI. εὐνώ, πιστώ.

51

D M
GERMĀNIUS VICTOR λλΙΙΙΙΙ
COMPΛRΛVIT SIBI ET GERΛΛANI
ΛE VRBΛNΛE CONIVGI SVAE ET GER
ΛΛANIS VICTORINAE ET VICTORINO
ILIS ET GERΛΛANIS LIBERTIS LIBER
TΛBVSQVE POSTERISQVE EORVΛ

52

D . M
NOBILI

ALBANVS
PATER

53

L. VENVLEIO. ISO
CHRYSO. NARCIS
SVS ABASCANTVS
EPICTET. BLAST. LIB

51. λ pro A, perpetuo in Virgilio Mediceo. De huiusmodi literae figura, simulque de M, duplice quodammodo lambda expressa, vide *Sertor. Equit. Ursatum in Marmorib. Erudit. Epist. vii.*

52. D. M. NOBILI. idest NOBILII. Fabrettus b. ex Schedis Barberinis pag. 66. *Inscript. 18.*

53. *Reinesius Cl. xviii. pag. 879. Inscr. 49. inemendatam protulit.*

55

D , M

P. POMPEIO
PROCKO , MIL
COH. XI. VRBAN.
CLAVDI , VIXIT
ANNIS . XXX .
MILITAVIT . ANNIS
XVII. ME . VII ,
SVABIA . LONGINA
C . B . M . F .

56

D . M

M . AVRELIUS DIO
NYSIUS . AVG . LIB .
COMPARAVIT ET .
STATIAE . FILVMENAE
CVM ARIA FARAS
CINTA CIPPIS N IIII . LIB
LIB · POSTERISQ . EORVM

55. C. B. M. F. *videlicet*. Coniugi bene merenti fecit.

56. CVM ARIA . Area . ARIA MACERIA CINCTA *legitur* in antiquo marmore Villae Carpinae apud Fabrettum pag. 91. *Inscr.* 179. *Sic* pag. 50. *Inscr.* 284. pag. 223. *Inscript.* 594. Vinia pro Vinea in antiquo Lapide apud Gentilem Delphinum , *Sic* Tinia pro Tinea in Libro Virgilii Colotiano , *Sic* in aliis Codicibus se reperisse ait Fulv. Ursinus in Virgilio suo cum Graecis collato , Georg. 4. FARAS . forte ET ARAS , *E* digammate nunc detrito .

Sponius edidit Sect. ix. pag. 293. sed cum aliquibus mendis . Fabrettus vero deformativit quinto , sexto , *Sic* septimo versu ; sic : STATIRAE FILVMENE CVM ARIA . FARAS CINIA , &c. pag. 153. *Inscr.* 226.

Duae figurae sedentes e regione ,
virilis una , muliebris altera , in
medio figura puellaris cum mensa
tripode pomis onerata , super
hoc anaglypho , lemma .

57 . . . ΠΡΙΟΣ ΚΑΙ . . . ΚΗ
Τ . Κ . . . ΚΛΗΤΟΣ
ΑΙΔΙ
Sub anaglypho legitur
ΑΝΕΘΗΚΕΝ ΤΟΣ ΤΗ ΧΑΡΙΝ
Τ . Κ . . . ΔΓ . . . Τ

58 conce SSIONE . T. CAMV
rieni . . . T. CAMVRIENI
. . . S. PRIMVS . ET
. . . INE . FECERVNT
. . lib ERTIS . LIBERT
abus poster ISQVE . EORVM

57. ΚΛΗΤΟΣ. *Vocatus*. Hinc Παράκλητος. *Paracletus*, *Advocatus* dicitur in Sacris Litteris Spiritus Sanctus; non *Paraclytus*.

58

DIS. MANIBVS
CAECINIA. IRENE
VIXIT. ANNIS. XXXXV. MENSIBV
DIEBVS. XV
TI. CLAVDIVS. BOTRIO CONIVGI SVAE
CARISS. ET SIBI. LIBERTIS. LIBERTABVSQ
POSTERISQVE. EORVM

58. BOTRIO. Βοτρύων. *Racemulus*.

In Cippo marmoreo, in quo Vir, & Mulier iacent in Triclinio, cum figura alte succincta sedente ad eorum pedes, super scabello, cum mensa tripode referta pomis; sub anaglypho legitur.

59

ΑΛΕΞΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΥΞασα
ΖΣΕΙΛΛΟΝ ΤΟΝ ΤΙΟΝ
ΑΦΗΡΨΙΑΝ

59. Idest *Alexion* & *Epiteuxasa* *Zosimum filium* consecrарunt.

ΑΛΕΞΙΩΝ. *Alexion* [diminutivum Alexii.] ΕΠΙΤΕΥΞασα. sic supplendas puto detritas prorsus litteras in extremitate marmoris. *Epiteuxasa*, quasi *Consecuta*. eodem fere modo, ac *Epiteuxasa*, reperitur in antiqua Inscriptione EPITYNCHANVS, quasi Επίτυχαν. *Assequens*.

ΖΣΕΙΛΛΟΝ. *Zosimum* [Latine diceremus *Vitalem*.]

ΑΦΗΡΨΙΑΝ. ἀπὸ τῆς ἀφηρωζώ. inter heroes consecrарunt. Manes dicti Heroes, & Semidei. Ηρώων. Monumentum heroicum;

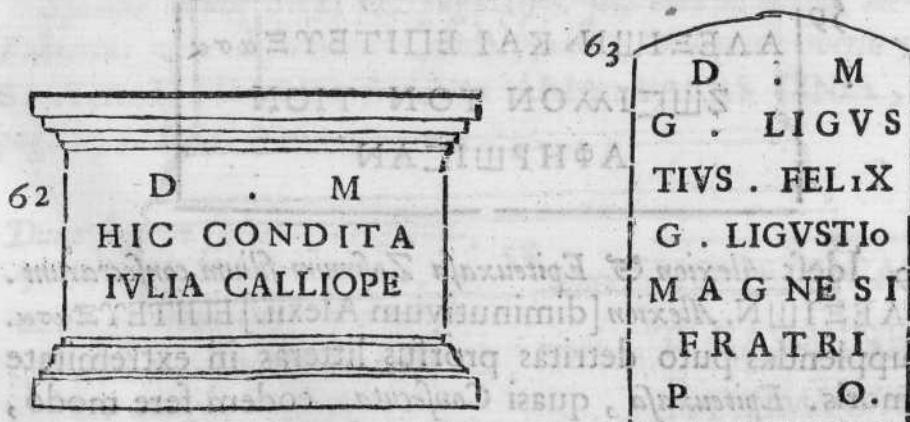
Sepulcrum viro alicui insigni dedicatum. ἀφηρώσω, tamquam ἀφηρώσω, heroem facio, ut ἀπαγατίσω, immortalem facio. ἀποθέω. Deum facio; unde ἀποθέωσις in Nummis CONSECRATIO.

60	D . M	61	C. CANINI ^{us}
C. TVRRANIUS ALEXSANDER		C. L. ONESIM ^{us}	
FILIO DVLCISSIMO FECIT		LVCCEIA . C	I.
Q. V. A. VII. M. III. D. VIII.		SYNORIS	

60. ALEXANDER. ut in quibusdam Inscript. VIXSIT.
τὸ S, ταρέλκε. *Integralm in Hortis olim legeram cum sequenti.*

SYNORIS. Συνωρίς. biga. Eruditus quidam, quum
quodam Sancto Patre, qui Orationem de laudibus duorum
Sanctorum haberet, legisset ὡς ἁγία συνωρίς. o sancta biga.
o sanctum par; existimaverat, Sanctam illam esse huiusmodi
nomine appellatam *Synorida*, quem errorem postea correxit.

Fabrettus integralm affert pag. 628. 241. SINORIS, pro SY-
NORIS, ut habet marmor, descripsit; & adiuncta alia Inscriptio-
ne, unam fecit ex duabus.

62. CALLIOPE. Musarum maxima. Horat. lib. 3. Ode 4.
*Descende Cœlo, & dic, age, tibia,
Regina longum Calliope melos.
Καλλιόπη. pulchri aspectus, vel pulchrae vocis.*

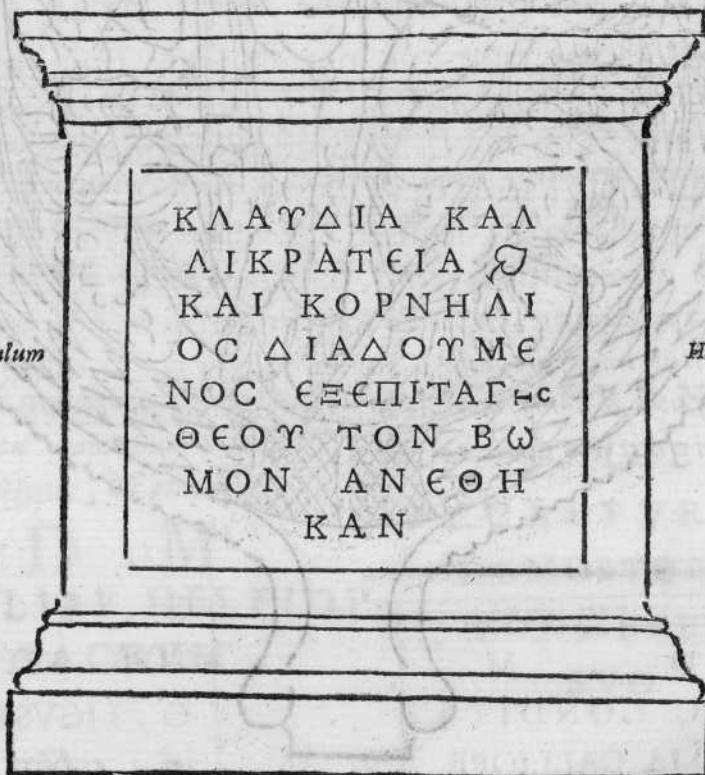
63.

63. MAGNESI. In plurimis lapidibus, quum quadratus lineae terminalis iniquo spatio excludebatur, vel minimam literam adhibebat, vel mancam exhibebat vocem, ut hic MAGNESI, pro MAGNESIO. In Pandectis Florentinis passim hoc videre est, ut monogramma, e. causa, N pro NT, &c.

P O. forte PientissimO: nisi quadratarius O, pro C, posuerit; cum forte siglae debuerint esse P C. idest Poni Curavit.

Grut. pag. 849. 14. b. ex Scardeonio Tatavii existentem tradit.

64

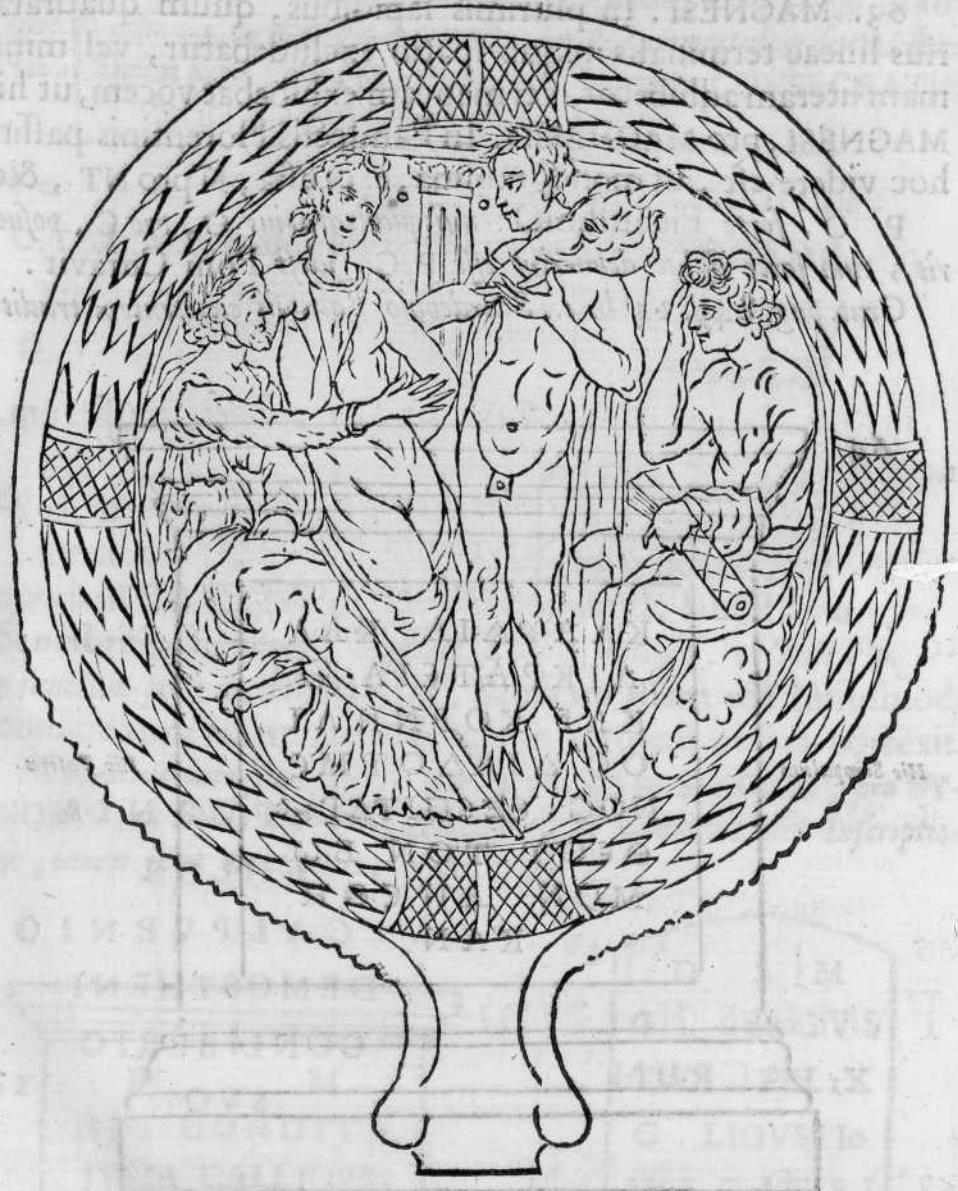

Idest: Claudia Callicratea, & Cornelius Diadumenus ex iusu Dei Aram dedicarunt.

64. ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΙΑ. proprio quae primas tenet in pulchritudine.

ΕΞΕΠΙΤΑΓΗΣ. idest ΕΞΕΠΙΤΑΓΜΑΤΟΣ. ex iusu. In Ara marmorea Medicea cum Graeca Inscriptione, superius relata pag. 3. ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑ legitur.

Nonnullis viciatam mendis vulgarit Reinesius Cl. I. pag. 199.
Inscript. 196.

*In hac aenea patera huiusc moduli Meleager visitur lauro corona-
natus , cum capite aprugno , velut suae venationis insigni . Visitur
etiam quaedam lamina quadrata verenda obtegens , & calceamenta
videntur venatoria . Adstat Latonia*

*Montium Virgo , Nemorumque Custos .
sedent ad latera duae figurae , senilis una , laureata , cum virga , quae
forsitan fatidicum quemdam repraesentat , veste talari , dexteram-
protendens oratorium in morem iuvenilis altera , manu sinistra aper-
tam pharetram ferens , dextera ad aurem apposita , quasi audiendi gestu .*

65

CLAUDIA
LYDE

IRENA
MARCELLAE
SARCINATRIX

65. LYDE. Λυδη. è Lydia. Horatius Lib. I. Od. 8.

Lydia dic per omnes

*Te Deos oro, Sybarin cur properes amando
Perdere?*

IRENA. Irene. Εἰρήνη. Pax. ut Spes, Fides, mulierum nomina.

SARCINATRIX. αἱ σαρκιένδοι ἀκεστρία, quasi quae ruptis, & discutis medetur. Lucilius Satyrarum Lib. xxviii.

*Sarcinatorem esse summum, suere centonem optime,
trochaicus octonarius. Plautus in Aulul. Act. 3. Sc. 5.*

Petunt Fullones, Sarcinatores petunt.

*In Basi marmorea pereleganter
ornata capitibus bubulis
cittatis, & encarpo.*

67 CALPVRNIA

CHLOE

L. CALPVRNIO

DEMOSTHENI
CONLIBERTO

SVO

66 D M
FAELIAE HELPIDI
SACRVM

68 D M
LVCIUS. BOLVMNIUS. SEBERVS
SE BIBO. COMPARABIT. QVI
BIXIT. ANNIS. XL.VIII. MENSIS
BVS. VIII. DIEBVS. XVII. FECIT
COIVX. BENEMERENTI CVM
FRATRE. TITO. FLABIO.
SOSANDRO. LIB. LIBE. POS. EORV.

69 D : M
IVLLO POLILICO
COITBERTO SVO
^{sic} CARISSTMO FE
CIT IVLIA HEL
PIS BENEME
RENTI

66. FAE LIAE. Q. Faelium Fregellatum recenset Grut. p. 240.
CHLOE χλών. Herba. Horatius

Vitas binnuleo me similis Chloe.

67. DEMOSTHENI. Δημοσθενεῖ. Totenti apud populum viro.

68. BOLVMNIVS. SEBERVS. B pro V, ♂ sic in tota Inscriptione. Quandoque etiam V pro B, ponitur in vetustis lapidisbus, ut VENEMERENTI. INCOMPARAVILI, &c.

70

D I S . M

ZETHO. CORINTHVS

TATA. EIVS. ET NICE.

MAMMA . F.

V. A I. D. XVI.

71

D . M

L. DOMITIO . FELICI

FECERVNT. L. DOMITIVS

SVCESSVS. L. DOMITIVS

PRIMITIVOS . PATRONO

BENEMERENTI. FECERVNT

70. TATA. EIVS, idest Pater. MAMMA, idest Mater. Martial. Lib. i. Epigr. 101.

Mamas, atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum

Dici, ♂ mammarum maxima mamma potest.

Vide doctissimi Raderi Commentarium in Martialis Epigramm. Gruterus banc Inscriptionem ponit pag. 663. 8.

71. PRIMITIVOS. Graeco more, & antiquo Latinorum, i. PRIMITIVVS. Plautus *Servos*, pro *Servus*.

*In Ara rotunda marmorea ornatae In Ara rotunda marmorea coronatae
capitibus arietinis, ♂ encarpo encarpo cum capite bubulo
cum vittis. in medio, ♂ vittis.*

72 DOMINI. METVEN

I O M. L I T

SACR.

73 IVL. PR. SA

72. I O M. i. Iovis Optimi Maximi.

Reinesius Cl. I. pag. 65. Inscript. 27. attulit.

In Basi marmorea rotunda.

74

EX. IVSSV I O M D
 L. TETTIVS HERMES
 CVM COLVGESVA ET FILIS
 ET. OMNIBVS SVIS
 CANTHARVM CVM
 VASE SVA POSVERVN

In latere eiusdem Basis.

S V B
 SCRIBA
 FONTEIO
 EV TYCHO

In alia simili.

75

INVICTAE
 CAELESTI.
 AVR. ONESI
 MVS. D. D.

76

D M
 ONOMASTAE
 VIXIT. ANN. VII
 M. VIII. DIEBVS
 VIII. FE. TROP
 HIMVS. PA. FILIAE
 CARISSIMAE.
 ET MATRES.
 OSSVA. IBI
 CONDITA. S.

74. EX. IVSSV I O M D. idest *Iovis Optimi Maximi*
dedicatum.

CANTHARVM. Κανθάρον. *Bacchi Vas.*

CVM VASE. idest *cum Base*. scil. Basi supposita Cantharo.

O

SVB

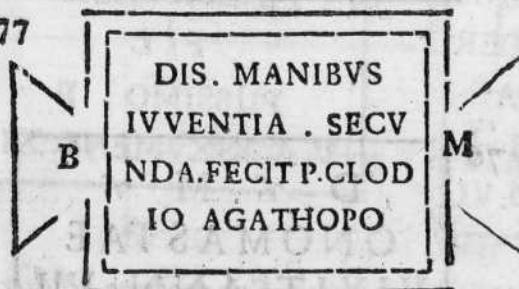
106 INSCRIPTIONES

SVB SCRIBA. επί γραφέως. Gruterus protulit pag. 16. Inscr. 12. Olim integrum videram hanc basin, sed ut integra legeretur eius Inscriptio, in duas partes secta, male locata postea est in diverso pariete ea epigraphe, quae est in latere.

75. INVICTAE CAELESTI. τῇ Οὐρανίᾳ Αφροδίτῃ. de qua Plato in Convivio. E Baronii Annalibus exhibet Gruterus pag. 59. Inscr. 4. In superioribus Inscriptionibus pag. 21. CAELESTI AVGVSTAE.

76. MATRES. idest MATRIS. Leparenses, pro Liparenses, legimus apud Festum. Fab. Quintilianus lib. 1. Propter cognationem, inquit, E & I literarum, non dubitaverunt antiqui Herri, & Here dicere, & Mane, Mani. Hinc in plurimis Augusti Numismatis epigraphe eiusmodi est: Ob civis servatos.

77

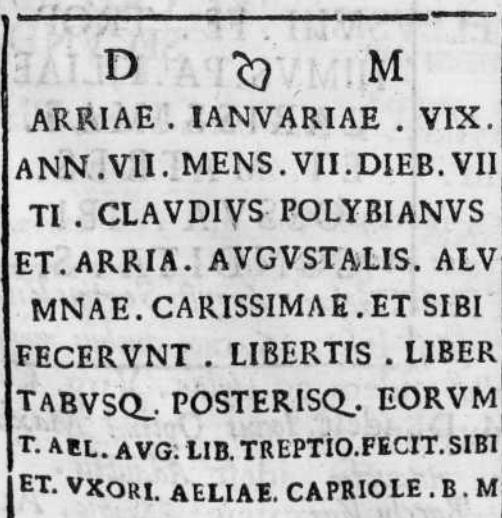
M

78

79 LVCRETIA. C. L
FAVSTA

80

81

78.

78. AGABINIVS. *Aulus Gabinius*. in vetusto Cod. ms. Mediceo a claudius, idest Appius Claudius. Αὐλούπιος. i. Apollinaris.

80. POLYBIANVS. a Polybio deductum. Πολύβιος. multae vitae, vel multi vicius. copiosus. opulentus.

TREPTIO. ἀπὸ τοῦ θρεπτοῦ. parvus alumnus. Gruterus mendose vulgavit pag. 605. Inscr. 2. his in locis: MENS. VIII. DIEB. VIII. Tabula habet MENS. VII. DIEB. VII. CARISSIMAE. ET SIBI. τὸ SIBI omisit. FECIT ET SIBI. Tab. FECIT. SIBI. τὸ ET παρέλκει.

82	D . M
DECIA MATER. ET	
TROPHIMVS. THEAGENIS	
CAES. AVG. SER. VIC. FECER	
AEMILIAE. SECVNDAE	
CONIVGI. B . M.	
VIX. A. XXVII. M. III. D. VI.	

83	D M
T. FL. HYLLO	
FL EPAVXESIS	
FIL	
PIISSIMO. F	
V. A. XIX. MENS. XI	

84 L. AFRANIVS. L. L. BVCCIO
EPIDIA . C. L. ELEVSIS.

Sub protome Mulieris.

85 CAECILIA
SECVNDA

82. THEAGENIS. Θεάγενος. a Dea nati. Hom. Iliad. α'
Agamemnon ad Achillem.

Θεά δέ σε γείνατο μήτηρ.

Dea te genuit mater.

CAES. AVG. SER. VIC. idest Caesaris Augusti Servus Vicarius.

Rein. habet Cl. IX. pag. 567. Inscr. 46. cum duobus mendis.

83. HYLLO. Ὑλλω, Hyllus, idem ac Hylas. Virg. Cui non
dictus Hylas? forte diminutivum τοῦ Ὑλλα.

EPAVXESIS. ἐπαυξησις. Adauctio. idest Adaucta.

84. EPIDIA. Elpidia. ελπίδια. ELEVSIS. ἐλευσις. Atticae
locus, unde Ceres Eleusinia ob mysteria sua celebris.

ΘΕΟΙΣ ΤΥΧΗ 1 . . . ΚΡΟΠΙΔΟΣ ΑΘΗΝΙΑΝ . ΜΕΛ ΙΟΤΟΣ ΕΡΜΟΛΑΟ ΦΙΛΟΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΟΥ . . . ΟΤΡΙΔΗΣ) ΜΕΛ ΙΔΑΝΙΟΣ) ΜΕΛ ΙΩΝ . ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΟΥ ερυζιμακος πτοετ . . . ΩΝΤΙΔΟΣ	ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΙΛΙΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΕ . . . ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ ΟΤΙ ΣΕΒΟΤΑΛΙ . . . ΟΤΠΡΩ ΙΣΛΟΗΝΑΣΙ . . . ΑΗΙ . . . ΑΣ . . . ΗΤΗΣΕΑ . . . Β ΤΙΑ . . . ΕΝΟΚ . . . ΓΡΑΥΕΝ . . . ΤΕΤΠΑ ΦΙ . . . ΟΛΙΣ . . . Ν . . . Σ . . . Ν ΟΣΜ . . . Η . ΠΙ . . . ΙΟΘΕΝΗΠ , ΣΠΑΛ . . . Ν Σ . . . ΠΛΑ . . . Ν Ο . . . ΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΦΕΙΔ . . .	ΕΡΕΧΘΕΙΔΟΣ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ) ΣΤΥΡΙΔΗΣ ΘΕΜΙΣΩΝ) . ΚΗΦΕΙΣΗ ΦΤΙΠΟΡΟΣ) ΠΗΡΓΑΣΗΘ ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΔΙΟΝΤΣΙΟΥ ΤΓΕΙΝΟΣ ΓΛΑΥΚΟΥ . ΑΙΓΕΙΔΟΣ . ΑΡΤΕΜΩΝ) ΓΑΡΓΗΤ . . . ΕΡΩΣ ΣΜΑΡΑΓΔΟΤ , Α ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ) ΕΣΤΙΑ ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ) ΕΡΜΕΡΟΣ ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΟΣ εΣΚΛΗΠΙΔΗΣ) ΠΑ . . ΛΕΟΝΤΙΔΟΣ . βαλλιμαχος φειδ . . .	θεάνος . . . ΑΜ . . . εισιοτ . . . ΑΔ . . . ΑΛΛ
ΙΟΣ ΑΡΤΕΜΑΝΟΣ Π 10 . . . ος) ΚΟΠΡΙΟΣ . . . ος ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ . . . Σ ιΡΑΚΑΛΕΩΝΟΣ . . . Σ . . . ΙΑ αγαθωνος . . . Α θεάνος . . . ΑΜ . . . εισιοτ . . . ΑΔ . . .	ΙΟΣ ΑΡΤΕΜΑΝΟΣ Π ος) ΚΟΠΡΙΟΣ ος ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ Σ ιΡΑΚΑΛΕΩΝΟΣ Σ . . . ΙΑ αγαθωνος . . . Α θεάνος . . . ΑΜ . . . εισιοτ . . . ΑΔ . . .	ΕΣΤΙΑ ΕΡΜΕΡΟΣ ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΟΣ εΣΚΛΗΠΙΔΗΣ) ΠΑ . . ΛΕΟΝΤΙΔΟΣ . βαλλιμαχος φειδ . . .	ΕΣΤΙΑ ΕΡΜΕΡΟΣ ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΟΣ εΣΚΛΗΠΙΔΗΣ) ΠΑ . . ΛΕΟΝΤΙΔΟΣ . βαλλιμαχος φειδ . . .
ΜΗΤΡ 15 . . . μαραθωνιος ΑΛΛ			

Interpretatio Graecae Inscriptionis.

In prima Columna.

- Vers.
 1. *cropidos* .
 Athenio Mel
 otos Hermolai
 philus Dioscoridis
 5. *urides Mel*
 idonius Mel
 ion Anthesterio [mense]
 simachus [f. Erysimachus] Titosy
 ontidos.
 10. *ius Artemonis P*
 ius) Coprius
 us .
 us Marathonius
 s Heracleonis
 15. *atbonis (f. Agathonis) a ..*
 thonis am
 sisiae al
 alo

In secunda Columna.

Duis Fortunae

- *Imperatoris Caesaris*
 AElii Hadrani Antonini
Imperii anno vicesimo septimo
 scripsit unde ..

Fragmenti huius Graecae Inscriptionis, litteris hodie vetustate
 valde detritis, ac labefactatis, praesertim in secunda columnā, pau-
 cos versus, & quidem duobus cum mendis, vulgavit, seu potius in-
 dicavit doctissimus Montfauconius pag. 361. Diarii Italici.

Videntur AElio Hadriano summi honores decreti ab Atheniensium

Re-

110 INSCRIPTIONES

Republica. Notanda mentio Anthesterionis mensis Atheniensium, nec non quatuor eorumdem Tribuum nomina.

Col. 1. Versu 7. ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΟΥ, id est Αὐγεστηρίων. Mense Anthesterione.

Col. 2. Versu 1. ΘΕΟΙΣ ΤΤΧΗ. Vestigium τῆς Σ., apparet; non ut videbatur: ΑΓΑΘΗΙ ΤΤΧΗΙ. usitata in Graecorum Decretis formula. Vide Gruterum pag. 400. 8. 401. 1. 405. 1.

V 4. ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ anno vicesimo septimo. Heic Montfauconius cavendum monet, haec de imperii annis non dici; non enim tandem imperavit Antoninus Pius: sed ex sequentibus iam amotis ea lucem accipere.

Col. 3. Versu 3. ΚΗΦΕΙΣΗ... lege Κηφεισθεν. Montfauconius habet ΚΗΦΕΙΣΗ. sed male.

Versu 4. ΠΗΡΓΑΣΗΟ... l. Πηργάσην.

Versu 8. ΓΑΡΓΗΤ... l. Γαργήτος. [Senex Gargetius Episcopus.]

87

D M
IRENES
LANIPENDAE
V. A XXVII
OLYMPVS
CONTUBERNALI
BENEMERENTI
FECIT

88

D . M
AEGYPTO SERVO
BARBARI AVG LIB
A CODICILLIS
EVTYCHVS PECVLI
ARIS SYMMACHVS
FRATRES PIENTISSIMI

87. IRENES LANIPENDAE. eius, quae lanam pendit. OLYMPVS. Huius nominis fuit magni nominis tibicen.

Reinesius edidit Cl. XI. pag. 622. Inscr. 38. cum his mendis: V. A. XXXIII. OLYPVS. & duas stellas de suo posuit in marmore. Sponius item Sect. VI. pag. 222. habet V. A. XXVIII. Fabbretti pag. 214. Inscr. 543. profert ex Reinesio.

88.

ANTIQ. FLORENTIAE. III

88. AEGYPTO. Hic AEgyptus, cui sepulcralis titulus inscribitur, Servus erat Barbari Augusti Liberti a Codicillis. Sponii malam interpretationem animadvertisit Fabrettus pag. 249. Inscr. 28. qui ex eo inemendatam protulit. Codicillorum usum antiquissimum fuisse ostendit Paulus Manutius in Comment. in M. Tullii Ciceronis Epist. 26. tom. 2. ad Famil. in quo etiam Codicillos, sic ait dictos a Caudicibus, idest arborum libris: plures enim ligneae tabellae glutino iungebantur, item ut iunguntur hodie nostrates libri; sed ante quam in arborum libris, & palmarum in foliis esset scriptum, ut Plinius auctor est lib. 13. cap. 11. & 13. Quae vero differentia inter codicillos, & epistolas reperiatur, Seneca epist. 56. innuit ad hunc modum: Video te, mi Lucili, cum maxime audio, adeo tecum sum, ut dubitem, an incipiam non epistolulas, sed codicillos tibi inscribere. Ex quibus colligunt omnes, praecepit Lipsius in sua Institut. Epistolica codicillos inter praesentes (nos Viglietti diceremus) epistolulas inter absentes intercedere. Erat & epistola brevior codicillis, ideo dicit Seneca epist. 45. Epistola non debet sinistram legentis manum implere.

PECVLIARIS. Servi, sic Peculiares dicti ad distinctionem Publicorum.

SYMMACHVS. Σύμμαχος. Socius. Adiutor.

89	D . M	90	D M
	M. ANNIO		ONESIMVS SPER
	PRISCIANO		ATO FILIO SVO

V. A. XL. M. V. D. XXVIII		Q. VIXIT. ANIS. III	^{fsc}
M. ANNIVS		MENS. VIII	
THREPTVS		DIEB XIII	
FILIO CARISSIMO		BENEMERENTI	
FECIT		FECIT	

91	D . M	92	D M
	PHILADELPHVS		IVLIAE
	CAESARIS		APHRODITE
	MONTANAE		HERES. FECIT
	CAESARIS		IN. F. P. II. IN. AG. P. VII

112 INSCRIPTIONES

91. PHILADELPHVS. *Fabrettus habet pag. 40. Inscr. 210.*
 92. APHRODITE. Αφροδίτη. *Veneri.*

93

ARA. POSITA. AS STANTE SACERDOTE SE::

CREVSINA. SECVNDO. VT. VOVERANT. MA

XIMVS. ET. MAXIMINVS. FILI. IMP. COMM

ODO. AVG. PIO. FELICE. III. ET. VICTORINO. II. COS

SOLI . INBICTO . MITRE
 M. VLP. MAXIMVS. PRAE
 POSITVS. TABELLARI
 ORVM. ARAM. CVM.
 SVIS. ORNAMENTIS.
 ET. BELA. DOMINI.
 INSICNIA. HABENTES.
 . N. IIII.
 VT. VOVERAT. D. D.

93. *Votiva haec Ara marmorea, Soli Invicto Mithrae dicata, altitudinis tres circiter pedes, latitudinis vero duos habet.*

De Sole Deo invicto Mithra, quamvis doctrina, & eruditione plures clarissimi Viri multa scitu digna dixerint, tamen hic paucis notandum est, Solem non tantum a Persis Mithrae nomine cultum, ut memoriae prodit Strabo lib. 15. Q. Curt. l. 3. Iust. l. 1. c. 10.

& He-

¶ Hesychius in voce Mithres; sed etiam a Babyloniiis, ut Nonnus Dionysiacorum libro XL. testatur, qui de Sole sic loquitur:

Ἐπί χρόνος, ἐπί Φαέθοντος, τολμώνυμος, ἀπει Μίθρης

Ηέλιος Βαβύλωνος, ἐν Ελλάδι Δελφὸς Απόλλων.

hoc est, ut interpretatur doctissimus noster Tullius, Benedictus Averanius Dissertat. LXXI. in Antholog. n. 8.

Si Tempus, Phaethon, si multi nominis es tu,

Si Mithres Sol Assyriis, Grajs & magnus Apollo

Delphicus, & certus responsa potentibus auctor.

A Babyloniiis, ab Assyriis, atque a Persis Mithrae cultus, ¶ sacra ad Romanos promanarunt. In antris, ac spelaeis colebatur leonino capite, taurō, quem cultro pungit, insistens; cui etiam serpens adiungebatur. Vide Statium lib. I. Thebaid. ¶ Claudianum in Stilicone. Mithriaca item Sacra in subterraneis locis peragebantur. Uberrime de his disserunt clarissimi, doctissimique Viri Reinesius Synagm. Inscript. Antiq. Cl. II. pag. 91. usque ad 97. Philippus a Turre Episcopus Adriensis in Monumentis Veteris Antii, ¶ Montfauconius in Diario Ital. pag. 198. ¶ c.

Plures Aras Soli Mithrae dicatas exhibet Gruteri Thesaurus pag. XXXIII. 8. 9. 10. 11. XXXIV. ¶ DLXXVII. I. MLXVI. 9. 10. Reinesius Cl. I. Inscr. 45. 46. 47. 48. ¶ 277. Sponius Sect. IV. pag. 4. Fabrettus pag. 367. Inscr. 127. 128. ¶ pag. 698. Inscr. 198.

ASSTANTE. Sic habet marmor, quod in medio huius lineaē modo valde detritas habet litteras; forte ADSTANTE. Operi, eretioni, ¶ dedicationi Ararum, praecerant Sacerdotes, tanquam sacrorum Mithriacorum antistites, ut observarvit in duabus similibus Aris Reinesius Cl. I. pag. 90.

IMP. COMMODO. ¶ c. idest A. U. C. 935. A. Chr. 183. quo hi Consules fuere; Vide Relandi Fastos Consulares. Sub Commodo imperio Solis Mithrae cultum admodum floruisse testatur haec Ara, ¶ alia apud Gruterum MLVI. 9. ¶ Lampridius in eius Vita.

SOLI INBICTO. idest INVICTO. V ¶ B frequenter occurrit in antiquis Monumentis mutua conversio. In aliis Inscriptionibus Sol Deus aeternus, diuinus, omnipotens, iuvans, sanctus, ¶ sanctissimus appellatur. Omnes Deos referri ad Solem luculenter probat Macrobius Saturnal. lib. I. cap. XVIII. ¶ XVIII.

114 INSCRIPTIONES

MITRAE. Marmorarii fabrile erratum absque adspiratione.
Mitbram μέγα φέσ. magnam lucem Darius appellat apud Plutar-
chum in Vita Alexandri Macedonis.

PRAEPOSITVS. TABELLARIORVM. Tabellarii, sic dicti a
Tabellis codicillorum, quod eas ultro citroque ferrent, ante chartae,
& membranarum usum, ut ait D. Hieronymus epist. 42. ad Nice-
am. De Tabellariis Publicanorum meminit Cicero epist. 7. lib. viii.
ad Famil. & de Tabellariis domesticis epist. 7. lib. 11.

BELA. idest VELA. Vela in Theatro cum omni ornatu
data a Cn. Plaetorio *vetus Inscriptio memorat apud Gruter. pag.*
1029. 2. Est apud Fabrettum pag. 79. Inscript. 93. Caelum cum
columnis, & velis, & aram odoribus repletam erga suo-
rum sanitatem dono dat, vel dedicat Constantius. *Iuvena-*
lis Satyr. VI.

Ornatas paulo ante fores, pendentia linquit
Vela domus, & adhuc virides in limine ramos.
Haec Vela, insignia Domorum, & Familiarum, vel alicuius Numi-
nis signa ostendisse putat doctrinae & generis claritate conspicuus Cel-
sus Cittadinus Senensis in Tractatu de Antiquitate Armorum, &
Insignium nobilium Familiarum; cuius apographum vidi in Biblio-
theca Stroziana Cod. MS. 774. in quo hanc nostram votivam Aram
laudat, & Romae inventam, apud quemdam Statuarium extitisse
testatur, prope locum [la Fontana di Trievi] nuncupatum. Flo-
rentiam in sui Musei ornamentum advehi voluit Nobilissimus Vir Ric-
cardus Ricciardius, Antiquitatum amator, & conquistor studiosissimus.

DOMINI. INSICNIA. Sic Marmor C, pro G, optimis etiam
Latinae Linguae seculis usurpatum. Sero enim τε G pronunciationem
veteres Romani agnoverunt. Ausonius Idyll. 12. ait:

Gammae vice functa prius C.
In Duilliana Columna Rostrata legere est LECIONES, pro Le-
giones, MACESTRATOS, pro Magistratos, PVCNANDO pro
pugnando. Terentianus Maurus:

G tamen sonabit illic quando Cneum enuntio,
Asperum, quia vox sonore leviorem interpolat,
Vel priores G Latini nondum ab apice finixerant;
Caius praenomen proinde C notatur, G sonat.

Sic

Sic *Amurca*, quae vetustè saepe per C scribitur,
Esse per G proferenda crediderunt plurimi;
Quando Αμοργη Graeca vox est Γ origo p[ro]aeferat.

Promiscue Caius & Gaius, Cneus & Gneus; Unde Cicero de Natura Deor. lib. 2. testatur: Mater autem a gerendis frugibus Ceres, tamquam Geres, casuque prima littera itidem immutata. Vide Cl. Sen. Bonarotum in Observ. ad Vasa vitr. pag. 120.

DOMINI. Sol dominus ἥλιος appellatur in hoc Marmore, quemadmodum & in alio apud Gruterum pag. 35. 4. D. D. idest Donat Dedicat. Grut. hanc vulgavit Aram p. 35. 1. sed non adeo accurate.

94	D . M
ATILIA. TV	
CHE. QVE. ET	
ATHENAIS	
IVLIVS. ATHE	
NODORVS PA	
TER	

95	D M
CAECILIAE ERITEVXIS	
L.CAECLIVS HERAMADION	
CONIVGI. DVL CISSIMAE	
ET BENEMERENTI	
FECIT	
ET. SIBI. ET. SVIS . P. Q. S	

96	D . M
APHRODISIAE	
APHRODISIVS	
PATER. FILIAE	
POSVIT	

94. ATILIA. TVCHE, idest TYCHE. *Fortuna*, sic EVTVCHVS pro EVTYCHVS.

QVE. ET ATHENAIS. ή Αθηναίες. *Minervia*.

Conuplicata nomina, quibus frequenter usi sunt antiqui, ex vett. Lapidib. cum Scaligero notaavit Fabrettus Inscr. Antiq. Cap. II. & III. pag. 100. & 145. Ita & in Act. Apost. Cap. 13. ver. 9. Saulus autem, qui & Paulus, &c. Vide Cl. Sen. Bonarotae Observ. ad Vitrea Vasa Coemeter. pag. 43.

ATHENODORVS. Αθηνόδωρος. *Minervae dono natus pater*.

95. CAECILIAE. ERITEVXIS. lege EPITEVXIS. h. e. Epiteuxeos. i. *Acquisitionis*. Pars huius Inscriptionis modo deest.

HERAMADION. f. HERMADION. q. *Mercuriolus*.

P. Q. S. *Posterisque suis*. pro eorum.

96. APHRODISIAE. Αφροδισία. *Veneriae*.

97

C. F

D	σ	M
C. VERGILIVS . MARTA NVS COLONVS. AGRI CAE LI. AENEI. ANVLENÆ CER TAE. COLONAE. AGRI. SS. ANO RVM . XXII . COIVGI COIVGALI CASTAE CARAE . BONE . PIAE FIDELI . DVLCI CARE. AMAN TISSIMAE . DESIDERANTISSIME		
SODALICIARIA CONSILI BONI B. M.		

sic

sic

97. C. VERGILIVS. *Eiusdem nominis Militem Pompeianum memorat Thapsi Praefectum Hirt. Pansa de Bello Afric. Βργιλίος.* (ni fallor) in disticho Gr. in laudem Claudiani. VERGILIVM, non VIRGILIVM ex vetustis monumentis scribendum putant doctissimus Politianus Mischl. & Aldus Manut. in Orth.

MARTANVS. f. quasi *Martialis*. $\alpha\beta\pi\epsilon\omega\varsigma$.

BONE. idest BONAE. Frequenter E positum in antiquis Inscriptionibus pro AE notat Scaliger in Indice eorum, quae ad Grammaticam pertinent Cap. XIX. & Reinesius similiter; quemadmodum saepe AE positum pro E; ut aeorum pro eorum. Ita & in MSS. optimae notae, tum Latinis, tum Graecis, ε, pro α, & contra.

Cum duobus mendis apud Grut. pag. 602. 5.

In doméstico Sacello.

98 IANVARIO BENI
MERENTI QVI VIXIT
ANNOS II ET M VIII
D VIII σ

In Gemma caelata in Museo.

99 TV MEA
VENVS

In Gemma caelata.

100 POSTVMIANI GALLA VIVATIS
ADEODATE ANASTASIA

101 D CLODIAE IAE . QVA XX. FEC. L. FVSCIN S. LIGV	In Lucerna fictili ornata simpulo & lituo.	104 FAPHETI PRIMICENIA FEC. ET. SIBI RTABVSQ. ORVM CIO SEVER A. XXX
102 FLOREN	In manubrio Paterae, ornato canino capite, & his figlis	
103 P. V. D O. S. R. M. S. VOT . PVN		

In Diptycho eburneo, in quo Victoria sedens super aquila clypeum rotundum tenens, in quo icon Consulis clamyde induit, circa quem hae litterae.

105 BONO REIPUBLICE ET ITERVM
ET INL EX COM DOM PAT CONS ORD

105. *Idest Et inlustris ex Comite Domesticorum Patri- cius Consul Ordinarius. Vide Cl. Philippi Senatoris Bonar- tae Observation. in Vasa Vitrea Coemeter. pag. 255. qui ectypa exhibuit, & illustravit.*

In Lucerna aenea ornata aquila, & parvulo Leone; in postica capite mulieris, & in antica capite viri barbati, fascia, diademate insignito, & hac Hebraica Inscriptione.

106

106. *Idest. Quia mandatum Lucerna est, & lex lux. Lucerna domini spiraculum hominis, quae investigat omnia secreta ventris. Primus versus desumptus est ex cap. vi. vers. 23. se-*

secundus ex cap. xx. ver. 27. Proverbiorum divini Voluminis. Scul-
ptor aliquas litteras omisit.

In Diptycho eburneo, in quo S. Andreas ad dexteram, S. Petrus ad
sinistram stant super Basilica quadam, decem & octo columnis
suffulta, induiti pallio, & tunica, laeva manu volumen
tenentes, dextera medio digito inflexo Graeco more
benedicentes, capite nimbo, seu diademat ornato,
supra quos haec Inscriptio prominentibus
litteris.

107 ΟΣΑΥΤΑΔΕΛΦΟΙ ΜΥΣΤΟΛΕΚΤΑΙ ΤΩΝ ΑΝΓ

ΝΕΜΟΙΤΕ ΛΥΤΡΟΝ ΔΕΣΠΟΤΗ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΩ

Ο ΑΓΙΟΣ

Ο ΑΓΙΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ

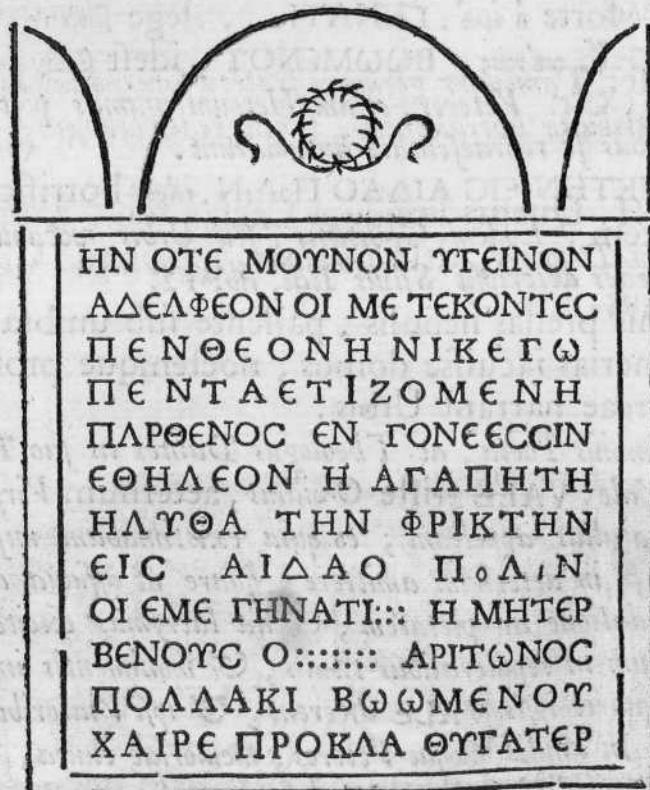
107. Id est: Tamquam germani fratres supernorum mysteriorum
enarratores, tribuite liberationem, (vel redemptionem) Despotae
Constantino.

ΔΕΣΠΟΤΗ. Quemadmodum Caesar filius Romani Im-
peratoris, ita Despotes, id est Dominus, appellatur Graeci Im-
peratoris filius.

INSCRIPTIONES ANTIQUAE FLORENTIAE IN URBANIS HORTIS MARCHIONIS CORSINII.

Huius Inscriptionis lectio sic ordinanda.

3. **HN** οτε μοῦνον Υγείνον αδέλφεον οἵ με τόκουτες
Γένθεον πνίκ' ἐγώ τενίατηζόμενη.

Παρ-

Παρθένος ἐν Σούεσιν ἔθίλεον ἦ ἀγαπητὴ
Ηλυθα τὸν Φρικτὸν εἰς αἰδάο τόλιν.
Οἱ ἐμὲ γηνατ... ἢ μήτερ γένους ο... αριτώνος
Πόλακτι θωμένου χαῖρε Πρόκλα θυγάτερ.

Cl. Antonius M. Salvinius his Latinis versibus reddidit.

Tempus erat, quando fratrem luxere Parentes
Hyginum solum. nunc ego virgo duos,
Ac tres nata annos florebam patribus alma;
Et veni horribilem Ditis ad usque domum.
Et quae me genuit mater genere itonis
Clamantis saepe: o filia Procla, Vale.

ΠΕΝΤΑΕΤΙΖΟΜΕΝΗ. idest τέτε ἐτη γωσα.
ΟΙ ΕΜΕ. forte οὐ μέ. ΓΗΝΑΤΙ. . . . lege βάνατο.
ΒΕΝΟΥΣ. f. γένους. ΒΩΩΜΕΝΟΥ, idest βωμένου.
ΗΛΥΘΑ, &c. Veteres, etiam Heroum animas post obitum Infernis Iudicibus se repraesentare autumarunt.

ΤΗΝ ΦΡΙΚΤΗΝ ΕΙC ΑΙΔΑΟ ΠοΛΙN. idest horrificam Plutonis Civitatem. Eodem Civitatis, seu Urbis vocabulo infernas animarum sedes descripsit Silius Ital. lib. 12.

Infernus pressas nebulis, pallente sub umbra
Cimmerias iacuisse domos, noctemque profundam
Tartareae narrant Urbis.

Ε noster summus Poeta, ac Theologus Dantes in suo Poemate.
XAIPĒ. Vale. VALE triste Ovidius, aeternum Virgilius, perpetuum Catillus appellant; eo quia existimabant miselli illi τὰς μακαρίτας, in aeternum amittere quare ut assidue defunctorum suorum recordatione ad pietatem, & ad lacrymas excitarentur huiusmodi verbum in sepulcralibus titulis, & monumentis inscribi volebant, ut Viatores ipsis VALE dicerent, & ipsi Viatoribus, & bene precarentur. In analis quoque Veteres, memoriae causa, VALE cum defuncti nomine insculperunt, & deferre consueverunt; quod observavi in corneola Regii Musei Medicei, quae haec refert

(XIONH
XAIPE)

ideft

(Chione
Vale)

Chiones famosae meretriculae meminit Martialis Lib. I. Epigr. 35.

ΠΡΟΚΛΑ. Procla, idest Procula; ut FELICLA per frequentem
aphaeresin, quam notat Fabrettus Inscr. Ant. Cap. III. pag. 215. 216.

3

HERCVLI
IVSSV. SILVANI.
DEI.
CN. SENTIVS. CARPV
FEC

2. Ideft M. (f. Manibus) *Lucius Flavius Cladus vixit annos LXXVII. horam unam. Vale Superis.*

ΚΛΑΔΟC. i. Ramus. tertium nomen Graecum, ut in Libertis fieri solet. CTH, idest ETH, annos. In lege quadam Graeca, in Pandectis Florent. editis a Taurellio, est CTOIMHN. verbum nihil. Emendandum ex archetypo ETOIMHN. promptam, paratam. Linea transversa subtilissima oculorum aciem effugerat; ideoque litera € speciem τς C praefert; quod in omnibus literis, quae lineis componuntur, sedulo animadverendum, cum in Lapidibus, tum in Manuscriptis.

XAIPE IN TOIC ANΩ. 1. εν τοις ανω. *Valete Superis homines, qui supra estis.*

3. IVSSV. SILVANI. DEI. In Graecis Inscriptionib. καλὰ κελεύσιν θεοῦ. Item κατὰ ωρόταγμα, Εξ ἐπιτάγης. in allatis supra Basibus: ex praecepto. ex iussu Dei.

Q

Her-

Hercules in hac, & in pluribus aliis votivis Tabulis Silvano sociatur. Vide Gruterum pag. I. 4. & XLII. 4. 5. 6. Apud Reinsum Cl. I. pag. 112. Inscr. 71. Omnia Deorum comes dicuntur: aiunt enim Deorum cultum mortalibus suassisse. Silvani nomen plures viri, & mulieres praferunt; sequentem Inscriptionem Fabii Silvani exhibeo.

4

D M
FAB⁷ SILVANVS
ZOSIMENI
NVTRICI. SV
AE FECIT

5

FELIX. PVBLICVS
PAL. FV RIANVS
AVGVR BARBIAE
CONIVGI. SVAE. POSVIT

4 ZOSIMENI. i. Zosimene. Ζωσιμένη. i. Vitali. NVTRICI. SVAE FECIT. reddidit illi τὰ τροφῆα τὰ θρεψίρια, nutriende mercedem. Nutricia inscripsit elegantissimum carmen de Poetis Angelus Politianus; quasi Poetarum alumnus, atque Musarum, iis mercedem, ac praemium laudum persolvens.

5. Hanc Inscriptionem duobus cvitiatam mendis dedit Gruterus pag. 303. 3. PAL. idest Palatina Tribu. De Augurum dignitate, & numero eruditissime Benedictus Averarius Dissert. XIX. in Livium. n. 14. 15. ubi sic ait: Initio tres tantum augures fuisse accepimus, ut singulis Tribubus singuli augures tribuerentur; postea vero, quamvis esset auctus numerus Tribuum, & triginta quinque Tribus censerentur, novem dumtaxat augures creari placuit usque ad Syllae tempora, qui quindecim creari voluit; qui numerus augurum semper postea mansit.

6 DIS MANIBVS
FLORAE

7 v IVLIA . C. L.
PRIMIGENIA

8

PRO SALVTE ET INCOLVMITA
TE DOMINI NOSTRI MARCI
AVRELI SEVERI ANTONINI PII
ET. IVLIAE. AVG. MATRI. AVG. N
ET CASTRORVM
CEREI I IO:::

8. PRO SALVTE ET INCOLVMITATE. ΥΠΕΡ ΚΩΤΗ-
PIAC ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗC in Inscriptione Graeca maiori Mu-
sei Medicei superius allata pag. 22.

CEREI I IO::: Literae videntur abrasae antiqua manu,
et marmorea Tabula in medio, et inferius fracta, quod in tribus
aliis similibus Musei Medicei supra notavimus factum. Forte CE-
RERI NOVAE. Oppianus initio Cynegetiων, Iuliam Seve-
ri, Venerem Assyriam, et non deficientem Lunam vocat. In prae-
laudata Graeca Inscriptione Musei Medicei Antoninus voca-
tur ΝΕΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΣ. *novus Bacchus.*

9

AVR. AVGG. LIB
EPICTETVS VALR CAPI
TOLINE Matri. DVLCI
SSIME. MVLIERI
ET INCONPARABI
LI QVAE VIX. ANN
LX BENEM. FECIT

10

D M
C. VALERIVS. C. L
NICIA
VALERIA. C. C. L
ITALIA
N. FR. P. XIV. IN. AGR. P. XI

9. AVR. AVGG. LIB. idest Aurelius Augustorum libertus.
EPICTETVS. επικτητος. Acquisitus. appellative.

Q 2

10.

10. ITALIA. ab Italia desumpto cognomine. Sic in Gruteri Thesauro pag. 657. 1. legitur ASIA INGENVA, & pag. 1034.
2. EVROPA NONIA.

11

D M
KALPVRNIA
EDISTE VIXIT
AN. XXV. MES
II. DIES. XVI
IVVENALIS
SIVILIANVS
EQ. SING. CON
IVGI. BENEM
ERENTI. FE. OLL

12

11. KALPVRNIA. An a κάλων, quod Graece sonat *Urna*? ideo cum K. ut originem referat; ut *Kalendae*, *Kalatis comitiis*? ἀπὸ τοῦ καλέω. EDISTE. HEDISTE. ἡδύστε. dulcissima, suavissima, MES. II. Meses. pro Menses; ut Cos. Consul; ita etiam perpetuo MES. notatum in Kalendario Veteri Romano.

FE. OLL. idest FECIT. OLLAM. etsi FECIT OLLARIA melius placet Fabretto Cap. I. pag. 20. Apud eumdem in quadam Inscript. n. 263. pag. 257. legimus OLLAM ET TITVLVM DATVM.

12. EQ. VET. LVD. MAG. idest: Eques Veteranus Ludi Magister. idest *Militaris*. in quo milites ad palum exercebantur. Vide Vegetium de Re militari. *Ludimagistrorum* quum nulla mentio habeatur in locupletissimis Indicibus Gruteriano, & Reinesiano, singularis evadit haec nostra Inscriptio.

Frag-

Fragmentum de Cohortibus VII. Vigilum.

13

M

C

	(INARE. PR. VIC. ET FIRMIO AMVNTIA		
) SVB. PR. ALPIO FIRMO 1 FR. RVFIO VERINO 1 FR		
) FVLVIO S. AIENTES. SERARIO. CLAVDIVS CNORIM		
5	EDILIS factVS A VEXILLATIONE. ET LV DOS EDIDIT DE		
	SA MATIS, ITEM SCENICI. CLVVIVS GLABER. ARCH		
*) ENIVS EVCARPV. ARC. VOLVSIVS INVENTVS. STVP. SVELLI		
) VNDINVS. STVP. LV CILIVS. MARCIANVS. ARC. VINDICIVS FEL		
) AVIVS SATVRNINVSCVR DATIBVS BAIANVS OPERA. FELICISS		
	COH I VIG	COH III VIG	AONI CRATERE
10	1 SEROTINI	1 CAES	1 MARCELLINI
	II HELIODOR	VINDICI FELIX	MINVCI SECUNDIAN
	GEMELLE FELICISSIM	1 PROVINCIALIS	1 IVLIANI
	LACCI MONTANI	IVLI DONATE	TVRI IANVARI
	1 QVADRATI	MESSI MESSIANI	STATILI SATYR
15	FVLVI SOCRATES. TES	1 DECEMBRIANA	1 VENATORIS
	1 IVVENTINI	AMETI FELIX	AEMILI FELIX
	CAECINA VALERIAN	SVELLI SECUNDIN	Coh VII VIG
	ARRVNTI VALERIAN	1 ASCLEPI	1 VICTORIS
	1 CORDVLONIS	IVLI FELIX	LICINI MAXIM
20	CLVVI GLABER ARC	DATIBE BAIANE	1 RESTVTI
	AETENI EVCARPE ARC	FLAVI SATVRNIN	VOLVSSI INVENTE
	1 ZENONIS	1 PEREGRINI	ITEM CLASSIS PRM
*	HELVI, IANVARI	CORNELIS OLVTOR	1 QVADRIERI FIDE
	COH. II. VIG	COH V VIG	NAEVIEVTVCIAN
	METRETIS	1 VERINI	sic 1 TRIERIS SPEI
25	ANNI IANVARI	STATILI SEVERE	FLAVI ANTIOCE
	VIBI CEL ER	RVFI	IVLI DOMNON
	FLAVI MAR CE	CLAVDIAN	LIBVRNA FIDEI
	1 CANDIDIA NI	VIG	AELI ALEXANDR
30	LVCILI MARCIANE	NI	
	IVLI MAXIME		
	COH III VIG		
	1 VICTORI		
35	DEDIC	ID	APR. AS
	ET	CoS	

13. Insigne hoc Inscriptionis Fragmentum ad Cohortes VII. Vigilum spectans, non brevi indigeret commentario; sunt enim in eo multa observatu digna; Praefecti Vigilum, Ludorum, & quidem Scenorum, Acroamatum, idest Cantionum, seu Recitationum mentio, & Scenicorum Artificum nomina; ea [ni fallor] occasione, quando Claudius Gnorimus AEdilis factus, a Vexillatione ad AEdilitatis dignitatem ascendit.

Confert etiam huic marmoreae Tabulae, ruditer tamen insculptae, singularitatem, & elegantiam Classis Traetoriae Misenatum, & Navium Quadrieres Fidei, Trieres Spei, & Liburnae Fidei nomenclatura. Nec praetereundum Consulum par, quos filuit Montfauconius; colligere eos possumus ex his paucis, quae supersunt, literis DE-DIC . . . ID . APR . AS . . . ET . . . CoS . idest dedicavit, seu, dedicatum, Idibus Aprilis ASPRO ET ASPRO Consulibus, ambo fratres, Caii praeomen habentes, e Gente Iulia. Consules fuerunt A. U. C. 965. & Chr. 212. Integra horum Consulum nomina suo tempore legerunt Clarissimi Viri Lucas Holstenius, ut comperi ex eius Schedis in Bibliotheca Stroziana, & Carolus Senator Strozzius, qui & ipse integriorem hanc Tab. summa diligentia descripsit.

Vigilum Cohortes septem, ut hic enumerantur, primum fuere; sed sequenti aevi auctae numero, & in plerisque Urbis partibus constitutae. In aliis etiam Urbibus extitisse, colligitur ex l. unic. de Offic. Praef. Vigilum. Augustus, Suetonio teste, restinguendis incendiis, agendisque nocturnis Vigiliis constituit.

Versu INARE. PR. VIC. id. APOLLINARE Praefecto Viculum. idest Vigilum.

Ver. 3. CLAVDIVS CNORIM. i. GNORIMVS. γνώριμος. Notus. Sic Gnaeus, & Gnaeus. Caius, & Gaius.

Ver. 5. CLVVIVS GLABER. ARCHI . . . Cum in hac Inscriptione mentio habeatur Ludorum, & Scenicorum Artificum, notam illam ARCHI . . . interpretandam puto, non ARCARIVM, sed ARCHIMIMVM. Gruterus Archimimum dedit pag. 1089. & Archimimam pag. 330. 4.

Col. I. Ver. 11. . . ILI HELIODOR. idest ACILI HELIODORE. ἡλιόδωρε. Solis donum. Solis munere natus.

Col. I. Ver. 15. FVLVI SOCRATES. TES. f. TESSERARIE a Tesseris militaribus, συθήμασιν.

Col.

Col. 3. V. 23.¹ QVADRIERI FIDE (ut patillo infra 1 TRIERIS SPEI) vox hybrida, partim Graeca, partim Latina. *tētrēpīns*, Graece. FIDES & SPES navium tutela.

Ver. 24. NAEVI EVTVChIAN. Notandum, figuram H alia h hoc modo exp̄ressam, ad minorem nostratem maxime accedere.

Ver. 25. TRIERIS SPEI. Trieri Spei. *τριπίπηντος*. triremis.

Ver. 26. FLAVI ANTIOCE, pro ANTIOCHE.

Ver. 27. IVLI DOMNION. *Δομνίου*, vocativum diminutivum τοῦ Δόμνου.

Ver. 28.¹ LIBVRNA FIDEI. Horatius Epodon Ode 1. ad Maecenatem.

Ibis Liburnis inter alta navium,

Amice, propugnacula.

a populis Liburnis, qui iuxta sinum Illyricum sunt. Vide Plinium lib. 3. cap. 22. Strabonem lib. 7. Male Zosimus in libris Historiae post Politianum inventis, qui videtur Liburnos etiam in Italia ponere. Virgilius AEn. lib. 1. v. 242.

*Antenor potuit, mediis elapsus Achicis,
Illyricos penetrare sinus, atque infima tutus
Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi.*

Cum hanc, & sequentem marmoream Tabulam, maiori qua possem diligentia exscriberem, & ter, quaterque cum meo apographo conferrem, observavi literam F nonnullis in locis quasi literam E representare, & I speciem referre τς L, & A Λ, & G C, quamvis lineae videri possint consumtae. E quoque quandoque veluti parvum Graecum Σ efformatum, & frequenter I veluti T. Montfauconius primus has Tabulas edidit in Diario Ital. pag. 383. & 384. sed valde mutilas, & inemendatas. Si quis hanc nostram cum allata ab eo conferre voluerit, decem in locis a marmoreae Tabulae fine variare cognoscet; quae menda heic subiucere optimum duxi.

Ver. 3. BLVVIVS. marmor habet CLVVIVS.

Ver. 6. SVE. IL... marm. b. SVELLI, qui inferius in hac Tabula nominatur in Cohorte III. Vigilum. Ver. 17. SVELLI SECVDIN. Quaedam nomina, quae in his primis octo Tabulae versibus vel manca, vel detruncata, ut iacent, exhibentur, ex eisdem, quae sequuntur, nominibus restaurari, & emendari possunt; ut ver. 6. ENI-

VS

VS EVCARPVS, emendandum AETENIVS EVCARPVS, vel potius, si idem sit cum eo, qui in alia simili sequenti Tabula nominatur, CELENIVS EVCARPVS. vel forte ATTENIVS. Eodem versu exhibetur SVELLI.. VNDINVS. legendum SVELLIVS SECUNDINVS. Versu 7. VINDICIVS FEL. leg. VINDICIVS FELIX. Versu 8. AVIVS SATVRNINVS. l. FLAVIVS SATVRNINVS.

Columna 1. ver. 16. 1 IVVENTINI. In hac Tabula interdum T habet inferiorem lineam valde oblongam, & praesertim hoc in loco, ut videatur potius sculptum a quadratario 1 IVVENEINI, quam 1 IVVENTINI.

Ver. 17. CAACINA. marmor habet CAECINA.

Ver. 19. 1 COLDVCONIS. marm. habet 1 CORDVLONIS.

Ver. 21. BENI EVCARPE ARC. marm. hab. AETENI EVCARPE ARC.

Ver. 22. XENONIS. marmor habet 1 ZENONIS. Post trigeminum tertium versum Montfauconius habet AVRELI EXXOT. In Schedis Lucae Holstenii, & Caroli Sen. Strozii legi AVRELI EXORATE. modo in eo, quod supereft, marmoris fragmento, mutila leguntur; quae prius non animadverteram.

Col. 2. Ver. 14. lege MESSI MESSIANE; ultimum E MESSIANE speciem potius I, quam E referre videtur.

Ver. 16. AMET FELIX, marm. b. AMETI FELIX.

Ver. 21. FLAV SATVRNIN, marm. b. FLAVI SATVRNIN.

Ver. 26. STATII SEVERE, marm. b. STATILI SEVERE.

Col. 3. Ver. 11. MINVCI SECUNDI. marm. habet MINVCI SECUNDIAN. Traetereo aliqua alia leviora menda; ut notam 1, quam multis in locis omisit. Ceterum totam hanc Tabulam in tres divisit partes; nec maius fragmentum cum tribus aliis minoribus, ut nos fecimus, coniunxit, & vulgarit, sed seorsim dedit pag. 385. quae minora fragmenta hoc ** signo indicavimus.

Tota haec marmorea Tabula est long. 11. ped. Rom. & unc. xi. lat. 1. ped. & unc. circiter XII.

14 Aliud Fragmentum ad Cohortes VII. Vigilum spectans.

E DEDIT OB DIR		
AGENTIBVS. COMMILTONIBVS CVM SVIS ACROAMATIBVS NOMINIBVS		
INFRA SCRIPTIS. CLVVI G LABER. ARC. DEMETRI AMMONI ARC. GRECVS		
VALERI HERACLIDA STVP. GRECVS. LVCILIUS MARCIANVS STVP. GRECVS AURELI		
ALEXANDER SCEN. GRECVS AVRELI SERENE SCEN. GRECVS VARENI FORTVNA		
TE SCENICVS GRECVS F / VIVS. IOVINVS SCRIPSIT		
COH. I. VIG.	7. VICTORIS	COH. VI. VIG.
.7. SEROTINI	.. ONI MAGIAN E	.7. APRI
SEPTENI PRISC E	SENTI IVCND E	CLAVDI CNORIM E
.7. SATVRNINI	AELI IANVAR I	.7. MINDIANI
AVR LI SEREN E	.7. PAVLI	AEMILI INPETRATE SC
HELV IANVAR I	AVRELI ALEXANDER	MINVCI SECUNDIANE
.7. TVRRONI S	.7. FELICIS	.7. IVLIANI
CLVVI GLABER	CAELI SATVRNIN E	FLAVI IOVIN E
TVR SERVANDE SEG.	COH. IIII. VIG.	.7. SEVERI
CELENI EVCARPE SC	.7. CAESI	BAEB ILVXVRI MVL
.7. CANDIDI	ARRVNTI FILVMEN E SC	AEMILI FELIX S
LAELI SABINIANE	IVL I DONAT E	COH. VII. VIG
ASINI INGENVE EXO	.7. PROVINCIALIS	.7. AVITI
.7. VICTORINI	IVL I DONAT E	LICINI MAXIM E
IAEG I VER E	.7. PEREGRINI	.7. VIBIANI
.7. EVSCEMI	SCRIBONI MARIAN E	ANTONI SECUND E
CORETI VERISSIME ARC.	CORNELI SOLVTO R	.7. LONGINI
COH. II. VIG.	.7. DECEMBRIS	VALERI HERACLIDA
.7. METRETIS	COSSIDENI IVSTIN E	
ANNI IANVARI. SC	VARENI FORTVNAT E	
FLAVI. REBVRRE	ANF I FELIX S	ITEM. EX. CL. PR MIS.
.7. MAXIMI	.7. IVLLI	.7. QVADRIERE FID
DOMITI OCTAVIANE	SALVI VALERIAN E	
.7. CANDIDIANI	.7. ASCLEPI	NEVI EVTYCHI
LVCILI MARCIAN E	DEMETRI AMMONI	.7. TRIERE SPE
COH. III. VIG	COH. V. VIG	FLAVI ANTIOCH
	.7. VALENTIS	IVLI DOMNI
		HORTENSII

14. Ver. 1. EDEDIT OB DII . . forte EDIDIT OB DEDICATIONEM.

Ver. 2. COMMILITONIBVS. συστρατιώταις. quia hic Cohortes Vigilum numerantur.

In eodem Versu CVM SVIS ACROAMATIBVS. ἀκροάματος. auditionibus Graeci sicut theamata, Spectacula, ita ACROAMATA dicunt omnia, quae audiuntur, recitantur scilicet, vel canuntur. Libros De Physico Auditu, Aristoteles appellavit ἀκροάματικούς, quia voce auctoris ad intelligendum eos indigebant, ut ipse testatur in Epistola ad Philippum Macedoniae Regem apud Plutarchum in Vita Alexandri.

Ver. 3. GRECVS. Γραῖκος. Unde Graius. extrito &, & dissoluta diphthongo. Hoc nomen Γραῖκοι reperitur apud Herodotum, quod Latinis usurpatum, a Pelasgis, seu Arcadiis olim acceptum. Ceterum Graeci apud Graecos Ἑλληνες dicuntur. Et Homerus eos nullo communi nomine appellat, sed nunc Danaos, nunc Achivos, &c.

Columna 1. Versu 22. EVSCEMI. pro EVSCHEMI.

Col. 2. Ver. 17. FILVMENE. Φιλέμενε. Amate.

Col. 3. Ver. 9. CNORIME. Γνώριμε. Note. Cognite.

Ver. 26. & 28. eiusdem Columnae. & QVADRIERE. & TRIERE. f. τετρίπεις. Quadriremes. τριπέις. Triremes.

Huius etiam Inscriptionis fragmentum, in quo literae subrubricatae visuntur, primus edidit Montfauconius in Diario Italico pag. 384. sed mutilum, & mancum a signo * usque ad aliud * & his cum mendis. Primi versus ne γρῳ quidem posuit.

Columna 1. versu 14. C. LABER. Marmorea Tabula habet CLVVI GLABER, qui supra, & infra nominatur.

Columna III. versu 9. CLAVDI GNORIME. Marm. Tab. CLAVDI CNORIME.

Ver. 16. eiusdem Col. BAETI LVXVRIMVL. Marm. Tab. BAEBI LVXVRI MVL. Holstenius excipit LVXVRIANE.

Ver. 25. eiusdem Col. ITEM EX CL. PRIMIS. Marm. Tab. ITEM. EX. CL. PR MIS. idest Ex Classe Praetoria Misnatum.

Ver. 27. Lucas Holstenius integre excipit NAEVI EVTYCHIA-
NE

NE & Versu 28. FLAVI ANTIOCHE. Haec Marmorea Tabula
longitud. colligit ped. Rom. I. & unc. XI. latit. II. circiter pedes.

15. LVCRETI. *Lucretii*. Ovidius Lib. I. Amor. Eleg. ult.
Carmina sublimis tum sunt peritura Lucreti,
Exitium terris cum dabit una dies.

Statius Lib. II. Silvar. Carm. 7.

Et docti furor arduus Lucreti.

Quare non licentiam poeticam suspicari liceat ; sed videre
fas est rem a communi usu loquendi acceptam velut in aliis
plurimis apud Poetas , quae licentiae loco falsò habentur .

Fabrettus vulgavit ex Sch. Barberinis pag. 265. Inscr. 98.

16. COH. VII. VIG. SIPONAR. idest Cohortis VII. Vi-
gilum Siponariorum. *Siponarii hanc forte appellationem sortiti a*
*verbo sipayre , i. spargere , quod antiquis in usu erat ; vel a Siphoni-
bus , tubis , seu fistulis fontium . Fabrett. hanc Inscript. cum lacuna*
protulit , quae nunc ad fidem lapidis impletur . pag. 265. Inscr. 102.

17 Fragmentum marmorei Laterculi longitudine duorum pedum

				FEST
			S	FLOREN
		TITIV	S	VALEN
		ARIV	S	GENIALI
		ARPIV	S	APRONIANV
		APPALIV	S	SALVIV
		ATILIV	S	PROCVLV
		TVRRANIV	S	PAVLLV
		CALPVN NIV	S	RVFV
		LARCIV	S	MAXIMV
			S	VENVSTV
		VERO	H	
		C VIBIV	S	VERV
		C VERATIV	S	SEVERV
		M TERENTIV	S	LE
		C AFINIV	S	CLEMEN
		C SATRIV	S	MAXIMV
		C PETRONIV	S	CERTV
		Q CIRCENV	S	CANDIDV
		I ALFIV	S	PRISCV
		C CASSIV	S	PRIMV
		COS	H III COS	
		S CREMON	IMP	PROCVLV
		S NVCCAM	L	DEXTE
		R AQVIL	T	PRIMV
		S QVIN	T	RESTITVTV
		X CAPVA	SP L	VINDE
		ARRET	FISCVR	RESTITVTV
		MEDIOL	SEX	
			A	MARCANIV
		LARIN	SEVERO	H II
		ENEV	TUBI	IVSTV
		f AESVL	FISC	LVCANV
		VTRI	I	FESTV
		AVI	BVC	VELO
		TIVI	M	SEVERV
		IN	SP P	FLORENTINV
		S	SP TI	RESTITVTV
		IMP	N	H III COS
		L MAGIV		STATVTV
		L VALERIV		RVFINV
		SEX PISONIV		SATVRNINV
		C POMPONIV		FIRMV
		C VARIV		FELI
		C SALLVSTIV		DEXTE
		C SATVRIV		SABINV

Romanor. & uncias. quatuor, latitud. duor. pedum & unc. octo.

C ME EXILV FVL:INI TOROPOP							
COS PISTORIS EMONA BONON LARINO VENVSIA VERONA FERENT TREBVL TRIDENT	A M P G L C C C C Q	AM PEDAN TAMPIV MARCV ANNIV IVLIV ANNAEV SALONIV	S S S S S	CELER PRISCV CRESCEN NEPO BASSV	S S S S A	20	
RVFI BENEVENT LIBARNA LIBARNA BLERA VARVARIA VOLSIN	IMP C C L M	COH. VI N SASSONIV LAILIV STABERIV LV CILIV	S S S S	7. SABINI III TAVRV ATRO PVDEN NAEVIANV	S X S S	PAT PAT TVD VER	25
COS SEVERO							
FLORENT EMONA ARRETIO CORTON MVTINA SAVARIA SAVARIA GRANI	EQ C SP MC SP T L L	TVLLIV GRAMPHICIV BLASSIV VARIV FARSEV RABVLEIV ASICIV DIDIENV	S S S S S S S S	TERTIV FIRMV SEVERV CLEMEN FIRMV PRISCV RESTITVTV SENEC	S S S S S S S A	EMO ATES CON ATE ARR AR SC SA	30
FELTRIS ROMA CAPVA VETVLO AMERIA RAVENN IRVENT	IMP C C Q C M	N SERVILIV TITVRIV HERMINIV POSTVMIV SEMproniv	S S S S S	COS 7 PRO VITALI VALEN MAGNV SECVNNDV HOMVNCI	S S S S O	BOI PAT FOR VER VER	35

17. Huius Laterculi fragmentum, ab utroque capite mutilum, insigne redditur sexaginta duorum Militum nominibus, & Patria, quae singulis assignatur, & nonnullis apponitur officium, quod hisce minoribus notis significatur SP. FISCVR. TVBI. BVC. EQ. idest SPECVLATOR. FISCI CVRATOR. TVBICEN. BVCCINATOR. EQVES. Inter hos recensetur L. GAVIVS IVSTVS FLORENTIA miles Florentinus, TVBICINIS officium gerens. Describuntur quatuor Centurionum nomina, idest RVFI. SABINI, Cohortis VI. GRANI & PRO... f. PROCVLI. Notatur etiam L. Septimii SEVERI Imperatoris Consulatus II. & III. Consulatus II. Severi in Fastis Consularibus Anonymi a Doctissimo Norisio editis ponitur anno U. C. 955. Chr. 202. III. vero A. U. C. 947. Chr. 194. In Fastis Consularibus Relandi Consulatus II. Severi ponitur A. U. C. 946. Chr. 194. III. vero A. U. C. 954. Chr. 202.

Illusterrimus, & Eruditissimus Carolus Caesar Co: Malvasia Bononiensis inter Marmora Felsinea primus [ni fallor] vulgavit Cap. VIII. pag. 245. occasione duorum militum Bononiensium, qui in hoc marmoreo laterculo recensentur; a Cl. Fabretto se accepisse testatur, & nuperrime Romae detectum. Fabrettus postea emendatum se dedisse affirmavit pag. 605. Inscriptione 48. Montfauconius denique cum mendis vulgavit pag. 386. Diarii Italici; praeterquamquod in quo coactus spatio, in quatuor secuit partes, & per verso ordine.

Haec Fabretti menda Lectori subiicere placet. Totum Columnae 1. & 7. fragmentum omisit.

Columna 2. versu 17. C. STRIVS. Marmor habet C. SATRIVS.

Ver. 19. Q. CERCENVS. Marmor habet Q. CIRCENIVS.

Ver. 26. L. BALVS. Marmor b. L. BAIVS.

Ver. 30. GAVIVS LVSIVS. Marm. b. GAVIVS IVSTVS.

Ver. 32. C..... Lacuna modo impletur C. LVSIVS.

Col. 3. Ver. 38. STALLIVS. Marm. STATVTVS.

Col. 4. Ver. 19. TARENT. Marmor habet FERENT.

Ver. 44. TRVENT. Sic Fabrettus, & Montfauconius, sed linea transversa tamen adeo est exigua, ut potius sculptum videatur IRVENT.

Col. 5. Ver. 25. C. SASSONIVS LAVRVS. Marm. b. C. SAS-
SONIVS TAVRVS.

Ver.

Ver. 26. C. LAEVIVS ATROX. Marm. habet C LAILIVS
ATROX. ut Aemilius, pro Aemilius.

Ver. 28. M. LVCIVS NALVIANVS. Marm. b. M LVCILIVS
NAEVIANVS.

Ver. 35. T. RABVLLIVS. Marm. b. T RABVLEIVS.

Ver. 36. L. ASSICIVS. Marm. b. L. ASICIVS.

Cetera, utpote leviora menda, lubens omitto; itemque ea omnia,
quae sinceram marmoris lectionem depravant apud Comitem Malva-
siam; qui tamen, quod Fabrettus non praestitit, integriorem produxit.
Apud Montfauconum vulgata legitur his cum mendis.

Columna I. Ver. 24. AQVILE. Marm. b. AQVIL.

Ver. 27. FISCV. Marm. b. FISCVR.

Ver. 31. VESVL. Marm. b. AESVL. idest FAESVLIS.

Columna 2. Ver. 7. ARPALIVS. Marm. b. APPALIVS.

Ver. 9. TVRANIVS. Marm. b. TVRRANIVS.

Ver. 14. C. VERANIVS. Marm. b. C VERATIVS.

Ver. 16. C. ATINIVS. Marm. b. C AFINIVS.

Ver. 32. C. IVSTVS FESTVS. Marm. b. C LVSI: FESTVS.

Col. 3. Ver. 1. FLO. Marmor habet FEST, idest FESTVS.

Col. 4. Ver. 10. IVLIANO. Marm. b. FVL:INI. f. FVLGINIO.

Ver. 13. PISTORIO. Marmor b. PISTORIS. i. PISTORIIS.

Col. 5. ver. 35. T. RABVLLIVS. Marm. hab. T RABVLEIVS.

Ver. 37. DEDIENVS. Marmor bab. DIDIENVS.

Col. 6. Ver. 18. CERT. Marm. b. CELER.

18

D . M
T. AVR. SCRIBONIO EQVIT
SING. AVG. NATIONE
BATAVS. TVRMA. AVR
SANCTINI. VIXIT. ANN
XXVIII

19

D . M
PAVLINVS < ABENTI
NVS. EQ. S. D. D. N. N
VIX. ANN. XXXVIII
B . M . F . C

136 INSCRIPTIONES

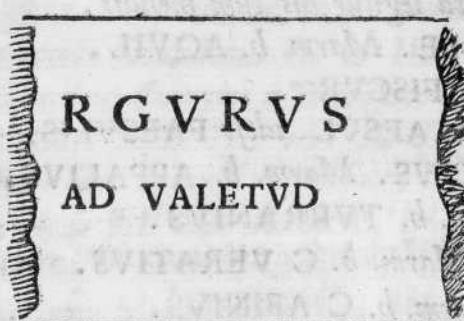
18. EQVIT SING. AVG. idest *Equiti Singulari Augusti*.
BATAVS, pro BATAVVS, & hoc pro BAVO.

TVRMA. Turma proprie est Equitum.

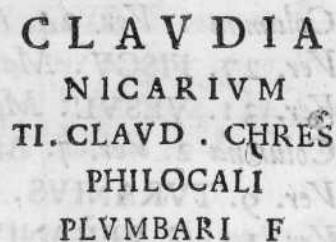
19. ABENTINVS. idest AVENTINVS. *desumpta forsitan de-*
nominatione a colle Aventino; quemadmodum a Capitolino, seu ab
Iove Capitolino, VALERIA CAPITOLINA in superiori Inscr. n. 9.

EQ. S. D. D. N. N. idest EQVES. SINGULARIS. *vel EQVO*
SING. DOMINORVM. NOSTRORVM.

20

21

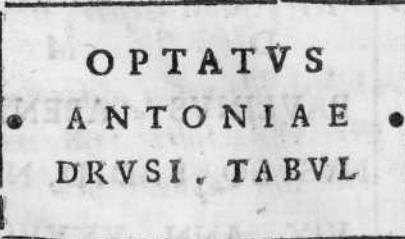
20

AD VALETVD. idest AD VALETVDINARIVM, *sive*
Publicum, sive Palatinum.

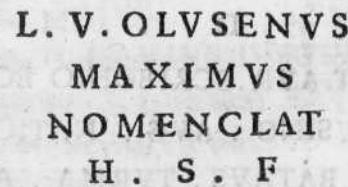
21. NICARIVM. Νικάριον. idest *Victoriola*. Sic Glycerium.
Dulcicula. α Γλυκέρα. *Dulcis*. & Νικάριον diminutivum ἀπὸ τῆς
Νίκης. Μελάνιον diminutivum a Μελαίνᾳ. *Nigra*.

PHILOCALI. *Elegantis*. Φιλοκάλου. PLVMBARI F, idest
Plumbarii Filia.

22

23

sive

23. NOMENCLAT. *Nomenclator*. servi officium. κλητωρ.
H. S. F. idest Hic situs fecit. nisi sit E; nam saepe ob exili-
tatem inferioris lineae E videtur F. tunc effet Hic situs est.

24.

24

O. GERMAN. L
AD LIBROS VIPSANIA •
GRANIVS HEDONE
felix

25

M. LIVIVS Favstvs
PISTOR

26

T. CLOELIO
NARCISSO LANARIO
DE VICO CAESERIS
MARCIA . PRISCA .
VXOR . FECIT .

27

ALEXANDER FELICIS. C. IVL
TI . CAESARI S. SCAPLIAN O DILIG
CASTOR CLITI C. CAESARIS. AVG TABVL
SER VIGARIUS :

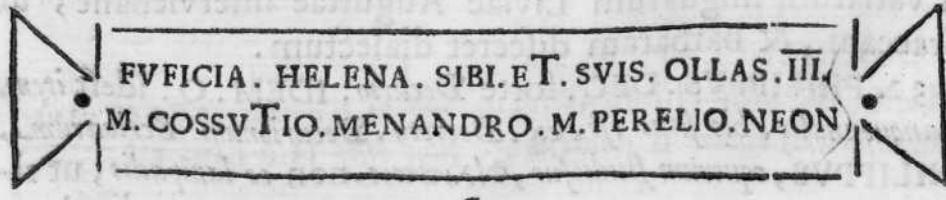
24. AD LIBROS . Ministerium indicat : ut A BIBLIOTHECIS. AB EPISTVLIS. A LIBELLIS. A CODICILLIS. A COMMENTARIIS . AD VESTEM . &c.

HEDONE . Ηδωνή . Edoni . populi Thraciae , o Hedoni , Baccha .

26. DE VICO. CAESERIS . Nos dicimus vulgo *Ceseri* , pro *Cesare* , & Montem prope Faefulas *Ceceri* , quasi *Ceseri* , id est Caesaris .

27. *Inscriptionem hanc utut iacet exhibeo . Reinesius aliter vulgavit , & cum aliquot mendis Cl. IX. pag. 588. Inscr. 106. male apud Guicciardinios extare asseruit . vide eius explicationem .*

28

S

29	MYRTILVS. AVG. L. DEDIT. PRIMAE. L. MEMORIS. CVB. CON.	30	TROILO LIVIAE ATTICVS C. IVLIVS. GNOMON EVHODIAE VIX. A. XXV.
31	CIMBER LIVIAE C.	32	M. LIVIVS. PHILIPPVS. DEC. • IDEM. Q. HIC. EX. D. D. SCR. PRIMA PHILIP

29. MYRTILVS. μύρτιλος . quasi parva myrtus . Myrtus arbor Veneri sacra .

MEMORIS. CVB. CON. idest Memoris Cubiculi Coniugis , vel Conservi , seu Contubernalis .

30. TROILO LIVIAE. i. Liviae Augustae Libertus. τρώιλος . quasi Troianulus . Virg. lib. 1. AEneid. v. 474.

Parte alia fugiens amissis Troilus armis ,

In felix puer , atque impar congressus Achilli :

Puer , ut nomen indicat infra in alia Inscriptione : TROILO PVER.

C. IVLIVS. GNOMON. Gnomon. Regula. γνώμων . a di-
gnoscendo. Sic Γνώμωνες dicti in equo dentes , quibus aetas di-
gnoscitur. Sic Gnomon horarius , ad cognoscendas horas
diei.

ATTICVS. ex Attica , in qua praestantior Graeciae florebat lingua . EVHODIAE. εὐόδιας . H inferitur , quia ὁδός denso spiritu effertur ; unde καθόδος , descensus , redditus . Evhodia fausti itineris mulier .

31. CIMBER LIVIAE. Κίμβης , e Cimbrica regione . Hi Ser-
vi variarum linguarum Liviae Augustae inserviebant ; ue-
Graecam , & barbaram disceret dialectum .

32. PHILIPPVS. DEC. forte Decurio . IDEM. Q. idest item.
Quinquennalis . hic situs est . ex . Decreto . Decurionum Scribarum .
PHILIPPVS , equorum studiosus , Φίλιππως . non os lampadis , ut ri-
dicule

dicule in Indice propriorum nominum Hebraicorum Bibli-
is praefixo legitur.

33 s LVCIVS ♂ SEPTIMIVS ♂
 ♂ AGATHOPVS ♂
 AVG ♂ LIB ♂ QVI ♂ BIXIT ♂
 ANNIS ♂ XX ♂ DIEBVS XIIII
 HORIS. III. SEPT. SYMPHOR
 ET. SEPT. IRENE. FILIO. D. B. M. F ♂

34 ♂ D ♂ M ♂
 M. AVR. EVNOMVS. AVG. LIB SE bIbO
 FECIT. SIBI. ET. CAIANETI COIVGI SVAE
 ET. HYACINTHO ET PHILOCYRIO ♂
 FRATRIBVS. ET LIBERTIS LIBERTAbVSQ.
 ♂ POSTERISQ. EORVM ♂

35 D . M
 AMICO, SER
 CAESARIS VER
 NAE, ET, ANTO
 NIAE, HEROI
 NI < CONIVGI
 SVO. BENE, ME
 RENTI, DE, SE ♂
 FECIT

36 D . M
 EPAGATHO. AVG
 LIB. ET. DIDIAE
 CAMPANAE CONIVGI
 FERONIVS CRISPINVS
 BEN. M. F. ET SIBI
 ET. SVIS

33. AGATHOPVS. ἀγαθόπος. *Vir bonis pedibus. bono pede.*
 FILIO. D. B. M. F. idest *Filio Dulcissimo Bene Merenti Fecerunt.*

34. EVNOMVS. ἐνόμος. *boni moris. bene moratus. SE*

140 INSCRIPTIONES

bibo. idest SE VIVO. Notanda figuratio τοῦ Β, quae usitatam minusculi b formam praefert.

PHILOCYRIO. Philocyrius, Domini amicus, Heri amicus; sic φιλοβασιλεὺς, & φιλαλέξανδρος, ab Alexandro distincti amici.

36. EPAGATHO. ἐπαγαθός. quasi ἐπί ἀγάθῳ. ob bonum.

37

Q	O	Ω
D	M	
VLPIAE		
AELIANAE. V.		
AN. XXII.		
CHRYSANTHVS		
CAES. N. SER		
CONIVGI. PIEN		
TISSIMAE. FEC		

38

D . M

AELIAE ARTEMIDORAE VIXIT
ANNIS. II. MENSIBVS. II. DIEB. XII
P.AELIUS.AVG.LIB.INACHVS.ET.AELIA
MAXIMILLA. PARENTES. FIL. DVL
FECERVNT

38

FORTVNATVS DI
TI. CAESARIS GERM
CHTONES
MAMAE. FORTVN

39

TI.CLAUDIVS.NER.L
CHRESIMVS
TI.CLAVDI.I
CHRESIMI

40

ERTIAE. PRIMA
CL.CAESAR.LANCHIAL
HORAEVS
ELEVTHERVS
DANT

37. CHRYSANTHVS. χρύσανθος. Flos auri, ut κάλχανθος,
flos aeris. CAES. N. SER. idest Caesaris Nostris Servus.

38. ARTEMIDORAE. Dono Diana. ἀρτεμιδώρᾳ. INACHVS.
ἰνάχος. Inachus antiquissimus Argivorum Rex.

MAXIMILLA. diminutivum a MAXIMA, ut Septimilla a
Septimia, &c.

38.

38. MAMAE FORTVN. f. MAMMAE FORTVNATAE.
μάμαη. *Aviae.*

40. DANT, vel OLLARIA, vel TITVLVM, vel ADITVM
ut in sequentibus, vel quidquid ad ius pertinet Sepulturae.

41

42

43

DAPHNVS. ET
CHRYSEIS
LACONIS. LIBERTI
FORTVNATO. SVO. V. A.VIII
BALNEO. MARTIS. PISCINA
PERIT

44

D , M
RVTILIAE, ARETE
DIADV MENVS, CON
IVGI, B, M, FECIT

41. AESCHIONIAE. ἀπὸ τοῦ Αἰχίονος. Αἰχίων. Turpio. EPICTESI. ἐπικτήσι. Appellativè *Acquisitioni*, idest *Acquistae*. C. AESCHIONIVS AMERIMNVS. ab hoc AEschionio, AEschonia uxor. AMERIMNVS. Αμέριππος. idem ac Latine, *Tranquillus, sine curis*. Anacreon: *O τὰν*

Οταν τις τὸν οἶνον,
Ευδουσίν αἵ μέριμνα.
Quando vinum bibo,
Dormiunt curae.

Hinc Horatius Lib. 1. Od. 7.

nunc vino pellite euras.

Hinc οἶνος. vinum. πάσι λύτωσι dicitur, AEgritudinum sedator. Quae hic in scriptura sunt virgulae, in hoc marmore, & in aliis, antilambdae semirotundae. Dedit Fabrett. pag. 600. Inscr. 18.

42. VLPIAE FLORAE. χλωρίδι. VLPIVS FLORVS. χλωρός. Chlorus. i. Viridis. Virg. AEn. L. 6. v. 304. de Charonte:
sed cruda Deo, viridisque senectus.

43. DAPHNVS. Graeci communiter ὁ Δάφνης. Theocritus. CHRYSIS LACONIS Χρυσής Λακωνίας. idest Λακαινα. Laconis, dis.

BALNEO. MARTIS. vel Marti dedicato, vel sub Martis tutela, aut signo. Iunia Rustica in veteri Inscriptione apud Gruterum pag. 174. 8. ponit, & BALINEVM SOLO SVO CVM PISCINA ET SIGNO CVPIDINIS.

PISCINA PERIT. Romani piscinas & ad piscium custodiam, & ad natationis exercitium maximo sumtu, luxuque habuerunt; quas Graeci & natando κολυμβήτρας, appellarunt. Celeberrima apud Hebraeos fuit Piscina Hierosolymitana, cuius mentio fit Iobann. cap. 5. probatica ἀπὸ τροπάτων, ab ovibus nuncupata; sed diuiniore usu ad curam aegrorum, quinque porticibus vallata.

PERIT. idest PERIIT. Virg. AEn. Lib. 9. v. 418.

it hasta Tago per tempus utrumque.

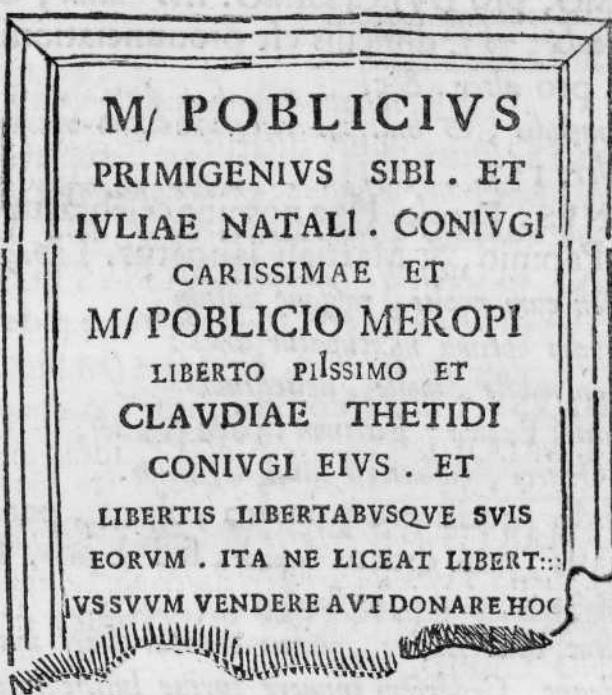
[it] idest īt, īvit. & ideo producitur.

44. RVTILIAE ARETE. Quia E in ARETE respondet τῶν, diphthongum non habet, sicut RVTILIAE; nam declinatio haec Latina est, illa Graeca. Hoc semel dixisse sufficiat. ARETE, ἀρέτη, Virtus; vel Placens, ab Aresco, velut Arescusa in Pandectis Florentinis, ubi editi libri habent Arethus. Aretalogus, ἀρετάλος, Scurra, a placendo. Suetonius in Aug. Arete uxor Alcinoi apud Homerum, Nausicae mater. Arete Aristippi Philosophi filia, quae ei inschola successit.

DIA-

DIADVMENVS. διαδούμενος. Diadema, seu fascia caput ligatus.

45

46

D / MAN

TI. CL. HERMES
NVTRICIVS
TI. CL. PATERNA
M. LICINIO
HERMHE AL
VMNO. DV
CISSIMO. M. LI
CINI. IANVARI
ET LICINIAE SAGA
THENIS FF qVI VIXIT
ANNO II. DIES XXXIIX
X

47

* * * * *

D	M /
T. FLAVIVS. EARINV ^S	
CONTUBERNAE	
ET. AMANDVS AMICVS	
MEMORIAE.	
IVRIAЕ . IVSTAE	
BENE . MERENTI	
VIXIT . ANN . XXI	

46. NVTRICIVS. τροφεύς. Servus. senex. paedagogus. παιδαγωγός. qui herilem iuvenem educat, & bonis moribus instituit. ALVMNO. τροφίμῳ, a se educato.

DVCISSIMO, pro DVLCISSIMO. tres-doux, Gallicè. antiquè tres-doulx. τὸ L. difficilis est pronunciationis; ideoque autre, autre. pro alter. &c.

Nonnullis mendis, Τhiatibus vitiatum dedit marmor Fabrettus pag. 143. Inscr. 157.

47. EARINVS. Εἱρίως. Hoc nomine celebratur Domitiani puer Statio Papinio, & Martiali laudatus. Lib. 9. Epigr. 12.

*Nomen cum violis, rossique natum,
Quo pars optima nuncupatur anni:
Nomen nobile, molle, delicatum
Dicunt [Εἱρίων] Earinon tamen poetae,
Sed Graeci, quibus est nihil negatum.*

Graeci quando producere primam volunt, pace dixerim. Bilbilitani Vatis, non dicunt Ἑἱρίων. sed Ἑἱρίων. Hom. Il. C. Ἑἱρίωνιν ἐπ' ἀνθεσιν. vernis in floribus.

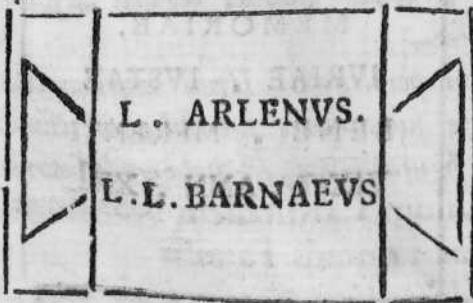
Quid innuant illae stellae, quibus ornatur haec marmorea Tabula, alii videant. Crederem innuere Iuriae Iustae inter Deos veluti quandam relationem. Virgil. AEn. lib. 1. v. 259.

*sublimemque feres ad sidera caeli
Magnanimum Aenean.*

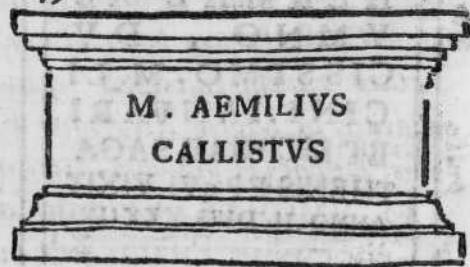
Plinius de Traiano Patre in Paneg. Proximam sideribus obtines sedem. Unde Lucanus de raptu animae Pompeii;

*Quodque patet terras inter caelique meatus,
Semidei Manes habitant.*

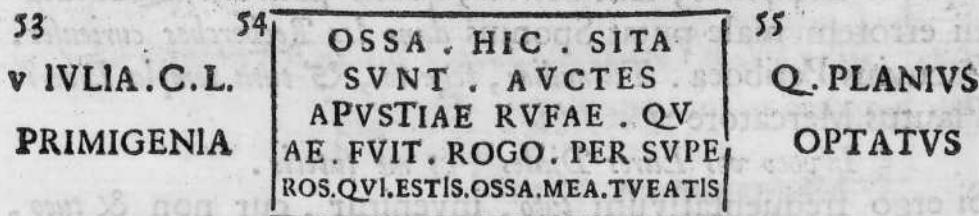
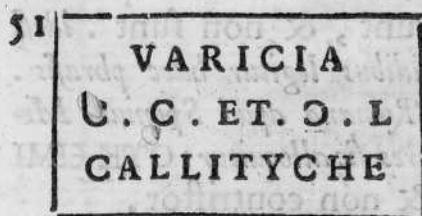
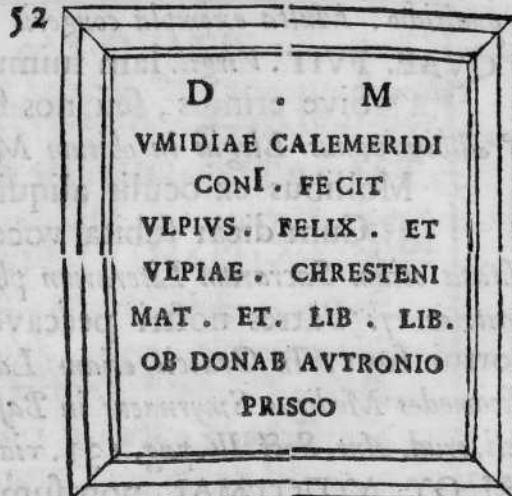
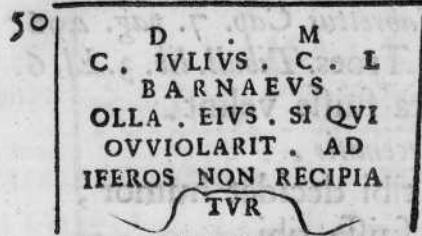
48

49

48. BARNAEVS. *Huius cognominis alium damus Libertum in proxima Tabula marmorea.*

50. OLLA. IFEROS. *idest OLLAM. INFEROS.*

OVIOLARIT. *idest OVIOLAVERT.* Perperam edidit Spōnius OVIOLAVIT primum in Les Recherches curieuses d'Antiquite dif. 18. deinde in Miscell. Erud. Antiq. Sect. I. Art. 7. pag. 23. qui etiam id alio detorxit. Reinesius quatuor mendis defor-
marvit Cl. VII. pag. 862. Inscr. 168.

Haec eadem Inscriptio legitur in pereleganti Urna marmorea quadrata in Museo Stroziano Villae suburbanae ad Montem Hungonis. De hac, ob pravam litterarum figurationem, est ambigendi locus.

52. VMIDIAE. Vide doctissimum Cardinalem Norisium in Cenotaphiis Pisanis, de huius nominis Familia.

CALEMERIDI. καλημερίδη. Tulebra Vitis. ημερίς. Vitis ticus.

T

CO-

CONI. pro CONIVGI. singulari nota.

CHRESTENI. χροσθήν. Hinc vulgari pronunciatione,
Christina Virgo.

54. AVCTAES APVSTIAE. idest Auctae Apustiae. a Graeco genitivo. Multa exempla congerit Fabrettus Cap. 7. pag. 496.

QVAE. FVIT. Virgil. Iam fuimus Troes. Tibull. lib. 3. El. 6.

Sive erimus, seu nos fata fuisse velint.

¶ Albinovanus Elegia in obitum Maecenatis.

Mollibus ex oculis aliquis tibi decidet humor,
Cum dicar subita voce fuisse tibi.

Usitata etiam Sacrarum Literarum phrasis. Hieremias Propheta in Orat. v. 7. Patres nostri peccaverunt, & non sunt. id est mortui sunt. In Graecis etiam Lapidibus legitur haec phrasis. Nicomedes Medicus Smyrnaeus in Basí Romana apud Sponius Mi scell. erud. Ant. Seet. IV. pag. 131. viatores sic alloquitur: ΟΥΚ ΕΙΜΙ ΚΑΙ ΟΥ ΛΥΠΟΥΜΑΙ. non sum & non contristor.

OSSA. MEA. TVEATIS. tueatis, pro tueamini. Verba antiquitus ἔδιφοροῦντο, tam active, quam passive. Quadratarii errorem male putat Sponius dans les Recherches curieuses. Pacuvius Periboea. Tu mulier, tege te, ¶ tuta templæ Liberi. Plautus Mercatore:

Invoco vos Lares Diales, ut me tutetis.

Si ergo frequentativum tuto, invenitur, cur non & tueo, primitivum?

Reinesius Cl. VII. pag. 862. Inscr. 170. Sponius pag. 24. Fabrettus ex Spomio pag. 498. Inscr. 23. vulgarunt, sed malo ordine, ¶ orthographia.

56

M. LIVIVS. MITHRES
LIVIA. MVSA

57 TI. CLAVDIVS

AVG L. THEODOTVS

VIX. ANNOS. L

56. MITHRES. μίθρης. Mithra. hoc epithetum Solis, quo denominatur hic M. Livius.

57. THEODOTVS. θεόδοτος. Adeodatus.

58.

58

HAVE ♂ DVLCIS
 POPILIA . ALEXANDRIA RARISSIMA
 FEMINA . A . XXXV . HIC . SITA . EST
 M . VLPIVS . INGENVVS . B . M . ET . SIBI
 DVLCIS ✕ VALE
 QVID . LACRIMAS . FACTVM EST
 VIR . BONE . VIVE . VALE
 SED TIBI . INVIDE OPTO QVI
 OSSVCVLA . MEA . HIC . SITA . ESSE
 MIS MORTE TARDAR DATA VIVAS
 AEGER . INOPS

sic

58. HAVE ♂ DVLCIS. Χαῖρε γλυκῦα. HAVE cum aspira-
 tione ; nam qui avet , anhelat , inhiat. Virg. Georg. lib.
 2. ver. 463.

Nec varios inhiant pulchra testudine postes.

idest avert , cupiunt ardenter , avide. In quodam Codice erat
Habe. Cuiacius in Observationibus , feliciter emendavit *Ave*.

M . VLPIVS . INGENVVS . Euſem̄s , Eugenes . B . M . idest
Bene Merenti.

DVLCIS ✕ VALE . χαῖρε . Salve , atque Vale . Plures
 funebres acclamations , adlocutionesque , ut in nostro sepulcrali titu-
 lo , leguntur in magno Gruteri Thesauro . Prius Have dixit vir
 mortuae uxori , nunc uxor viro Vale dicit , blandis verbis respon-
 det , ♂ solatur .

T 2

QVID

QVID. LACRIMAS. FACTVM EST VIR. BONE. VIVE. VALE. Pentameter. FACTVM EST, Galli : *c' est fait.* Latini : *factum, infectum fieri nequit.*

OSSVCVLA. MEA. (idest OSSICVLA) diminutivum ab Ossua. ὄστρα. unde Ossuarium , apud lacum Thrasymenum , Romanorum equitum clade insignem ; hodie l' Ossaia . S. Augustinus , ne in Sacris Literis Os oris , cum Os ossis , confunderetur , non dubitavit , perspicuitatis gratia , dicere Ossum , osi .

∴ MIS. f. GEMIS. *idest* nolles hic sita esse. O invide , opto te mori. rumparis invidia . MORTE TARDAR DATA , forte MORTE TARDATA . Quadratarii error propter R & T crebram repetitionem ; τὸ DAR , ταρέλκειν videtur .

Primus nonnullis inquinatam mendis vulgavit Reinesius Cl. XIV.
pag. 779. Inscript. 192. ver. 8. sic habet : SED TIBI INVIDEO
PIO QVI. Male etiam apud Guicciardinios extare dixit . Fabret-
tus item ex Schedis Barber. pag. 420. Inscr. 381.

59

NAEVIA . TERTVLLA
FECIT . SIBI . ET . C . NAEVIO
IVSTO VERNAE SVo
VIXIT . ANNO . ET . M . XI . D . XXV
HORIS IIII

60

D . M .
AEGRILIA.
VITALIONI
ALVMNO.
SVo . B M . F .
Q . V . M . X

59. NAEVIA . TERTVLLA. Diminutivum a TERTIA . Di-
cterium Ciceronis super nomine Tertiae extat apud Quin-
tilianum l. 6. cap. de Risu ; & Macrobius Saturnalium l.
2. cap. 2. In Pandectis Florentinis : ad Senatusconsultum Ter-
tillianum , quasi a diminutivo Tertyllo . Τερτύλλω .

60. Q . V . M . X . *idest* Qui vixit menses decem . Antiqui
oculis acerba funera subtrabebant , & pueros noctu sepeliebant , ut
Cornelius Tacitus Annalium libro decimotertio testatur , quasi nefas
esset tantam cladem intueri . Brevis vitae mentio pietatem excitat .

Ta-

Tabula marmorea ex utraque parte inscripta.

61

VIPSANIA . M . L . PHILVSA
VIXIT . ANN . XX

TE LAPIS . OBTESTOR . LEVITER . SVPER OSSA
RESIDAS . NE . NOSTRO . DOLEAT . CONDITA . OFFICIO
M . VIPSANIUS . SP . F . LATINVS VIXIT ANNO . I
FILIVS . FACERE . QVOD . DEBVERAT . PATRI MORS . INI
QVA INTERCESSIT . FILIO FECIT PATER

VIPSANIA . FORTVNATA
VIX . AN . XIX . M . X . H . X

VIPSANIA . EVPOSIA . FECIT
FILIAE . SVAE . CARISSIMAE

61. VIPSANIA. Vipsania Familia non ita nobilis. Quare M. Vipsanius Agrippa gener Augusti in Panthei inscriptione nomen suum reticuit.

PHILVSA. φιλοῦσα. Amans femina. Philumene, Amata.
LEVITER. SVPER . OSSA RESIDAS. Formulae bene precati defuncto. Propertius Lib. 1. Eleg. 17.

Ut mihi non ullo pondere terra foret.

Ti-

150 INSCRIPTIONES

Tibull. Lib. 2. Eleg. 4.

Et bene, discedens dicet, placideque quiescas,
Terraque securae sit super ossa levis.

FILIO FECIT PATER. In plerisque Inscriptionibus adiicitur CONTRA VOTVM. $\tau\alpha\rho\epsilon\chi\nu$. *Fabrettus pag. 284. Inscr. 185. habet ANN. L. sed male.*

62

D M

M. T. DRVSI. PATERES
PRIMICINIO. QVI. VIXIT
ANN. XXXXII. DIES. VII

63

C VITIDIUS

PRIAMVS.OLD.
RESTVS

65

ACTI. ET. C. TERENTI
CERINTHI. EX. HOC. LOCO
VSQVE. AD. SCALARIA
OLLAE NUMERO LXVIII

64

Q. VIBI ANTEROTIS
ET VTI DONATI
OLLAS. VI

66

IANVARIVS IN BIM
HYPATVS PATER ET FRATC
AB. C. SALIO. OPTATO

67

D M
C. PVBL CIO AGLAO

63. OL. D. idest OLLAM DEDIT. vel OLLA DATA.

65. VSQVE. AD. SCALARIA. In Scalariis (nos Scalere)
ut visitur in Schemate allato a Fabretto Cap. I. Inscript. Antiq.
pag. 10. & 16. variis loculi, seu cubicula erant distributa ad Ol-
las

las recipiendas; quod etiam innuere videtur ceterus Inscriptio apud Fabrettum 302. pag. 165. in qua legitur HOC. MONVMNTVM. ET. LOCI. SCALARE. CVBICVLIS SVPERIORIS. &c. Scalaria etiam Sepulcris fuisse adplicita, testatur marmorea Tabula apud Reinesum Cl. VII. pag. 486. Inscr. 16. Perperam idem Fabrettus ex hac, & alia quadam unam confinxit pag. 159. Inscr. 179.

66. IN BIM. forte IN BIMATV. De sanctis Puerulis ab Herode occisis, dicitur Matth. cap. 2. ver. 16. ἀπὸ διετῶν κατωλέρω. a bimatu, & infra.

68. Visitur in hoc marmoreo Cippulo anaglypho opere insculptus puer, fascia pectore involuto, & in manu ludicro quodam, seu αὐτόματο. Hac imagine visuntur in Coenobio Flor. S. Mariae Novellae depicti Sancti Innocentes, in loco, quod Capitulum vulgo dicitur.

69 LVTIE DIVS 70 LIVIA . EVTYCHIS
L . L NARCISSVS | M. LIVIVS. M.
ALEXANDER SCIRTI ARICIA

71	TI ERGINI	HILARE
	OL . III	C. IVLIVS
		SECV

72	M LIVIVS QVADRATVS
73	TALANTARIA CHRESTE

70. EVTYCHIS. Eutychis, seu Eutychetis uxor, vel *eu-*
tuχίς. *Fortunata*.

72. QVADRATVS. Κοιδράτος, ut Κοίντος, Quintus; quia non habent Q, quod respondet Hebraico Copb. Olim vero habebant literam Κόωωα, & erat τ, qua nonaginta numerus apud Graecos signatur; quod Hebraicae literae ex adverso respondet; unde Κοωωάτιαι, *equi*, apud Aristophanem hac litera inusti.

73. TALANTARIA. forte ἀπὸ τῷ ταλάντῳ. *a talentis*, seu librae ponderibus.

74 D M
FVFICIAE. CALE
L. DOMITIVS. CARPV
fec FEC. COIVGI. BENEMERE
ET. LIB. LIBERTABVS
POSTERISQVE. EORVM

75 D M
IVNIAE, TIME
VIX. AN. III. M. X
IVNIA. MARIA
NA. SORORI. PI
ENTISSIMAE >
FECIT

76 D . M
VLPIO. VENERIO
QVI. VIXI. ANN. XVII. M. D
CANNEIVS. ONESIMVS
'FILIO. DVLCISSIMO
FECIT

77 D . M
C. LARISI VERI QVI VI
XIT ANNIS. VI. MENSIB
X. DIEBVS. VIII. AVRELIA ME
LISSA FILIO PIENTISSIMO ET
INCOMPARAVILI. FE.

74. FVFICIAE. CALE. καλῆ. *Tulbrae*. CARPV, forte
Fructuosus. εὐκαρπώς.

75.

75. IVNIAE, TIME · τίμη. Honor. idest τιμή. Honorata.
Horat. in Arte :

honoratum si forte reponis Achillem.

τίμιον. υπὸ τοῦ Ομῆρου τελιμηνέον.

ab Homero honoratum; nimis fiderenter insignis Criticus reposuit Homereum, Ομήρεον.

CANNEIVS. idest CAIVS ANNEIVS. Agellius. idest A. Gellius.

ONESIMVS, idem vi verbi ac CHRESIMVS, idest Utilis.
οὐνίσιμος. χρήσιμος. Fructuosus.

77. INCOMPARAVILI. idest INCOMPARABILI. B, & V consonans, in omnibus Linguis inter se commutantur, labiales enim sunt literae.

78

Q D Q M Q
IVLIO NESIMO
M. IVLIVS MAR
INVS FECIT PAT
RONO. B Δ M. Q
Q Q Q

79

DIS ♂ M ♂
LARTIVS ♂ THALLVS
FECIT ♂ IANVARIO
FILIO ♂ SVO ♂
KARISSIMO ♂ QD
VIXIT ♂ ANDV ♂ M ♂ X
IN. FRONT. P. V
IN. AGRO. P. II.

78. IVLIO NESIMO. idest IVLIO ONESIMO. Huius elisionis plura exempla suppeditat Scaligerianus Index ad Gruteri The-

saurum, in iis, quae ad Grammaticam pertinent. Vide Clarissimi Salvini Notas ad Inscriptionem Graecam Damae Medici, allatam a Clarissimo Senatore Bonarota in Observ. ad Vitrea Fragmenta Coemeter. In Manuscriptis etiam Codicibus optimae notae frequenter huiusmodi elisiones occurunt, seu eiusdem literae, alia eiusdem generis sequente, omisae repetitiones.

79. L ♂ LARTIVS ♂ THALLVS. θάλλος. Catull. Carm. 25.

Cinaede Thalle mollior cuniculi capillo.

Thallus, ramus, surculus. Iuvenes, ἐρυτοί, surculis comparati Homero.

80

C. IVLIVS . SALVIVS

STRVCTOR PARIETARIVS

IVLIAE . HEVRESE

CONIVGI . SANCTISSIMAE

IVLIAE . RESTITVTAE . E

C. IVLIO . STATVTO . F

AEDICVLAE . IN . QVA . OLLAE . IIII

ET . INFERIORES . II . DATAE . A . M . IVLIO

IANVARIO . ET . A . IVLIA . BVRVSA

80. STRVCTOR PARIETARIVS. Structores vocantur fabri caementarii. PARIETARIVM vero C. IVLIVM. SALVIVM, ex eo dictum arbitror, quod parietes ad imagines rerum, & animalium opere museo exornaret, vel in tale opus praepararet. Hos Artifices, parietum instructores appellavit Casiiodorus Senator Varriar. lib. 7. 5. Musivis illis operibus pavimenta initio exornabantur; quaeque vermiculato opere reliquias coenae repraesentabant, quasi ver-

vii

ri non possent, ἀτάρωτα Statius appellavit. Verum, crescente Romano luxu, musiva opera in camerarum, parietumque ornamenta transfiere; sic enim Plinius lib. 36. cap. 25. Hist. Nat. Pulsæ deinde ex humo picta pavimenta in cameras transiere è vitro. Camerae opere museo exornatae meminit allata superius pag. 8. n. 3. Africana Basis Musei Medicei. Parietes vestiri marmoreis crustis, variisque lapillis testatur Seneca lib. 2. controv. 1. In hos ergo exitus varius ille lapis secatur, ut tenui fronte parietes tegat. Sen. fd. Epist. 87. Pauper sibi videtur, ac sordidus, nisi Alexandrina marmora Numidicis crustis distincta sint. Vide doctissimum Iulium Caesarem Bulengerum de Pictura, Plastice, Statuaria lib. 1. cap. 7. & Pignorum de Servis.

IVLIAE. HEVRESI. εὐρήσις. vel εὑρεσίς. Inventio. ut EPICTETUS, cognomen in Inscriptionibus, εἰδίκτησις. Acquisitio.

AEDICVLAE. AEdiculae quaenam essent, & cuius figuræ, monstravit Fabrettus, allato exemplo Sepulchri ad Viam Salariam Cap. 1. Inscr. Antiq. pag. 16. Erant concava, & arcuata loculamenta [nos Nicchie] in quibus Urnae cinerariae, & ossuariae recondebantur; ut nempe Ollae minores in suis columbariis, Urnulae Ollaeque maiores in AEdiculis ordinarentur.

OLLAE. IIII. Ollarum etiam figuram exhibuit Fabrettus in laudato Capite pag. 19. Erant enim ovalis figuræ, superne operculo tectæ; quae in loculis aedicularum, & columbariorum fere usque ad operculum recludebantur.

Sponius edidit pag. 233. Fabrettus pag. 457. Inscr. 254. Renatus in emendatam primus dedit Cl. XI. pag. 647. Inscr. 112.

81	D	M	82	D	M
AELIA . CALLISTE			VETVRIO . MOSCHATI		
FECIT . EROTI			POPILIA . DIONYSIAS		
FILIO . PIENTIS			COIVGI . SVO , F , B , M		
SIMO . QVI . VIX			SIBI ET POSTERISQVE		
ANNIS . XXV			SVIS		
SIBI					

83

V. T. MINISIVS . T. L. AMPHIO
 FECIT . SIBI . ET
 MINISIAE . T. L. LAVDICAE . VXORI . ET
 v. T. MINISIO. T. F. QVI. CLEMENTI. FILIO. ET sic
 T. MINISIO . T. L. FAVSTO . ET
 LIBERTIS . LIBERTABVS . POSTERISQ . EORVM
 C. PETRONIVS . LIBANVS . FECIT
 SIBI . ET . LIBERTIS . LIBERTABVS . QVE
 POSTERISQVE E O R V M

82. VETVRIO: MOSCHATI. f. Μοχαῖος, vel potius Μοχαρίος. Moschario. *Vitulo*, *Vitello*.

DIONYSIAS. Διονύσιας. δος. ut Olympias, dis. quasi *Bacchea*.

83. AMPHIO. ἀμφίων. Dictus & Amphion, &c.

LAUDICAE. λαοδική. sic *Lautumiae*, *Laumedon*, *Laudicea*:

C. PETRONIVS LIBANVS. λιβάνος. *Thus*. λιβάνωτος.

84

V	MARCIA . L . L . APTA
V	MATRI . SVAE . ET . SVIS
V	SEX . RACILIUS . SEX . F . COL
V	RVFVS . ET . SVIS
V	L . MARCVS . Q . L . THEOPHILVS
V	Q . PETRONIVS Q . L . TENAX
V	L . MARCIVS . Q . L . NICHEPOR

84. SEX. F. COL. idest *Collina* Tribu. THEOPHILVS.
 Θεόφιλος. *Dei amicus*. NICHEPOR. forte *Nikíphoros*, *Nicephorus*,

rus. Victoriae reportator. P , & PH invicem commutantur.
Βόστροπος . Bosphorus . τρόπαιον . trophyum .

V . idest VIVENS . Reinesio magis placet Υ , quae prima in voce Υγίης , Sanus , Variar . Lect . cap . 7 . lib . 1 . suaeque sententiae confirmandae causa Galeni locum affert . Vide Sponium Sect . VII . pag . 245 . Certe V , Θ , tum viris , tum feminis apponuntur , vitae , mortisque indices .

85

D M

DISCE QUISQUE PIUS PATER ES UEL
MATER QUE GENERASTI NATOS
HABERE BONU EST SI NON SINT
INUIDA . FATA . SIC TIBI NON RA
PIAT MORS INUIDA TAM CITO
NATOS UT MEIS ATQUE TUIS
DICNISILUE TERRA PRECERIS
UT MORS IN UOLTUM UIUAT
SEMPERQUE COLATUR
AELIUS MARCELLINUS PATER
FILIO FELICISSIMO
HOC EGO FECI BENESI QUIDSAPIUNT
INFERI QUI . UIX . ANNIS X . MENSES . V

DIES X

85. BONU EST . idest BONVM EST . Antiqui bonu' st . In Pandectis Flor . factu iri , pro factum iri . & similia .

SI NON SINT INUIDA . FATA . Gregorii duo , Nyssenus , & Nazianzenus ὁ φθόνος usurpant . Nazianzenus Epigr . in adolescentem immatura morte praereptum , ὁ φθόνος ἡρωάτητο , invidia rapuit . h . e . mors inuidia . Hoc ex more Gentilium , qui Nemesin , Rhamnusiam , Adrasteam bonos rapere , & nobis nimia laetitia exultantibus invidere credebant .

NON

SI QVID SAPIVNT INFERI. εἰ τι Φρονοῦσιν. οἱ κάτω. Simile illud Isocratis: εἰ τις ἔστιν αἴσθησις τοῖς τετελευτικόσιν.

86

87 AEFVLANA. C. F 88 TERENTIA

POLLA

TYCHE

HIC CONDITA

V. A. XVIII.

80 A P E R

90 \rightarrow D \rightarrow M \rightarrow

SIBI ET

C. SEMPRONIVS

LVSIAE PVR ALIIDI

C. L. PLOCAMVS

CONTUR BENEMERENTI

SEMPRONIA CL

VIXIT ANN. XVIII

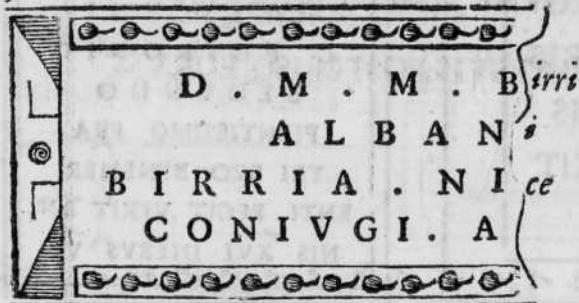
DEMOCRATIC CALLITYCHE

87. AEFVLANA. forte AEPVLANA. αἰσθόλος. Caprarius.
POLLA. idest PAVLLA.

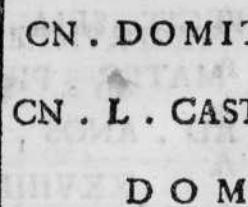
89. LVSIAE. PYRALLIDI. Λυσίας Γυραλλίδης. CONTVB. i. Con-tubernali, vel Contubernae; idest Uxori Servi. σύγαμεῖν (nam matrimonium inter cives Romanos est, & iustae nuptiae) non uxori, sed contubernali, συνοίκω. Γυραλλίς ἀπὸ τοῦ πύρ, ignis & ἄλλοις, salto. forte eadem ac noctiluca, λαμπτουρίς. Hesychio. Lucretius lib. 4. At flagrans, odiosa, loquacula. λαμπταδίον fit; idest facula.

90. PLOCAMVS. Γλοκάρος, Cirrus, Cincinnus. forte pro Cirrato, Cincinnato. CALLITYCHE. Καλλίτεχνη. Bonae fortunae femina. Sic καλλίτεχνας ab Anacreonte dicitur pictor; idest bonus artifex.

91

92

93 C. LARONIUS. C. L. ORESTES

94 D. M.

C. LARONIUS. C. C. L. MENOPHILVS CORNELIAE

C. LARONIUS. C. C. L. ANNALIS EROTE

C. LARONIUS. C. C. L. BASSVS CONIVGI BE

POMPEIA. CN. L. PRIMA NEMERENTI

LARONI CORNELIUS

M. ANINIUS. FORTNATVS EROS FECIT

93. ORESTES. Aut Agamemnonius furiis agitatus Orestes.

ME-

160 INSCRIPTIONES

MENOPHILVS. μηνόφιλος. *Lunae amicus.*

ANNALIS. forte χρόνιος. nam χρόνος, annus. χρονικός, *Anales.* Apud Fabr. haeret menda in ultimo versu Inscr. 331. pag. 58.

94. EROS. Ερως. Horatius:

Davusne loquatur, an Heros.

Quidam eruditus legit: *Erosne aliud nomen servi. Amor.* unde & *Phileros.* Epigramma antiquum apud Gellium:

Quid faculam praefers, Phileros, qua nil opū nobis?

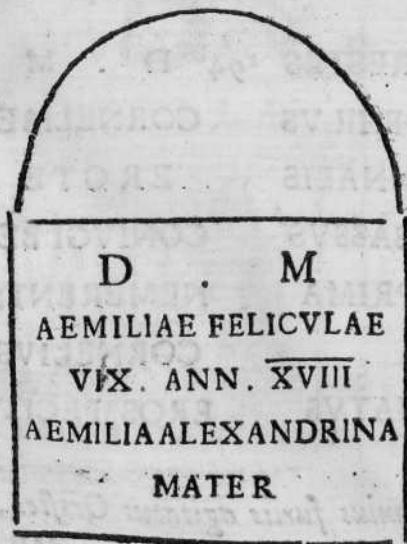
95

96

97

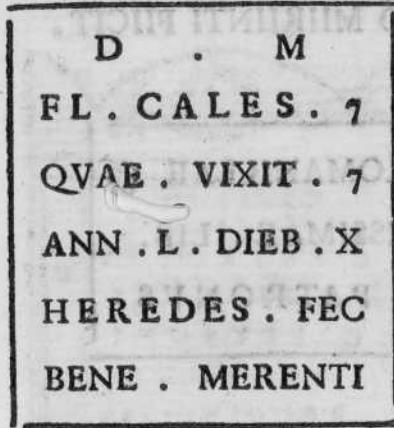

98

95. **DORIS.** Δωρίς. nomen Nymphae marinae.
 96. **CRESCENS.** Gr. κρίσκης. vulgari Graecorum pronunciatione Criscis; unde Criscus in veteri Vita S. Crescii Martyris Florentini. Sic *Tudens*, *Clemens*. Πλεύδης. Κλήρης in Epistolis Divi Pauli.

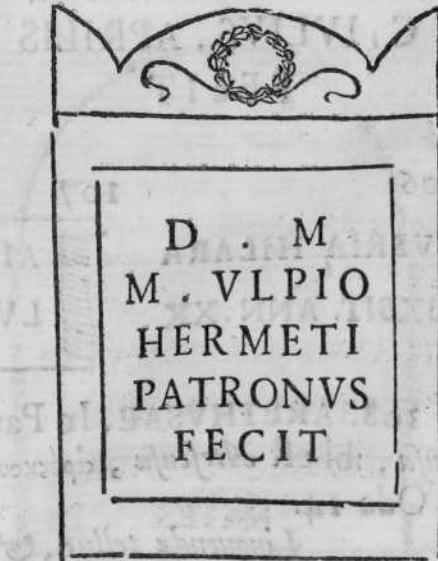
99

101

102

X

100. FIILIX . FIICIT . pro FELIX . FECIT . nam E longum , valet duo EE , correpta . Ita H figura sua indigitat duo II ; sed quoniam sonus του ιωτα forte non abludebat a sono του epsilon . hinc factum est ut eta apud veteres Latinos , pro E longo , perpetuo repraesentetur ; & vulgari pronunciatione sonet Ita , hoc est I longum . Duo II , pro E , in Inscriptione Narbonensi ab Aldo in Orthographia allata ; & apud Nobiles Gallios Florentinos in Villa Scamnicia , quae vulgo a Scandicci , legitur in sepulcrali Tabula PARASYTHI TRAIANA DOMINA SIIRVO MIRIINTI FIICIT .

103

DIIS MANIBVS CAELIAE ROMANILLAE C
QVIETISSIMAE . AC FIDELISSIMAE . LIB.
CAELIVS QVADRATVS PATRONVS

104 D . M . S

CIVLIO FORTVNA

T o F R A T R I

C. IVLIVS. APRILIS

FEcIT

105 D . . M

VALERIAE PRIMAE

FECIT. L. VESTIARIVS

TROPHIMVS. CONIVG

BENE . MERENTI

106

RVBRIA HILARA

VIXSIT. ANN. XX

107

ALICO L

LVPERCVS B.M

108

MEDATES

ARETHVSAE

108. ARETHVSAE . In Pand. Flor. quod in editis est Arethusa , ibi est Arescusa , ἀρέσκουσα . Placens . Horatius Carm. I . 2. Ode 14.

*Linguenda tellus , & domus , & placens
Uxor .*

108.

109

DIS MAN

M AEBVTIVS HERMES AEBVTIAE
 MARCIAE LIB. ET. COIVGI SANCTISS
 ET. Q. MAGIOS. EVTRAPELV S ET
 HORATIAE CORNELIAE FECER P.P.S
 ET SIBI. ET. LIB. LIB. Q. POSTERISQ. EOR
 ET FABIA CHRYSIS AEMIT . P. P. S.

110

111

109. EVTRAPELV S. εὐτράπελος. facetus. Hinc εὐτράπε-
 λία apud Aristot. Ethic.

P. P. S. forte Posterisque suis.

CHRYSIS AEMIT. idest EMIT. AI pro E, & AE pro E
 passim in libris MSS. & in vetustis lapidibus.

110. MEROPIS. L AVGE. Μέροσος, genit. τιναρίου asperitus,
 variae linguae. Hom. μερόσων ἀνθρώπων. αὔγη, lux.

111. AGLA. ἀγλά, laeta, illustris. ἀγλαον ὁδωρ, splendida,
 limpida aqua. ἀγλαία una Gratiarum. ἀπὸ τῆς αἰγάλεω. a radio,
 splendore.

112

113

X 2

Ta-

*Tabula marmorea utraque parte 115
insculpta.*

114

IVRIS . HVIVS . MONVM
CRAMMI . CONOPIS
ET MVSSIAE . LIBADIS
DIMIDIVM. ET. DVODECVM
ALLONIAE. C. F. POTITAE
PARS . QVARTA
PROCVLEIAE . C. L. MA
PARS . VI. SIBI . ET. SVIS

VETVLENAE

FORTVNATAE
CONIVGI . B. M
VETVLENVS
CHRESIMVS. FECIT
ET. SIBI. ET. SVIS. QVAE
VIXIT . CVM . EO
ANNIS . XXIE

116

D . M
M. LVCVLEI
MARVLLI
ATILIA
CALLIPODA
CONIVGI . SVO
B . M . F

D . M

TI. CLAVDIO. FELICI. PATRI. SVO
TI. CLAVDIO. TROPHIMO. CONIVGI
CLAVDIAE. MAXIMAE. F. SVAE
SIBI. POSTERISQVE. SVIS. OMNIBVS. FECIT
CLAVDIA FELICVLA

114. CONOPIS. Κόνωψ κόνωπος. *Culicis*. forte quia femina longis pedibus , macra , & loquacula , stridula . Sic quae-
dam femina vocata *Bombyx* apud Theocritum .

LIBADIS. λιβάδης. *Guttae , Stillae*.

DIMIDIVM. Ponitur in monumento partium distribu-
tio , & assignatio ; ut unusquisque socrorum , seu amico-
rum sua parte potiatur .

PROCVLEIAE. Horat. Carm. Lib. 2. Ode 2.

Vivet extento Procvleius aero.

117

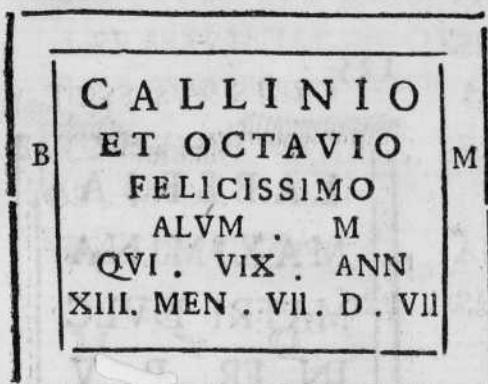
CLODIA. C. L. SECVNDA
OSSA. HIC. S. S.

118

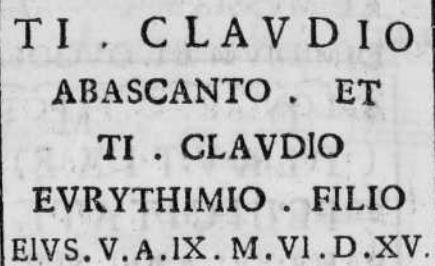
L. RVPILI. L. F. COL. MACRI
L. RVPILI. L. F. COL. FRONTONI

117. S. S. idest sita sunt. In Kapitibus legum ss valent *suprascripta*. In Cathedra Sancti Hippolyti ss valent *bis sexto*.

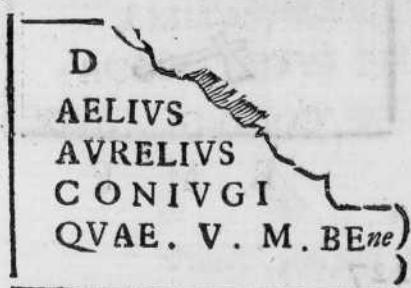
119

120

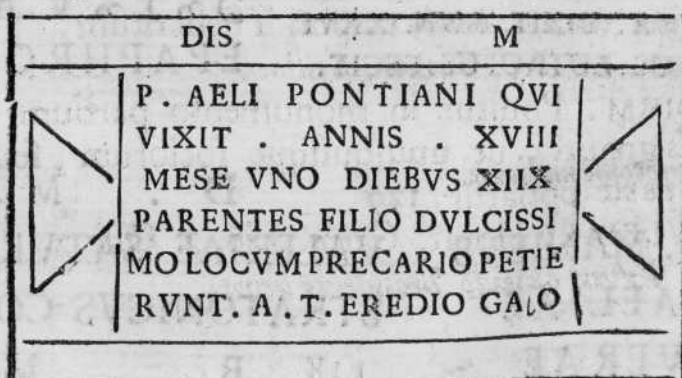
121

122

123

119. CALLINIO. f. pro CALLINICO. καλλινίκω.

120.

166 INSCRIPTIONES

120. EVRYTHIMIO. ἐνρυθύμῳ, vel ἐνρυθυμῷ. *lati cordis viro;*
magnanimo, μεγαλοψύχῳ.

123. PRECARIO PETIERVNT. Precario, *idem ac Per-*
missio, ut explicat Fabrett. multis allatis Inscript. Cap. III. pag. 160.
Vox Iurisconsultorum; Nec vi. nec clam. nec precario.

124

125

LABERIA
MAXIMINA
MATRI DVLC
IN. FR. P. V
IN. AGRO. P.VI

126

D. M. VIBIAE. AGATHES
VXORI. BENE. MERENTI.
CUM. QUA. UIXIT. ANN. XXVI
sc. C. UBIUS. EUTROPUS. FECIT.

127

QVENTILI
D & L & V.A.IXX
EPAPHRODITI

Sub protome mulieris.

128

DIS. MANIBVS VALERIAE SATVRNINAE
PAELIAE STRATONICVS CONIVGI
VERAE

129

D. M.

B. M.

124. Fabr. habet pag. 66. Inscr. 25. ex Sched. Barber.

127.

125. Visitur in hoc sepulcrali Titulo ascia ad macerandam subi-
gendarque calcem arenae commixtam, longiori hastae innixa; qua
Veteres Sepulcrorum mediocrem sumtum indicare voluisse censem Fab-
rettus Cap. III. Inscr. Antiq. pag. 205. Hinc frequens vetustorum
lapidum formula SVB ASCIA DEDICAVIT, vel DEDICARVNT.

127. QVENTILI, pro QVINTILI. Domitius, Domitianus, Si-
cilia, Capitolium, Graecis Δομέτιος, Δομετίανος, Σικελία, Κα-
πωτόλιον.

128. Fabrett. habet pag. 637. Inscr. 311. ex Sched. Barber.

Tabula marmorea ex utraque parte inscripta.

130

D ♂ M

Q . DOMITIVS . IVNI
 OR . EROTVO . S . P . BEN
 EMERENTI EROTVL^sS ^{fia}
 FILIVS FECIT . QVI . V . ANNIS . X
 & ME IIIII

D . M . AELIAE . NYMPHE
 VIXIT . ANNV . III . MENS . VIII . DIEB . XIII
 ALVMNAE BENEMERENTI FECERVNT
 P . AELIVS . EPAPHRODITVS ET SETERIA
 PROSDECTE ET SIBI ET SVIS . LIB
 LIBERTABVSQ . POSTERISQ . EORVM

130. S . P. forte *Suo Patri*. EROTVLVS. ἐρωτύλος, idem
ac *Eration*, diminutivum *Erotis*. ANNV. leg. ANNIS.

Vetustos hos lapides in utraque parte inscriptos, medios inter duas
Urnas, sive Ollas fuisse, easque ambas sua quamque facie respexisse,
congruum opinatur Fabrettus Cap. IV. Inscr. pag. 307.

131

132

.. ABRVS . OR EI . SER .. ME NICEROTIS . IN S

Tabula marmorea utraque parte inscripta.

133

D M	D M
VALERIVS MAGNVS	VIBIAE FLV
FECIT VALERIO	PLIAE NI
MAXIMO	DAI M S
PATRI SVO	ALVIVS M
DVLCISSIMO	ARINV S
QVI VIXIT A. XXI	CON. BENE
MEN. V. D. IIII	MERENTI
	FEC

Tabula marmorea in antica, & postica parte exsculpta.

134

DEPOSITA CANDIDA DIE
 IDUUM MAKIIARVM
 POST. CONSVL. IOHANNIS
 ET BARANAЕ DIE SOLIS

IN HOC LOCO QVI
 ESCET FORTVN^A
 QVAE VIXIT
 ANN XLq
 MARITVS SE BIBV FECIT

134

134. ♀ IDUUM. i. Sexto Iduum. Iohannes Mabillonius in Opere de Re Diplomatica pag. 215. & in supplemento pag. 95. docet, illud & natum ex Graeco notam esse numeri senarii, & inter alia ex Kalendario Saeculi VIII. ostendit ♀ II. K. Ianuar. diem natalem Christi baberi, qui VIII. Kal. Ian. celebratur. Reinesius pro nota numeri quinarii habuit. Vide Hadriani Relandi Praef. ad Fastos Consulares; qui etiam huius marmoreae Tabulae primam tantum inscriptionem protulit pag. 637. ex Fabretto pag. 738. Inscr. 486. duobus respersam mendis. Addit vero Fabrettus post inscriptionem quoddam signum, quod dicitur ΣΥΕΙΑ; cuius quinque anguli, qui extra prominent, aequales sunt duobus rectis: quod signum in marmore certe non visitur. MAKUARVM, f. MARTIARVM. Resolvendum videtur K in R, & I in T, quorum forsitan transversas lineas detravit vetustas.

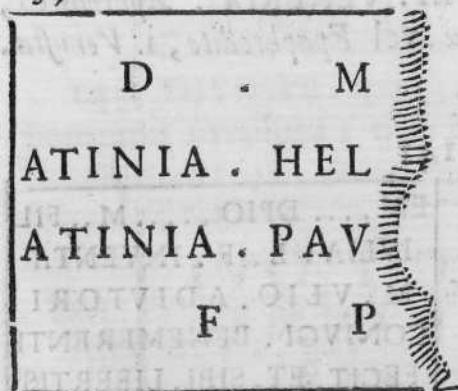
ANN. XLq. i. ANNIS XLVI.

BARANAE, idest VARANAЕ. Iohannes, & Varana Consules in Oriente fuerunt A. U. C. 1209. Chr. 457. Inscriptio Christiana.

DIE SOLIS. i. Dominico. Germanice Sontag, Angl. Sun day.

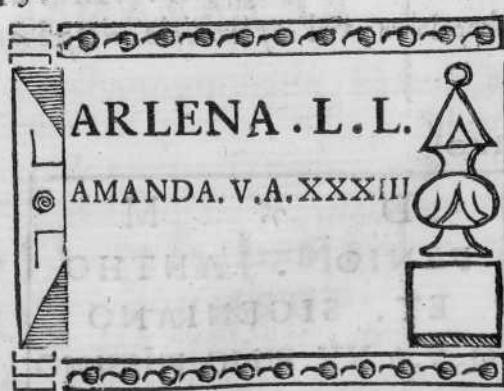
QVIESCET, idest QVIESCIT. ζωτικε'). FORTVNA, respondet τὸ τύχη. Tyche. SE BIBV. servito. εἰντοῦ ζωτος.

135

137 L. IVLIVS. L. F
• IRVND O •

136

138 D . M
ALBIAE . DORCADIS
PLOTIA . ONESIME
FILIA
MATRI PISSIMAE

Y

In Cippulo marmoreo inferius oblongo, & utraque parte insculpt.

139

DIS . MANES VENERIA COIVGI SVO. ISOCHRYSO VIXSIT . ANNIS <hr/> XXIII	D . M CN . ASINIO . SERVANDO FECIT VENVLEIA . VENERIA CONIVGI . BENEMER ENTI . ET . POSTERISQVE SVIS DIS
---	---

137. IRVND. idest HIRVND. *χελιδών.*

138. ALBIAE DORCADIS. *δορκάδος.* Lucretius *l. IV. nae-*
wosa, & lignea. δορκάς. idest *dama.*

139. DIS . MANES. pro DIIS . MANIBVS.

ISOCHRYSO . *ἰσοχρύσω.* auro contra pretioso. Vulgata,
Etrusca paroemia: *Vale tanto oro, quanto eglī pesa.*

Primam Inscriptionem quatuor mendis inquinatam dedit Fabrettus
pag. 310. Inscript. 340.

CN. ASINIO. SERVANDO. f. Libertus; & tertium Graecum
nomen erat Σοζόμενος. VENVLEIA . VENERIA . *Aphrodite,*
ἀφροδίτη, vel Aphrodisia. ἀφροδίσια. vel Epaphrodite, i. Venusta.

140

D . M FENIO . ANTHO ET . SIGENIANO Q . V . A . XX . FILIO . PISSIMO FENIA . ISIGENIA FECIT . ET SIBI . ET . SVIS POSTERISQ . EORVM
--

141

EM . . . DPIO . . . M . FIL <small>fic</small> IVLIA . L . F . INVENTA M . VLIO . ADIVTORI CONIVGI . BENEMERENTI FECIT . ET . SIBI . LIBERTIS LIBERTABVSQVE VTRORVMQVE POSTERISQVE . EORVM

142

142

ATALANTVS
VERNA .
EROTIS. L. OLL

143

IVLIVS. C. L. THYRSVS
IRENE. CONIVGI. SVAE
MEMMIO. DIOGNETO. OLL. II

144

145

D. M
SEX. VINIO. DAMA
ET NATVLA TYCHE
FECIT ET AVLVS
PRIMIGENIVS ET
ADITVM DEDIT

142. ATALANTVS. ἀτάλαντος , aequalis. Hom. ἀτάλαντος
ἀρπή . aequalis Marti . EROTIS. Eros , Servus . Epw̄s . Epwt̄s ,
nomen ancillae. Apud Iurisconsultos VERNAE sunt filii
ex ancillis Domi nati . οἰκογενεῖς . Tibull. Lib. 1. Eleg. 5.

confuescat amantis

Garrulus in Dominae ludere Verna simu.

143. THYRSVS. θυρσὸς . Bacchantium hasta , hederis , ac
pampinis involuta ; quo armorum genere Indiam subegit
Bacchus ovantis , & exultabundi more . Orationem furiose
debacchantem ταρνίθυρσον , vocat Longinus Critorum do-
ctissimus , aureo libello Γερὶ θύψους . quem Etruscè vertit ele-
ganter Auctor collectionis harum Inscriptionum .

DIOGNETO . OLL . II . Ollas duas . Διογνήτω . ab Iove ge-
nito . quod erat maximae nobilitatis . quare Διογένεας Εασ-
λῆνας , ab Iove genitos , Reges appellat Homerus . immo non so-
lum natos , sed enutritos . Διοτρεφέας Εαστλῆνας .

145. DAMA . idest Δαμάστριος correptum in Δάμας , ut Γέ-
τας Geta . Χαιρέας , Chaerea . Doricē . Horat.

*Verterit hunc Traetor, momento temporis exit
Marcus Dama.*

Vide de Dama Inscriptionem Gr. apud Cl. Senatorem Bonarotium in Fragm. Vitror. Coemeter. pag. 137.

In marmorea Tabula ex utraque parte inscripta.

146

CINERES

Q. FABI DIO
N Y S I . F E C E
R V N T . F A B I
ROGATVS ET MACRINVS
FRATRES . B . M.

M N V S P A C A T
L I B . V . A . X X X . E T
R O M V L O F I L
V . A . V I I I F E C I T
B ♂ M

147

D	M
CAS · TI · NI · VS · PRE · SES	
M · CAS · TI · NI · O · OC · TA · BI · A ·	
NO · FRA · TRI · B · M · V · A · XVIII	

fie

147. Veteres puncta interponere consuevisse post unamquamque syllabam cum in Romanis , tum in Graecis Inscriptionibus observat Fabrettus Inscript. Antiq. Cap. III. pag. 374. 375. & 376. ut ex his forsitan ad exprimendum moerorem interiectis pausis , in legentium animis propinquorum seu viatorum facilius excitaretur dolor , & fierent productiora suspria .

148

M . LIVIVS . M . L
CASSIVS
CLODIANVS

149

M . LIVIVS . TEMENI . ET
AMBROSI . L . DEMET

150 DIS. MANIBVS C. MARI ANTI OCHI VIXIT . ANNIS XI FILIO . PIENT MO FECIT C . MARIVS SALVTARIS	151 C . QVINTIVS C L TRICVNDA PIVS C . QVINTIVS C > ET > D > LIB PRIMIGENIVS VALERIA. D . L . MVSA.
---	--

150. SALVTARIS. σωτήρ, vel σωτηρίχος, vel σωτήριον.

151. C . ET . D . LIB . idest Caui . & Caiae . Libertus .
 MVSA . Μύσα . Hoc cognomen etiam fuit Antonii Medi-
 ci Augusti Caesaris , qui vocatus est Musa ob eruditionem ,
 & elegantiam . Sic Xenophon Attica Musa cognominatus .

152 D . . M SOMNO . PERPETUALI L . IVLIVS . EVCARPVS
VIVVS . FECIT . SIBI . ET IVLIAE . POLITICE . NI .
CONIVGI . SVAE . ET .
L . IVLIO . SAGARIANO FL LIBERTIS . LIBERTABVS
QVE . POSTERISQVE EORVM

153 SOMNO . ETERNALI SACRVM
ARRVENTIAE . VALEN
<small>sic</small> TILLAE . FECIT . DATE RIVS
ARRVENTIVS . FILIVS
ET LIBERTIS LIBERTA
BVSQVAE EORVM

152. Sponius exhibet Misc. Erud. Ant. Sect. IV. pag. 128.

153.